

Begroting 2025

Meerjarenraming 2026 – 2028

*Op weg naar een toekomstbestendig Steenbergen
met een hoger welzijnsniveau*

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Leeswijzer	6
Financiële stand	8
Analyse van perspectiefnota naar begroting	9
Totaal overzicht Lasten en Baten	23
Overzichten algemene dekkingsmiddelen en overhead	29
Reservepositie	31
Overige onderwerpen	33
Programma's	35
Programma 1: Mens en Samenleving	37
Programma 2: Kunst, Cultuur en Erfgoed	51
Programma 3: Fysieke leefomgeving en Duurzaamheid	57
Programma 4: Economie, Werk, Toerisme en Recreatie	79
Programma 5: Bestuur en Dienstverlening	89
Overzicht verplichte beleidsindicatoren	103
Verklarende lijst verplichte beleidsindicatoren	104
Paragrafen en bijlagen	107
Paragrafen	109
Bijlagen	201

Voorwoord

Van links naar rechts: burgemeester Ruud van den Belt, de wethouders Maurice Remery , Esther Prent, Kees Gommeren en Nadir Baali en gemeentesecretaris Arianda Phaff.

De afgelopen periode zijn wij aan de slag gegaan met het uitwerken van de uitgangspunten die opgenomen zijn in de op 4 juli door de gemeenteraad vastgestelde perspectiefnota. Net als voor veel gemeenten in Nederland geldt ook voor Steenbergendijk dat het een uitdaging is om onze ambities te realiseren binnen de beschikbare middelen. De onzekerheid over de financiële gevolgen van het beleid van het nieuwe kabinet maakt het lastiger om een goed inzicht te geven in het lange termijn perspectief. Vanuit onze overtuiging dat het juist in onzekere tijden belangrijk is om koers te houden, bouwen wij – op basis van het raadsakkoord – samen verder aan de toekomstbestendigheid van onze gemeente. Dat doen we door verder te werken aan de collegeprioriteiten maar ook door na te denken over wat ervoor nodig is om onze inwoners ook op langere termijn een hoger welzijnsniveau te laten ervaren.

We zijn blij dat we in 2024 een aantal grote projecten ter besluitvorming aan de raad konden voorleggen, zoals het Ontwikkelplan Dinteloord, Reinierpolder III en het integraal huisvestingsplan Onderwijs. Dat maakt dat we in 2025 verder kunnen met de uitvoering van deze projecten. Daarnaast zetten we in 2025 in op de doorontwikkeling van ons Sociaal Domein. Demografische ontwikkelingen en de krapte op de arbeidsmarkt maken dat we goed moeten kijken hoe we de zorg en ondersteuning ook in de toekomst beschikbaar en betaalbaar houden voor die inwoners die daarop aangewezen zijn. Wij kunnen al deze ontwikkelingen alleen goed verder brengen als we ook door blijven bouwen aan onze eigen organisatie, dus ook hier gaan we in 2025 mee verder.

Onze centrale doelstelling

Leefbare kernen waar het goed wonen is, staan centraal in al onze plannen. We willen nu, maar ook in de toekomst een gemeente zijn, waar je als inwoner trots op bent, waar je als ondernemer graag onderneemt en waar je als recreant graag je vrije tijd doorbrengt. Voor de leefbaarheid van onze kernen, is het van groot belang dat er een gezonde balans is in de opbouw van de bevolking.

Dit vraagt om een evenwichtige opbouw van het aantal jongeren versus het aantal ouderen, maar ook van het aantal werkenden en het aantal niet-werkenden. Doorrekeningen van de demografische opbouw van onze gemeente laten zien dat ons inwoneraantal zal dalen en dat de verhouding tussen jong-oud en werkend-niet werkend onder druk komt te staan, als we geen plannen maken om dat tegen te gaan. Dat is niet alleen een risico voor de leefbaarheid in de kernen, maar dit heeft impact op alle beleidsterreinen. Wij richten onze acties daarom op een Toekomstbestendig Steenberg met een hoger welzijnsgevoel voor onze inwoners.

We behouden het goede

In de perspectiefnota hebben we opnieuw vastgesteld dat wij als gemeente veel hebben om trots op te zijn. Een gemeenschap die bereid is zich in te zetten om er samen voor te zorgen dat iedereen, van jong tot oud, kan deelnemen aan de samenleving. Er wordt veel georganiseerd en onze inwoners kijken naar elkaar om. Daarnaast hebben we veel voorzieningen en kenmerkt onze gemeente zich ook door ondernemers die de kwaliteiten van onze omgeving weten te benutten. Samen vormt dit het fundament van onze gemeente waarop we verder bouwen.

We bouwen samen verder

Met het oog op de toekomst is het van belang om samen met onze inwoners en ondernemers te kijken naar kansen om het welzijnsniveau te verhogen. Ons streven is dat meer mensen tevreden zijn met hun situatie. Het gaat hierbij niet alleen om materiële welvaart, maar ook om welzijn. Onze acties zijn erop gericht om mensen bewuster keuzes te laten maken die bijdragen aan hun mentale en fysieke gezondheid. Daarnaast stimuleren en faciliteren wij ontmoeting, beweging en het naar elkaar om blijven zien. Voor de toekomst van onze jongeren is het van belang dat zij dichtbij huis passend onderwijs kunnen volgen. Waarbij jongeren mogen leren van hun fouten en wij als gemeenschap om onze jongeren heen staan. Ons beleid is er daarom op gericht om dit mogelijk te maken.

Een prettige en veilige woonomgeving draagt ook bij aan het welzijn van onze inwoners. Dit betekent dat we bij het realiseren van nieuwe woonwijken nadrukkelijk oog hebben voor de (groene) inrichting van de wijk. Ook kijken we goed welke woningtypen bijdragen aan een evenwichtige opbouw van de bevolking. Daarnaast zetten we in op het bevorderen van het goede gesprek over een veilige woonomgeving, waarin we samen zorgen voor het tegengaan van ondermijning.

We blijven SAMEN duurzaam

Vanuit ons programma duurSAMEN werken we aan een duurzame toekomst. Dit doen we op het gebied van energie, circulariteit, klimaatadaptatie en biodiversiteit. We werken aan een energieneutrale bebouwde omgeving en stimuleren actief het gebruik van duurzame mobiliteit. We verbeteren de klimaatbestendigheid van onze kernen en ons buitengebied. We zorgen voor meer ruimte voor natuur en zetten ons als opdrachtgever in voor de transitie naar een duurzame, sociale wereld.

We bieden ruimte aan ondernemers

Met de ontwikkeling van Reinierpolder III ontstaat er letterlijk nieuwe ruimte voor ondernemers om zich in onze gemeente te vestigen. Onze strategische ligging en de vestiging van innovatieve bedrijven geven ons een kansrijke positie als het gaat om de transitie van de voedselindustrie. Die positie wordt nog sterker als wij binnen onze gemeentegrenzen onderwijs kunnen aanbieden dat aansluit bij de ontwikkelingen van de toekomst. Wij blijven ons daarom hard maken voor een verdergaande samenwerking tussen onderwijs, bedrijfsleven en overheid. Daarnaast zetten wij ons regionaal, landelijk, maar ook internationaal in om onze regio op de kaart te zetten, waardoor wij invulling geven aan onze gezamenlijke ambitie om de regio West-Brabant economisch te versterken, in het belang van de brede welvaart voor iedereen. Tenslotte ondersteunen wij het Midden- en Kleinbedrijf in onze gemeente door de inzet van bedrijfscontactfunctionarissen.

We kennen onze plek en eisen die waar nodig op

Wij zijn als gemeente onderdeel van verschillende samenwerkingsverbanden. Verbanden waarin wij de krachten bundelen met andere gemeenten om zo samen nog meer te kunnen bereiken voor onze inwoners. Wij zijn ons ervan bewust dat we in deze samenwerkingen verschillende posities innemen, soms zijn we trekker, soms hebben we een minder actieve rol. Het is belangrijk dat we voor onszelf scherp in beeld hebben waar onze invloedssfeer zit en hoe we deze zo strategisch mogelijk kunnen inzetten.

We ontwikkelen door

Om nu én in de toekomst de juiste dingen te blijven doen, blijven wij ook als organisatie in ontwikkeling. Niet alleen technologische ontwikkelingen, maar ook maatschappelijk economische ontwikkelingen vragen om een organisatie die wendbaar is en blijft. Een organisatie die in kan spelen op gewenste ontwikkelingen, die kritisch is op het eigen functioneren en die hoogwaardige dienstverlening nastreeft. Maar ook een organisatie die durft te experimenteren en die fouten durft te maken, om uiteindelijk weer beter te worden. Een organisatie waar je jezelf mag zijn en waar je werkt aan leuke uitdagingen die onze gemeente nóg mooier maken, zodat het goud dat we hier in handen hebben nóg meer gaat schitteren en 'verzilverd' kan worden.

Noodzakelijke keuzes

Om een sluitende meerjarenbegroting te kunnen aanbieden, hebben wij een aantal keuzes moeten maken. Deze keuzes hebben wij gebaseerd op de hierboven genoemde uitgangspunten, waarbij wij er vanzelfsprekend naar streven om de nadelige effecten voor onze inwoners zoveel mogelijk te beperken.

Bij het maken van de financiële keuzes hebben wij het principe gehanteerd van evenredige verdeling van de pijn over het fysieke domein, het sociale domein en de eigen organisatie (bedrijfsvoering). Hierdoor kunnen we de verhoging van de onroerende zaak belasting voor onze inwoners en ondernemers vooralsnog beperken tot het inflatiepercentage van 3,8%.

Begrotingsbehandeling

Op dinsdag 8 oktober staat de ambtelijke toelichting voor uw raad van deze begroting gepland. De begrotingsbehandeling vindt plaats in de raadsvergadering van 7 november.

Vanuit onze en uw aller betrokkenheid bij het welzijn van onze inwoners, de goede samenwerking met onze ondernemers en de gastvrijheid voor onze gasten, zien wij de beraadslagingen over en uw beschouwingen bij deze begroting met belangstelling en vertrouwen tegemoet.

Het college van burgemeester en wethouders

Leeswijzer

Financiële stand

Direct na het voorwoord en de leeswijzer gaan we dieper in op de financiële situatie van de begroting. De begroting heeft een belangrijke relatie met de perspectiefnota, die is vastgesteld op 4 juli 2024. We hebben een apart hoofdstuk gewijd aan de verbinding met deze perspectiefnota. Elke verandering wordt apart toegelicht.

In dit hoofdstuk is ook opgenomen: een overzicht van de totale inkomsten en uitgaven, de overheadkosten, de algemene dekkingsmiddelen en de reservepositie.

Het hoofdstuk sluit af met een aantal bijzondere onderwerpen: de stand van zaken van de incidentele budgetten voor het CAP 2024-2028 en de subsidieplafonds voor de welzijnssubsidies

Opbouw van de programma's

De opbouw van de begrotingsprogramma's is iets gewijzigd. Elk programma start met een inleiding waarin de strategische koers is beschreven. Daarbij wordt de verbinding gelegd naar de ambities die verbonden zijn aan een Toekomstbestendig Steenbergen met een hoger welzijnsniveau. Deze inleiding geeft antwoord op de volgende vragen:

- Waar gaat het programma over?
- Voor welke uitdagingen staan we?
- Wat willen we bereiken?
- Waar zetten we dan op in?

Na deze inleiding komen aan bod:

- De portefeuillehouders
- De acties vanuit de collegeprioriteiten
- De acties vanuit bestaand beleid
- De beleidskaders waarbinnen we handelen
- De financiële vertaling: Wat mag het kosten?
- De investeringen in het programma (indien van toepassing)

De collegeprioriteiten, voorzien van een toelichting en stand van zaken, zijn in deze begroting volledig geïntegreerd in de programma's. Een afzonderlijk hoofdstuk met de stand van zaken is achterwege gelaten.

De beleidskaders zijn voor deze begroting onder de loep genomen en geactualiseerd.

Paragrafen

De verplichte paragrafen geven een overzicht van verschillende onderwerpen die een dwarsdoorsnede vormen van de programma's. Deze onderwerpen zijn lokale heffingen, weerstandsvermogen en risicobeheersing, kapitaalgoederen, financiering, grondbeleid, bedrijfsvoering en verbonden partijen.

In de bijlagen vindt u de financieel technische informatie. Daarnaast zijn er ook overzichten opgenomen van de voortgang van moties, de gedetailleerde begroting Sociaal Domein en het overzicht Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP).

Technische uitgangspunten

In de begroting 2025 zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Aantal inwoners: 24.494 (stand 1-1-2024): in de jaren 2025 (24.692), 2026 (24.872), 2027 (25.052) en 2028 (25.232)
- Aantal woningen: 10.877 (stand 1-1-2024): in de jaren 2025 (11.068), 2026 (11.168), 2027 (11.268) en 2028 (11.368)
- De perspectiefnota is gebaseerd op de decembercirculaire, aangevuld met de effecten van de voorjaarsnota 2024 van het Rijk
- Lonen en sociale lasten: *voor het jaar 2025 is het nog niet bekend*
- Prijzen goederen en diensten: *voor het jaar 2025 is het nog niet bekend*
- Huren, pachten, entreekaartjes e.d. 3,8%
- OZB: 3,8%
- Overige belastingen: 3,8%

Financiële stand

In dit hoofdstuk geven we aan op welke wijze de besluiten van de perspectiefnota 2025 zijn verwerkt in de begroting. Verder is een analyse gemaakt van de belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de perspectiefnota en zijn totaaloverzichten van de lasten en baten en de reserves opgenomen.

Analyse van perspectiefnota naar begroting

Hieronder treft u een tabel aan met de analyse van perspectiefnota 2025-2028 naar de begroting 2025 en meerjarenramingen 2026-2028. .

Analyse van perspectiefnota naar begroting (afgerond op € 1.000)	2025	2026	2027	2028
- = nadeel				
Saldo perspectiefnota 2025	261.000	-399.000	-729.000	-729.000
Algemene uitkering (effecten meicirculaire 2023)	458.000	-135.000	12.000	130.000
Correctie bezuinigingen Jeugdzorg (wettelijke maatregelen Rijk)	-700.000	-	-	-
A Stand begrotingssaldo 2025-2028	19.000	-534.000	-717.000	-599.000
Tussenrapportage 2024 (structurele doorwerking):				
Tussenrapportage onderdeel Sociaal Domein	-600.000	-600.000	-600.000	-600.000
Tussenrapportage onderdeel Overige	-420.000	-420.000	-420.000	-420.000
B Subtotaal Tussenrapportage 2024	-1.020.000	-1.020.000	-1.020.000	-1.020.000
Loon/Prijs ontwikkelingen (indexaties)				
Loonontwikkeling 2025	69.000	69.000	69.000	69.000
Stelpost lonen nieuwe CAO	-375.000	-500.000	-500.000	-500.000
Prijsontwikkeling (indexering)	-486.000	-486.000	-486.000	-486.000
Vrijval stelpost loon- en prijsontwikkeling	800.000	800.000	800.000	800.000
C Subtotaal Prijs/Loon ontwikkelingen en Indexaties:	8.000	-117.000	-117.000	-117.000
Noodzakelijke bijstellingen:				
Bijstellingen aangekondigd in de Perspectiefnota 2025	-630.000	-78.000	-123.000	-175.000
Moties aangekondigd in de Perspectiefnota 2025	-46.000	-33.000	-13.000	-13.000
Uitbreiding capaciteit/formatie	-150.000	-150.000	-150.000	-150.000
Autonome ontwikkelingen	1.113.000	765.000	618.000	672.000
D Subtotaal noodzakelijke bijstellingen	287.000	504.000	332.000	334.000
Ombuigingen:				
Sociaal Domein	400.000	500.000	650.000	650.000
Fysiek Domein	500.000	500.000	500.000	500.000
Bedrijfsvoering	350.000	350.000	500.000	450.000
E Subtotaal Ombuigingen	1.250.000	1.350.000	1.650.000	1.600.000
Algemene uitkering (septembercirculaire 2024)				
Effecten septembercirculaire 2024	-93.000	-85.000	-64.000	221.000
F Subtotaal Algemene uitkering (septembercirculaire 2024)	-93.000	-85.000	-64.000	221.000
G Totaal mutaties begrotingen (B + C + D + E + F)	432.000	632.000	781.000	1.018.000
Saldo meerjarenbegroting 2025-2028 incl. mutaties (A + G)	451.000	98.000	64.000	419.000

A: Toelichting stand begrotingsaldo 2025-2028

Financieel beeld na verwerking voorstellen Perspectiefnota 2025-2028

Alle financiële informatie over de Perspectiefnota 2025 staat in onderstaande tabellen beschreven, te weten:

- Tabel totaal financieel beeld Perspectiefnota;
- Tabel noodzakelijke bijstellingen.

Tabel totaal financieel beeld perspectiefnota. (afgerond op € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Vertrekpunt voor PPN 2025	841.000	-229.000	-559.000	-559.000
Bijstellingen bestaand beleid Pr. Mens en samenleving	-70.000	-	-	-
Bijstellingen bestaand beleid Pr. Kunst, Cultuur en Erfgoed	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
Bijstellingen bestaand beleid Pr. Fysieke leefbaarheid en duurzaamheid	-290.000	-100.000	-100.000	-100.000
Bijstellingen bestaand beleid Pr. Economie, Werk, Toerisme en Recreatie	-60.000	-10.000	-10.000	-10.000
Bijstellingen bestaand beleid Pr. Bestuur en Dienstverlening	-130.000	-30.000	-30.000	-30.000
Totaal van alle noodzakelijke bijstellingen	-580.000	-170.000	-170.000	-170.000
Saldo perspectiefnota 2025	261.000	-399.000	-729.000	-729.000

Tabel toelichting specificatie noodzakelijke bijstellingen; voor verdere toelichtingen verwijzen wij naar Perspectiefnota 2025.

Noodzakelijke bijstellingen PPN 2025 (afgerond op € 1.000)		2025	2026	2027	2028
Mens en Samenleving	Verenigingsondersteuner Cultuur en Sport	-70.000	-	-	-
Subtotaal Mens en Samenleving		-70.000	-	-	-
Kunst, Cultuur en Erfgoed	Brede inzet cultuur	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
Subtotaal Kunst, Cultuur en Erfgoed		-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
Fysieke leefbaarheid en duurzaamheid	Overige uitgaven wegen	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
Fysieke leefbaarheid en duurzaamheid	Van afval Naar Grondstof (VANG)	-25.000	-	-	-
Fysieke leefbaarheid en duurzaamheid	Integraal beheerkader openbare ruimte	-60.000	-	-	-
Fysieke leefbaarheid en duurzaamheid	Nieuw areaal uitbreiding onderhoud openbare ruimte	-60.000	-60.000	-60.000	-60.000
Fysieke leefbaarheid en duurzaamheid	Beleidsplan onderhoud onverharde wegen	-35.000	-	-	-
Fysieke leefbaarheid en duurzaamheid	Integraal veiligheidsbeleid technische installaties	-50.000	-10.000	-10.000	-10.000
Fysieke leefbaarheid en duurzaamheid	Gebruik gemeentegronden en (nuts)voorzieningen	-30.000	-	-	-
Subtotaal Fysieke leefbaarheid en Duurzaamheid		-290.000	-100.000	-100.000	-100.000
Economie, Werk, Toerisme en Recreatie	Linie van Eendracht	-60.000	-10.000	-10.000	-10.000
Subtotaal Bestuur en Dienstverlening		-60.000	-10.000	-10.000	-10.000
Bestuur en Dienstverlening	Projectleider werkprocessen	-100.000	-	-	-
Bestuur en Dienstverlening	Afschaffing Bring Your Own Device	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
Subtotaal Bestuur en Dienstverlening		-130.000	-30.000	-30.000	-30.000
Totaal noodzakelijke bijstellingen PPN 2025		-580.000	-170.000	-170.000	-170.000

Gemeentefonds (algemene uitkering)

Meicirculaire Gemeentefonds 2024

Tijdens de ambtelijke toelichting van de Perspectiefnota 2025-2028 zijn de effecten van de voorjaarsnota 2024 van het Rijk in beeld gebracht. In deze begroting zijn de effecten van de meicirculaire vanaf 2024 meegenomen. De belangrijkste onderwerpen zijn:

- **Accres**
Volume accres; in de meicirculaire 2024 is de nieuwe financieringssysteematiek vervroegd van 2027 naar 2024. Het betekent dat de koppeling van het accres aan de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp) per 2024 al is ingevoerd. Door het toepassen van de ontwikkeling van het bbp vanaf 2024 zijn de tranches voor de jaren 2024 en 2025 lager dan in de Miljoenennota 2024;
- **LPO accres**; in de meicirculaire 2024 is het LPO (loon prijs ontwikkeling) accres eerst geactualiseerd voor de macro-economische cijfers van het Centraal Economisch Plan (CEP) 2024. Vervolgens is de indexatie voor loon- en prijsontwikkeling vanaf 2024 gebaseerd op de prijs bruto binnenlandse product (pbbp).
- **Schrappen opschalingskorting**
Sinds 2015 worden gemeenten geconfronteerd met een korting op het gemeentefonds, die oploopt tot € 975 miljoen in 2026. Deze korting is opgelegd omdat gemeenten door gedwongen opschaling kosten zouden besparen. Sinds 2019 is een stand van de opschalingskorting bereikt van € 300 miljoen. In de meicirculaire 2024 is de olop van de opschalingskorting vanaf 2026, een structurele uitname van € 675 miljoen, geschrapt.
- **Incidentele compensatie**
In verband met het vervroegen van de gewijzigde bbp-indexatie van 2027 naar 2024 dalen het volume en LPO accres voor de jaren 2024 tot en met 2029. Voor 2024 wordt dit volledig gecompenseerd en voor 2025 voor ongeveer 50%, zodat een tekort van € 675 miljoen resteert. Voor de jaren 2026 tot en met 2029 vindt compensatie plaats, zodat uiteindelijk voor de gemeenten een positief saldo resulteert van € 675 miljoen, gelijk aan het bedrag van het schrappen van de olop van de opschalingskorting.

Hieronder een overzicht van de bedragen van de december- en de meicirculaire en daarbij behorende mutaties.

Uitkering gemeentefonds meicirculaire; jaar 2024	2025	2026	2027	2028
Totaal decembercirculaire 2023 volgens de algemene uitkering	51.794.246	49.446.716	49.679.969	49.905.779
Totaal meicirculaire 2024 volgens de algemene uitkering	52.504.137	49.557.816	49.931.437	50.265.417
Totaal verwerking meircirculaire (bruto)	709.891	111.100	251.468	359.638
<i>Waarvan op te nemen als besteding (oormerken):</i>				
Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden * ¹	-39.134	-37.012	-37.422	-37.833
Bijdrage WSW groep * ²	-212.948	-209.244	-201.940	-192.206
Totaal verwerking meircirculaire (netto)	457.809	-135.156	12.106	129.599
Afgerond	458.000	-135.000	12.000	130.000

*¹ Vanuit de Aanpak Geldzorgen, Armoede en Schulden, die in juli 2022 aan de Tweede Kamer is gepresenteerd, heeft het kabinet via het gemeentefonds € 40 miljoen aan structurele middelen voor betere dienstverlening door gemeenten op het gebied van armoede en schulden beschikbaar gesteld. Deze middelen zijn voor 2023 incidenteel aan gemeenten beschikbaar gesteld. De toekenning vanaf 2024 zal structureel plaatsvinden om gemeenten verder in staat te stellen om strategisch en doelgericht te handelen en hun activiteiten uit te breiden. Voorbeelden hiervan zijn het verdubbelen van het gebruik van schuldhelpverlening en het bevorderen van activiteiten om armoede onder kinderen te bestrijden.

*2 De omvang van de integratie-uitkering Participatie wijzigt. De onderverdeling vindt plaats naar de twee onderdelen binnen de integratie-uitkering; WSW en beschut werk.

Besparingsverlies Jeugd

In de meicirculaire 2024 is opgenomen dat de geraamde extra besparing van het Rijk van € 500 miljoen voor 2025 komt te vervallen, omdat de maatregelen die tot besparing moeten leiden nog niet zijn gerealiseerd. Uitgangspunt is dat het vervallen van de extra korting geen budgettair effect heeft. Het verloopt budgettair neutraal, omdat gemeenten in de begroting voor Jeugdzorg rekening mochten houden met de voorgenomen besparing en een lagere raming van de uitgaven. Dit wordt voor 2025 nu teruggedraaid.

Jeugdzorg, wettelijke maatregelen Rijk	2025	2026	2027	2028
Besparingsverlies Jeugd	-700.000	-	-	-

Bij het hoofdlijnenakkoord van de formerende partijen is opgenomen dat de besparing van € 511 miljoen op jeugdzorg ook voor 2026 en verder vervalt. Dit is uiteraard nog niet definitief en dus ook niet in de meicirculaire 2024 opgenomen.

B: Toelichting structurele doorverwerking Tussenrapportage 2024

Op 26 september 2024 is de Tussenrapportage 2024 vastgesteld door de raad. Deze rapportage bevat diverse financiële mutaties die structureel doorwerken. Deze mutaties zijn verwerkt in de meerjarenbegroting 2025-2028. De structurele bedragen genoemd in de Tussenrapportage 2024 kunnen afwijken over de periode 2025-2028.

De structurele doorverwerking van de Tussenrapportage 2024 staan in de onderstaande tabellen beschreven, te weten:

- Tabel structurele doorverwerking Sociaal Domein;
- Tabel structurele doorverwerking Overige.

Hieronder treft u een overzicht aan van de structurele doorverwerking van de Tussenrapportage 2024 van het Sociaal Domein. voor verdere toelichtingen verwijzen wij naar Tussenrapportage 2024.

Specificatie TR2024; Sociaal Domein	Pr.	2025	2026	2027	2028	Bron
WMO Huishoudelijke hulp	1	-600.000	-600.000	-600.000	-600.000	Zie tussenrapportage 2024, pagina 54
		-600.000	-600.000	-600.000	-600.000	

Hieronder treft u een overzicht aan van de structurele doorverwerking van de Tussenrapportage 2024 van de overige mutaties.

Specificatie TR2024; Overige	Pr.	2025	2026	2027	2028	Bron
Openbare orde en veiligheid	3	-22.000	-22.000	-22.000	-22.000	Zie tussenrapportage 2024, pagina 65
Onderhoud Klaproosveld	3	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000	Zie tussenrapportage 2024, pagina 68
Zwembad Aquadintel	3	-31.000	-31.000	-31.000	-31.000	Zie tussenrapportage 2024, pagina 68
Zwembad de Meermin	3	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000	Zie tussenrapportage 2024, pagina 68

Specificatie TR2024; Overige	Pr.	2025	2026	2027	2028	Bron
OMWB	3	-45.000	-45.000	-45.000	-45.000	Zie tussenrapportage 2024, pagina 71
Overige gronden	3	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000	Zie tussenrapportage 2024, pagina 71
Wet goed verhuurschap	3	16.000	16.000	16.000	16.000	Zie tussenrapportage 2024, pagina 73
Burgerzaken	5	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000	Zie tussenrapportage 2024, pagina 84
Huisvesting Fabrieksdijk beveiliging	5	-93.000	-93.000	-93.000	-93.000	Zie tussenrapportage 2024, pagina 86
Informatie Beheer	5	-114.000	-114.000	-114.000	-114.000	Zie tussenrapportage 2024, pagina 86
Werkplaats	5	-16.000	-16.000	-16.000	-16.000	Zie tussenrapportage 2024, pagina 87
Kapitaallasten nieuwe investeringen	5	-72.000	-72.000	-72.000	-72.000	Zie tussenrapportage 2024, pagina 89
		-420.000	-420.000	-420.000	-420.000	

C: Toelichting loon- en prijsontwikkelingen en indexaties

Loonontwikkeling

In de Perspectiefnota 2025-2028 is er een structureel bedrag van € 850.000 opgenomen om de kosten van CAO-ontwikkelingen te dekken. De loonkosten voor het jaar 2025 zijn geschat op het niveau van de CAO van 2024. Op het moment dat de begroting 2025 werd opgesteld, was de loonontwikkeling voor 2025 nog niet bekend.

Loonontwikkeling gemeente Steenberg	2025	2026	2027	2028
Ambtelijke organisatie				
Loonsom 2025	17.424.082	17.424.082	17.424.082	17.424.082
Stand 2025 in de begroting 2024-2027	16.688.411	16.688.411	16.688.411	16.688.411
<i>Loonontwikkeling ambtelijke organisatie</i>	<i>-735.671</i>	<i>-735.671</i>	<i>-735.671</i>	<i>-735.671</i>
Bestuur, vergoedingen raad				
Loonsom 2025	916.182	916.182	916.182	916.182
Stand 2025 in de begroting 2024-2027	870.800	870.800	870.800	870.800
<i>Loonontwikkeling bestuur, vergoedingen raad</i>	<i>-45.382</i>	<i>-45.382</i>	<i>-45.382</i>	<i>-45.382</i>
Totale loonontwikkeling	-781.053	-781.053	-781.053	-781.053
Inzetten stelpost loonontwikkeling	850.000	850.000	850.000	850.000
Overschot	68.947	68.947	68.947	68.947
Overschot, afgerond	69.000	69.000	69.000	69.000

CAO gemeente

De huidige CAO Gemeenten loopt af op 31 maart 2025. De onderhandelingen over de Cao Gemeenten en Cao SGO voor 2025-2026 starten begin november. De VNG en WSGO hebben hiervoor een tijdpad vastgesteld. Het College voor Arbeidszaken (CvA) en WSGO-bestuur hebben besloten om van 10 september tot en met 22 oktober een ledenraadpleging te houden over de inzet.

Met de cao inzet 2025-2026 continueren we de richting uit *Stip op de Horizon* die de VNG en de WSGO in 2022 hebben gezet, met arbeidsvoorwaarden die:

- effectief de beschikbare publieke middelen gebruiken;
- marktconform en concurrerend zijn;
- zorgen dat we naar buiten toe één gezicht hebben, en
- bijdragen aan o.a. diversiteit en inclusie van de medewerkers.

We hebben voor de nieuwe CAO gemeente 2025-2026 voor 2025 een bedrag van € 375.000 en meerjarig € 500.000 (2026 e.v.) meegenomen als stelpost loonontwikkeling in deze begroting.

Prijswontwikkeling

Hieronder treft u een overzicht aan van de doorverwerking van de prijsontwikkelingen die momenteel bekend zijn.

Indexaties	2025	2026	2027	2028	Toelichting
Subsidies	-24.544	-24.544	-24.544	-24.544	De kosten voor subsidies in het WelzijnPlan zijn gestegen door geïndexeerde budgetsubsidies.
Belastingen en verzekeringen	7.486	7.486	7.486	7.486	Jaarlijkse actualisatie van de verzekeringsportefeuille en de belasting over het maatschappelijk vastgoed.
Indexering tarieven Jeugd	-175.000	-175.000	-175.000	-175.000	De kosten van de arrangementen van jeugdzorg stijgen door de indexatie van tarieven van 4,91%.
Indexering tarieven WMO	-294.137	-294.137	-294.137	-294.137	De kosten van de Wmo maatwerkvoorzieningen Huishoudelijke ondersteuning en Begeleiding stijgen door de indexatie van tarieven van 3,94%.
Totaal	-486.195	-486.195	-486.195	-486.195	

D: Toelichting noodzakelijke bijstellingen

Bijstellingen die zijn aangekondigd in de Perspectiefnota 2025-2028

Bijstellingen aangekondigd in de Perspectiefnota 2025	2025	2026	2027	2028	Toelichting
Onderwijshuisvesting (IHP)	-	-	-45.000	-97.000	In de Perspectiefnota 2025 is een structureel bedrag ter hoogte van € 400.000 opgenomen om de lasten van de toekomstige investeringen te dekken. Met het vaststellen van het IHP is besloten om de kredieten/budgetten op te nemen in de meerjarenbegroting. Hiermee geven we uitvoering aan het besluit.
Bibliotheek West Brabant financieel gezond	-76.000	-76.000	-76.000	-76.000	De Bibliotheek West-Brabant staat voor financiële uitdagingen. Dit vanwege een financieel tekort, mede veroorzaakt door de hoge inflatie en stijgende cao-lonen. De huidige financiële structuur van de bibliotheek sluit niet meer goed aan bij de realiteit van vandaag. In septembercirculaire heeft de gemeente een extra rijksbijdrage ter hoogte van € 100.000

Bijstellingen aangekondigd in de Perspectiefnota 2025	2025	2026	2027	2028	Toelichting
					ontvangen. Daarboven op vraagt de bibliotheek een extra bedrag van € 76.000.
Verduurzaming robotmaaiers	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000	De stijgende brandstofprijzen, de krapte op de arbeidsmarkt, de drang naar CO2-reductie en de behoefte aan duurzaam ondernemen, stellen het onderhoud van sportvelden voor een flinke uitdaging. Om de kwaliteit van de 9 natuurgras sportvelden te waarborgen, wordt de inzet van robotmaaiers onderzocht. Deze moderne maaimachines bieden een efficiënter en duurzamer alternatief voor traditionele maaimethoden, met positieve effecten op zowel de onderhoudskosten als de ecologische voetafdruk.
Toegankelijk sociaal domein	-100.000	-	-	-	De monitor maatschappelijke kosten en baten analyse sociaal domein is een belangrijk instrument voor het bevorderen van effectieve en efficiënte interventies in het sociaal domein. De monitor zorgt voor inzicht, transparantie en verantwoording. Dit draagt bij aan onze visievorming Sociaal Domein met een sterkere focus op het realiseren van positieve impact op het welzijnsniveau van onze inwoners.
Informatiebeheer; archiefinspectie	-60.000	-	-	-	De Archiefwet 1995 stelt regels voor het beheer van gemeenten. Nieuwe wetgeving en e-depot ontwikkelingen stellen strengere eisen aan data. Bij de inspectie over 2023 is een nieuwe methodiek gehanteerd. Dit heeft geleid tot een veelvoud aan op te pakken verbeterpunten op basis van het archiefinspectieverslag 2023. Vanuit onze wettelijke verantwoordelijkheid is de opvolging van het verbeterplan niet vrijblijvend. Op voorschrift van de archiefinspectie zijn alle verbeteracties SMART beschreven, waarbij is aangegeven welke verbeteracties zijn afgerond. Vervolgens is aangegeven binnen welke tijdlijn de in totaal 21 nieuwe en nog af te ronden verbeteracties opgepakt gaan worden. Vanuit de Provincie wordt actief toezicht gehouden op het uitvoeren van de door de archiefinspectie opgelegde verbeteracties. Extra capaciteit is noodzakelijk om te voorkomen dat wij tekortschieten in onze verantwoordelijkheid als zorgdrager voor het archief zoals geregeld in de Archiefwet 1995.
Datagedreven werken	-72.000	-	-	-	De gemeente beschikt over een uitgebreide hoeveelheid informatie op verschillende gebieden. In 2023 is een plan voor datamanagement en analyse ontwikkeld, met een duidelijke visie en een strategie voor het opzetten van een datamanagementteam en het ontwikkelen van datamanagement binnen de gemeente Steenbergen. Door het data gedreven werken kunnen we gericht onze dienstverlening verbeteren. Met behulp van data kunnen we trends signaleren en proactief inspelen op behoeften van inwoners en bedrijven, beter verantwoording afleggen over wat we hebben gedaan, wat uiteindelijk leidt

Bijstellingen aangekondigd in de Perspectiefnota 2025	2025	2026	2027	2028	Toelichting
					tot een efficiëntere, transparantere en responsievere gemeente. De implementatie van de centraal datamanagement en data gedreven werken vereist een projectmatige aanpak en incidentele middelen voor de inhuur van een projectleider met specialistische kennis.
Systemen HR-Contractbeheer-Financiën en projectadministratie	-320.000	-	-	-	Binnen de bedrijfsvoering is voor een aantal processen geen systeem aanwezig of is op korte termijn aan vervanging toe. Simpele werkprocessen en integraal werken vormen het kompas, voor hoe om te gaan met de vervangingsvraag in relatie tot de gewenste softwarearchitectuur van onze organisatie. Dit heeft geleid tot het onderzoeken van verschillende scenario's voor het vervangen of implementeren van noodzakelijke software. Beoogde effecten zijn o.a.: snellere verwerking van aanvragen en afhandeling van facturen, beter inzicht in financiële en formatieve gegevens, door geautomatiseerde rapportages en controles beter kunnen voldoen aan wet- en regelgeving en tegelijkertijd hierop kosten kunnen besparen.
Totaal	-630.000	-78.000	-123.000	-175.000	

Moties die zijn aangekondigd in de Perspectiefnota 2025-2028

Moties aangekondigd in de Perspectiefnota 2025	2025	2026	2027	2028	Toelichting
Motie kerkenvisie (erfgoedbeleid)	-20.000	-15.000	-	-	De raad heeft op 4 juli 2024 besloten de kerkenvisie uit de perspectiefnota te schrappen. In het besluit is opgenomen de erfgoednota te actualiseren waaronder een hoofdstuk 'wederopbouwarchitectuur'. Gevraagd is een bedrag in de begroting 2025 op te nemen voor de erfgoednota. Het actualiseren van de erfgoednota is een proces dat in samenspraak met externe partijen en belanghebbenden doorlopen wordt. Kosten actualisatie erfgoednota €35.000 verdeeld over 2025 (€20.000) en 2026 (€15.000)
Motie mobiele boombakken	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	Het doel van deze motie is het verfraaien van het straatbeeld in de diverse kernen. Het voorstel is om komend jaar ca. 20 st. mobiele boombakken aan te schaffen. De aanschafkosten hiervan bedragen € 100.000. In de begroting 2025 is hiervoor nog geen separate investering opgenomen, maar er is wel een bedrag gereserveerd voor de kapitaallasten die daaruit voortvloeien. De benodigde investering wordt bij de Tussenrapportage 2025 opgevoerd.
Motie stoelen raadszaal	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000	In de begroting is een bedrag opgenomen om de stoelen in de raadszaal te vervangen. Volgens de regels voor begroten en verantwoorden (BBV) moeten investeringen met een meerjarig economisch nut, zoals meubilair, worden geactiveerd en op de balans worden opgenomen als materiële vaste activa. Het bedrag van € 3000 betreft de kapitaallasten voor de benodigde

Moties aangekondigd in de Perspectiefnota 2025	2025	2026	2027	2028	Toelichting
					investering voor het vervangen van de stoelen. Door de systematiek van afschrijven betekent dit dat er in de toekomst middelen voor periodieke vervanging gereserveerd zijn.
Motie bomenbeleidsplan	-8.000				Het doel van het bomenbeleidsplan is om vast te leggen hoe wel als gemeente naar de toekomst van onze bomen kijken. Dit plan zal gezamenlijk opgepakt worden met het bomenbeheerplan. Hiervoor is een eenmalig budget benodigd van €30.000, welke grotendeels zal worden gefinancierd vanuit de reserve bomenfonds (€ 22.000).
Motie hulp bij schade windturbines	-5.000	-5.000			Naar aanleiding van de aangenomen motie is er contact opgenomen met de provincie en de initiatiefnemer. Deze partijen ontwikkelen een projectpagina. Op de gemeentelijke website kan vervolgens worden verwezen naar de projectpagina.
Totaal	-46.000	-33.000	-13.000	-13.000	

Uitbreiding capaciteit/formatie

Voor de versterking van de gemeente Steenberg en zijn onderstaande formatie-uitbreidingen (1,5 fte) benodigd:

Uitbreiding capaciteit/formatie	2025	2026	2027	2028	Toelichting
Versterking Assetmanager Vastgoed (1,0 fte)	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000	De huidige ontwikkelingen op de vastgoedmarkt en de groeiende complexiteit van het beheer van de vastgoedportefeuille vereisen een versterking van de capaciteit op het gebied van assetmanagement. Een assetmanager is iemand die zich vanuit financieel oogpunt met ons (maatschappelijk) vastgoed bezig houdt en hierbij rekening houdt met de duurzame exploitatie van het vastgoed.
Versterking Subsidiebeleid (0,5 Fte)	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000	De subsidiebeleid coördinator beheert en coördineert subsidieaanvragen. Hij of zij adviseert collega's en externe partners en verbetert de subsidieprocessen binnen de organisatie. Het is belangrijk om goed contact te houden met belanghebbenden om nieuwe subsidiemogelijkheden en succesvolle samenwerkingen te ontdekken en te stimuleren. In het sociaal domein gaat het om fondsen voor jeugdzorg, WMO, gezondheid en welzijn, en inclusie- en participatieprojecten. In het fysieke domein richt de coördinator zich op subsidies voor infrastructuur en mobiliteit, duurzaamheid en milieu, en stedelijke ontwikkeling. Daarnaast zorgt de subsidiebeleid coördinator ervoor dat de gemeente als subsidiegever effectief bijdraagt aan externe projecten die aansluiten bij gemeentelijke beleidsdoelen. Om deze taken goed uit te voeren, moeten de subsidieprocessen worden bekeken en moeten subsidies op een duidelijke manier worden geregistreerd.
Totaal	-150.000	-150.000	-150.000	-150.000	

Autonome ontwikkelingen

Sinds het opstellen van de Perspectiefnota 2025-2028 zijn er een aantal ontwikkelingen onderzocht. Daarbij zijn de uitgangspunten, die benoemd zijn in de Perspectiefnota 2025-2028, zoveel mogelijk gehanteerd. De stand en de parameters van de lokale heffingen, huren, pachten, reserves en de kapitaallasten zijn geactualiseerd. Verder zijn de beheerplannen gebouwen, sportparken en accommodaties opnieuw doorberekend, de projecten bij wegen, straten en pleinen beoordeeld en de effecten van ICT voor de komende jaren meegenomen.

Hieronder treft u een overzicht aan van de noodzakelijke bijstellingen:

Autonome ontwikkelingen	2025	2026	2027	2028	Toelichting
Kapitaallasten 2025-2028 (activiastaat) en investeringsstaten 2025-2028	126.000	115.000	67.000	1.000	De kapitaallasten voor de lopende activa zijn geactualiseerd voor 2025-2028. Dit zorgt ervoor dat de begroting in lijn is met de huidige plannen en investeringen. Daarnaast hebben we de vervangingsinvesteringen voor de periode 2025-2028 geactualiseerd. Dit omvat de update van de verschillende beheerplannen voor de openbare ruimte, waaronder wegen, kunstwerken, verlichting, gebouwen en sportparken, speeltoestellen en groen.
MJOP Gebouwen en sportparken	-64.000	-55.000	-45.000	-45.000	De gemeente streeft naar een optimale exploitatie en beheer van haar gebouwen en sportparken, conform de doelstellingen uit het MeerJarenOnderhoudsPlan (MJOP). De realisatie van deze doelstellingen vereist in de komende jaren aanvullende middelen.
Nieuwe aanbesteding KCV	89.000	89.000	89.000	89.000	De huidige overeenkomst met de huidige KCV-exploitant liep af en om de beste prijs-kwaliteitverhouding te realiseren, heeft de gemeente een nieuwe aanbestedingsprocedure gestart. Deze nieuwe aanbesteding heeft geleid tot een voordeligere overeenkomst met een nieuwe exploitant. Dit betekent een aanzienlijke besparing voor de gemeente zonder concessies te doen aan de kwaliteit van de dienstverlening.
Renteinkomsten schatkistbankieren	625.000	250.000			De langlopende lening die we hebben afgesloten, wordt voorlopig niet gebruikt voor investeringen of aankopen van gronden. Het overtollige geld dat we hierdoor hebben, wordt tijdelijk gestort op de rekening van de schatkistbankieren van de gemeente Steenberghe. We verwachten in 2025 en 2026 rente te ontvangen over dit geld.
Verbonden partijen (aanpassing bijdrage naar constante prijzen)	65.000	239.000	428.000	590.000	De structurele bijdrage aan verbonden partijen wordt in deze begroting aangepast naar constante prijzen. Dit betekent dat de bijdrage voor de komende jaren wordt gecorrigeerd voor inflatie, met als basis de bijdrage zoals die in 2025 is vastgesteld. De aanpassing van de structurele bijdrage naar constante prijzen is een belangrijke stap om de financiële relatie met verbonden partijen stabiel, transparanter en eerlijker te maken. De gemeente zal de kostenontwikkeling van de verbonden partijen nauwlettend in de gaten houden om te zorgen dat de bijdrage in de toekomst aansluit bij de werkelijke kosten.
Overige gronden (opbrengst pachten)	10.000	10.000	10.000	10.000	Voor overige gronden wordt een meeropbrengst van € 10.000 verwacht uit pachtcontracten. Deze

Autonome ontwikkelingen	2025	2026	2027	2028	Toelichting
					meeropbrengst komt door de inflatie van 3,8%, die leidt tot een verhoging van de pachtprizen.
Toeristen- en precariobelasting	64.000	64.000	64.000	64.000	Voor de toeristen- en precariobelasting wordt een meeropbrengst van € 64.000 verwacht. Deze meeropbrengst komt door de inflatie van 3,8%, die leidt tot een verhoging van de tarieven. Daarnaast verwacht de gemeente een toename in het aantal overnachtingen, zowel van arbeidsmigranten als van toeristen. Dit is gebaseerd op de cijfers van 2023.
Overige	198.000	53.000	5.000	-37.000	
Totaal	1.113.000	765.000	618.000	672.000	

E: Ombuigingen

Advies VNG

De financiële situatie voor gemeenten kan momenteel omschreven worden als 'bereid je voor op het ergste, hoop op het beste'. Het is verstandig om na te denken over maatregelen, tegelijkertijd wil de VNG voorkomen dat gemeenten te vroeg onnodige en onomkeerbare ombuigingen in gang zetten. Daarom hebben wij een aantal ombuigingen voorbereid.

Het college heeft de volgende ombuigingen voor de begroting 2025-2028 financieel uitgewerkt. Hieronder treft u een overzicht aan:

Ombuigingen	2025	2026	2027	2028	Toelichting
Sociaal Domein:					
Jeugd	250.000	250.000	250.000	250.000	De financiële consequenties van de hervormingsagenda jeugd zijn al ingeboekt, maar worden nog meer concreet gemaakt. Door inzet en expertise van het Ernaartoe-team is er gekozen om de pilot MEE/Memo te beëindigen. Door de extra inzet van Regisseurs Jeugd in het Ernaartoe-team is het mogelijk om een ombuiging te realiseren door te besparen op het inzet van het jongerenwerk met 1fte.
Overige Sociaal Domein	150.000	250.000	400.000	400.000	In de afgelopen periode zijn er diverse initiatieven ontplooid en lopen er nog steeds activiteiten binnen het sociaal domein om tot een slimmere besteding van middelen te komen die uiteindelijk gaan leiden tot lagere uitgaven. Er wordt bij de Wmo ingezet op casusregie, zodat langdurige trajecten mogelijk kunnen worden afgeschaald. Deze aanpak en inzet op het verder ontschotten van middelen zou uiteindelijk moeten resulteren in voordelen.
Fysiek Domein:					
Onderhoud aan de openbare ruimte	200.000	200.000	200.000	200.000	Voor wat betreft het onderhoud aan de openbare ruimte gaat het primair om het gefaseerd, uitgesteld of anders uitvoeren van onderhoud. Gedacht kan worden aan meer hergebruik van bestaande materialen of het herbestraten van wegen in plaats van volledige reconstructie uitvoeren.

Ombuigingen	2025	2026	2027	2028	Toelichting
					Daarnaast kan gedacht worden aan minder onderhoud waarbij we scherp moeten zijn of dit op termijn niet alsnog een extra investering vraagt. Er lijken echter mogelijkheden om een aantal zaken af te schalen, zoals het minder vaak vegen van de wijken en een ander maaibeleid voeren waardoor minder menselijke inzet nodig is door te werken met bijvoorbeeld robotmaaiers.
Vervreemding van vastgoed	150.000	150.000	150.000	150.000	De gemeente heeft z'n 80 vastgoed objecten in eigendom. De veronderstelling is dat niet alle objecten nodig zijn voor de uitvoer van onze publieke taak, de realisatie van onze ambities en/of van strategisch belang zijn voor de gemeente. Door de objecten die niet hieraan voldoen te vervreemden leidt dit tot structureel lagere kosten op het gebied van vastgoed. Als onderdeel van het vastgestelde programmaplan maatschappelijk vastgoed volgt een zorgvuldige analyse en selectie. Gezien de te nemen stappen in dit traject worden de eerste besparingen in 2026 verwacht vanuit dit thema.
Kostendekkend werken	75.000	75.000	75.000	75.000	Het uitgangspunt dat we kostendekkend werken voor die diensten waar dit mogelijk is. In de praktijk is dit niet altijd het geval. Dit heeft uiteenlopende redenen. Door meer in te zetten op kostendekkendheid ontvangt de gemeente meer inkomsten. Hierbij is het van belang om de maatschappelijke impact mee te wegen bij de te maken keuzes. Zo zijn evenementaanvragen bijvoorbeeld vrijgesteld van leges voor non-profit organisaties. We zien vooral mogelijkheden om bij commerciële partijen zoals projectontwikkelaars kosten door te rekenen waar we dat nu nog niet voor alle activiteiten doen. Ook de inzet van de buitendienst bij projecten kunnen beter worden doorberekend alsmede gebruik van gemeentegrond en nutsvoorzieningen zoals stroom en water. Een voorbeeld waaraan gedacht kan worden bij het gebruik van gemeentegrond is het rekenen van huur voor het gebruik van gemeentegrond door ondernemers voor terrassen, de kermis of het plaatsen van steigers en bouwcontainers.
Afschalen van beleidsambities (en hieraan gekoppelde uitvoeringsacties)	75.000	75.000	75.000	75.000	Een groot deel van onze gemeentelijke taken volgen vanuit een wettelijke verplichting. Zoals het verlenen van vergunningen. Tevens zijn er een aantal taken/ werkzaamheden die niet volgen vanuit een wettelijke verplichting. Denk hierbij aan werkzaamheden op het gebied van erfgoed, recreatie en toerisme, duurzaamheid en milieu (voor een deel). Een optie die in 2025 nader wordt onderzocht is of bepaalde werkzaamheden voor de niet wettelijke taken kunnen worden afgeschaald, zonder afbreuk te doen aan de regionale of landelijke opgaven/afspraken. In de praktijk betekent dit dat we dan minder acties uitvoeren op de niet verplichte beleidsterreinen.
Bedrijfsvoering:					

Ombuigingen	2025	2026	2027	2028	Toelichting
Bedrijfsprocessen	50.000	100.000	300.000	300.000	In de komende 2 tot 3 jaar willen we veel geld besparen door onze bedrijfsprocessen te standaardiseren en onze systemen te integreren. Deze keuzes zullen niet alleen de efficiëntie verhogen, maar ook de kosten verlagen. Door processen te standaardiseren, verminderen we de variatie en complexiteit, wat leidt tot minder fouten en een snellere doorlooptijd. De integratie van systemen zorgt voor een soepele gegevensstroom en vermindert de noodzaak voor handmatige invoer, wat zowel tijd als geld bespaart. Op de korte termijn richten we ons op directe kostenbesparingen door kritisch naar onze uitgaven te kijken. Dit omvat een grondige evaluatie van onze contracten, abonnementen, accounts en representatiekosten. Door kritisch naar de inhoud van onze contracten te kijken en onnodige of onderbenutte abonnementen op te zeggen en efficiënter gebruik te maken van onze accounts, kunnen we direct geld besparen. Ook moeten we bewuster omgaan met representatiekosten
Structureel verlaging kapitaallasten	300.000	250.000	200.000	150.000	Het komt voor dat de begrote investeringskredieten niet elk jaar volledig worden besteed, aangezien niet alles in het eerste jaar volledig kan worden uitgevoerd. Dit resulteert in minder kapitaallasten in het daaropvolgende jaar. Deze jaarlijkse verlaagde kapitaallasten worden incidenteel als voordeel opgenomen. Op begrotingsniveau kan hiermee vooraf al rekening worden gehouden, waardoor de besparing als structureel kan worden geboekt.
Totaal	1.250.000	1.350.000	1.650.000	1.600.000	

F: Septembercirculaire Gemeentefonds 2024

In deze begroting zijn de effecten van de septembercirculaire vanaf 2025 meegenomen.

De belangrijkste onderwerpen zijn:

- *Besparingsverlies Jeugd*
- *Indexatie Wmo demografie*
- *Digitaal stelsel Omgevingswet*

Toelichting besparingsverlies Jeugd

Het kabinet Schoof zet de uitvoering van de Hervormingsagenda Jeugd door en laat de besparing Jeugdzorg vanaf 2026 structureel vervallen. In de septembercirculaire 2024 is dit verwerkt door een toevoeging aan het cluster Individuele voorzieningen jeugd van € 500 miljoen in 2026 en € 511 miljoen vanaf 2027. Dit verloopt voor gemeenten budgettair neutraal, omdat zij in de begroting voor Jeugdzorg voor de jaren 2026 tot en met 2028 rekening mochten houden met de voorgenomen besparing en een lagere raming van de uitgaven.

Toelichting indexatie Wmo demografie

Het Rijk en gemeenten werken aan de beheersbaarheid van de uitgaven van gemeenten voor de wettelijke zorgtaken Wmo. De verwachting is dat in de toekomst (een nader te bepalen deel van) de Wmo niet langer via de algemene uitkering van het gemeentefonds gaat, maar via een aparte financiering. Vooruitlopend op de gekozen bekostigingsvorm is in de septembercirculaire 2024 vanaf 2026 een jaarlijks bedrag € 75 miljoen oplopend tot € 300 miljoen in 2029 opgenomen.

Toelichting Digitaal stelsel Omgevingswet

De gemeenten dragen vanaf 1 januari 2020 jaarlijks 70% bij aan de kosten van beheer en doorontwikkeling van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) en het Informatiepunt Leefomgeving (IPLO). In de septembercirculaire 2024 wordt de gemeentelijke bijdrage, conform aanvullende afspraken, verhoogd met € 10,6 miljoen in 2024 oplopend tot € 25,1 miljoen structureel vanaf 2029.

Hieronder een overzicht van de bedragen van de mei- en de septembercirculaire 2024 en daarbij behorende mutatie:

Uitkering gemeente fonds (afgerond op € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Stand meicirculaire 2024	52.504.137	49.557.816	49.931.437	50.265.417
Mutatie septembercirculaire 24:				
<i>Volume accres historisch bbp</i>	-18.618	-65.325	-127.826	-187.068
<i>LPO accres gecombineerde index</i>	219.688	203.235	200.869	201.739
<i>Overige accresontwikkelingen en hoeveelheidsverschillen:</i>	-213.813	-193.819	-219.575	-264.347
<i>Taakmutaties:</i>				
<i>Besparing verlies Jeugdzorg</i>	-	666.238	682.135	683.935
<i>Indexatie WMO demografie</i>	-	102.699	206.170	310.492
<i>Digitaal Stelsel Omgevingswet</i>	-18.957	-22.513	-26.377	-30.338
<i>Openbare bibliotheken</i>	100.000	100.000	-	-
<i>Overige</i>	59.152	49.145	39.194	36.374
<i>Stelpost onderuitputting BCF</i>	-120.000	-108.000	-106.000	-104.000
<i>Stelpost Jeugdzorg</i>	-	-16.635	-12.359	74.501
Subtotaal mutatie septembercirculaire 2024	7.452	715.025	636.231	721.288
Stand septembercirculaire 2024	52.511.589	50.272.841	50.567.668	50.986.705
Geormerkte bedragen septembercirculaire 2024:				
<i>Bibliotheken</i>	-100.000	-100.000	-	-
<i>Besparing Jeugdzorg</i>	-	-700.000	-700.000	-500.000
Subtotaal geormerkte bedragen septembercirculaire 24	-100.000	-800.000	-700.000	-500.000
Mutatie septembercirculaire 24 tov meicirculaire 24	-92.548	-84.975	-63.769	221.288

Totaal overzicht Lasten en Baten

Bij de afzonderlijke programma's is een meerjarenoverzicht van de lasten en baten betreffende het programma opgenomen. Het totale meerjarenoverzicht van de lasten en baten is als volgt:

Totaaloverzicht lasten en baten (* € 1.000)	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
Programma mens en samenleving	22.106	21.469	23.975	23.669	23.397	23.366
Programma kunst, cultuur en erfgoed	853	882	382	375	360	360
Programma fysieke leefomgeving en duurzaamheid	23.151	22.708	22.918	26.226	24.849	20.222
Programma economie, toerisme en recreatie	14.172	12.939	13.556	13.320	13.309	13.358
Programma bestuur en dienstverlening	16.626	16.459	18.339	17.333	17.982	18.019
Totaal lasten	76.908	74.458	79.171	80.924	79.898	75.326
Baten						
Programma mens en samenleving	3.636	990	1.109	1.101	1.099	1.099
Programma kunst, cultuur en erfgoed	174	137	32	32	32	32
Programma fysieke leefomgeving en duurzaamheid	13.388	10.521	11.396	15.072	13.797	9.178
Programma economie, toerisme en recreatie	6.396	5.842	6.522	6.661	6.833	7.030
Programma bestuur en dienstverlening	55.633	57.802	60.563	58.155	58.201	58.405
Totaal baten	79.227	75.292	79.622	81.021	79.962	75.745
Saldo	2.319	835	451	97	64	419

Structureel evenwicht begroting

De gemeenteraad moet ervoor zorgen dat de begroting structureel en reëel in evenwicht is, zoals wettelijk vereist. Het onderstaande overzicht, gebaseerd op een geadviseerd format van de provincie Noord-Brabant, laat zien dat de begroting voor 2025 voldoet aan de regels van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en structureel en reëel in evenwicht is. Dit wil zeggen dat we structurele lasten ook met structurele middelen kunnen afdekken, zoals het hoort bij solide financiën. Naast het inzichtelijk maken van incidentele inkomsten en uitgaven bij de betreffende programma's, is er ook een totaaloverzicht te vinden in de bijlagen.

Overzicht van baten en lasten (x € 1.000,-)	Begroting 2025			Begroting 2026		
	Lasten	Baten	saldo	Lasten	Baten	saldo
Programma's						
Mens en samenleving	23.975	1.029	-22.946	23.669	1.029	-22.640
Kunst, cultuur en erfgoed	382	20	-362	375	20	-355
Leefomgeving en duurzaamheid	22.888	10.713	-12.175	26.196	14.660	-11.536
Economie, recreatie en toerisme	13.556	6.423	-7.133	13.320	6.592	-6.728
Bestuur en dienstverlening	5.550	754	-4.796	5.376	818	-4.558
Sub-totaal programma's	66.352	18.939	-47.412	68.936	23.119	-45.817
Algemene dekkingsmiddelen		59.436	59.436		56.750	56.750
Overhead	12.309	158	-12.151	11.907	158	-11.750
Heffing VPB	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	50	-	-50	50	-	-50
Gereel. totaal saldo baten en lasten	78.711	78.532	-178	80.894	80.027	-867
Toevoeging/onttrekking aan reserves						
Mens en samenleving	-	80	80	-	72	72
Kunst, cultuur en erfgoed	-	12	12	-	12	12
Leefomgeving en duurzaamheid	30	683	653	30	412	382
Economie, recreatie en toerisme	-	99	99	-	69	69
Bestuur en dienstverlening	430	215	-215	-	429	429
Tot. Toev./onttrekk.reserves	460	1.089	629	30	994	964
Totaal baten en lasten	79.171	79.622		80.924	81.021	
Gerealiseerd resultaat (+ pos./- neg.)			451			97
Incidentele baten en lasten			135			-250
Structureel begrotingssaldo (+ pos./- neg.)			586			-153

Overzicht van baten en lasten (x € 1.000,-)	Begroting 2027			Begroting 2028		
	Lasten	Baten	saldo	Lasten	Baten	saldo
Programma's						
Mens en samenleving	23.397	1.029	-22.368	23.366	1.029	-22.337
Kunst, cultuur en erfgoed	360	20	-340	360	20	-340
Leefomgeving en duurzaamheid	24.819	13.396	-11.423	20.192	8.812	-11.380
Economie, recreatie en toerisme	13.309	6.764	-6.546	13.358	6.960	-6.398
Bestuur en dienstverlening	6.237	730	-5.506	6.274	723	-5.551
Sub-totaal programma's	68.122	21.939	-46.183	63.551	17.545	-46.006
Algemene dekkingsmiddelen		56.885	56.885		57.313	57.313
Overhead	11.695	158	-11.538	11.695	158	-11.538
Heffing VPB	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	50	-	-50	50	-	-50
Gereel. totaal saldo baten en lasten	79.868	78.982	-886	75.296	75.015	-281
Toevoeging/onttrekking aan reserves						
Mens en samenleving	-	70	70	-	70	70
Kunst, cultuur en erfgoed	-	12	12	-	12	12
Leefomgeving en duurzaamheid	30	401	371	30	366	336
Economie, recreatie en toerisme	-	69	69	-	69	69
Bestuur en dienstverlening	-	428	428	-	212	212
Tot. Toev./onttrekk.reserves	30	980	950	30	729	699
Totaal baten en lasten	79.898	79.962		75.326	75.745	
Gerealiseerd resultaat (+ pos./- neg.)			64			419
Incidentele baten en lasten			-		-	-
Structureel begrotingssaldo (+ pos./- neg.)			64			419

Overzicht incidentele baten en lasten 2025-2028 > € 50.000

Taakveld	Toelichting	2025	2026	2027	2028
Lasten					
1. Programma mens en samenleving					
Sportbeleid en activering	<p>Verenigingsondersteuner</p> <p><i>Voor 2025 wordt er tijdelijke een ondersteuning ingezet om de samenwerking tussen sport en cultuur te intensiveren. Deze ondersteuning bestaat uit het in kaart brengen welke initiatieven er al zijn tussen sport en cultuur en welke succesfactoren en knelpunten er zijn. Daarnaast zal er een plan opgesteld worden met concrete doelstellingen en acties voor de intensivering van de samenwerking. Door deze tijdelijke ondersteuning te bieden, kunnen we de samenwerking tussen sport en cultuur in de gemeente Steenberg en zo de leefbaarheid van de gemeente verbeteren.</i></p>	70.000			
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	<p>Toegankelijk sociaal domein</p> <p><i>De monitor maatschappelijke kosten en baten analyse sociaal domein is een belangrijk instrument voor het bevorderen van effectieve en efficiënte interventies in het sociaal domein. De monitor zorgt voor inzicht, transparantie en verantwoording. Dit draagt bij aan onze visievorming Sociaal Domein met een sterkere focus op het realiseren van positieve impact op het welzijnsniveau van onze inwoners.</i></p>	100.000			
2. Programma kunst, cultuur en erfgoed					
3. Programma fysieke leefomgeving en duurzaamheid					
4. Programma economie, recreatie en toerisme					
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	<p>Linie van Eendracht</p> <p><i>Vanwege de urgentie van het Interreg-project en de samenwerking met Rijkswaterstaat, beginnen we met de voorbereidende en uitvoerende werkzaamheden. Het incidentele budget is nodig voor de werkzaamheden op de locatie aan het einde van de Veerweg in Nieuw-Vossemeer.</i></p>	60.000			
5. Programma bestuur en dienstverlening					
Ondersteuning organisatie; bedrijfsvoering	<p>Systemen HR-Contractbeheer-Financiën en projectadministratie</p> <p><i>Binnen de gemeente Steenberg is de huidige software verouderd of pakket wordt uitgefaseerd door de leverancier. De wens om te komen tot simpele werkprocessen en een integrale samenwerking heeft geleid tot een grondige analyse van mogelijke oplossingen. Dit onderzoek toonde aan dat een ERP-systeem de ideale oplossing is voor de vakgebieden HR, Financiën en Inkoop & Aanbesteding. Eenmalig is het bedrag van € 320.000 opgenomen in de begroting 2025 voor de inhuur van een projectleider en twee experts ter begeleiding en uitvoering van de implementatie</i></p>	320.000			

Taakveld	Toelichting	2025	2026	2027	2028
	<i>van één of meerdere softwarepakketten ten behoeve van HR, Contractbeheer, Financiën inclusief de projectadministratie.</i>				
Ondersteuning organisatie; bedrijfsvoering	Expert datagedreven werken	72.000			
	<i>In 2023 is een plan voor datamanagement en analyse ontwikkeld, met een duidelijke visie en een strategie voor het opzetten van een datamanagementteam en het ontwikkelen van datamanagement binnen de gemeente Steenberg. Door het data gedreven werken kunnen we gericht onze dienstverlening verbeteren. e implementatie van de centraal datamanagement en data gedreven werken vereist een projectmatige aanpak en incidentele middelen voor de inhuur van een projectleider met specialistische kennis.</i>				
Ondersteuning organisatie; dienstverlening	Expert informatiebeheer archiefinspectie	60.000			
	<i>De Archiefwet 1995 stelt regels voor het beheer van gemeenten. Nieuwe wetgeving en e-depot ontwikkelingen stellen strengere eisen aan data. Voor het oppakken van de gebruikersvragen hebben we een expert nodig die als intermediair fungeert tussen de gebruikers en de collega's die nu naast hun primaire rol ook invulling geven aan de rollen binnen het datamanagement. Hierbij heeft de expert kennis van meerdere aspecten van het proces om te komen van data tot stuurinformatie en is hij niet alleen in staat de regie in het proces te nemen en collega's op te leiden, maar zal hij ook een stuk uitvoering op zich kunnen nemen als het gaat om het bouwen van rapportages.</i>				
Burgerzaken	Projectleider werkprocessen	100.000			
	<i>Om het optimaliseren van onze gemeentebrede werkprocessen en het borgen van het continu verbeteren van onze bedrijfsvoering en dienstverlening in de staande organisatie is het noodzakelijk om hiervoor een kwartiermaker aan te stellen voor 2025. Dit staat los van de aanschaf van hard- en software.</i>				
Subtotaal lasten		782.000	-	-	-
Toevoegingen reserves	<i>Toevoegingen aan reserves zijn in principe incidenteel. De structurele toevoegingen en onttrekkingen zijn in een afzonderlijk overzicht in de bijlage "Staat van reserves en voorzieningen" opgenomen.</i>				
1. Programma mens en samenleving					
2. Programma kunst, cultuur en erfgoed					
3. Programma fysieke leefomgeving en duurzaamheid		29.979	29.979	29.979	29.979
4. Programma economie, recreatie en toerisme					
5. Programma bestuur en dienstverlening					
waarvan structureel:					
Overzicht structurele mutaties reserves		-29.979	-29.979	-29.979	-29.979
Mutaties reserves		-	-		
Totaal lasten		782.000	-	-	-

Taakveld	Toelichting	2025	2026	2027	2028
Baten					
5. Programma bestuur en dienstverlening					
Overhead	Rente inkomsten schatkistbankieren	625.000	250.000		
	<i>De langlopende lening die we hebben afgesloten, wordt voorlopig niet gebruikt voor investeringen of aankopen van gronden. Het overtollige geld dat we hierdoor hebben, wordt tijdelijk gestort op de rekening van de schatkistbankieren van de gemeente Steenberg. We verwachten in 2025 en 2026 rente te ontvangen over dit geld.</i>				
Subtotaal baten		625.000	250.000	-	-
Onttrekkingen reserves	<i>Onttrekkingen aan reserves zijn in principe incidenteel. De structurele toevoegingen en onttrekkingen zijn in een afzonderlijk overzicht in de bijlage "Staat van reserves en voorzieningen" opgenomen.</i>				
1. Programma mens en samenleving		80.326	72.111	70.249	70.249
2. Programma kunst, cultuur en erfgoed		11.911	11.911	11.911	11.911
3. Programma fysieke leefomgeving en duurzaamheid		683.375	412.375	400.955	366.173
4. Programma economie, recreatie en toerisme		99.298	69.298	69.298	69.298
5. Programma bestuur en dienstverlening		214.867	428.953	427.927	211.678
Waarvan structureel:					
Overzicht structurele mutaties reserves		-1.067.777	-994.648	-980.340	-729.309
Mutaties reserves		22.000	-	-	-
Totaal baten		647.000	250.000	-	-
Incidentele baten en lasten (baten (negatief)/lasten (positief)) *		135.000	-250.000	-	-
* Een batensaldo heeft een nadelig effect op het begrotingssaldo en een lastensaldo dus een voordelig.					

Overzichten algemene dekkingsmiddelen en overhead

Algemene dekkingsmiddelen	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lokale heffingen						
Onroerende-zaakbelastingen	5.411.050	6.001.274	6.229.322	6.229.322	6.229.322	6.229.322
Roerende-zaakbelastingen	1.816	2.076	2.076	2.076	2.076	2.076
Forensenbelasting	8.476	7.084	9.672	9.672	9.672	9.672
Toeristenbelasting	82.046	114.523	175.500	175.500	175.500	175.500
Reclamebelasting	81.037	94.150	94.150	94.150	94.150	94.150
	5.584.425	6.219.107	6.510.720	6.510.720	6.510.720	6.510.720
Algemene uitkering uit het gemeentefonds	47.265.545	50.865.837	52.511.589	50.272.841	50.567.668	50.986.705
Dividenden						
nv Bank Nederlandse Gemeenten	28.958	29.000	29.000	29.000	29.000	29.000
	28.958	29.000	29.000	29.000	29.000	29.000
Saldo financieringsfunctie						
Saldo rentebaten/-lasten	567.764	-254.730	379.351	-67.600	-227.650	-218.678
	567.764	-254.730	379.351	-67.600	-227.650	-218.678
Overige algemene dekkingsmiddelen						
Dwangsommen/boete's	4.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
	4.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Totaal algemene dekkingsmiddelen	53.450.692	56.864.214	59.435.660	56.749.961	56.884.738	57.312.747

Overhead / ondersteuning organisatie

Overhead betreft alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Voor het geven van inzicht in de totale kosten van overhead wordt hiervan een apart overzicht opgenomen. De kosten worden gecorrigeerd voor onder andere opgenomen onverdeelde kosten vanuit het primaire proces.

Overzicht overhead	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Totaal taakveld 0.4 Overhead	12.151.442	11.749.774	11.537.557	11.537.557
<i>waarvan niet overhead:</i>				
Strategie	120.000	120.000	120.000	120.000
Overige	481.529	35.174	35.174	35.174
Per saldo	11.549.913	11.594.600	11.382.383	11.382.383
Betreft:				
Kabinet	272.060	272.060	272.060	272.060
Management	483.083	475.154	475.154	475.154
Coördinatoren	714.021	714.021	714.021	714.021
Doorbelast. overhead aan grondexpl./voorzieningen/ investerings	-235.299	-235.299	-235.299	-235.299
Communicatie	621.530	621.530	621.530	621.530
HR	1.989.917	2.114.362	2.114.362	2.114.362
Concerncontrol	431.893	431.893	431.893	431.893
Gegevensbescherming en privacy	1.068.532	1.068.532	1.068.532	1.068.532
Juridische zaken	288.202	288.202	288.202	288.202
Geo	24.146	24.146	24.146	24.146
Informatie beheer	3.094.617	3.039.182	2.935.340	2.935.340
Huisvesting	1.537.070	1.528.685	1.420.310	1.420.310
Financien	984.873	976.864	976.864	976.864
DIV	275.268	275.268	275.268	275.268
Totaal overhead	11.549.913	11.594.600	11.382.383	11.382.383

Reservepositie

Hieronder vindt u een overzicht van de verwachte standen van de reserves. Om ervoor te zorgen dat de financiële positie van de gemeente ook in de toekomst solide blijft, is het belangrijk om het minimumniveau van de reserves te bepalen. Dit zal worden aangepakt tegen het einde van 2024.

Dit overzicht is gebaseerd op de eindsaldi van de jaarstukken van 2023 en geeft een prognose voor de komende jaren. In deze prognose zijn de verplichtingen uit de meerjarenbegroting van 2025-2028 meegenomen.

Doorkijk Reserves * € 1.000	31-12 2023	Mutatie 2024	31-12 2024	Mutatie 2025	31-12 2025	Mutatie 2026	31-12 2026	Mutatie 2027	31-12 2027	Mutatie 2028	31-12 2028
1. Algemene reserve	11.967	-1.006	10.962	746	11.708	-352	11.356	-251	11.105	419	11.524
Waarvan:											
Risicoreserve	2.896	0	2.896	431	3.327	0	3.327	0	3.327	0	3.327
Onderzoeksbudget maad	10	0	10	0	10	0	10	0	10	0	10
Reserve covid- en energierisicofonds	51	0	51	0	51	0	51	0	51	0	51
Reserve CollegeActieProgramma	0	471	471	325	796	-450	346	-315	31	0	31
Resultaat meerjarenperspectief 2024-2028	0	776	776	451	1.227	98	1.325	64	1.389	419	1.808
Vrijruimte	9.010	-2.252	6.758	-461	6.297	0	6.297	0	6.297	0	6.297
2. Reserve Transitie Organisatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Reserve Ruimtelijke Ontwikkeling (RO)	179	0	179	0	179	0	179	0	179	0	179
4. Reserve Economische ontwikkeling	3.036	0	3.036	0	3.036	0	3.036	0	3.036	0	3.036
5. Reserve Beheer openbare ruimte	6.712	-316	6.396	-445	5.951	-251	5.701	-251	5.450	-251	5.199
6. Bestemmingsreserve overig	9.751	-492	9.259	-530	8.729	-499	8.230	-485	7.745	-448	7.297
Totaal	31.645	-1.814	29.832	-229	29.603	-1.102	28.501	-967	27.514	-280	27.234

Algemene Reserve

Risicoreserve

Een risicoreserve is een financiële buffer die een gemeente aanhoudt om onvoorziene risico's en tegenvallers op te vangen. Het doel van een risicoreserve is om ervoor te zorgen dat de gemeente voldoende financiële middelen heeft om onverwachte kosten te dekken zonder dat dit direct gevolgen heeft voor de begroting of andere lopende projecten. Het bedrag en de bestemming van de risicoreserve kunnen variëren, afhankelijk van de specifieke behoeften en risico's van de gemeente. Het is een belangrijk instrument voor financiële stabiliteit en veerkracht van de gemeente.

Op basis van de risico-inventarisatie is € 3.327.000 nodig aan weerstandscapaciteit. Ten opzichte van de vorige actualisatie is er sprake van een hoger benodigd bedrag. De stand van de risicoreserve is per 1-1-2024 € 2.896.000 waardoor een stijging van € 431.000 noodzakelijk is.

Reserve CollegeActieProgramma

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de financiële mutaties in de CAP-reserve.

In de mutaties op de reserves zijn nu voorbereidingskosten meegenomen, die in een later stadium aan de te openen grondexploitaties worden toegevoegd. Dit heeft op een later moment een positief effect op het saldo van deze reserve.

Reserve CollegeActieProgramma (CAP)	2024	2025	2026	2027	2028
Beginsaldo	-	471.220	796.220	346.220	31.220
Overheveling (jaarstukken)	576.220	-	-	-	-
Extra middelen CAP (PPN 2024)	-	430.000	-	-	-
Aanvullende (onder)bestedingen	-105.000	-105.000	-450.000	-315.000	-
Eindsaldo (verwacht)	471.220	796.220	346.220	31.220	31.220

Vrije ruimte en resultaat meerjarenperspectief 2024-2028

We hebben rekening gehouden met het verwachte resultaat van 2024 (op basis van de tussenrapportage 2024) en de te verwachten resultaten voor de jaren 2025 tot en met 2028. Voor nu houden we de positieve saldi apart om ons eigen vermogen te versterken en te behouden.

Reserve Ruimtelijke Ontwikkeling

De reserve wordt aangevuld met bijdragen van ontwikkelaars voor ruimtelijke ontwikkeling. Wanneer er grond wordt verkocht, wordt er een bepaald bedrag per vierkante meter in rekening gebracht en toegevoegd aan de reserve.

Reserve Economische Ontwikkeling

De reserve wordt gevuld met geld van de provincie. De provincie geeft dit geld aan de gemeente als bijdrage voor natuur en voorzieningen buiten de wijk in de omgeving van het AFC. De hoogte van de bijdrage is gebaseerd op het aantal vierkante meters dat verkocht wordt. De gemeente verwacht de komende 7 jaar nog een bedrag te kunnen declareren bij de provincie. Dit is gebaseerd op de verwachte verkoop van vierkante meters.

Reserve Beheer Openbare Ruimte

Een gemeente heeft een reserve voor de openbare ruimte. Deze reserve wordt gebruikt om de kosten van het beheer en onderhoud van de openbare ruimte te dekken. De reserve bestaat voornamelijk uit twee onderdelen:

1. Dekkingsreserves voor de afschrijvingslasten van investeringen in de openbare ruimte: Deze reserves worden gebruikt om de kosten van de afschrijving van investeringen in de openbare ruimte te betalen. Afschrijving is een proces waarbij de waarde van een investering over een bepaalde periode wordt verdeeld.
2. Reserves voor onderhoud aan kunstwerken en openbare verlichting: Deze reserves worden gebruikt om de kosten van het onderhoud aan kunstwerken en openbare verlichting te betalen. Kunstwerken en openbare verlichting hebben regelmatig onderhoud nodig om in goede staat te blijven.

Bestemmingsreserve overig

Een gemeente heeft bestemmingsreserves. Deze reserves worden specifiek gebruikt om bepaalde doelen te financieren. Het merendeel van deze reserves wordt gebruikt om toekomstige afschrijvingslasten te dekken. Dit betekent dat het geld gereserveerd wordt om in de toekomst de kosten te kunnen betalen van investeringen die in de huidige periode worden gedaan. Op deze manier kan de gemeente ervoor zorgen dat er voldoende geld beschikbaar is om deze afschrijvingskosten te dekken zonder dat het ten koste gaat van andere financiële verplichtingen.

Overige onderwerpen

CollegeActieProgramma meerjarenbegroting 2025-2028

Het College Actie Programma (CAP) is de uitwerking van het raadsakkoord 'Van ambitie naar actie' 2022-2026. Met het CAP geeft het college vorm en inhoud aan de inzet van capaciteit, tijd en middelen ten behoeve van het raadsakkoord. In de begroting 2023 heeft het college hiervoor al een fundament gelegd door negen collegeprioriteiten te benoemen, te weten:

1. Participatie(beleids)kader
2. Toegankelijk sociaal domein
3. Actieplan Wonen
4. Ontwikkelpannen
5. Duurzaamheid
6. Gebiedsontwikkeling en Verkeer
7. Maatschappelijk Vastgoed
8. Economische Kracht en
9. Organisatieontwikkeling (Het programma is afgerond. We gaan door met continue organisatieontwikkeling. Dit lichten wij toe in de paragraaf bedrijfsvoering.)

De onderstaande tabel geeft een totaaloverzicht van de financiële mutaties van deze middelen.

Incidentele budgetten CAP 2024-2028	2024	2025	2026	2027	2028
Participatiebeleid	30.000	25.000	-	-	-
Toegankelijk sociaal domein	-	120.000	-	-	-
Actieplan wonen	30.000	-	-	-	-
Ontwikkelpannen	105.000	105.000	105.000	-	-
Gebiedsontwikkeling	430.000	365.000	315.000	315.000	-
Maatschappelijk Vastgoed	60.000	40.000	30.000	-	-
Totaal, bestedingen CAP	655.000	655.000	450.000	315.000	-
Enmalige middelen; vastgesteld budget	550.000	550.000	-	-	-
Verschil, totaal	-105.000	-105.000	-450.000	-315.000	-

Subsidieplafonds Welzijnsplan

In de Algemene Subsidieverordening gemeente Steenbergem is in artikel 5, lid 1 bepaald dat de gemeenteraad jaarlijks bij de begroting de subsidieplafonds voor de verschillende subsidiesoorten van het Welzijnsplan vaststelt. Voor 2025 wordt een bedrag (geïndexeerd) van € 1.074.045 beschikbaar gesteld voor welzijnssubsidies.

De verdeling luidt als volgt:

- Budgetsubsidies € 911.860;
- Basissubsidies € 26.100;
- Activiteitensubsidies € 117.385;
- Incidentele activiteitensubsidies € 18.700.

Programma's

Programma 1: Mens en Samenleving

1. Inleiding en strategische koers

Waar gaat het programma over?

Mens en Samenleving gaat over al onze inwoners, kinderen, jongeren, volwassenen en ouderen. Iedereen telt mee. En iedereen moet op een prettige manier kunnen deelnemen aan de samenleving. Daarvoor zijn onze inwoners in eerste instantie zelf verantwoordelijk. Daar waar nodig zorgen wij voor ondersteuning, bijvoorbeeld door voorzieningen vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), jeugdzorg, participatiewet, armoedebeleid, schuldhulpverlening, volksgezondheid, onderwijs en leerlingenvervoer. Ook zetten we ons maatschappelijk vastgoed in om deelname aan tal van activiteiten mogelijk te maken.

Voor welke uitdagingen staan we?

Het programma omvat daarmee het gehele sociale domein. Het beroep op zorgvoorzieningen neemt jaar op jaar toe. Het aanbieden van kwalitatief goede zorg en toegankelijke voorzieningen tegen aanvaardbare kosten vormt daarmee een uitdaging voor de toekomst. Dit is ook een belangrijk thema op landelijk niveau.

Wat willen we bereiken?

Wij vinden het belangrijk dat de zorg en ondersteuning ook op lange termijn beschikbaar en betaalbaar blijft voor inwoners die daarop aangewezen zijn. Dit kan alleen als we duurzaam investeren in een samenleving die sterk en verbonden is, waar onze inwoners tevreden zijn met hun situatie en de keuzes maken die bijdragen aan hun mentale en fysieke gezondheid. Door in te zetten op preventieve voorzieningen en laagdrempelige ondersteuning willen we het beroep op dure betaalde zorg zoveel mogelijk beperken.

Wij willen onze inwoners in de gelegenheid stellen elkaar te ontmoeten en actief bezig te zijn. Wij streven naar voldoende voorzieningen op het gebied van onderwijs, sport, cultuur en recreatie. Daarbij horen ook de plekken waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten, zoals de buurt- en dorpshuizen.

Waar zetten we dan op in?

De collegeprioriteit Maatschappelijk Vastgoed draagt, met daarbij de overige prioriteiten Onderwijshuisvesting en de Vossenburcht, bij aan een Toekomstbestendig Steenberg. Het accent ligt op de uitvoering van eerder vastgestelde beleidskaders. Ook de verduurzamingsopgave van ons eigen vastgoed maakt hiervan deel uit.

Voor de langere termijn kijken we wat er verder nodig is om onze inwoners ook in de toekomst een hoger welzijnsniveau te laten ervaren. Dat is een proces waarin we stap voor stap te werk gaan.

2. Portefeuillehouders

- Wethouder Esther Prent
- Wethouder Nadir Baali

3. Acties vanuit de collegeprioriteiten

Binnen dit programma vallen de volgende collegeprioriteiten:

Collegeactieprogramma (CAP):

- Prioriteit Participatie(beleids)kader

Toelichting

Met het vaststellen van het Participatie(beleids)kader op 18 december 2023 is uitvoering gegeven aan deze collegeprioriteit.

- Prioriteit Toegankelijk Sociaal Domein

Toelichting

Binnen het sociaal domein zijn er verschillende landelijke en regionale opgaves, denk hierbij aan de Hervormingsagenda Jeugd, IZA en GALA.

Het is van belang om passende zorg en ondersteuning te (kunnen) bieden op alle levensgebieden van inwoners vanuit één herkenbaar punt: Vraagwijzer. Informatie, advies, hulp en ondersteuning zijn letterlijk en figuurlijk goed toegankelijk en worden in een zo vroeg mogelijk stadium geboden daar waar nodig. Daarnaast werkt Vraagwijzer outreachend om mensen die geen hulp durven, kunnen of willen vragen (zorgmijders) toe te leiden naar hulpverlening via het Ernaartoe-team.

Stand van zaken

Landelijk, maar ook zeker lokaal speelt het vraagstuk rondom het bereikbaar en betaalbaar houden van zorg, dit komt ook terug in het Richtinggevend kader van de VNG. Door een maatschappelijke kosten-batenanalyse op te stellen moet er inzicht komen waar we investeringen kunnen doen, zodat de toegang van het sociaal domein bereikbaar en betaalbaar blijft.

De concrete acties voor 2025 zijn:

- We voeren een maatschappelijke kosten en baten analyse uit;
- We stellen een visie sociaal domein op;
- We gaan aan de slag met digitale toegankelijkheid voor inwoners voor Jeugd en Wmo, dat wil zeggen dat ze in hun eigen dossier kunnen kijken;
- Realiseren van één centraal budget voor overstijgende vraagstukken binnen het Sociaal Domein;
- Onderzoeken versterking regionale samenwerking binnen het Sociaal Domein (o.a. Wmo, Jeugd en Participatie) met de 9 gemeenten van West-Brabant West.

- Prioriteit Maatschappelijk Vastgoed

Toelichting

Het Programmaplan maatschappelijk Vastgoed is opgesteld en in de collegevergadering van 2 juli 2024 geaccordeerd. Tevens is er een raadsmededeling uitgegaan om de gemeenteraad over het plan te informeren.

De concrete acties voor 2025 zijn

- Inventarisatie en analyseren vastgoedportefeuille;
- Inventarisatie maatschappelijke vraag vastgoed;
- Werving assetmanager maatschappelijk vastgoed;
- Onderzoek vastgoedbeheersysteem en start maken met implementatie hiervan.

Overige collegeprioriteiten:

- Onderwijshuisvesting

Integraal Huisvestingsplan

In de gemeente Steenberg en zijn er negen basisscholen en één middelbare school. De gemeente heeft de wettelijke plicht om te zorgen voor een voldoende en adequaat aanbod van onderwijshuisvestingsvoorzieningen. Afspraken over deze taak en investeringen zijn opgenomen in het Integraal Huisvestingsplan gemeente Steenberg (IHP).

Stand van zaken

De gemeenteraad heeft het IHP op 26 september 2024 vastgesteld. Het IHP is het planningsinstrument voor de (toekomstige) schoolgebouwen binnen de gemeente Steenberg. Het IHP biedt daarnaast de gemeente, schoolbesturen en opvangorganisaties een dynamisch beleidsperspectief, geborgd in een gedragen en transparant uit te voeren meerjaren huisvestingsplan. Dit plan geeft houvast aan hoe om te gaan met investeringen in gebouwen voor onderwijs en opvang zodat in de gemeente een duurzame en gezonde onderwijs- en opvangomgeving kan worden voortgezet. Met de meerjarenbegroting 2025-2028 worden de budgetten in lijn gebracht met de doorrekening van het IHP.

De concrete acties voor 2025 zijn:

- Er wordt een definitief ontwerp opgesteld voor de nieuwbouw van twee scholen onder één dak in Dinteloord en op basis daarvan wordt er een investeringsvoorstel aan de raad aangeboden.
- De tijdelijke huisvesting van de bovenbouw van Kiezelrijk wordt gerenoveerd en de voorbereidingen voor nieuwbouw worden afgerond.

- Ontwikkeling Vossenburcht

Stand van zaken

Het bestuur van gemeenschapshuis De Vossenburcht (pand is in eigendom van Stadlander) heeft de gemeente in 2019 gevraagd het aanliggende Wit-Gele Kruisgebouw (WGK-gebouw) aan te kopen. Dit mede met het oog op enkele gebruiksongemakken van naastgelegen gemeenschapshuis De Vossenburcht. De gemeenteraad heeft op 24 februari 2022 met deze strategische aankoop ingestemd. Het college werkt momenteel scenario's uit en legt de raad eind 2024 een keuze voor.

Omdat in de kern Nieuw-Vossemeer in de komende (10-15) jaren meerdere opgaven op (maatschappelijk) vastgoed (gaan) spelen, wordt onderzocht of deze opgaven zijn te koppelen. De betrokken partijen zijn daarover met elkaar in contact. Verschillende onderzoeken lopen. Het Plan van Aanpak voor dit traject is op 14 november 2023 met de gemeenteraad gedeeld. Daarover is in de beeldvormende vergadering van 7 februari 2024 gesproken.

De raad is toegezegd eind 2024 een voorstel voor de ontwikkeling/aanpassing van de Vossenburcht te ontvangen. Daarover loopt het gesprek met eigenaar Stadlander. In de Tussenrapportage 2024 is een voorbereidingskrediet vastgesteld voor deze ontwikkeling.

De concrete actie voor 2025 is:

- Afhankelijk van de uitkomst besluitvorming eind 2024 wordt er in 2025 uitvoering aan het plan gegeven.

4. Acties vanuit bestaand beleid

Intergraal Zorgakkoord (IZA)/Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)

U bent eerder geïnformeerd over het landelijke Integraal Zorgakkoord, het regioplan West-Brabant West en het lokale plan van aanpak GALA. Binnen West-Brabant West zijn er 6 thema's gekozen waaraan gewerkt wordt:

- Kwetsbare ouderen nu en in de toekomst;
- Mentale gezondheid;
- Kansrijk opgroeien;
- Leefstijl en leefomgeving gerelateerde ziekten;
- Druk op de eerstelijns;
- Spoedzorg.

In 2025 gaan wij het IZA en GALA verbinden door te werken aan de volgende (wettelijk verplichte) ketenaanpakken:

- Welzijn op Recept (verwijzing door huisarts van mensen met psychosociale problematiek naar welzijnscoach of activiteiten op het gebied van ontmoeting, sport en cultuur);
- Valpreventie (het opsporen van ouderen bij wie het risico dat ze vallen groot is en dit risico te verkleinen);
- Kansrijke Start (lokale samenwerkingsafspraken maken om kinderen een kansrijke start te geven);
- Overgewicht volwassenen en kinderen (gecombineerde leefstijl interventie / GLI en de aanpak kind naar gezond gewicht).

Naast de ketenaanpakken wordt in het najaar van 2024 bestuurlijk besloten over welke IZA projecten in 2025 uitgevoerd worden.

De concrete acties IZA en GALA voor 2025 zijn:

- We werken aan het concretiseren van de IZA regioplannen en de uitvoering daarvan;
- Wij geven uitvoering aan de hierboven beschreven ketenaanpakken.

GR GIA en Meldpunt Crisiszorg

In de regio West-Brabant werken we samen aan de aanpak Geweld in afhankelijkheidsrelaties (GIA) middels de Gemeenschappelijke Regeling GIA en Meldpunt Crisiszorg (MCZ). De doelstelling voor 2025 is het eerder en beter in beeld krijgen van geweld in afhankelijke relaties, gesignaleerd geweld te stoppen en duurzaam op te lossen. Daarnaast vallen onder de GR GIA en MCZ verschillende uitvoeringsorganisaties zoals Veilig Thuis, Safegroup (vrouwenopvang) en het Meldpunt Crisiszorg.

Binnen de GR GIA en MCZ krijgt het programmaplan van het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming uitvoering. In het Programmaplan Kind- en Gezinsbescherming is afgesproken om sterke lokale teams te realiseren. Deze sterke lokale teams krijgen ondersteuning vanuit het regionaal veiligheidsteam en een regionaal netwerk van expertise werken aan veiligheid binnen gezinnen en huishoudens. Dit zodat huiselijk geweld en kindermishandeling waar mogelijk voorkomen wordt of zo vroeg mogelijk (duurzaam) wordt gestopt. Daarnaast is het streven dat er minder beschermingsmaatregelen (in het gedwongen kader) nodig zijn. Ook wordt er aansluiting gezocht bij andere ontwikkelingen, zoals Hervormingsagenda Jeugd.

De concrete acties voor 2025 zijn:

- Een goedwerkend Veilig Thuis en Safegroup;
- Bij het Meldpunt Crisiszorg komen tot een effectieve, integrale, zichtbare en goed bereikbare toegang tot de acute en niet-acute zorgketen;

- Uitvoering geven aan de acties binnen het programmaplan Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming;
- We nemen deel aan de campagne Orange the World om in actie te komen tegen geweld tegen vrouwen en meisjes.

Wet maatschappelijke ondersteuning

We verwachten een jaarlijkse toename van het aantal inwoners dat ondersteuning nodig heeft om zelfstandig te kunnen wonen en deel te nemen aan de samenleving. Dit is het gevolg van factoren, zoals vergrijzing, een groeiend aantal mensen met chronische ziekten, verwaarlozing, psychische kwetsbaarheid en omdat wij specifiek inzetten op zorgmijders door het Ernaartoe-team.

De concrete acties voor 2025 zijn:

- We onderzoeken de mogelijkheden om regionaal samenwerken met de andere acht gemeenten binnen West-Brabant West;
- We gaan inzetten op "casusregie" zodat we kunnen evalueren of de zorg bij de cliënt nog voldoende is, uitbreiding nodig is of afgesloten kan worden.

Bibliotheek

De bibliotheek vormt een belangrijke schakel in de lokale gemeenschap. Zo bieden ze een plek voor informatie, educatie, cultuur en ontmoeting. Ook werkt de bibliotheek aan tal van maatschappelijke thema's, zoals uitvoering geven aan het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO), de Bibliotheek op School en de aanpak basisvaardigheden.

De Bibliotheek West-Brabant staat voor financiële uitdagingen. Dit vanwege een financieel tekort, mede veroorzaakt door de hoge inflatie en stijgende cao-lonen. De huidige financiële structuur van de bibliotheek sluit niet meer goed aan bij de realiteit van vandaag. Door een toekomstige wijziging van de Wet stelsel openbare bibliotheken krijgen gemeenten een wettelijke zorgplicht. De zorgplicht heeft als doel dat het netwerk kwantitatief en kwalitatief in stand blijft en kan bijdragen aan lokale maatschappelijke opgaven. Eerder heeft de gemeente een Specifieke Uitkering ontvangen om zichzelf voor te bereiden op de nieuwe taak.

Vooruitlopend op de wettelijke zorgplicht ontvangen alle gemeenten in 2025 en 2026 een decentralisatieuitkering. De gemeente Steenbergen verwacht een extra bijdrage vanuit het rijk ter hoogte van €100.000. De bibliotheek heeft voor 2025 om een hogere financiële bijdrage gevraagd. Ten opzichte van 2024 vraagt de bibliotheek een extra bedrag, ter hoogte van € 176.000 aan. Dit bedrag is noodzakelijk om de volwaardige dienstverlening te kunnen blijven aanbieden. Gezien het belang dat gehecht wordt aan het bevorderen van de taal- en leesvaardigheid en het belangrijke maatschappelijke karakter van de bibliotheek, stellen voor om een bedrag van € 76.000 (extra rijksbijdrage - extra bijdrage aan de bibliotheek) op te nemen in de begroting.

De concrete acties voor 2025 zijn:

- We stellen een bedrag ter hoogte van € 76.000 extra beschikbaar voor de dienstverlening van de bibliotheek;
- We realiseren, mede door de middelen uit de SPUK, een volwaardige bibliotheekvestiging in de kern Dinteloord;
- We onderzoeken hoe we de doorlopende lees- en leerlijn voor alle leeftijden beter kunnen verankeren.

Verenigingsondersteuner Cultuur en Sport

De gemeente Steenbergen vindt het belangrijk dat in alle kernen de inwoners van onze gemeente kunst, cultuur en sport kunnen beleven. Een rijk verenigingsleven draagt bij aan de leefbaarheid van de kern. Vooral in de kleine kernen is dit een uitdaging en hebben de verenigingen extra ondersteuning nodig, zowel financieel als op organisatiekracht en kennis.

In 2024 is de verenigingsondersteuner cultuur na de coronaperiode doorgezet. Daarnaast is in 2024 een verenigingsondersteuner sport aangesteld. Eind kalenderjaar 2024 lopen de overeenkomsten met de verenigingsondersteuners cultuur & sport af. Het is wenselijk om de ondersteuning door te zetten en samenwerking tussen sport en cultuur te intensiveren.

De verenigingsondersteuners zowel cultuur als sport geven informatie, advies en ondersteuning aan verenigingen met als doel een bijdrage te leveren aan het optimaliseren van het functioneren én het voortbestaan van de verenigingen.

De concrete acties voor 2025 zijn:

- Activiteit(en) organiseren waarbij Cultuur en Sport gezamenlijk wordt aangeboden of elkaar versterken;
- Samenwerking beleidsdomeinen sport en cultuur intensiveren.

Spreadingswet

De Spreadingswet, formeel bekend als de "Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen", is ontworpen om een eerlijke verdeling van asielopvanglocaties over Nederland te garanderen.

De wet werd op 1 februari 2024 gepubliceerd en trad op dezelfde datum in werking. Voor de uitvoering van de wet zijn enkele belangrijke data vastgesteld: vóór 31 december 2024 moet de minister een verdeelbesluit hebben genomen, en vóór 1 november 2024 moet de Commissaris van de Koning het provinciale plan indienen. Verder moeten de locaties binnen zes maanden na het verdeelbesluit aan het COA worden aangeboden voor realisatie.

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft kritiek geuit op deze wet, voornamelijk vanwege de beperkte inspraakmogelijkheden voor gemeenten en de druk die dit legt op hun bestuurlijke autonomie. De VNG pleit onder andere voor meer ondersteuning en flexibiliteit bij de uitvoering. Verder vindt de VNG dat de financiering van de Spreadingswet onvoldoende is en de kosten voor opvangplekken niet volledig worden gedekt, wat gemeenten financieel kan benadelen en hen weinig motiveert om voldoende opvangplekken te realiseren. Daarna kunnen locaties aan deze kaders worden getoetst en aan college en raad worden aangeboden.

Voor de gemeente Steenbergen betekent de wet 134 opvangplekken realiseren, waarvan 11 geschikt ten behoeve van de opvang van alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv's). Het projectplan voor Steenbergen, inclusief opvang ontheemde Oekraïners en de opgave huisvesting statushouders, is op 26 maart 2024 vastgesteld door het college. Op 2 juli 2024 heeft het college de start van het project formeel bevestigd.

De aanloopkosten, zoals de kosten voor de projectleider en inhuur van specialistische kennis worden gefinancierd vanuit het budget Opvang Oekraïners.

De concrete actie voor 2025 is:

- Op 2 juli 2024 heeft het college de start van het project formeel bevestigd. Gestreefd wordt om in het eerste kwartaal van 2025 de raad te laten besluiten over de realisatie van de spreadingswet.

5. Binnen welke beleidskaders handelen we?

Beleidskader (verordening of beleidsnota)
Algemene subsidieverordening gemeente Steenbergen 2015
Beleidskader Bestrijding laaggeletterdheid 2020-2023
Beleidskader Jeugd en Jongerenwerk 2019-2022
Beleidsnota Steenbergen Vitaal
Beleidsregel gemeentelijke taken uitvoering Wet kinderopvang Gemeente Steenbergen
Beleidsregels leerlingenvervoer 2022
Beleidsregels maatschappelijke Ondersteuning 2022
Beleidsregels persoonsgebonden budget jeugdhulp gemeente Steenbergen
Het participatiebeleid 'Participatie in de Gemeente Steenbergen; afspraken voor prettig samenleven in een fijne leefomgeving'
Jeugdhulpcatalogus hoogcomplex 2023
Jeugdhulpcatalogus laagcomplex 2023
Kadernota Leefbaarheid en Kernen
Kadernota Spelen en Bewegen
Klachtenregeling Jeugd
Nota kerngericht werken en overheidsparticipatie
Nota Steenbergen tegen Eenzaamheid 2022-2024
Regiovisie jeugdhulp West-Brabant west 2022-2025
Subsidieregeling initiatievenfonds gemeente Steenbergen 2018
Subsidieregeling stimulering leefbaarheid gemeente Steenbergen 2017
Subsidieregeling Welzijn 2023
Subsidieregels peuteropvang gemeente Steenbergen 2024
Uitvoeringsbesluit maatschappelijke ondersteuning Steenbergen 2024
Vastgoed en Accommodatiebeleid 2023
Verordening adviesraad Sociaal Domein
Verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Steenbergen 2022
Verordening Jeugdhulp gemeente Steenbergen 2019
Verordening Maatschappelijke Ondersteuning 2018
Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Steenbergen 2021
Wijzigingsbesluit Subsidieregeling coronaondersteuning maatschappelijk veld

6. Wat mag het kosten?

Programma 1 M&S: overzicht lasten en baten (* € 1.000)	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
Onderwijshuisvesting	866	724	706	694	690	684
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.502	1.312	1.611	1.612	1.613	1.613
Sportbeleid en activering	673	300	335	265	265	265
Media	-	-	647	646	546	546
Samenkracht en burgerparticipatie	2.549	2.001	2.217	2.212	2.212	2.186
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	176	179	179	179	179	179
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	1.081	976	821	821	821	821
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	1.441	1.526	1.535	1.335	1.185	1.185
Hulpmiddelen en diensten (WMO)	7.918	8.470	9.048	9.048	9.048	9.048
Jeugdhulp ambulante lokaal	256	-	240	240	240	240
Jeugdhulp ambulante regionaal	3.142	2.965	2.951	2.951	2.951	2.951
Jeugdhulp ambulante landelijk	159	55	155	155	155	155
Jeugdhulp met verblijf regionaal	542	896	827	827	827	827
PGB WMO	171	220	220	220	220	220
PGB Jeugd	9	5	5	5	5	5
Beschermd wonen (WMO)	29	104	98	98	98	98
Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	34	111	92	92	92	92
Jeugdbescherming	283	180	263	263	263	263
Jeugdreclassering	70	154	154	154	154	154
Coördinatie en beleid WMO	-	-	232	232	232	232
Coördinatie en beleid Jeugd	-	-	316	316	316	316
Volksgesondheid	1.203	1.290	1.324	1.303	1.284	1.284
Mut.res.progr.mens en samenleving	-	-	-	-	-	-
Totaal lasten	22.106	21.469	23.975	23.669	23.397	23.366
Baten						
Sportbeleid en activering	424	109	109	109	109	109
Samenkracht en burgerparticipatie	2.315	219	233	233	233	233
Onderwijshuisvesting	-	-	-	-	-	-
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	464	425	425	425	425	425
Hulpmiddelen en diensten (WMO)	238	158	158	158	158	158
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	47	-	-	-	-	-
Volksgesondheid	67	-	-	-	-	-
Media			106	106	106	106

Programma 1 M&S: overzicht lasten en baten (* € 1.000)	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Mut.res.progr.mens en samenleving	80	80	80	72	70	70
Totaal baten	3.636	990	1.109	1.101	1.099	1.099
Saldo	-18.470	-20.479	-22.866	-22.568	-22.298	-22.266

Het voornoemde financiële overzicht is inclusief de incidentele baten en lasten. Voor de bepaling van het structurele saldo moeten deze incidentele baten en lasten eruit gehaald worden. Hieronder is een overzicht opgenomen van de incidentele baten en lasten betreffende dit programma.

Taakveld	Toelichting	2025	2026	2027	2028
1. Programma mens en samenleving					
Lasten					
Sportbeleid en activering	Verenigingsondersteuner	70.000			
	<i>Voor 2025 wordt er tijdelijke een ondersteuning ingezet om de samenwerking tussen sport en cultuur te intensiveren. Deze ondersteuning bestaat uit het in kaart brengen welke initiatieven er al zijn tussen sport en cultuur en welke succesfactoren en knelpunten er zijn. Daarnaast zal er een plan opgesteld worden met concrete doelstellingen en acties voor de intensivering van de samenwerking. Door deze tijdelijke ondersteuning te bieden, kunnen we de samenwerking tussen sport en cultuur in de gemeente Steenbergse versterken en zo de leefbaarheid van de gemeente verbeteren.</i>				
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	Toegankelijk sociaal domein	100.000			
	<i>De monitor maatschappelijke kosten en baten analyse sociaal domein is een belangrijk instrument voor het bevorderen van effectieve en efficiënte interventies in het sociaal domein. De monitor zorgt voor inzicht, transparantie en verantwoording. Dit draagt bij aan onze visievorming Sociaal Domein met een sterkere focus op het realiseren van positieve impact op het welzijnsniveau van onze inwoners.</i>				
Totaal lasten		170.000	-	-	-
Baten					
Onttrekkingen reserves					
1. Programma mens en samenleving		80.326	72.111	70.249	70.249
Waarvan structureel:					
Overzicht structurele mutaties reserves		-80.326	-72.111	-70.249	-70.249
Mutaties reserves		-	-	-	-
Totaal baten		-	-	-	-
Incidentele baten en lasten (baten (negatief)/lasten (positief)) *		170.000	-	-	-
* Een batensaldo heeft een nadelig effect op het begrotingssaldo en een lastensaldo dus een voordelig.					

Investerings

Investerings 2025	Mutatie t.o.v. PPN 2025	Invest. bedrag	Kap. lasten	Afschr. periode
Programma Mens en Samenleving				
66100302 Renovatie dak + isoleren gemeenschapshuis De Vaert	aangepast	72.600	2.904	25 jaar
66100303 Beveiligingsinstallatie dorps huis Dinteloord	n.v.t.	45.980	3.065	15 jaar
66100501 Brandmeldinstallatie peuterspeelzaal Pipi	n.v.t.	21.190	1.413	15 jaar
65600000 Ledverlichting Bibliotheek	nieuw	10.000	667	15 jaar
65600000 Ventilatie-unit Bibliotheek	nieuw	25.000	1.667	15 jaar
66100301 Vervangen/verduurzaming dak Gemeenschapshuis 't Cromwiel	nieuw	140.000	5.600	25 jaar
66100303 Verv. lift dorps huis Dinteloord	n.v.t.	54.450	3.630	15 jaar
66100303 Vervangen/verduurzaming dak dorps huis Dinteloord	nieuw	145.000	5.800	25 jaar
64200000 Renovatie dak basisschool Kiezelrijk	nieuw	77.000	19.250	4 jaar
TOTAAL 2025		591.220	43.996	
Nieuwe investeringen na de perspectiefnota 2025-2028 worden hieronder toegelicht				

Toelichting nieuwe investeringen 2025

Ledverlichting Bibliotheek

In het 2^e kwartaal 2024 is de noodverlichting en een gedeelte van de reguliere verlichting vervangen bij de Bibliotheek. Uit deze werkzaamheden bleek dat ook overige binnenverlichting aan vervanging toe is. Daar is nu met deze begroting rekening gehouden.

Ventilatie-unit Bibliotheek

Uit het jaarlijks onderhoud is in het 2^e kwartaal 2024 gebleken dat de huidige ventilatie-unit toe is aan vervanging. Vandaar dat deze vervanging is meegenomen in deze begroting.

Vervangen/verduurzaming dak Gemeenschapshuis 't Cromwiel

In de begroting zijn reeds middelen opgenomen voor het aanbrengen van zonnepanelen. Bij de voorbereidingswerkzaamheden die nu plaatsvinden is de strategische keuze gemaakt om een deel van de daken, waarop de zonnepanelen geplaatst worden, te voorzien van isolatie en dakbedekking. Het is efficiënt om deze werkzaamheden gelijktijdig uit te voeren en daarmee wordt ook het verduurzamingsproces versneld bij dit gemeenschapshuis.

Vervangen/verduurzaming dak dorps huis Dinteloord

Volgend jaar is gepland om vanuit de beschikbare hoofdkredieten voor het aanbrengen van zonnepanelen een bedrag beschikbaar te stellen om het aantal zonnepanelen bij het dorps huis Dinteloord uit te breiden. Bij de voorbereidingswerkzaamheden die nu plaatsvinden is de strategische keuze gemaakt om alle daken, waarop de zonnepanelen geplaatst worden (inclusief onder de bestaande zonnepanelen, deze worden hergebruikt), te voorzien van isolatie en dakbedekking. Het is efficiënt om deze werkzaamheden gelijktijdig uit te voeren en daarmee wordt ook het verduurzamingsproces versneld bij dit gemeenschapshuis.

Renovatie dak basisschool Kiezelrijk

Er is sprake van snelle groei van Kindcentrum Kiezelrijk. In 2022 heeft het college financiële middelen beschikbaar gesteld voor het gebruik van de tijdelijke unit, gelegen op't Ravelijn door Kindcentrum Kiezelrijk. Het huidige dak van de units is niet geïsoleerd en niet waterdicht. Dit maakt dat het in de zomerperiode moeilijk koel te krijgen is. In de winterperiode heeft men juist weer moeite om het warm te krijgen. Het gebruik van de tijdelijke units betracht een langere periode dan

verwacht was bij besluitvorming in 2022. De nieuwbouw van Kindcentrum Kiezelrijk staat voor 2027 opgenomen in het IHP. Om het gebruik van de units voor te zetten is een dakrenovatie nodig. Op deze manier geven we vorm aan een degelijke onderwijshuisvesting.

Investerings 2026	Mutatie t.o.v. PPN 2025	Invest. bedrag	Kap. lasten	Afschr. periode
Programma Mens en Samenleving				
66100303 Verv. lift dorps huis Dinteloord	aangepast	-	-	15 jaar
TOTAAL 2026		-	-	
Nieuwe investeringen na de perspectiefnota 2025-2028 worden hieronder toegelicht				

Investerings 2027	Mutatie t.o.v. PPN 2025	Invest. bedrag	Kap. lasten	Afschr. periode
Programma Mens en Samenleving				
65600001 Brandmeldinstallatie Bibliotheek Blauwstraat 30	n.v.t.	18.180	1.212	15 jaar
66100302 Warmwater- en verwarmingsinstallatie dorps huis Siemburg	n.v.t.	78.650	5.243	15 jaar
TOTAAL 2027		96.830	6.455	
Nieuwe investeringen na de perspectiefnota 2025-2028 worden hieronder toegelicht				

Investerings 2028	Mutatie t.o.v. PPN 2025	Invest. bedrag	Kap. lasten	Afschr. periode
Programma Mens en Samenleving				
65200011 Renovatie dak + isoleren Sporthal de Buitelstee	Vervalt	-	-	25 jaar
TOTAAL 2028		-	-	
Nieuwe investeringen na de perspectiefnota 2025-2028 worden hieronder toegelicht				

Verbonden partijen

Aan de doelen van dit programma werken wij samen met de volgende verbonden partijen:

Gemeenschappelijke regeling Programma Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten

De gemeenschappelijke regeling is aangegaan met als doel het behartigen van de belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van de uitvoering van de Leerplichtwet 1969 en de Regionale Meld en Coördinatiefunctie.

Gemeenschappelijke Gezondheids Dienst West-Brabant

De GGD heeft tot doel bij te dragen aan de voorbereiding van en uitvoering te geven aan het beleid van de achttien daarin deelnemende gemeenten op het terrein van de openbare gezondheidszorg in het algemeen en de collectieve preventie.

Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord

Deze gemeenschappelijke regeling heeft tot doel het verlenen of doen verlenen van ambulancezorg.

Programma 2: Kunst, Cultuur en Erfgoed

1. Inleiding en strategische koers

Waar gaat het programma over?

Kunst, cultuur en erfgoed is van ons allemaal. Het stimuleert de sociale samenhang, bevordert de leefbaarheid en bepaalt mede de identiteit van onze gemeente. Veel activiteiten en initiatieven komen vanuit de inwoners zélf, De gemeente maakt dit mede mogelijk en betaalt mee aan initiatieven voor bijvoorbeeld erfgoed, cultuur, leefbaarheid en participatie. De belangrijkste doelstelling is dat alle kernen hun eigen identiteit en karakter behouden, dat geeft onze gemeente als geheel een unieke waarde. Die dragen we graag uit met onze inwoners en naar onze gasten.

Voor welke uitdagingen staan we?

Wij kunnen trots zijn op onze kernen. De kernen, met ieder hun eigen identiteit, vormen tezamen een gemeenschap die bereid is zich in te zetten zodat iedereen kan meedoen. Er wordt veel georganiseerd en de maatschappelijk organisaties spelen daarin een belangrijke rol. Dit is een groot goed en wij zetten ons in om dit te behouden. Waar het nodig is en kan, bouwen we samen verder op dit fundament.

Wat willen we bereiken?

In termen van budget is er sprake van een beperkt programma. Er zijn binnen dit programma op dit moment geen collegeprioriteiten. Toch speelt dit programma een onmisbare rol. Wij zetten in op behoud van ons erfgoed, op een samenleving die sterk en verbonden is, waar de sociale cohesie groot is en waar vrijwilligers de samenleving dragen.

Waar zetten we dan op in?

Het kompas voor de komende twee jaar is gericht op het opstellen van beleid voor ons erfgoed, het samen blijvend herdenken en het optimaal ondersteunen van het verenigingsleven (opgenomen in het programma Mens en Samenleving).

2. Portefeuillehouders

- Wethouder Maurice Remery
- Wethouder Nadir Baali
- Wethouder Esther Prent

3. Acties vanuit de collegeprioriteiten

Voor dit programma zijn geen collegeprioriteiten opgenomen.

4. Acties vanuit bestaand beleid

Samen Blijven(d) Herdenken / 80 jaar bevrijding

Met alle lokale organisaties die betrokken zijn bij de verschillende herdenkingsactiviteiten in onze gemeente is een permanent samenwerkingsverband onder de noemer "Samen Blijven(d) Herdenken" gevormd. Begin mei 2025 worden de laatste activiteiten rondom 80 jaar bevrijding afgerond. In 2025 zal er, in samenwerking met betrokken organisaties, meer aandacht zijn voor herdenking van de Watersnoodramp.

De concrete acties voor 2025 zijn:

- Afsluitende activiteit "Samen 80 jaar vrij" op 5 mei 2025.
- Versterken van de herdenking van de Watersnoodramp door samenwerking met betrokken organisaties.
- Onderzoeken welke historische gebeurtenissen binnen onze gemeente blijvend versterkt en geborgd moeten worden in het kader van Samen Blijven(d) Herdenken.

Fort Henricusdag

De organisatie van de Vestingspelen op Fort Henricus Q2 2025 (schooljaar 2024/2025) is gestart.

De concrete acties voor 2025 zijn:

- De Vestingspelen op Fort Henricus organiseren voor alle leerlingen (primair en voortgezet onderwijs) in de gemeente.
- Samenwerking tussen cultuur en sport intensiveren.

Actualisatie Erfgoedbeleid

De huidige erfgoednota is toe aan actualisatie. Actualisatie wordt, in samenwerking met interne en externe partners, opgestart Q3 2025 en afgerond in 2026. In de geactualiseerde erfgoednota is specifiek aandacht voor wederopbouwarchitectuur en religieus erfgoed.

De concrete acties voor 2025 zijn:

- Werkgroep participatie actualiseren, erfgoednota opstarten.
- Eerste stappen actualisatie erfgoednota uitvoeren.

Brede inzet cultuur

Inzetten op het vergroten van de deelname aan culturele verenigingen door het verbeteren van de zichtbaarheid en bekendheid. Een toename van het aantal leden bij verenigingen zal niet alleen het culturele leven van onze gemeente verrijken, maar ook een potentieel grotere pool van vrijwilligers en mogelijke bestuursleden voor deze verenigingen genereren. Op het vlak van leden, vrijwilligers en bestuursleden is toename gewenst.

Gelijktijdig wordt kunst en cultuur ingezet ter bevordering van de mentale gezondheid. Door samen te werken met het sociaal domein willen we kunst en cultuur inzetten als een middel om het welzijn van onze inwoners te versterken.

De concrete acties voor 2025 zijn:

- Bijeenkomst organiseren voor besturen van culturele verenigingen (kennis en ervaring delen, netwerk).
- Activiteiten organiseren om doelgroepen op laagdrempelige wijze deel te laten nemen aan cultuur.
- Samenwerking met o.a. Het Ernaartoe Team versterken.
- Bewustwording van het positieve effect op welzijn, vitaliteit en gezondheid door cultuurparticipatie vergroten d.m.v. campagne.

5. Binnen welke beleidskaders handelen we?

Beleidskader (verordening of beleidsnota)
Erfgoednota gemeente Steenberg "van gemeentelijk erfgoedbeleid naar gemeenschappelijk erfgoed"
Erfgoedverordening gemeente Steenberg 2022
Het participatiebeleid 'Participatie in de Gemeente Steenberg; afspraken voor prettig samenleven in een fijne leefomgeving'
Kunst en cultuurnota 2014-2017
Subsidieregeling beeldbepalende panden
Subsidieregeling kunst, cultuur en erfgoed gemeente Steenberg

6. Wat mag het kosten?

Programma 2 K, C&E: overzicht lasten en baten (* € 1.000)	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
Cultr-presentatie/productie/participatie	159	246	174	169	154	154
Cultureel erfgoed	163	153	190	188	188	188
Media/Bibliotheek	531	483	18	18	18	18
Mut.res.progr.kunst,cult&erfgoed	-	-	-	-	-	-
Totaal lasten	853	882	382	375	360	360
Baten						
Cultr-presentatie/productie/participatie	12	20	20	20	20	20
Media	117	106	-	-	-	-
Mut.res.progr.kunst,cult&erfgoed	45	12	12	12	12	12
Totaal baten	174	137	32	32	32	32
Saldo	-679	-745	-350	-344	-329	-329

Het voornoemde financiële overzicht is inclusief de incidentele baten en lasten. Voor de bepaling van het structurele saldo moeten deze incidentele baten en lasten eruit gehaald worden.

Investeringsen

Investeringsen 2026	Mutatie t.o.v. PPN 2025	Invest. bedrag	Kap. lasten	Afschr. periode
Programma Kunst, Cultuur en Erfgoed				
65200011 Renovatie dak + isoleren Sporthal de Buitelstee	n.v.t.	150.000	6.000	25 jaar
TOTAAL 2026		150.000	6.000	
Nieuwe investeringen na de perspectiefnota 2025-2028 worden hieronder toegelicht				

Investeringsen 2028	Mutatie t.o.v. PPN 2025	Invest. bedrag	Kap. lasten	Afschr. periode
Programma Kunst, Cultuur en Erfgoed				
65500101 Vervangen roeden Molen Assumburg	n.v.t.	150.000	6.000	25 jaar
TOTAAL 2028		150.000	6.000	
Nieuwe investeringen na de perspectiefnota 2025-2028 worden hieronder toegelicht				

Programma 3: Fysieke leefomgeving en Duurzaamheid

1. Inleiding en strategische koers

Waar gaat het programma over?

Leefomgeving en duurzaamheid gaat over de leefomgeving van onze inwoners en ondernemers, bijvoorbeeld de buurt, de wijk, het centrum, het buitengebied, het bedrijventerrein of het sportveld. Een schone, hele en veilige leefomgeving voor inwoners, ondernemers en verenigingen staat centraal. Maar dat is het niet alleen. Ook belangrijke thema's als wonen, (gebieds)ontwikkeling van de kernen, mobiliteit en verkeersveiligheid spelen een prominente rol in het programma.

Voor welke uitdagingen staan we?

In dit programma liggen de uitdagingen vooral op de opbouw van onze kernen. De verhouding tussen jong-oud en werkend-niet werkend komt onder druk te staan. Dit heeft impact op alle beleidsterreinen, maar het start met de manier waarop we onze leefomgeving inrichten. Wij zetten in op een meer gedifferentieerd woningaanbod en meer doorgroei- en doorstroom mogelijkheden.

Wat willen we bereiken?

Om invulling te geven aan deze ambities richten we ons voor de korte termijn op de collegeprioriteiten die zijn opgepakt. De *Omgevingsvisie* geeft hierin de richting aan. In deze visie, die opgeleverd wordt in de tweede helft van 2025, worden de beleidsdoelen ten aanzien van de fysieke leefomgeving verankerd.

Waar zetten we dan op in?

Voor de ontwikkeling van de kernen is het eerste *Ontwikkelplan* voor Dinteloord aangeboden aan de raad. Dat geldt ook voor de *Gebiedsontwikkeling* van Reinierpolder III en de ontsluiting van de kern Steenberg. De prioriteiten *Actieplan Wonen* en *Duurzaamheid* staan in het teken van de uitvoering van eerder vastgestelde (beleids)kaders. Het *Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan* wordt tussentijds geëvalueerd. Op basis daarvan wordt een nieuw uitvoeringsplan opgesteld. Hierin krijgt ook de verkeersveiligheid een rol.

Ook in dit programma geldt dat voor de langere termijn goed moet worden bekeken wat er verder nodig is om onze inwoners ook in de toekomst een hoger welzijnsniveau te laten ervaren.

2. Portefeuillehouders

- Burgemeester Ruud van den Belt
- Wethouder Maurice Remery
- Wethouder Kees Gommeren
- Wethouder Esther Prent
- Wethouder Nadir Baali

3. Acties vanuit de collegeprioriteiten

Binnen dit programma vallen de volgende collegeprioriteiten:

Collegeactieprogramma (CAP):

- Prioriteit Actieplan Wonen

Toelichting

Het actieplan wonen is vastgesteld in de collegevergadering van 22 augustus 2023.

Stand van zaken

Het actieplan wonen is vastgesteld in de collegevergadering van 22 augustus 2023. Naar aanleiding van de vaststelling van de Woonzorgvisie op 28 maart 2024 door de gemeenteraad is het actieplan op een beperkt aantal punten geactualiseerd. 2025 staat in het teken van de uitvoer van het actieplan.

Hierbij valt te denken aan, verduurzaming bestaande woningvoorraad, in het bijzonder voor woningeigenaren met een lager inkomen, een nadere uitwerking voor de uitstroom maatschappelijke opvang en onderzoek naar locaties voor beschermd wonen. Voor de uitvoer van het actieplan worden voor zover nodig per actie middelen gevraagd aan de gemeenteraad.

In 2024 is het actieplan wonen naar aanleiding van de vaststelling van de Woonzorgvisie geactualiseerd. Daarmee is dit een going-concerntaak geworden en komt dit niet meer verder terug als toekomstig apart actiepunt in de begrotingen

- Prioriteit Ontwikkelpannen

Toelichting

De maatschappelijke doelstellingen uit de begroting 2022 richten zich op het streven naar een vitale gemeente met vitale kernen. Door in te zetten op vitaliteit kan elke kern van de gemeente Steenbergens haar eigen identiteit en bestaansrecht houden. Dit wordt bereikt door de vraagstukken en wensen, eigenschappen en potenties van elke kern scherp in beeld te hebben.

Dit betreft zowel ruimtelijke vragen als vragen van maatschappelijke aard met ruimtelijke consequenties. Om zicht te krijgen op de vraagstukken en wensen per kern, wordt een ontwikkelplan per kern uitgewerkt. De vorm van het ontwikkelplan kan per kern verschillen.

Stand van zaken

Het ontwikkelplan Dinteloord wordt in oktober 2024 aan de raad aangeboden. Daarna zal er een evaluatie plaatsvinden om te bezien hoe verder te gaan met ontwikkelplannen voor de overige kernen.

Er zijn voor 2024 en 2025 middelen in de begroting opgenomen voor het opstellen van Ontwikkelpannen.

Concrete actie voor 2025 is:

- In kwartaal 1 wordt een plan van aanpak voor de overige kernen opgeleverd.

- Prioriteit Duurzaamheid

Toelichting

In april 2024 is het beleidskader 'DuurSAMEN 2024-2030' vastgesteld met daarin 20 concreet geformuleerde doelstellingen. Er wordt gewerkt vanuit vier programmathema's: Energie, Circulariteit, Klimaatadaptatie en Biodiversiteit.

Ook is er een programmaplan en een meerjarig uitvoeringsprogramma opgesteld. Het uitvoeringsprogramma is onderverdeeld in jaarschijven. De eerste jaarschijven zijn 2024-2026. Hieraan wordt uitvoering gegeven.

Stand van zaken

Op de voortgang van het uitvoeringsprogramma wordt twee keer per jaar aan de raad gerapporteerd. Dit zal voorafgaand aan de perspectiefnota en de begroting zijn. Voor de uitvoering van het uitvoeringsprogramma zijn er voor 2025 middelen aanwezig van het CAP en vanuit het Rijk beschikbaar gestelde middelen SPUK en CDOKE.

Concrete acties voor 2025 zijn:

- Nationaal Isolatie programma (NIP): we starten met het isoleren van woningen binnen de doelgroep en doen dit doorlopend tot en met 2026.
- Wijkuitvoeringsplannen aardgasvrij maken woningen: we geven uitvoer aan de plannen voor het aardgasvrij maken van 1 van de 3 wijken (zoals benoemd in de Warmtetransitie visie) in de gemeente.
- Opstellen waterbalans: Om 'water en bodem sturend' succesvol in te voeren, hebben we inzicht in het bodem-watersysteem nodig, net als een gezamenlijk en integraal toekomstperspectief en een helder afwegingskader voor onze ruimtelijke keuzes
- Soortenmanagementplan (SMP): Er is een afgerond SMP met aanbevelingen en maatregelen die geïmplementeerd kunnen worden.
- Ecologische verbindingzones: Vervolg geven aan de uitvoering van de Ecologische Verbindingzones Steenbergse Vliet-Ligne en Kruislandse Kreken.

- Prioriteit Gebiedsontwikkeling

Toelichting

Dankzij de A4 heeft Steenberg een strategische positie in de Zuidwestelijke delta. Met het programma Economische Kracht is deels een richting gekozen om de kansen die hieruit voortvloeien te verzilveren. Deze liggen voornamelijk in de Agrofoodsector en de ontwikkeling van het bedrijventerrein Reinierpolder III. Met dit programma worden de kansen voor Steenberg in ruimtelijke zin vertaald. Het programma Gebiedsontwikkeling gaat over de ruimtelijke economische ontwikkeling in de meest brede zin, te weten economie, wonen, verkeer, natuur en water van Steenberg West en Noord en Dinteloord.

Daarmee heeft het programma gebiedsontwikkeling tot doel:

- Inzicht verkrijgen in de mogelijkheden voor groei in ruimtelijke zin;
- Inzicht verkrijgen in de mogelijkheden voor woningbouw en overige ruimtelijke opgaven;
- Inzicht verkrijgen in de verschillende scenario's om te komen tot gebiedsontwikkeling;
- Infrastructuur ontwikkelen om de kernen Steenberg en Dinteloord structureel te ontlasten;
- Op basis van gekozen scenario's het overige ruimtelijke programma daadwerkelijk ontwikkelen;
- Steenberg sterker te positioneren als voorloper in de zogeheten groene transitie, naar een groene, duurzame en plantaardige toekomst;
- Specifiek voor Steenberg-West geldt als doelstelling Reinierpolder III in samenhang met overige ruimtelijke opgaven te ontwikkelen.

Binnen dit programma vallen de gebiedsontwikkelingen met een breed programma in Steenberg-West, Steenberg-Noord en Dinteloord.

Voor 2025 is voor plankosten € 150.000 en voor 2026 en 2027 € 100.000 opgenomen. Zodra er grondexploitaties worden geopend worden deze kosten daar naartoe geboekt. De overige middelen zijn bestemd voor de inzet van capaciteit.

- Bedrijventerrein Reinierpolder III

Voor het bedrijventerrein Reinierpolder III is een haalbaarheidsstudie opgesteld. De raad heeft met de conclusie, dat een zelfstandige ontwikkeling en realisatie van dit bedrijventerrein haalbaar is, in september 2024 ingestemd en heeft een grondexploitatie voor deze ontwikkeling geopend.

Begin 2025 zal het voorkeursrecht voor Reinierpolder III worden bestendig door een gebiedsprogramma voor dit gebied vast te stellen. Dit is mogelijk omdat de uitgevoerde onderzoeken met positieve resultaten een voldoende basis bieden voor het opstellen van gebiedsprogramma. Dit gebiedsprogramma dient tevens als grondslag voor het opstellen van een omgevingsplan voor Reinierpolder III. Dit omgevingsplan wordt in de loop van 2025 in procedure gebracht. Parallel hieraan zal de grondverwerving starten en het stedenbouwkundig ontwerp verder worden verfijnd waarbij een beeldkwaliteitsplan wordt opgesteld. Ook wordt de inrichting van de openbare ruimte verder uitgewerkt waarbij de nodige vervolgonderzoeken worden verricht.

- Steenbergen-West en -Noord

Door de voorgestelde principekeuzes over de hoofdontsluitingsstructuur en de verkeerskundige randvoorwaarden, die worden behandeld bij de raadsvergadering op 31 oktober 2024, zijn er mogelijkheden om Steenbergen uit te breiden.

Er zal bij een positieve besluitvorming op 31 oktober een studie worden gedaan naar de toekomstige ontwikkelingsmogelijkheden voor extra woningbouw in de kern Steenbergen en op basis van deze studie zal in 2025 een keuze over de verdere woningbouwuitbreiding in de gemeente Steenbergen plaatsvinden, qua locatie en fasering.

West is daarbij in ieder geval voor de korte termijn geen voor de hand liggende keuze voor woningbouwontwikkeling omdat:

- Er kan pas worden gestart met de ontwikkeling en aanleg van West als de besluitvorming voor de randweg onherroepelijk is;
- West zeer complex is, vanwege de lage ligging (veel waterberging noodzakelijk), de aanwezigheid van een ecologische verbindingzone (investeringen in natuur), de aanwezigheid van meerdere grondeigenaren en in het zuidelijke gedeelte de aanwezigheid van een aantal bedrijven;
- De complexiteit zorgt ervoor dat de ontwikkeling van West waarschijnlijk nauwelijks sluitend te krijgen is.

- Dinteloord

Het ontwikkelplan Dinteloord, vastgesteld in oktober 2024, is een richtsnoer voor de ontwikkeling van Dinteloord voor circa 20 jaar. Voor de deelgebieden in Dinteloord zullen gefaseerd haalbaarheidsstudies worden opgesteld.

Voor deze gebieden zijn de concrete acties voor 2025:

- Studie naar de toekomstige ontwikkelingsmogelijkheden voor extra woningbouw in de kern Steenbergen en op basis van deze studie in 2025 een keuze maken over de verdere woningbouwuitbreiding in Steenbergen, qua locatie en fasering.
- Om een goede en snelle verwerving mogelijk te maken is een actualisatie van de nota grondbeleid en een nota kostenverhaal nodig. Deze zullen in het najaar van 2025 opgeleverd worden.
- Voor Reinierpolder III wordt het voorkeursrecht bestendig in kwartaal 1 van 2025. Gestart wordt met de grondverwerving en het plan wordt civieltechnisch opgesteld en uitgewerkt.
- Voor Dinteloord wordt de groenzone tussen AFC en Dinteloord uitgevoerd en worden er haalbaarheidsstudies voor woningbouw in Zuid-West en Zuid-Oost opgesteld.

Overige collegeprioriteiten:

- Vitale Vesting

Stand van zaken

Algemeen: De energietransitie, de woonopgave, de klimaatverandering de veranderingen in de zorg en zijn grote vraagstukken die ook samenkomen in het centrum van Steenberg. Stadlander heeft besloten om 300 verouderde huurwoningen in het centrum van Steenberg te verduurzamen. TanteLouise is als grote zorgpartij een belangrijke partner om de juiste zorg te blijven verlenen en blijft hierin innoveren en ontwikkelen. De gemeente sluit niet alleen aan bij deze initiatieven, maar neemt ook het voortouw in dit herontwikkelproces om gebruik te maken van deze investeringen om het centrumgebied van Steenberg toekomstbestendig te maken voor de komende decennia. Om richting te geven aan plannen en projecten is het Handboek Vitale Vesting opgesteld, waarin bestaand en nieuw beleid beknopt is beschreven.

Verduurzaming huurwoningen: Driehonderd woningen aanpakken, dat doe je niet in één keer. Daarom wordt dit gefaseerd uitgevoerd middels deelplannen en projecten in de periode tot en met 2035. Hiervoor is een routekaart met zeven aandachtsgebieden en hun volgorde van aanpak opgesteld. Nadat er voldoende nieuwe huurwoningen zijn gerealiseerd in de afgelopen jaren, kon er gestart worden met het eerste aandachtsgebied, de Gummarusvelden en een gedeelte van het Doktersdreefje. De vaststelling van het bestemmingsplan voor dit deelgebied is gepland voor het vierde kwartaal van 2024. In 2025 worden de voorbereidende werkzaamheden voor de sloop en de bouw uitgevoerd. Deze nieuwe woningen moeten dan weer ruimte bieden voor de bewoners van het tweede aandachtsgebied.

Concrete actie voor 2025 is:

- In 2025 wordt het stedenbouwkundig vlekkenplan voor Ravelijnstraat-Stadshillen en omgeving gemaakt. Dit is het tweede aandachtsgebied van Stadlander in het kader van Vitale Vesting. Ter voorbereiding hierop worden de ambities op het gebied van onderwijs, wonen en zorg geïnventariseerd die in dit aandachtsgebied een plaats moeten krijgen.

- Normalisatie woonwagencentra

Stand van zaken

Het project beoogt de drie woonwagenlocaties in de gemeente Steenberg te normaliseren: blijvend schoon, heel en veilig. Daarbij wil de gemeente afstand doen van het eigendom van de woonwagenstandplaatsen. In het raadsbesluit van december 2022 is vastgelegd dat er op termijn 5 nieuwe woonwagenstandplaatsen moeten worden gerealiseerd (Dinteloord: 2; Nieuw-Vossemeer: 3). De raad heeft budget beschikbaar gesteld om die uitbreiding voor te bereiden. Zij moet nog een besluit over de daadwerkelijke uitbreiding nemen.

Inmiddels is de openbare ruimte van de locatie Westlandse Langeweg heringericht. Ditzelfde gebeurt in de tweede helft van 2024 voor de locaties De Weel en Tolsedijk. Dit is eind 2024 afgerond.

De verkoop van woonwagenstandplaatsen aan particulieren (zittende huurders of personen van de wachtlijst) is nagenoeg afgerond. Er zitten nog enkele personen in het kooptraject. Deze trajecten zijn voor 2025 door de gemeente afgerond.

Het gesprek over de overdracht van de resterende huurwoonwagenstandplaatsen aan de corporaties is afgerond en uw raad heeft de opdracht geaccordeerd. Het voor de uitbreiding van het aantal woonwagenstandplaatsen benodigde bestemmingsplan is inmiddels vastgesteld en onherroepelijk geworden.

Dit alles resulteert erin dat dit project voor 2025 wordt afgerond. De post 'woonwagencentra' verdwijnt dan per 2025 uit de gemeentelijke begroting. De gemeente blijft vanuit haar maatschappelijke rol betrokken bij de standplaatsbehoeften en monitort. In het eerste kwartaal 2025 volgt een raadsvoorstel inzake het standplaatsbehoefteonderzoek.

- Omgevingsvisie

Stand van zaken

De Omgevingswet bepaalt dat elke gemeente een omgevingsvisie dient vast te stellen voor 1 januari 2027. De ontwikkeling van de omgevingsvisie is onderdeel van de implementatie van de Omgevingswet in de gemeente Steenberg. De omgevingsvisie is onze strategische visie voor de lange termijn voor de gehele Steenbergse (fysieke) leefomgeving.

Het proces voor het opstellen van de omgevingsvisie bestaat grofweg uit drie fases:

- inventariseren en opstellen concept (2024);
- opstellen ontwerp omgevingsvisie (eerste helft van 2025);
- ontwikkelen en vaststellen omgevingsvisie (in het laatste kwartaal van 2025).

De fase van inventariseren en het opstellen van het concept is in uitvoering.

Concrete actie voor 2025 is:

- De vaststelling van de omgevingsvisie staat gepland voor het laatste kwartaal van 2025. De middelen voor de ontwikkeling van de visie zijn opgenomen in de meerjarenbegroting.

- Uitvoeringsprogramma Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP)

Stand van zaken

Bij het opstellen van het GVVP zijn mobiliteitsvraagstukken uit de samenleving vertaald naar 63 acties. Deze acties zijn in het MUP gefaseerd uiteengezet in de tijd. Het gaat daarbij om verkeersveiligheidsmaatregelen, verkeersveiligheidscampagnes, openbaar vervoer voorzieningen en mobiliteitsstudies.

Er wordt gewerkt aan diverse acties vanuit het uitvoeringsprogramma GVVP. Hierbij valt te denken aan de diverse infrastructurele studies die worden uitgevoerd voor de kern Steenberg, Dinteloord en Kruisland. Tevens loopt er een traject naar de inrichtingsplannen voor de buurtschappen. Afronding van de acties is gepland voor eind 2024 en de resultaten dienen als input voor het nieuw op te stellen uitvoeringsprogramma GVVP 2026-2030.

Voor de uitvoering van bovenstaande GVVP-studies voor de jaarschijf 2025 wordt een last van € 250.500 verwacht. Dit is inclusief de verlenging van de inhuur van een tijdelijke medewerker. Er wordt voorgesteld om de desbetreffende reserve van de GVVP studies te benutten.

Concrete acties voor 2025 zijn:

- In 2025 wordt er verder invulling gegeven aan tweeëntwintig (doorlopende) GVVP acties uit voorgaande jaren. Naast de doorlopende acties worden in 2025 zes nieuwe GVVP acties opgestart:
 - Parkeeronderzoek bestaande woonwijken;
 - Parkeeronderzoek Dinteloord;
 - Opstellen nieuwe beleidsregels parkeernormen;
 - Aanpakken verkeers- en parkeerproblematiek rondom de Lindenburglaan en de wijk Buiten de Veste;
 - Raadsvoorstel aanleggen kabelgootjes voor elektrisch laden - vergelijking van pilots andere gemeenten;
 - Raadsvoorstel onderzoek mogelijkheden fietspad N-259.

Voor een totaal overzicht van de GVVP acties in 2025 wordt verwezen naar de bijlage uitvoeringsprogramma GVVP.

- Het huidige uitvoeringsprogramma GVVP loopt tot en met 2025. In datzelfde jaar wordt een tussentijdse beleidsevaluatie uitgevoerd en volgt mede op basis van de evaluatie, de ontwikkeling van een uitvoeringsprogramma 2026-2030 die meer in het licht zal staan als een mobiliteitsplan Steenberg met bijhorende voorzieningen conform uitvoeringsprogramma.
- Voor de uitvoering van bovenstaande GVVP-studies voor de jaarschijf 2025 wordt een last van € 250.500 verwacht. Dit is inclusief de verlenging van de inhuur van een tijdelijke medewerker. Er wordt voorgesteld om de desbetreffende reserve van de GVVP studies te benutten.

- Verkeersveiligheidsagenda 2025-2026

Stand van zaken

De verkeersveiligheidsagenda is een programma vanuit het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat op basis waarvan de gemeente cofinanciering kan aanvragen voor het verbeteren van de verkeersveiligheid. De gemeente Steenbergen heeft reeds eerder een aanvraag gedaan welke is toegekend. In 2024 volgt eveneens een aanvraag waarbij de uitvoer van de verkeersveiligheidsmaatregelen in 2025 volgt. Hierbij wordt een koppeling gemaakt met het GVVP.

In 2024 worden de uitkomsten van de verkeersanalyse vergeleken met het uitvoeringsprogramma voor het grootonderhoud. Samen met de uitkomsten van de verkeersmeldingen, drempelschouw, onderzoek naar de zebrapaden en kwaliteitsnetwerk landbouwverkeer wordt een verkeersveiligheidsagenda opgesteld. Deze verkeersveiligheidsagenda dient als basis om in het najaar van 2024 cofinanciering aan te vragen bij het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

Ook wordt in 2024 duidelijk wat de verkeersveiligheidsmaatregelen gaan worden voor de buurtschappen, Oude Heijdijk (V.07 (Inrichtings-)plan buurtschappen Notendaal, Oude Heijdijk, Stoofdijk (Zwarte Ruit), Koeveringsdijk en Boompjesdijk) en voor de schoolomgevingen (V.08 Onderzoek verkeersveilige schoolomgevingen).

Concrete actie voor 2025 is:

- In 2025 wordt de mobiliteitsvisie opgesteld, die sturing geeft aan het GVVP inclusief de verkeersveiligheidsagenda 2025-2026.

4. Acties vanuit bestaand beleid

Veiligheid

In de zomer van 2024 werd het rapport van prof. mr. Pieter van Vollenhoven gepubliceerd, waarin hij pleit voor een herziening van de politieorganisatie. Hij stelt dat burgemeesters van met name kleinere gemeenten weer meer zeggenschap moeten krijgen over de politie in hun gebied, zodat zij kunnen beslissen over de inzet van agenten in wijkteams. Van Vollenhoven benadrukt dat de politie onder alle omstandigheden aanwezig, beschikbaar en bereikbaar moeten zijn in de wijken. In de haarvaten van de samenleving. Dit kan volgens hem gegarandeerd worden door wijkteams, die specifiek verbonden zijn aan een bepaald gebied en niet zonder instemming van de burgemeester en officier van justitie elders mogen worden ingezet.

Deze voorgestelde aanpak is precies de ontwikkeling die we in Steenbergen al een paar jaar geleden hebben ingezet: de nauwe samenwerking zowel buiten op straat (integrale acties) als binnen (samenwerking in de blauwe gang). In het gemeentehuis werken politie en het team veiligheid al jaren samen om sneller en efficiënter te reageren op ontwikkelingen in de wijken. De nadruk hierbij ligt op preventie. Buurtpreventieteams fungeren als extra ogen en oren zowel voor de politie als onze BOA's. Daarnaast is de samenwerking met het zorgdomein versterkt. Dankzij het Ernaartoe-team kan er veel adequater worden geschakeld tussen zorg en veiligheid. Door de korte lijntjes met het Ernaartoe-team worden inwoners met onbegrepen gedrag sneller en beter geholpen, waardoor het OGGZ team soms niet meer in actie hoeft te komen. Dit vermindert de overlast voor inwoners aanzienlijk; enkele complexe gevallen daargelaten. Onze collega's uit het zorgdomein sluiten ook aan bij de samenwerking in de blauwe gang, waardoor BOA's en politie hen snel kunnen vinden en andersom idem dito. Andere gemeenten zien Steenbergen met deze manier van werken als een voorbeeld en we delen onze werkwijze dan ook graag met gemeenten in de regio.

Graag zijn we bovendien bereid om aansluitend op onze werkwijze als eventuele pilotgemeente te functioneren op basis van het advies van Mr. Pieter van Vollenhove aan de Tweede Kamer over de (her)invoering van wijkteams bij de politie. Momenteel specialiseren we taken binnen ons team. Elke BOA heeft een eigen specialisme of taakaccent (naast zijn of haar wijk), zoals jeugd, ondermijning en onbegrepen gedrag. We investeren de komende tijd verder in contact met inwoners in het buitengebied om risico's op ondermijning (zoals drugslabs) te beperken.

Samenvattend ligt de focus voor de komende jaren op het bestendigen van de goede samenwerking met onze veiligheidspartners en verdere specialisatie van onze eigen medewerkers.

Bomenbeheerplan

Samen met het bomenbeleidsplan (Zie Moties die zijn aangekondigd in de perspectiefnota 2025-2028) wordt het bomenbeheerplan opgesteld. Het bomenbeheerplan van de gemeente Steenbergen heeft als doel een duurzaam beheer van de bomen vast te leggen, met behoud en versterking van het bomenbestand op lange termijn. Het plan vergroot de biodiversiteit en klimaatbestendigheid. Het beschrijft de jaarlijkse boomveiligheidscontroles en hoe deze in het beheersysteem worden opgenomen. Resultaten van controles vormen de basis voor planmatig onderhoud. Tegelijk met de boomveiligheidscontroles wordt de onderhoudsbehoefte in kaart gebracht wat leidt tot een jaarlijks onderhoudsplan. Een pilot toont een achterstand in onderhoud, waarvoor extra budget nodig is de komende 3 jaar. In het plan wordt invulling gegeven aan de motie voor dubbele herplantplicht, wat leidt tot kostenstijging voor aanleg en beheer van bomen op termijn.

In het werkproces zullen we de onderdelen van bomenbeleid en -beheer zoveel mogelijk gelijktijdig in beeld brengen, vervolgens brengen we die onder in het deelplan waar dit thuis hoort: beleid of beheer. We streven naar een gelijktijdige oplevering van beide plannen in het 3e kwartaal van 2025.

De concrete acties voor 2025 zijn:

- Opstellen bomenbeleidsplan en een bomenbeheerplan in samenwerking met een deskundige, externe partij. Er wordt een projectteam samengesteld van zowel interne als externe personen.
- Opstellen van een jaarlijks onderhoudsplan waarin het benodigde budget in beeld wordt gebracht.

Ecologisch maaibeheer

Eind 2024 / begin 2025 wordt het ecologisch maaibeheer opnieuw aanbesteed. Op basis van recente aanbestedingen van vergelijkbare werkzaamheden zijn forse stijgingen van aanneemsommen te zien. Deze stijgingen worden voornamelijk veroorzaakt door hogere brandstof- en loonkosten en nieuwe duurzaamheidseisen. Verder zijn er signalen dat één van de meest toegepaste maai methoden in het bestek (klepelen) vanaf 2025 niet meer toegepast mag worden vanwege wijzigingen in natuurwetgeving. Op dit moment is nog niet bekend hoeveel invloed dit heeft op het beschikbare budget. Zeker is wel dat rekening moet worden gehouden met een kostenstijging.

De concrete actie voor 2025 is:

- Nieuwe aanbesteding ecologisch maaibeheer

Weginspectie

In 2024 wordt het gehele areaal aan verharde wegen geïnspecteerd, waarbij we als aanvulling op de landelijke methode hebben gekozen voor “risico gestuurd inspecteren”. Het voordeel van deze aanvullende methode is dat beter gekeken kan worden naar het beheersen en waar mogelijk van elimineren van risico's aan onze wegen.

Riolering buitengebied

In het buitengebied van de gemeente Steenberg en zijn Individuele Behandeling van Afvalwater (IBA) systemen uit het begin van de eeuw nu bijna aan het einde van hun levensduur van 25 jaar. Problemen met de huidige IBA's vereisen vervanging van de slechtst functionerende systemen voor het komende jaar en daarna. De gemeente Steenberg moet volgens de Wet Milieubeheer al het afvalwater binnen haar grenzen inzamelen, tenzij dit niet effectief is. Met de naderende levensduur van de IBA's is dit een geschikt moment voor de gemeente om de riolering in het buitengebied duurzamer te organiseren, waarbij geen vuil water meer in open water geloosd wordt. Samenwerking met omliggende gemeenten wordt hierbij gezocht.

Arbeidsmigratie

Arbeidsmigranten werken en wonen in onze gemeente. Zij leveren een belangrijke bijdrage aan de lokale en regionale economie. Zoals opgenomen in het op 30 januari 2020 vastgestelde beleidskader voor arbeidsmigratie, is de inzet gericht om vraagstukken over huisvesting, integratie en sociale cohesie in samenhang op te pakken. Op het gebied van huisvesting zetten we ons in voor voldoende maatschappelijk verantwoorde en legale huisvesting voor arbeidsmigranten. Indien nodig handhaven wij bij onwenselijke situaties.

Omgevingswet

De Omgevingswet is op 1 januari 2024 in werking getreden. Deze wet vervangt 26 bestaande wetten en vraagt om een andere manier van werken. Het gaat om een integrale, participatieve werkwijze, waarbij de gemeente inzet op maatwerk en zorg draagt voor een ketensamenwerking. 2024 was een transitiejaar dat in het teken stond van het opdoen van ervaringen en het leren werken met de omgevingswet. Deze transitie loopt door in 2025, want er zijn in 2024 geen/onvoldoende initiatieven ingediend die met een wijziging omgevingsplan of buitenplanse omgevingsplanactiviteit afgehandeld moesten worden. Ook hebben we nog geen initiatieven gehad die op de regionale omgevingstafel behandeld moesten worden, zodat ook geen ervaring is opgedaan met het werken met de omgevingstafel.

De Omgevingswet stelt eveneens eisen aan de gemeente. Het gaat om kwaliteitscriteria om zo inzichtelijk te maken welke kwaliteit burgers, bedrijven en instellingen mogen verwachten bij de uitvoering of de invulling van de kernactiviteiten vanuit de Omgevingswet. De kwaliteitscriteria gaan onder andere over de kritische massa (deskundigheid en ervaring). Als onderdeel van de

transitie wordt in 2024 getoetst of de gemeente Steenbergen voldoet aan de criteria. Dit is niet facultatief. De gemeente is verplicht om te voldoen. Na de toetsing volgt in 2025 een verbeterplan voor die onderdelen waar we niet aan voldoen. Dat kan gaan over het trainen en opleiden van medewerkers, maar kan ook gaan over een kwantiteitsvraagstuk.

De concrete acties voor 2025 zijn:

- Geheel 2025 ervaring opdoen met vergunningverlening, wijziging omgevingsplan, buitenplanse omgevingsplanactiviteiten en regionale omgevingstafel.
- Opstellen verbeterplan Kwaliteitscriteria 2.3 met nader op te stellen keuzes. Gereed in Q2. Afhankelijk van de keuzes worden de gevolgen opgenomen in de perspectiefnota 2026.

Van Afval Naar Grondstof (VANG)

In het beleidsplan Van Afval Naar Grondstof (VANG) is 100 kg restafval per inwoner per jaar als doel vastgesteld. Daarvoor zamelen we de grondstoffen sinds april 2018 zoveel mogelijk aan huis in, het restafval moet worden weggebracht naar een ondergrondse container in de buurt (Omgekeerd Inzamelen zonder tarief op restafval). Inwoners in het buitengebied hebben grotendeels een restafvalcontainer aan huis. Deze beleidswijziging heeft geresulteerd in een flinke afname van de hoeveelheid restafval; van 232 kg in 2017 tot 160 kg in 2023, maar blijkt nog niet voldoende. Naast de focus op de hoeveelheid restafval wordt nu vanuit de Rijksoverheid ook meer gestuurd op de kwaliteit van de in te zamelen grondstoffen. In de toekomst zal dus het recyclingpercentage meer aandacht krijgen. Beide aspecten worden meegenomen in het toekomstig Afvalbeleid.

De concrete acties voor 2025 zijn:

- Het VANG beleid wordt geëvalueerd en geoptimaliseerd.
- De conclusies en aanbevelingen voor de komende jaren worden aan de raad voorgelegd.

Inzameling PMD (Plastic, Metaal en Drankkarton)

Het is van belang dat de kwaliteit van het ingezamelde PMD goed is, zodat deze grondstofstroom zo optimaal mogelijk gerecycled kan worden. Helaas zorgt vervuiling van het PMD vaak tot afkeur van de vracht. Enerzijds komt dit doordat er scherper wordt gecontroleerd op de overslaglocatie van RKN (Regie Kunststof Nederland). Anderzijds neemt de vervuiling van deze afvalstroom toe. Hierdoor loopt de gemeente de inzamelvergoeding van het Afvalfonds Verpakkingen mis en de vracht wordt verbrand. Dit resulteert in extra hoge kosten. Daarnaast hebben veel inwoners het PMD voor niets gescheiden omdat meestal de gehele vracht wordt afgekeurd. Van deelafkeur is nagenoeg geen sprake omdat de vervuiling verweven zit door de hele vracht. Om afkeur in de toekomst zoveel mogelijk te voorkomen zal er structureel meer moeten worden geïnvesteerd in voorlichting (communicatie) en toezicht (handhaving). Voor 2025 en 2026 is een jaarlijks bedrag nodig van € 50.000. Dit bedrag zal vanuit de afvalstoffenheffing (of voorziening) wordt bekostigd.

Concrete acties voor 2025 (en 2026):

- Er wordt via diverse communicatiekanalen aandacht geschonken aan de vervuiling van PMD.
- De aangeboden PMD containers worden in fases gecontroleerd door voorlopers/controleurs.
- Er worden metingen uitgevoerd zodat inzichtelijk is of de acties hebben geleid tot verbetering.

Integraal beheerkader openbare ruimte

In 2021 heeft de gemeente Steenbergen een Integraal beheerkader (IBK) Openbare Ruimte opgesteld voor de assets Wegen, Civiele Kunstwerken, Openbare Verlichting en Groen. Vanaf 2025 moet dit beheerkader worden geactualiseerd en zal het worden doorontwikkeld naar een Integraal Maatschappelijk beheerkader (IMBK). Hierin stellen we een integraal beheerkader vast voor de genoemde assets, inclusief spelen, onverharde wegen en straatmeubilair, en maken we de koppeling met de maatschappelijke ontwikkelingen en opgaven die op de openbare ruimte afkomen. Denk hierbij aan duurzaamheid en klimaat. Onderdeel van het IMBK is de financiële doorrekening per asset met als resultaat de benodigde middelen voor de komende planperiode (2026-2029).

De concrete acties voor 2025 zijn:

- Er wordt in overleg met het inkoopbureau Karel een programma van eisen opgesteld.
- Met het programma van eisen wordt een meervoudig onderhandse aanbesteding uitgezet.
- De economisch meest voordelige inschrijver krijgt opdracht voor het opstellen van het Integraal Beheerkader.

Gemeentelijk Waterprogramma

Het Gemeentelijk Waterprogramma is geactualiseerd voor de planperiode 2025-2028 en volgt het GRP van 2020-2023 op. Het GWP fungeert als een belangrijk instrument om in te kunnen spelen op de trends en ontwikkelingen binnen dit vakgebied. Met onder andere extremere weersomstandigheden door klimaatverandering, veranderende verhoudingen tussen overheid en burgers, en wijzigingen in wetgeving.

Naar verwachting zal het GWP in januari 2025 ter goedkeuring aan de raad worden voorgelegd. De huidige budgetten zijn beperkt en we anticiperen op een (aanzienlijke) stijging van het tarief.

Verduurzaming;

- Wagenpark

De gemeente wil het wagenpark verduurzamen, maar dit is complex vanwege beperkte laadcapaciteit, investeringen in laadinfrastructuur, verzekeringseisen, hoge kosten van duurzame voertuigen en marktontwikkelingen. Voertuigen worden nu pas vervangen als de onderhoudskosten te hoog worden. Het uitstellen hiervan is ongewenst omdat dit de taken en kosten onder druk zet. Het plan is om essentiële voertuigen in de komende twee jaar te vervangen en enkele proefprojecten te starten om de vervanging duurzaam te laten verlopen. Op basis hiervan wordt op middellange termijn besloten hoe het wagenpark verduurzaamd kan worden. Voertuigen die qua afschrijving vervangen moeten worden, maar technisch nog kunnen worden gebruikt, zullen vanaf 2026 worden vervangen. Een voorstel wordt voor de zomer gedaan, waarbij praktische haalbaarheid en kosten afgewogen worden. Financiële gevolgen worden meerjarig opgenomen in de begroting van 2025.

De concrete acties voor 2025 zijn:

- Start pilot met vervanging van enkele (duurzame) elektrische voertuigen om ervaring op te doen.
- Investeringsprogramma voor de vervanging van het wagenpark uitvoeren zoals is opgenomen in de Tussenrapportage 2024 en in de begroting 2025.
- Realistische laadcapaciteit / voorzieningen realiseren op het terrein van de buitendienst.

- Verkeersborden

Het plan is om de vervanging van verkeersborden te verduurzamen door over te stappen op kunststof verkeersborden. Door gebruik te maken van kunststof zijn de borden minder diefstalgevoelig (oud ijzer levert meer op).

De vervanging van de verkeersborden zal de komende jaren geleidelijk plaatsvinden en de kosten hiervan worden gedekt met bestaande middelen.

De concrete actie voor 2025 is:

- Stapsgewijs verkeersborden vervangen door gerecycled kunststof indien vervanging noodzakelijk is.

- Robotmaaiers

Het onderhoud van sportvelden bij voetbalclubs staat onder druk door factoren zoals hoge brandstofprijzen, arbeidsmarktdruk, CO2-reductie, duurzaam ondernemen en beperkingen in onkruidbestrijding. Om hierop in te spelen, wil de gemeente Steenberghe robotmaaiers gaan gebruiken voor het maaien van de 9 natuurgras sportvelden. De financiële consequenties zijn meerjarig verwerkt in de begroting van 2025.

De concrete acties voor 2025 zijn:

- Afsluiten van een leasecontract voor 5 jaar inclusief onderhoud.
- Implementatie verzorgen in overleg met de sportverenigingen.

Parkeerbeleid / fonds

Het als onderdeel van het uitvoeringsprogramma GVVP staat voor 2025 in het teken van evaluatie van het parkeerbeleid. Op dit ontbreekt er een integraal parkeerbeleidsstuk. De mogelijkheden van het parkeerbonds worden in deze beleidsevaluatie meegenomen.

De concrete actie voor 2025 is:

- Opstellen van het beleid.

Integraal veiligheidsbeleid tech. installaties

In de gemeentelijke organisatie wordt onderhoud gepleegd aan elektrotechnische installaties in de openbare ruimte en gemeentelijk vastgoed, zoals verlichting en rioolpompen. Het integraal veiligheidsbeleid voor elektrische installaties streeft naar veiligheid, kwaliteit en continuïteit. De Arbowet en NEN3140 zijn van toepassing op elektrische installaties, waarbij een installatieverantwoordelijke verplicht is. Het ontbreken hiervan kan leiden tot storingen, onveilige situaties en hogere kosten. Een installatieverantwoordelijke binnen de gemeente is dus essentieel om boetes van de Arbeidsinspectie te voorkomen. In de perspectiefnota 2025 is voor dit doel incidenteel € 50.000 vastgesteld voor het veiligheidsbeleid en de implementatie, en structureel € 10.000 voor onderhoud van installaties en beleid.

De concrete actie voor 2025 is:

- Aan de hand van een inkoopprocedure wordt in Q2 een overeenkomst gesloten voor de uitvoer van deze werkzaamheden.

Gebruik gemeentegronden en (nuts)voorzieningen

De gemeente Steenbergen kan kosten in rekening brengen voor het gebruik van gemeentegrond en nutsvoorzieningen, zoals stroom, riolering en water. Dit kan verplicht zijn volgens de financiële verordening van de gemeente. Voorbeelden zijn objecten op openbare grond, zoals een steiger bij een bouwplaats, een terras of een kermis. Het doorberekenen van deze kosten kan via een precarioverordening of een huurovereenkomst. Momenteel dekt de gemeente deze kosten niet volledig en ontbreekt een duidelijk kader. Hierdoor worden veel kosten niet doorberekend of gebeurt dit op basis van verouderde regelingen die niet voldoen aan de wetgeving. De opbrengsten zijn afhankelijk van de te maken beleidskeuzes. In 2025 wordt een uniform kader ontwikkeld en geïmplementeerd om de kosten voor het gebruik van nutsvoorzieningen en gemeentegrond consistent door te belasten. In de perspectiefnota is eenmalig bedrag van € 30.000 vastgesteld voor de inhuur van een deskundige voor de ontwikkeling en uitwerking van het kader.

De concrete acties voor 2025 zijn:

- Participatief opstellen van de kaders en benodigde verordening(en)
- De vaststelling van de kaders gepland voor Q4 van 2025.

5. Binnen welke beleidskaders handelen we?

Beleidskader (verordening of beleidsnota)
Actieprogramma Regio West-Brabant 2024-2028
Actieprogramma Regio West-Brabant 2024-2028; Circulaire Regio
Afvalstoffenverordening gemeente Steenbergen 2019
Algemene Plaatselijke verordening
Algemene verordening ondergrondse infrastructuur
Beheerplan vastgoed 2023-2026
Beheerplan wegen, civiele kunstwerken, openbare verlichting en Groenbeheer 2022-2025
Beleidskader Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)
Beleidsnota huisvesting Arbeidsmigranten
Beleidsplan Van Afval Naar Grondstof 2016-2020; wordt in 2025 geëvalueerd en geoptimaliseerd
Beleidsregels woonwagengebeleid
Beleidsvisie externe veiligheid
Bodemkwaliteitskaart / Nota Bodembeheer
Bomenverordening gemeente Steenbergen
De beeldkwaliteit visie Vitale Vesting
Gemeentelijk verkeers- en vervoersplan 2021-2030
Het participatiebeleid 'Participatie in de Gemeente Steenbergen; afspraken voor prettig samenleven in een fijne leefomgeving'
Integraal Veiligheidsplan De Markiezaten 2023-2026
Kadernota Spelen en Bewegen
Kadernota woonwagengebeleid 2023
Kaderstellende nota evenementenbeleid, verwacht vanaf 1 januari 2025: Evenementenbeleid
Meerjarenbeleidsplan 2023-2027 Veiligheidsregio MWB
Natuurbeleidsplan
Nota grondbeleid 2021
Nota uiterlijk van bouwwerken
Regionaal Beleidsplan Zeeland-West-Brabant 2023-2026 (door gemeenten, Openbaar Ministerie en politie)
Regionaal crisisplan Veiligheidsregio Midden en West Brabant 2023-2027
Regionale Energiestrategie West-Brabant 1.0
Regionale verstedelijkingsstrategie
Steenbergen DuurSAMEN! Beleidskader duurzaamheid 2024-2030
Structuurvisie
Transitievisie Warmte gemeente Steenbergen Fase 1
Transitievisie Warmte gemeente Steenbergen Fase2
Uitvoeringsbesluit Afvalstoffenverordening
Uitvoeringsprogramma Gemeentelijk verkeers- en vervoersplan 2021-2025

Beleidskader (verordening of beleidsnota)

Verbreed Gemeentelijk rioleringsplan

Verhuurbeleid woonwagendplaatsen

Verordening adviesraad verkeer

Verordening afvalstoffenheffing Steenbergen 2025 (staat op raadsagenda december 2024)

Verordening nadeelcompensatie gemeente Steenbergen

Verordening Starterslening

Verordening stimuleringslening kleine VvE gemeente Steenbergen

Verordening Stimuleringslening kwaliteitsimpuls bestaande particuliere woningvoorraad gemeente Steenbergen

Verordening uitvoering en handhaving omgevingsrecht gemeente Steenbergen

Visie energie en ruimte

Visie Energie en Ruimte Steenbergen (onderdeel van structuurvisie)

VTH Beleidsplan 2022-2025

Wet Voorkeursrecht Gemeente

Woonzorgvisie

6. Wat mag het kosten?

Programma 3 L&D: overzicht lasten en baten (* € 1.000)	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
Crisisbeheersing en brandweer	1.869	1.672	1.684	1.683	1.683	1.683
Openbare orde en veiligheid	1.348	1.040	1.143	1.140	1.137	1.133
Wonen en bouwen	1.983	1.374	859	803	804	783
Milieubeheer	1.056	1.041	1.180	1.180	1.180	1.180
Sportaccommodaties	1.541	1.480	1.706	1.604	1.598	1.588
Grondexploitatie niet-bedrijventerreinen	1.305	2.058	1.959	6.014	4.809	301
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	41	6	-1	-1	-1	-1
Ruimte en leefomgeving	1.309	1.110	925	910	892	892
Afval	3.498	3.283	3.524	3.488	3.436	3.434
Verkeer en vervoer	4.528	4.974	4.763	4.390	4.351	4.342
Riolering	1.732	1.567	1.769	1.704	1.661	1.577
Openb.groen en (openlucht)recreatie	2.681	2.977	3.285	3.190	3.179	3.188
Begraafplaatsen en crematoria	87	96	92	91	91	91
Vennootschapsbelasting (VpB)	131	-	-	-	-	-
Mut.res.progr.fys.leefomg&duurz	41	30	30	30	30	30
Totaal lasten	23.151	22.708	22.918	26.226	24.849	20.222
Baten						
Openbare orde en veiligheid	8	18	18	18	18	18
Wonen en bouwen	981	717	717	717	717	717
Milieubeheer	488	-	-	-	-	-
Sportaccommodaties	523	448	545	545	545	545
Grondexploitatie niet-bedrijventerreinen	1.421	2.058	1.979	6.035	4.829	322
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	559	6	-	-	-	-
Ruimte en leefomgeving	473	220	230	230	230	230
Afval	4.456	4.270	4.621	4.567	4.515	4.513
Verkeer en vervoer	229	130	130	130	130	130
Riolering	2.122	2.090	2.387	2.332	2.327	2.252
Openb.groen en (openlucht)recreatie	35	7	7	7	7	7
Begraafplaatsen en crematoria	41	78	78	78	78	78
Mut.res.progr.fys.leefomg&duurz	2.052	477	683	412	401	366
Totaal baten	13.388	10.521	11.396	15.072	13.797	9.178
Saldo	-9.763	-12.187	-11.522	-11.154	-11.052	-11.044

Het voornoemde financiële overzicht is inclusief de incidentele baten en lasten. Voor de bepaling van het structurele saldo moeten deze incidentele baten en lasten eruit gehaald worden.

Incidentele baten en lasten

Hieronder is een overzicht opgenomen van de incidentele baten en lasten betreffende dit programma.

Taakveld	Toelichting	2024	2025	2026	2026
3. Programma fysieke leefomgeving en duurzaamheid					
Lasten					
Subtotaal lasten		-	-	-	-
Toevoegingen reserves					
3. Programma fysieke leefomgeving en duurzaamheid					
waarvan structureel:		29.979	29.979	29.979	29.979
Overzicht structurele mutaties reserves		-29.979	-29.979	-29.979	-29.979
Mutaties reserves		-	-	-	-
Totaal lasten		-	-	-	-
Baten					
Subtotaal baten		-	-	-	-
Onttrekkingen reserves					
3. Programma fysieke leefomgeving en duurzaamheid					
Waarvan structureel:		683.375	412.375	400.955	366.173
Overzicht structurele mutaties reserves		-661.375	-412.375	-400.955	-366.173
Mutaties reserves		22.000	-	-	-
Totaal baten		22.000	-	-	-
Incidentele baten en lasten (baten (negatief)/lasten (positief)) *		-22.000	-	-	-
* Een batensaldo heeft een nadelig effect op het begrotingssaldo en een lastensaldo dus een voordelig.					

Investerings

Investerings 2025	Mutatie t.o.v. PPN 2025	Invest. bedrag	Kap. lasten	Afschr. periode
Programma Fysieke leefomgeving en Duurzaamheid				
61100000 Verwarminginstallatie Brandweergarage Steenberg	n.v.t.	65.000	4.333	15 jaar
61100002 Vervanging/verduurzaming dak Brandweergarage Nieuw-Vossemeer	nieuw	70.000	2.800	25 jaar
65200010 Warmwatervoorzieningsinstallatie Sporthal t Cromwiel	n.v.t.	42.350	2.823	15 jaar
65200012 Vloer Gymzaal Merijntje N-V	n.v.t.	19.765	1.318	15 jaar
65200102 Zwavelzuur- en chloortank zwembad de Meermin	vervalt	-	-	15 jaar
65200102 Installatie regeltechniek zwembad de Meermin	nieuw	36.300	2.420	15 jaar
65200103 Verv. zwembadfolie + leidingen zwembad Aquadintel	aangepast	121.000	8.067	15 jaar
65200210 Verv. toplaag sportpark Welberg	n.v.t.	-	-	10 jaar
65200210 Vervangen natuurgras + beregeningspomp	aangepast	71.000	7.100	10 jaar
65200210 Sportpark Seringenlaan renovatie toplaag natuurgras	aangepast	112.000	11.200	10 jaar
67200000 Verv. riolering	aangepast	4.120.302	68.672	60 jaar
67200000 Verv. IBA's buitengebied	nieuw	400.000	13.333	30 jaar
67200000 Verbeteringskosten riolering	aangepast	411.251	6.855	60 jaar
62100000 Verv. Kunstwerken overigen	aangepast	1.335.696	22.262	60 jaar
62100100 Verv. masten openbare verlichting	n.v.t.	57.034	1.426	40 jaar
62100100 Verv. armaturen openbare verlichting	n.v.t.	38.022	1.901	20 jaar
65700900 Vervanging speelstoestellen	aangepast	115.700	11.570	10 jaar
65700201 Groenbeheerplan beplanting binnen de bebouwde kom	aangepast	123.000	4.920	25 jaar
65700201 Groenbeheerplan bomen binnen de bebouwde kom	aangepast	184.000	3.680	50 jaar
65700201 Groenbeheerplan bomen buitengebied	n.v.t.	60.000	1.200	50 jaar
62100000 Verv. wegen	aangepast	2.493.210	99.728	25 jaar
TOTAAL 2025		9.875.630	275.608	
Nieuwe investeringen na de perspectiefnota 2025-2028 worden hieronder toegelicht				

Vervanging/verduurzaming dak Brandweergarage Nieuw-Vossemeer

Uit de dakinspectie welke heeft plaatsgevonden in het 2^e kwartaal 2024 kwam naar voren dat er een aantal gebreken zijn in het dak. Hierbij zijn verhoogde risico's op lekkages. De onderhoudsstaat van het dak was slechter dan verwacht. Vandaar dat deze investering is opgenomen in deze begroting. Tevens wordt met de vervanging een meer duurzame variant aangebracht.

Installatie regeltechniek zwembad de Meermin

In het voorjaar is het jaarlijks onderhoud uitgevoerd aan de zwembadinstallaties ter voorbereiding op nieuwe zwembadseizoenen. Daaruit is naar voren gekomen, dat een deel van de zwembadinstallaties voor wat betreft de regeltechniek aan vervanging toe is.

Verv. IBA's buitengebied (investerings t/m 2027)

De afkorting IBA staat voor individuele behandeling afvalwater. In de jaren 80 en 90 zijn er door geheel Nederland diverse IBA-systemen geplaatst en gerealiseerd. Dit geldt ook voor het

buitengebied van de gemeente Steenberg. Deze IBA-systemen gaan ongeveer 30 jaar mee. Veel van deze IBA-systemen, gefinancierd vanuit de rioolheffing, zijn aan het einde van de technische levensduur. Ze zijn vaak niet meer afgestemd op de veranderde gebruik situatie en/of functioneren (al langere tijd) duidelijk suboptimaal. Vaak is het materiaal bros geworden en/of niet meer in goed staat te functioneren waardoor de werking van zuivering afneemt en het aantal storingen duidelijk toeneemt. Afgelopen jaar zijn de onderhoudskosten behoorlijk opgelopen en zijn diverse systemen vanuit de exploitatiebudgetten reeds vervangen. Vanuit deze problematiek is vooruitlopend op het gemeentelijk waterplan is in deze begroting al voor de komende drie jaar een investeringsbedrag van € 400.000 opgenomen voor de vervanging van IBA-systemen.

Investerings 2026	Mutatie t.o.v. PPN 2025	Invest. bedrag	Kap. lasten	Afschr. periode
Programma Fysieke leefomgeving en Duurzaamheid				
61100003 Renovatie dak + isoleren Brandweergarage Dinteloord	vervalt	-	-	25 jaar
65200010 Beveiligingsinstallatie Sporthal t Cromwiel	n.v.t.	48.400	3.227	15 jaar
65200102 Verv. led- en noodverlichting Gymzaal Merijntje N-V	n.v.t.	24.200	1.613	15 jaar
65200102 Verv. boilers en zonne-energie Zwembad de Meermin	n.v.t.	91.960	6.131	15 jaar
68300505 Renovatie dak woonwagencentra	Vervalt	-	-	25 jaar
65200210 Verv. toplaag sportpark Seringenlaan	n.v.t.	420.000	42.000	10 jaar
65200210 Verv. toplaag + wortelscherm sportpark Welberg	n.v.t.	500.000	50.000	10 jaar
67200000 Verv. riolering	aangepast	888.510	14.809	60 jaar
67200000 Verv. IBA's buitengebied	nieuw	400.000	13.333	30 jaar
67200000 Verbeteringskosten riolering	aangepast	314.222	5.237	60 jaar
62100100 Verv. masten openbare verlichting	n.v.t.	63.295	1.582	40 jaar
62100100 Verv. armaturen openbare verlichting	n.v.t.	167.994	8.400	20 jaar
62100000 Verv. Kunstwerken hout	aangepast	165.000	5.500	30 jaar
62100000 Verv. Kunstwerken overigen	aangepast	714.500	11.908	60 jaar
65700201 Groenbeheerplan beplanting binnen de bebouwde kom	aangepast	98.000	3.920	25 jaar
65700201 Groenbeheerplan bomen binnen de bebouwde kom	aangepast	147.000	2.940	50 jaar
65700201 Groenbeheerplan bomen buitengebied	n.v.t.	60.000	1.200	50 jaar
62100000 Verv. wegen	aangepast	2.171.000	86.840	25 jaar
TOTAAL 2026		6.274.081	258.640	
Nieuwe investeringen na de perspectiefnota 2025-2028 worden hieronder toegelicht				

Investerings 2027	Mutatie t.o.v. PPN 2025	Invest. bedrag	Kap. lasten	Afschr. periode
Programma Fysieke leefomgeving en Duurzaamheid				
65200010 Vloer sporthal Sporthal t Cromwiel	n.v.t.	75.000	5.000	15 jaar
65200011 Brandmeldinstallatie Sporthal de Buitelstee	n.v.t.	26.620	1.775	15 jaar
65200102 Vervanging zwembadfolie Zwembad de Meermin	n.v.t.	323.675	21.578	15 jaar
65200103 Regeltechniek installatie Zwembad Aquadintel	n.v.t.	38.720	2.581	15 jaar

Investerings 2027	Mutatie t.o.v. PPN 2025	Invest. bedrag	Kap. lasten	Afschr. periode
65200102 Badafdekking De Meermin	n.v.t.	127.050	8.470	15 jaar
65200201 Verv. toplaag sportpark Kruisland	n.v.t.	420.000	42.000	10 jaar
65200203 Verv.toplaag Sportpark De Danen	n.v.t.	420.000	42.000	10 jaar
67200000 Verv. riolering	aangepast	1.854.556	30.909	60 jaar
67200000 Verv. IBA's buitengebied	nieuw	400.000	13.333	30 jaar
67200000 Verbeteringskosten riolering	aangepast	-	-	60 jaar
62100000 Verv. Kunstwerken hout	vervalt	-	-	30 jaar
62100000 Verv. Kunstwerken overigen	aangepast	369.877	6.165	60 jaar
62100100 Verv. masten openbare verlichting	n.v.t.	57.946	1.449	40 jaar
62100100 Verv. armaturen openbare verlichting	n.v.t.	219.014	10.951	20 jaar
65700201 Groenbeheerplan beplanting binnen de bebouwde kom	aangepast	56.000	2.240	25 jaar
65700201 Groenbeheerplan bomen binnen de bebouwde kom	aangepast	84.000	1.680	50 jaar
65700201 Groenbeheerplan bomen buitengebied	n.v.t.	60.000	1.200	50 jaar
62100000 Vervanging wegen	aangepast	2.630.000	105.200	25 jaar
TOTAAL 2027		7.162.458	296.531	
Nieuwe investeringen na de perspectiefnota 2025-2028 worden hieronder toegelicht				

Investerings 2028	Mutatie t.o.v. PPN 2025	Invest. bedrag	Kap. lasten	Afschr. periode
Programma Fysieke leefomgeving en Duurzaamheid				
62100100 Verv. masten openbare verlichting	n.v.t.	41.900	1.048	40 jaar
62100100 Verv. armaturen openbare verlichting	n.v.t.	135.529	6.776	20 jaar
62100000 Verv. Kunstwerken hout	vervalt	-	-	30 jaar
62100000 Verv. Kunstwerken overigen	aangepast	145.000	2.417	60 jaar
62100000 Vervanging wegen	aangepast	2.250.000	90.000	25 jaar
65700200 Dierenverblijf hertenkamp Nieuw-Vossemeer	n.v.t.	15.000	1.500	10 jaar
65700200 Dierenverblijf hertenkamp Steenberg	n.v.t.	20.000	2.000	10 jaar
65700201 Groenbeheerplan beplanting binnen de bebouwde kom	aangepast	48.000	1.920	25 jaar
65700201 Groenbeheerplan bomen binnen de bebouwde kom	aangepast	72.000	1.440	50 jaar
65700201 Groenbeheerplan bomen buitengebied	n.v.t.	60.000	1.200	50 jaar
67200000 Verv. riolering	aangepast	1.122.846	18.714	60 jaar
67200000 Verv. gemalen riolering	n.v.t.	40.000	2.667	15 jaar
67200000 Verbeteringskosten riolering	aangepast	58.056	968	60 jaar
TOTAAL 2028		4.008.331	130.650	
Nieuwe investeringen na de perspectiefnota 2025-2028 worden hieronder toegelicht				

Verbonden partijen

Aan de doelen van dit programma werken wij samen met de volgende verbonden partijen:

Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant

Binnen de gemeenschappelijke regeling werken de deelnemende gemeenten samen ten behoeve van de goede behartiging van de zorg voor de veiligheid van, en de hulpverlening aan de inwoners van hun werkgebied. Dit in het bijzonder bij de voorbereiding op en het bestrijden van ongevallen en rampen.

Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant

De gemeenschappelijke regeling heeft als doel om ten behoeve van de deelnemers taken uit te voeren op het gebied van het omgevingsrecht en om als verlengstuk van het lokaal en provinciaal bestuur een bijdrage te leveren aan een leefbare en veilige werk- en leefomgeving van de regio Midden- en West-Brabant.

Programma 4: Economie, Werk, Toerisme en Recreatie

1. Inleiding en strategische koers

Waar gaat het programma over?

De economie is een belangrijke motor voor de ontwikkeling van onze gemeente. Een krachtige lokale economie zorgt voor werkgelegenheid, heeft invloed op wonen, onderwijs en de sociale structuur van een gemeente. Toerisme en recreatie maken de gemeente een aantrekkelijke plek om vrije tijd door te brengen. Niet alleen voor eigen inwoners, maar ook voor bezoekers. Het programma omvat enerzijds de thema's die betrekking hebben economische ontwikkeling en promotie, anderzijds maakt ook de arbeidsparticipatie (met inbegrip van de inkomensregelingen, re-integratie en sociale werkvoorziening) deel uit van het programma.

Voor welke uitdagingen staan we?

In dit programma liggen de uitdagingen vooral in het goed benutten en uitbouwen van onze mogelijkheden. Onze strategische ligging en de vestiging van innovatieve bedrijven geven ons een kansrijke positie als het gaat om de transitie van de voedselindustrie. Die positie wordt nog sterker als wij binnen onze gemeentegrenzen onderwijs kunnen aanbieden dat aansluit bij de ontwikkelingen van de toekomst. Wij blijven ons daarom hard maken voor een verdergaande samenwerking tussen onderwijs, bedrijfsleven en overheid.

Wat willen we bereiken?

Als we dit plaatsen naar acties voor een *Toekomstbestendig Steenberg met een hoger welzijnsniveau voor onze inwoners* dan betekent dit dat wij inzetten op de kracht van de plantbased sector. Deze sector moet een drager worden van onze regionale en lokale economie. Verder geven wij ruimte aan ondernemers om te groeien, met name het Midden- en Kleinbedrijf (MKB) en verbeteren de aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt.

Waar zetten we dan op in?

Om invulling te geven aan deze ambities richten we ons voor de korte termijn op de collegeprioriteit *Economische Kracht*. De uitvoering daarvan is in volle gang en vraagt, ook in het licht van een *Toekomstbestendig Steenberg met een hoger welzijnsniveau voor onze inwoners*, om een heroriëntatie. Ter invulling van de ambities op toeristisch en recreatief vlak zetten we in op de realisatie van de *Linie van de Eendracht* en de *Toeristische visie Nieuw-Vossemeer*.

2. Portefeuillehouders

- Wethouder Kees Gommeren
- Wethouder Maurice Remery
- Wethouder Nadir Baali

3. Acties vanuit de collegeprioriteiten

Binnen dit programma vallen de volgende collegeprioriteiten:

Collegeactieprogramma (CAP):

- Prioriteit Economische Kracht

Toelichting

Het beleidskader Economische Kracht heeft één duidelijk doel voor ogen en subdoelen voor de drie economische dragers: Agrofood, Bedrijventerreinen en Vrije Tijdseconomie. In 2024 wordt Zorgeseconomie toegevoegd als vierde pijler. Door focus aan te brengen op deze vier dragers wordt de gehele economie in de gemeente Steenbergen versterkt: groei in productiviteit leidt tot toename van de werkgelegenheid en heeft daarmee een positief effect op andere onderdelen van de economie.

In het uitvoeringsprogramma Economische Kracht is per pijler, Agrofood, Bedrijventerreinen en Vrije Tijdseconomie, een waaier aan activiteiten uitgewerkt.

Om effectief te zijn, is voor elke activiteit gekeken naar:

- Onderlinge verbinding en mogelijke verbinding met andere activiteiten in de organisatie of in de regio;
- Op welke wijze kunnen we samenwerken met reeds lopende of nog op te starten activiteiten in onze eigen organisatie of daarbuiten;
- Hoe vinden we aansluiting bij de verschillende samenwerkingsverbanden in de regio. Dit uitvoeringsprogramma is in juni 2022 vastgesteld en volop in uitvoering.

Naast het uitvoeren van het uitvoeringsprogramma waren het behalen van de programmastatus Reinierpolder III en het Uitvoeringsplan marketing een onderdeel van deze prioriteit. Het Uitvoeringsplan Economische kracht is vastgesteld en wordt in de loop van 2024 en 2025 geëvalueerd en eventueel herijkt. De programmastatus Reinierpolder III is verkregen.

Over de voortgang in het Uitvoeringsplan Economische kracht wordt de raad één keer per jaar geïnformeerd.

Over de ontwikkeling van Reinierpolder III wordt in de prioriteit Gebiedsontwikkeling gerapporteerd.

Stand van zaken

Met het aflopen van het huidige beleidskader, vindt er in de loop van 2024 en 2025 een heroriëntatie plaats op basis van de nieuwe langetermijnvisie van het college over de economie van de gemeente Steenbergen. Dit kan tot een aangepast uitvoeringsprogramma leiden.

Ondertussen wordt er verder gewerkt aan het tot uitvoer brengen van de verschillende acties rondom onze topsectoren. Zo zetten we in op revitalisering van de bedrijventerreinen, doorontwikkeling van de centrumgebieden en verstevigen positie agrofood.

Op basis van de nog vast te stellen position paper wordt een business proposal voor de zakelijke markt ontwikkeld.

De concrete actie voor 2025 is:

- Het beleidskader voor economische kracht – Samen voor een sterke economie - zal in 2025 verder worden geconcretiseerd, eventueel met een aangepast uitvoeringsprogramma. Het toegewezen budget wordt gebruikt om het uitvoeringsplan te realiseren.

Overige collegeprioriteiten:

- Recreatieve ontwikkeling Fort Henricus / Schansdijk 5

Stand van zaken

De gemeenteraad heeft op 20 juni 2024 besloten tot verkoop van het gemeentelijk vastgoed aan de Schansdijk 5, dat wil zeggen: de loodsen, de bedrijfswoning en de gronden en wordt hiermee afgerond.

- Linie van Eendracht

Stand van zaken

Met het toekennen van de Interreg subsidie is het project Linie van de Eendracht formeel gestart op 15 augustus 2023 en heeft een maximale doorlooptijd van 3 jaar. Binnen het project worden 5 locaties “beleefbaar” gemaakt, waaronder één locatie in de gemeente Steenberg (‘einde Veerweg’ bij het Schelde-Rijnkanaal in Nieuw-Vossemeer). De realisatie van een luisterschelp staat hier gepland, tevens wordt er langs de gehele linie een route (wandelen/fietsen) ontwikkeld

De locatie waar de Luisterschelp is voorzien heeft, samen met de locatie voormalige zwembad, de potentie tot hoogwaardige recreatieve verblijfsplaats. Om dit te bereiken is eerst groot onderhoud van beide locaties nodig, hierover worden productieve gesprekken gevoerd met Rijkswaterstaat.

Vanwege de urgentie van het Interreg-project en de samenwerking met Rijkswaterstaat beginnen we met de voorbereidende en uitvoerende werkzaamheden. Er is € 60.000 nodig voor de start van deze werkzaamheden op de locatie aan het einde van de Veerweg in Nieuw-Vossemeer. Daarnaast is er jaarlijks € 10.000 benodigd voor het onderhoud van de luisterschelp en locatie.

- Toeristisch recreatieve visie Nieuw-Vossemeer

Stand van zaken

De dorpsraad Nieuw-Vossemeer heeft een recreatieve visie opgesteld waarin mogelijkheden worden verkend om de toeristisch-recreatieve ontwikkeling rond de kern van Nieuw-Vossemeer te versterken. Naar aanleiding van deze visie is de fietstunnel aan de Veerweg in 2024 opgeknapt. Op basis van de overige wensen uit de visie wordt een uitvoeringsplan opgesteld, waarin maximaal 14 projecten worden opgenomen. Bij het opstellen van het uitvoeringsplan worden de ambities en subsidiemogelijkheden van het Interregproject Linie van de Eendracht, waar meerdere gemeenten aan deelnemen, meegenomen.

De concrete actie voor 2025 is:

- In 2025 zal de raad besluiten of het uitvoeringsplan in aanmerking komt voor een investeringskrediet. Als het investeringskrediet wordt toegekend, kan de uitvoering van het projectplan in 2025 van start gaan.

4. Acties vanuit bestaand beleid

Reclameborden / beleid

De centrumgebieden van Steenberg en Dinteloord kennen de reclamebelasting voor openbare aankondigingen die zichtbaar zijn vanaf de openbare weg. Daarnaast worden op verschillende manieren reclame-uitingen geplaatst op en aan de openbare weg. Het doorberekenen van kosten voor gebruik van de openbare ruimte voor onder andere reclame-uitingen zal in 2025 onderzocht worden.

De concrete actie voor 2025 is:

- Onderzoek naar het kunnen doorberekeningen van kosten en de bijbehorende systematiek.

Participatiewet in Balans

De huidige Participatiewet is te complex en gaat onvoldoende uit van vertrouwen. Om de Participatiewet weer terug in balans te krijgen wordt de participatiewet in 2025 herzien en volgen er maatregelen om deze te laten werken volgens de bedoeling van menselijke maat, vertrouwen en eenvoud.

Toekomst Participatiewet West-Brabant West

ISD Brabantse Wal, het Werkplein en WVS werken samen aan de uitvoering van de Participatiewet in de regio West-Brabant West (WBW). De 9 gemeenten hebben besloten dat de tijd rijp is voor een volgende stap in deze samenwerking. Momenteel wordt een brede verkenning naar de toekomst van de Participatiewet in de regio WBW gehouden. In dit onderzoek is men aan het uitwerken hoe voor de lange termijn de Participatiewet in WBW optimaal kan worden uitgevoerd en ingericht.

De concrete acties voor 2025 zijn:

- De uitkomsten van het onderzoek worden opgeleverd.
- We komen met voorstellen hoe de participatiewet optimaal kan worden uitgevoerd en ingericht.

5. Binnen welke beleidskaders handelen we?

Beleidskader (verordening of beleidsnota)
Afwegingskader bedrijventerreinen 'Vraaggericht strategisch'
Beleidskader economisch kracht 2022-2025 inclusief Uitvoeringsprogramma
Beleidskaders Inburgering Brabantse Wal 2022
Beleidsnota Arbeidsmigratie
Beleidsregel vrijlating giften gemeente Steenbergen 2022
Beleidsregels bestuurlijke boete Participatiewet, IOAW, IOAZ 2024 gemeente Steenbergen
Beleidsregels bijzondere bijstand 2024 gemeente Steenbergen
Beleidsregels Schuldhulpverlening gemeente Steenbergen 2021
Beleidsregels tegemoetkoming kosten kinderopvang Sociaal Medische Indicatie Steenbergen 2021
Beleidsregels terug- en invordering bedrijfskapitaal Tozo gemeente Steenbergen
Beleidsregels terug- en invordering bijstandsverlening zelfstandigen gemeente Steenbergen
Beleidsregels terug- en invordering Participatiewet, IOAW en IOAZ 2024
Beleidsregels verhaal Participatiewet 2024 gemeente Steenbergen
Beleidsregels vrijlating inkomsten uit arbeid Participatiewet, IOAW en IOAZ
Beleidsregels Wet Taaleis Inkomensondersteuning
Centrumontwikkeling Steenbergen 'BRO Rapport Toekomstbestendig centrum Steenbergen'
Handhavings- en maatregelenverordening inkomensvoorzieningen 2015
Het participatiebeleid 'Participatie in de Gemeente Steenbergen; afspraken voor prettig samenleven in een fijne leefomgeving'
Ontwikkelperspectief buitengebied De Heen-Steenbergen
Ontwikkelplan Dinteloord (staat op raadsagenda oktober 2024)
Recreatieve kansenkaart
Regeling sociaal-culturele bijdrage voor de minima
Regeling ter bevordering van maatschappelijke participatie door schoolgaande kinderen 2022
Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Steenbergen 2024
Subsidieregeling Ondernemersfondsen gemeente Steenbergen
Subsidieregeling Stimulering investeringen terrassen gemeente Steenbergen
Verordening alleenrecht voor de uitvoering van de schuldhulpverlening
Verordening Inburgering gemeente Steenbergen 2022
Verordening individuele inkomensvoorziening Participatiewet
Verordening individuele studietoelage Participatiewet
Verordening reclamebelasting Dinteloord 2024
Verordening reclamebelasting Steenbergen 2024
Verordening tegenprestatie inkomensvoorzieningen
Verordening toeristenbelasting Steenbergen 2024

6. Wat mag het kosten?

Programma 4 E, W, T&R: overzicht lasten en baten (* € 1.000)	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
Inkomensregelingen	9.247	7.878	8.720	8.684	8.771	8.938
Samenkracht en burgerparticipatie	133	311	84	84	84	84
Arbeidsparticipatie	300	335	335	335	335	335
Recreatieve havens	145	151	150	150	150	150
Openb.groen en (openlucht)recreatie	320	263	348	270	255	255
Economische promotie	61	88	102	102	102	102
Economische ontwikkeling	576	654	646	646	646	646
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	39	88	52	52	52	52
WSW en beschut werk	2.969	3.172	3.121	2.998	2.915	2.798
Mut.res.progr.economie.recr&toerisme	382	-	-	-	-	-
Totaal lasten	14.172	12.939	13.556	13.320	13.309	13.358
Baten						
Inkomensregelingen	5.450	5.393	6.206	6.376	6.547	6.744
Samenkracht en burgerparticipatie	86	227	-	-	-	-
Recreatieve havens	12	9	9	9	9	9
Openb.groen en (openlucht)recreatie	181	19	19	19	19	19
Economische promotie	91	122	185	185	185	185
Economische ontwikkeling	84	-	-	-	-	-
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	384	3	3	3	3	3
WSW en beschut werk	-	-	-	-	-	-
Mut.res.progr.economie.recr&toerisme	109	69	99	69	69	69
Totaal baten	6.396	5.842	6.522	6.661	6.833	7.030
Saldo	-7.776	-7.096	-7.034	-6.659	-6.476	-6.329

Het voornoemde financiële overzicht is inclusief de incidentele baten en lasten. Voor de bepaling van het structurele saldo moeten deze incidentele baten en lasten eruit gehaald worden.

Incidentele baten en lasten

Hieronder is een overzicht opgenomen van de incidentele baten en lasten betreffende dit programma.

Taakveld	Toelichting	2025	2026	2027	2028
4. Programma economie, recreatie en toerisme					
Lasten					
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Linie van Eendracht	60.000	-	€ 0.00	
	<i>Vanwege de urgentie van het Interreg-project en de samenwerking met Rijkswaterstaat, beginnen we met de voorbereidende en uitvoerende werkzaamheden. Het incidentele budget is nodig voor de werkzaamheden op de locatie aan het einde van de Veerweg in Nieuw-Vossemeer.</i>				
Subtotaal lasten		60.000	-	-	
Toevoegingen reserves					
Totaal lasten		60.000	-	-	
Baten					
Onttrekkingen reserves					
4. Programma economie, recreatie en toerisme		99.298	69.298	69.298	69.298
Waarvan structureel:					
Overzicht structurele mutaties reserves		-99.298	-69.298	-69.298	-69.298
Mutaties reserves		-	-	-	
Totaal baten		-	-	-	
Incidentele baten en lasten (baten (negatief)/lasten (positief)) *		60.000	-	-	
* Een batensaldo heeft een nadelig effect op het begrotingssaldo en een lastensaldo dus een voordelig.					

Verbonden partijen

Aan de doelen van dit programma werken wij samen met de volgende verbonden partijen:

Intergemeentelijke Sociale Dienst

De gemeenschappelijke regeling heeft tot doel de regionale uitvoering van de regelingen op het gebied van bijstandsverlening, werkgelegenheid en inkomensvoorzieningen. De beleidsbepalende bevoegdheden blijven toebehoren aan de afzonderlijke gemeenten.

Werkvoorzieningsschap West Noord-Brabant (WVS-groep)

De WVS-groep heeft als missie dat zij als maatschappelijke organisatie mensen kansen biedt om zichzelf door middel van arbeid te ontwikkelen, met als doel het vinden van regulier werk of werk in een (meer) beschutte omgeving. De WVS-groep voert haar missie uit in aansluiting op het gemeentelijke beleid van de in deze gemeenschappelijke regeling betrokken gemeenten, om de sociale werkvoorziening regionaal aan te pakken. De gemeente Steenbergem participeert dus om invulling te geven aan onze wettelijke verplichting op een manier die tevens leidt tot efficiencywinst.

Regio West Brabant (gekoppeld met programma 5, pag. 72/73), onderdeel NV Rewin

Het bevorderen van de werkgelegenheid in Westelijk Noord-Brabant en het versterken van de sociaal economische structuur van het voornoemd gebied.

Programma 5: Bestuur en Dienstverlening

1. Inleiding en strategische koers

Waar gaat het programma over?

Als gemeente Steenbergen willen we op een eigentijdse en eigen manier besturen en onze diensten verlenen. Dit betekent dat we open, eerlijk en efficiënt zijn. We hebben vertrouwen in onze inwoners en willen hen graag betrekken bij beslissingen en goed informeren over wat er speelt. We werken samen met andere overheden en partners om gezamenlijke doelen te bereiken.

Voor welke uitdagingen staan we?

Als inwoners vragen hebben of een dienst nodig hebben, willen we dat ze snel en makkelijk geholpen worden. Dit kan vaak digitaal, zoals via een website of app, zodat je niet naar het gemeentehuis hoeft. Bij communicatie vanuit het bestuur en in onze dienstverlening stellen we de ontvanger centraal. We communiceren duidelijk via verschillende kanalen, passend bij de verschillende behoeften. De gemeente zorgt ervoor dat ze toegankelijk is en dat iedereen goed geholpen wordt. Kenmerkend voor de gemeente Steenbergen is dat persoonlijke hulp en fysiek contact wordt gewaardeerd en beschikbaar blijft.

Externe ontwikkelingen

De wereld om ons heen verandert continu en nieuwe technologische ontwikkelingen volgen elkaar snel op. Als gemeente zijn we aangesloten bij Equalit, een ICT-samenwerkingsverband voor 12 lokale overheden. Het doel is om samen de uitdagingen en kansen op ICT-gebied aan te pakken. Door kennis en middelen te delen, willen we de kwaliteit verhogen, de kwetsbaarheid verminderen en de kosten zo laag mogelijk houden. In 2025 zal Equalit haar strategie en organisatiestructuur herzien om een betrouwbare en betaalbare partner te blijven. Dit betekent dat veel diensten als cloudoplossing aangeboden zullen worden, wat nieuwe taken en rollen met zich meebrengt.

Binnen het samenwerkingsverband hebben de thema's AI (kunstmatige intelligentie) en informatieveiligheid hoge prioriteit. De opmars van AI is niet te stoppen. Als samenwerkingsverband verzamelen we nu kennis om een goed doordacht en verantwoord AI-beleid te ontwikkelen. Dit beleid richt zich op het maximaliseren van de voordelen van AI, terwijl de risico's worden beheerst en de belangen van iedereen worden beschermd. Ethiek en privacy zijn hierbij belangrijke pijlers. Als gemeente Steenbergen gaan we het wiel niet zelf uitvinden, maar volgen we het tempo van Equalit en haar deelnemers

In 2024 zijn er meerdere calamiteiten geweest op het gebied van informatieveiligheid. Vanuit Equalit is er daarom in 2024 een project gestart dat doorloopt in 2025. Dit project heeft als doel ervoor te zorgen dat we ook in de toekomst aan gecertificeerde veiligheidsnormen blijven voldoen.

De huidige economische situatie in Nederland wordt gekenmerkt door prijsstijgingen en een krappe arbeidsmarkt. Deze uitdagingen vragen om een gezamenlijke aanpak van de gemeente met bedrijven, leveranciers en samenwerkingspartners om efficiënter te opereren en kosten te beheersen. Het professionaliseren van het contractbeheer en – management is hierbij noodzakelijk.

Interne ontwikkelingen

In november 2023 is met het aanbieden van het eindrapport het programma Organisatieontwikkeling afgerond. Dit wil niet zeggen dat hiermee ook de ontwikkeling van de organisatie is afgerond. In een continu veranderende omgeving zal ook de gemeentelijke organisatie continu in ontwikkeling moeten blijven. Deze ontwikkeling wordt nu vanuit de lijnorganisatie opgepakt, waarbij het recent gevormde concernmanagement onder leiding van de gemeentesecretaris een belangrijke rol heeft. Samen met de coördinatoren gaan zij verder invulling geven aan de ambitie van de gemeente om te bewegen van een beheer- naar een ontwikkelgemeente.

Wat willen we bereiken?

Bij de doorontwikkeling van de organisatie is het van belang om de juiste balans te bewaren tussen beheren en ontwikkelen. Een groot deel van onze taken heeft immers een beheersmatig karakter en het is voor onze inwoners van groot belang dat wij ook deze taken zo efficiënt en effectief mogelijk blijven uitvoeren. Dit vraagt om een adequate bedrijfsvoering die primaire processen goed ondersteunt, maar vooral om het goed 'beheren' van ons grootste kapitaal; onze medewerkers! In een krappe arbeidsmarkt is het voor gemeenten van onze omvang een extra grote uitdaging om goed personeel aan ons te binden en medewerkers te behouden.

Waar zetten we dan op in?

Het is belangrijk om onze medewerkers goed mee te nemen in waarom we als organisatie in ontwikkeling blijven. Het moet voor hen duidelijk zijn waar we met elkaar aan werken en waar zij voor aan de lat staan. We hebben een gezamenlijke ambitie en datgene wat we doen, moet bijdragen aan de doelen die we willen behalen. Dit vraagt om meer resultaatgerichte sturing, maar ook om het goede gesprek over de ontwikkeling van onze medewerkers. We zijn hierin een lerende organisatie. Dat maakt dat er ruimte moet zijn om fouten te mogen maken, als we hier maar open het gesprek over kunnen voeren. Tegelijkertijd willen we ook nadrukkelijker stilstaan bij wat goed gaat en hier samen trots op zijn. Door samen succes te vieren en samen te willen blijven leren, werken wij aan een organisatie waar je als medewerker graag onderdeel van wilt zijn.

2. Portefeuillehouders

- Burgemeester Ruud van den Belt
- Wethouder Esther Prent
- Wethouder Kees Gommeren
- Wethouder Nadir Baali

3. Acties vanuit de collegeprioriteiten

Binnen dit programma vallen de volgende collegeprioriteiten:

Collegeactieprogramma (CAP):

- Prioriteit Organisatieontwikkeling

Toelichting

Op 1 december 2023 is het Programma Organisatieontwikkeling in structuur afgerond.

4. Acties vanuit bestaand beleid

Dienstverlening

We streven ernaar om in ONS Gemeentehuis een gastvrije omgeving te bieden, waarin mensen zich welkom, gewaardeerd en op hun gemak voelen. Het gaat erom een positieve ervaring te bieden aan iedereen die het Gemeentehuis bezoekt, erin werkt of ermee te maken heeft. Het gaat niet alleen om een prettige omgeving maar ook om een klantgerichte ontvangst.

De afgelopen jaren is er weinig aandacht geweest voor het Uitvoeringsprogramma Dienstverlening. Hierdoor zijn niet alle stappen uitgevoerd. Het programma voor 2023-2025 had een brede focus op zowel de interne organisatie als de externe dienstverlening. Voor 2025 is het programma aangepast voor de periode 2025-2027, met een focus op de externe dienstverlening aan inwoners, bedrijven en andere instellingen. Hierbij houden we rekening met de nieuwste wet- en regelgeving, zoals de Implementatiewet toegankelijkheidsvoorschriften die op 28 juni 2025 ingaat.

Onze kwaliteit en snelheid van dienstverlening zijn belangrijk. We blijven inzetten op duidelijke, toegankelijke en inclusieve communicatie. Het nieuwe programma heeft een looptijd van drie jaar. Elk jaar evalueren we de resultaten en bepalen we de prioriteiten voor het volgende jaar. Zo kunnen we flexibel inspelen op veranderingen die onze dienstverlening beïnvloeden. Net zoals bij de piek in de uitgifte van reisbewijzen, evalueren en monitoren we de maatregelen om onze normen te blijven waarborgen. Voor de uitvoering van het programma is jaarlijks een budget van € 60.000 opgenomen in de begroting.

De concrete acties voor 2025 zijn:

- We geven uitvoering aan het in het najaar van 2024 vast te stellen Uitvoeringsprogramma Dienstverlening.

Archiefinspectie

De Archiefwet 1995 stelt regels voor het beheer van gemeenten. Nieuwe wetgeving en e-depot ontwikkelingen stellen strengere eisen aan data. Bij de inspectie over 2023 is een nieuwe methodiek gehanteerd. Dit heeft geleid tot een veelvoud aan op te pakken verbeterpunten op basis van het archiefinspectieverslag 2023. Vanuit onze wettelijke verantwoordelijkheid is de opvolging van het verbeterplan niet vrijblijvend. Op voorschrift van de archiefinspectie zijn alle verbeteracties SMART beschreven, waarbij is aangegeven welke verbeteracties zijn afgerond. Vervolgens is aangegeven binnen welke tijdlijn de in totaal 21 nieuwe en nog af te ronden verbeteracties opgepakt gaan worden. Vanuit de Provincie wordt actief toezicht gehouden op het uitvoeren van de door de archiefinspectie opgelegde verbeteracties. Extra capaciteit is noodzakelijk om te voorkomen dat wij tekortschieten in onze verantwoordelijkheid als zorgdrager voor het archief zoals geregeld in de Archiefwet 1995.

De concrete actie voor 2025 is;

- Verbeterpunten uit het archiefinspectieverslag uitvoeren.

5. Binnen welke beleidskaders handelen we?

Beleidskader (verordening of beleidsnota)
Aanwijzingsbesluiten wet Markt en Overheid
Archiefverordening Gemeente Steenbergen 2018
Beleidsdocument informatieveiligheid 2020
Communicatiebeleidsplan 2017 Communicatie is alles, alles is communicatie
Controleverordening en- protocol
Financiële verordening 212 Gemeentewet Steenbergen 2023
Financieringsstatuut
Het participatiebeleid 'Participatie in de Gemeente Steenbergen; afspraken voor prettig samenleven in een fijne leefomgeving'
Nota reserves en voorzieningen
Nota Risicomanagement
Nota waardering en afschrijving vaste activa Gemeente Steenbergen
Organisatieregeling gemeente Steenbergen 2018, verwachting vervanging voor of in 2025
Participatie in de Gemeente Steenbergen
Plan van aanpak kerngericht werken en Overheidsparticipatie
Privacy beleid 2023
Referendumverordening
Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Steenbergen 2023
Uitvoeringsnota inkoopbeleid 2022
Verordening fractie-ondersteuning 2009
Verordening afvalstoffenheffing 2025 (staat op raadsagenda december 2024)
Verordening belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten Steenbergen 2025 (staat op raadsagenda december 2024)
Verordening burgerinitiatief
Verordening elektronische bekendmaking
Verordening forensenbelasting 2025 (staat op raadsagenda december 2024)
Verordening leges 2025 (staat op raadsagenda december 2024)
Verordening lijkbezorgingsrechten 2025 (staat op raadsagenda december 2024)
Verordening marktgeld 2025 (staat op raadsagenda december 2024)
Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid (213a GW)
Verordening onroerende zaakbelasting gemeente Steenbergen 2025 (staat op raadsagenda december 2024)
Verordening op de behandeling van bezwaarschriften gemeente Steenbergen
Verordening op de raadscommissies
Verordening op de rechtspositie raads- en commissieleden gemeente Steenbergen 2023
Verordening op de vertrouwenscommissie
Verordening reclamebelasting Dinteloord 2025 (staat op raadsagenda december 2024)
Verordening reclamebelasting Steenbergen 2025 (staat op raadsagenda december 2024)

Beleidskader (verordening of beleidsnota)

Verordening rekenkamercommissie

Verordening rioolheffing 2025 (staat op raadsagenda december 2024)

Verordening toeristenbelasting 2025 (staat op raadsagenda december 2024)

Visie dienstverlening gemeente Steenbergen

6. Wat mag het kosten?

Programma 5 B&D: overzicht lasten en baten (* € 1.000)	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten			-			
Bestuur	1.812	2.004	3.148	2.795	2.791	2.576
Ondersteuning organisatie	12.449	12.101	12.309	11.907	11.695	11.695
Burgerzaken	971	1.132	1.418	1.188	1.184	1.184
Treasury	316	372	365	358	351	344
OZB woningen	566	449	434	434	434	434
Overige baten en lasten	2	402	235	651	1.527	1.786
Mut.res.progr.bestuur&dienstverlening	509	-	430	-	-	-
Totaal lasten	16.626	16.459	18.339	17.333	17.982	18.019
Baten						
Bestuur	-	122	11	-	-	-
Ondersteuning organisatie	367	158	158	158	158	158
Burgerzaken	253	444	429	429	429	429
Treasury	872	106	733	360	112	114
Alg.uitk.en ov uitk.gemeentefonds	47.436	51.007	52.653	50.414	50.709	51.128
OZB woningen	3.283	3.350	3.711	3.711	3.711	3.711
OZB niet-woningen	2.204	2.305	2.558	2.558	2.558	2.558
Belastingen overige	83	96	96	96	96	96
Mut.res.progr.bestuur&dienstverlening	1.135	216	215	429	428	212
Totaal baten	55.633	57.802	60.563	58.155	58.201	58.405
Saldo	39.007	41.343	42.223	40.821	40.219	40.387

Het voornoemde financiële overzicht is inclusief de incidentele baten en lasten. Voor de bepaling van het structurele saldo moeten deze incidentele baten en lasten eruit gehaald worden.

Incidentele baten en lasten

Hieronder is een overzicht opgenomen van de incidentele baten en lasten betreffende dit programma.

Taakveld	Toelichting	2024	2025	2026	2027
5. Programma bestuur en dienstverlening					
Lasten					
Ondersteuning organisatie; bedrijfsvoering	Systemen HR-Contractbeheer-Financiën en projectadministratie <i>Binnen de gemeente Steenberg is de huidige software verouderd of pakket wordt uitgefaseerd door de leverancier. De wens om te komen tot simpele werkprocessen en een integrale samenwerking heeft geleid tot een grondige analyse van mogelijke</i>	320.000			

Taakveld	Toelichting	2024	2025	2026	2027
	<i>oplossingen. Dit onderzoek toonde aan dat een ERP-systeem de ideale oplossing is voor de vakgebieden HR, Financiën en Inkoop & Aanbesteding. Eenmalig is het bedrag van € 320.000 opgenomen in de begroting 2025 voor de inhuur van een projectleider en twee experts ter begeleiding en uitvoering van de implementatie van één of meerdere softwarepakketten ten behoeve van HR, Contractbeheer, Financiën inclusief de projectadministratie.</i>				
Ondersteuning organisatie; bedrijfsvoering	Expert datagedreven werken	72.000			
	<i>In 2023 is een plan voor datamanagement en analyse ontwikkeld, met een duidelijke visie en een strategie voor het opzetten van een datamanagementteam en het ontwikkelen van datamanagement binnen de gemeente Steenberg. Door het data gedreven werken kunnen we gericht onze dienstverlening verbeteren. e implementatie van de centraal datamanagement en data gedreven werken vereist een projectmatige aanpak en incidentele middelen voor de inhuur van een projectleider met specialistische kennis.</i>				
Ondersteuning organisatie; dienstverlening	Expert informatiebeheer archiefinspectie	60.000			
	<i>De Archiefwet 1995 stelt regels voor het beheer van gemeenten. Nieuwe wetgeving en e-depot ontwikkelingen stellen strengere eisen aan data. Voor het oppakken van de gebruikersvragen hebben we een expert nodig die als intermediair fungeert tussen de gebruikers en de collega's die nu naast hun primaire rol ook invulling geven aan de rollen binnen het datamanagement. Hierbij heeft de expert kennis van meerdere aspecten van het proces om te komen van data tot stuurinformatie en is hij niet alleen in staat de regie in het proces te nemen en collega's op te leiden, maar zal hij ook een stuk uitvoering op zich kunnen nemen als het gaat om het bouwen van rapportages.</i>				
Burgerzaken	Projectleider werkprocessen	100.000			
	<i>Om het optimaliseren van onze gemeentebrede werkprocessen en het borgen van het continu verbeteren van onze bedrijfsvoering en dienstverlening in de staande organisatie is het noodzakelijk om hiervoor een kwartiermaker aan te stellen voor 2025. Dit staat los van de aanschaf van hard- en software.</i>				
Subtotaal lasten		552.000	-	-	-
Toevoegingen reserves					
Totaal lasten		552.000	-	-	-
Baten					
5. Programma bestuur en dienstverlening					
Ondersteuning organisatie; treasury	Rente inkomsten schatkistbankieren	625.000	250.000		

Taakveld	Toelichting	2024	2025	2026	2027
	<i>De langlopende lening die we hebben afgesloten, wordt voorlopig niet gebruikt voor investeringen of aankopen van gronden. Het overtollige geld dat we hierdoor hebben, wordt tijdelijk gestort op de rekening van de schatkistbankieren van de gemeente Steenberg. We verwachten in 2025 en 2026 rente te ontvangen over dit geld.</i>				
Subtotaal baten		625.000	250.000	-	-
Onttrekkingen reserves					
5. Programma bestuur en dienstverlening		214.867	428.953	427.927	211.678
Waarvan structureel:					
Overzicht structurele mutaties reserves		-214.867	-428.953	-427.927	-211.678
Mutaties reserves		-	-	-	-
Totaal baten		625.000	250.000	-	-
Incidentele baten en lasten (baten (negatief)/lasten (positief)) *		-73.000	-250.000	-	-
* Een batensaldo heeft een nadelig effect op het begrotingssaldo en een lastensaldo dus een voordelig.					

Investeringsen

Investeringsen 2025	Mutatie t.o.v. PPN 2025	Invest. bedrag	Kap. lasten	Afschr. periode
Programma Bestuur en Dienstverlening				
60400801 Verv. ledverlichting gemeentehuis	n.v.t.	356.578	23.772	15 jaar
60450000 Verv. asfalt werkplaats	n.v.t.	168.140	6.726	25 jaar
60400801 Vervangen airco's gemeentehuis	n.v.t.	106.973	7.131	15 jaar
60400801 Deurrenovatie lift gemeentehuis	nieuw	25.470	1.698	15 jaar
60400801 Geluidsinstallatie gemeentehuis	nieuw	25.470	1.698	15 jaar
Kpl. Rollend materieel				
60450100 Renault Master met kraantje	n.v.t.	57.000	8.143	7 jaar
60450100 Renault Master met kraantje	n.v.t.	57.000	8.143	7 jaar
60450100 Renault Master	n.v.t.	48.000	6.857	7 jaar
60450100 Bestelbus gesloten (Renault)	n.v.t.	36.000	5.143	7 jaar
60450100 Ford connect	n.v.t.	36.000	5.143	7 jaar
60450100 Trafficbus (Renault)	n.v.t.	39.000	4.875	8 jaar
60450100 Veegmachine Bucher	n.v.t.	250.000	31.250	8 jaar
60450100 Sneeuwploeg	n.v.t.	18.000	1.800	10 jaar
60450100 Vorkheftruck Gemeentewerf	n.v.t.	38.000	4.750	8 jaar
60450100 Tractor New Holland met toebehoren	n.v.t.	38.000	7.600	5 jaar
60450100 Kubota maaier	n.v.t.	14.000	2.800	5 jaar

Investerings 2025	Mutatie t.o.v. PPN 2025	Invest. bedrag	Kap. lasten	Afschr. periode
60450100 Houtversnipperaar met motor wijkteam	n.v.t.	22.000	3.667	6 jaar
60450100 Houtversnipperaar met motor wijkteam	n.v.t.	22.000	3.667	6 jaar
TOTAAL 2025		1.357.631	134.863	
Nieuwe investeringen na de perspectiefnota 2025-2028 worden hieronder toegelicht				

Deurrenovatie lift gemeentehuis

Met het jaarlijks onderhoudsronde is geconstateerd dat de deurconstructie vanwege slijtage eerder vangen dient te worden.

Geluidsinstallatie gemeentehuis

De omroepinstallatie van het gemeentehuis uitgezonderd van de raadszaal toont gebreken en werkt niet zoals zou moeten. Vandaar dat de vervanging vroegtijdig is meegenomen in deze begroting.

Investerings 2026	Mutatie t.o.v. PPN 2025	Invest. bedrag	Kap. lasten	Afschr. periode
Programma Bestuur en Dienstverlening				
60400801 CV ketel gemeentehuis	n.v.t.	66.016	4.401	15 jaar
60400801 Onderzoek duurzame vervanging CV ketel gemeentehuis	n.v.t.	25.000	5.000	5 jaar
60400810 Renovatie deur vraagwijzer	nieuw	61.870	2.475	25 jaar
60400801 Achterzijde vervanging gevelpuien gemeentehuis	nieuw	244.511	9.780	25 jaar
Kpl. Rollend materieel				
60450100 Tractor John Deere	n.v.t.	80.000	13.333	6 jaar
60450100 Scania vrachtwagen	n.v.t.	250.000	25.000	10 jaar
60450100 Ford connect	n.v.t.	36.000	5.143	7 jaar
60450100 Ferrari frees met toebehoren	n.v.t.	12.000	1.500	8 jaar
60450100 Renault Master met kraantje	n.v.t.	59.000	8.429	7 jaar
60450100 Sneeuwplough	n.v.t.	18.000	1.800	10 jaar
60450100 Waterwagen	n.v.t.	16.000	1.333	12 jaar
60450100 Renault Master met kiepbak	n.v.t.	62.000	7.750	8 jaar
60450100 Klepelmaaier mc connel	n.v.t.	32.000	5.333	6 jaar
60450100 Klepelmaaier	n.v.t.	16.000	2.667	6 jaar
60450100 Bus wijkteam zuid	n.v.t.	50.000	7.143	7 jaar
TOTAAL 2026		1.028.397	101.087	
Nieuwe investeringen na de perspectiefnota 2025-2028 worden hieronder toegelicht				

Renovatie deur vraagwijzer

De deur bij vraagwijzer vertoont de laatste maanden storingen, hetgeen zorgt voor extra klachtenonderhoud. Dit is vervelend voor het personeel en de klanten. Om de dienstverlening op peil te houden is een renovatie van de bestaande deur benodigd om bestaande klachten te verhelpen. Aangezien er van een verhuizing nog geen sprake is, verdere uitstel niet gewenst.

Achterzijde vervanging gevelpuien gemeentehuis

De afgelopen periode is gebleken, dat er roestvorming plaatsvindt bij gevelpuien aan de achterzijde van het gebouw. Dit gebrek wordt steeds zichtbaarder en vervanging doemt eerder op dan verwacht. Naast dat het visueel storend is kan dit gaan voor problemen gaan zorgen op het gebied van brandveiligheid, winden en waterdichtheid.

Investerings 2027	Mutatie t.o.v. PPN 2025	Invest. bedrag	Kap. lasten	Afschr. periode
Programma Bestuur en Dienstverlening				
60450000 Verwarminginstallatie werkplaats	vervalt	-	-	15 jaar
Kpl. Rollend materieel				
60450100 TS Houtsnipperaar	n.v.t.	42.000	8.400	5 jaar
60450100 Scania vrachtwagen	n.v.t.	250.000	25.000	10 jaar
60450100 Ford connect	n.v.t.	37.000	5.286	7 jaar
60450100 Ford connect	n.v.t.	37.000	5.286	7 jaar
60450100 Renault Clio binnendienst	n.v.t.	32.000	4.571	7 jaar
60450100 Renault Master	n.v.t.	52.000	6.500	8 jaar
60450100 Ford Transit	aangepast	-	-	7 jaar
60450100 New Holland	n.v.t.	80.000	13.333	6 jaar
60450100 Renault Master	n.v.t.	52.000	6.500	8 jaar
60450100 Kubota RTV	n.v.t.	28.000	3.500	8 jaar
TOTAAL 2027		610.000	78.376	
Nieuwe investeringen na de perspectiefnota 2025-2028 worden hieronder toegelicht				

Investerings 2028	Mutatie t.o.v. PPN 2025	Invest. bedrag	Kap. lasten	Afschr. periode
Programma Bestuur en Dienstverlening				
Kpl. Rollend materieel				
60450100 Sneeuwplough	n.v.t.	18.000	1.800	10 jaar
60450100 John deere met borstel multi	n.v.t.	35.000	5.000	7 jaar
60450100 Ford bestel connect E&B	n.v.t.	40.000	5.715	7 jaar
60450100 Speeltoestellen onderhoudsbus	n.v.t.	57.000	7.125	8 jaar
TOTAAL 2028		150.000	19.640	
Nieuwe investeringen na de perspectiefnota 2025-2028 worden hieronder toegelicht				

Verbonden partijen

Aan de doelen van dit programma werken wij samen met de volgende verbonden partijen:

West-Brabants Archief

Levert een bijdrage aan een efficiënte en effectieve borging van de digitale informatie voor de bedrijfsvoering, verantwoording en controleerbaarheid nu en voor erfgoed in de toekomst. Daarnaast dient de organisatie te voorzien in het oppakken van nieuwe taken rondom het E-depot.

Regio West Brabant

Levert – in samenwerking met de gemeenten – een bijdrage bij bovengemeentelijke beleidsmatige en strategische vraagstukken. In deze regeling zijn ondergebracht het SES (Sociaal Economische Samenwerking), KCV (Kleinschalig Collectief Vervoer), Regiobureau Breda, Milieu & Afval Regio Breda, GGA (gebiedsgerichte aanpak) en het Mobiliteitscentrum West-Brabant.

Stichting Inkoopbureau West-Brabant

Het creëren van voordelen op zowel financieel, kwalitatief, procesmatig en duurzaam gebied t.b.v. inkoop en aanbestedingen voor de zelfstandige gemeenten.

Overzicht verplichte beleidsindicatoren

Naam Indicator	Eenheid	jaar laatste meting	Gemeente Steenbergen	Gemeenten < 25.000 inwoners
Verwijzingen Halt	Het aantal verwijzingen naar Halt, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar.	2023	5	9
Winkeldiefstallen	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.	2023	0,6	1
Geweldsmisdrijven	Het aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners.	2023	3,9	2,5
Diefstallen uit woning	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.	2023	0,8	1,1
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Het aantal vernielingen en beschadigingen, per 1.000 inwoners.	2023	3,9	4
Jongeren met delict voor rechter	Het percentage jongeren (12-21 jaar).	2022	1	1
Niet sporters	Het percentage inwoners dat niet sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners.	2022	58,2	47,9
Absoluut verzuim	Het aantal, niet op een school ingeschreven, leerlingen per 1.000 leerlingen.	2023	6	6,1
Relatief verzuim	Het relatieve aantal, ongeoorloofd afwezige, leerplichtigen per 1.000 leerlingen.	2023	18	21
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie(vsv-ers)	Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar)	2023	2,9	1,9
Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdhulp	In percentage van alle jongeren tot 18 jaar	2023	16,2	12,5
Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdbescherming	In percentage van alle jongeren tot 18 jaar	2023	1,1	geen data
Jongeren (t/m 23 jaar) met jeugdreclassering	In percentage van alle jongeren in de leeftijd van 12 tot 23 jaar.	2021	0,3	geen data
Clënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners.	2023	890	653
Funcziemenging	Relatieve verhouding tussen banen en woningen.	2023	43,7	49,8
Vestigingen (van bedrijven)	Het aantal vestigingen van bedrijven per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.	2023	175,1	202,7
Banen	Het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.	2023	538,4	708,1
Werkloze jongeren	Het percentage werkloze jongeren (16-22 jaar).	2022	1	1
Kinderen in uitkeringsgezin	Het percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.	2022	5	3
Netto arbeidsparticipatie	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.	2023	73,6	73,7

Naam Indicator	Eenheid	jaar laatste meting	Gemeente Steenberg	Gemeenten < 25.000 inwoners
Personen met een bijstandsuitkering	Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 10.000 inwoners.	2023	210,3	173,7
Personen met een lopend re-integratietraject	Het aantal re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar	2023	84,3	146,7
Omvang huishoudelijk restafval	De hoeveelheid restafval per inwoner per jaar (kg)	2022	124	108
Hernieuwbare elektriciteit	Berekend percentage.	2022	50,1	geen data
Nieuw gebouwde woningen	Het aantal nieuwbouwwoningen per 1.000 woningen.	2023	9,8	7,5
Demografische druk	De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder per honderdpersonen van 20 tot 65 jaar.	2024	74,7	81,1
Gemiddelde WOZ waarde	De gemiddelde WOZ waarde van woningen (x € 1.000).	2024	345	394
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar.	2024	810	947
Gemeentelijke woonlasten meerspersoonshuishouden	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar.	2024	938	1037

Verklarende lijst verplichte beleidsindicatoren

Indicator	Beschrijving
Verwijzingen Halt	Het aantal verwijzingen Halt per 1.000 inwoners van 12 t/m 17 jaar. Jongeren van 12 t/m 17 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie.
Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.
Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	Het aantal geweldsmisdrijven. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.
Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners	Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag. Voorbeelden van misdrijven tegen de openbare orde en tegen het openbaar gezag zijn opruiing, huis-, computer- en lokaalvredebreuk, deelneming aan een criminele of terroristische organisatie, openlijke geweldpleging, godslastering, discriminatie en het doen van een valse aangifte. Omdat het delict mensenhandel vaak onder dezelfde feitcode geregistreerd wordt als het delict mensensmokkel worden deze twee delicten samengeteld en weergegeven bij de gewelds- en seksuele misdrijven.
Jongeren met delict voor rechter	Het percentage jongeren (12 t/m 21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het

Indicator	Beschrijving
	Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.
Niet-sporters	Het percentage niet-wekelijkse sporters t.o.v. de bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.
Absoluut verzuim	Het aantal leer- of kwalificatieplichtige jongeren dat absoluut verzuimer is (geweest) gedurende het schooljaar: de jongere is niet ingeschreven bij een onderwijsinstelling en beschikt niet over een vrijstelling. De periodeaanduiding '2022' staat voor schooljaar '2021/2022'.
Relatief verzuim	Het aantal leer- of kwalificatieplichtige leerlingen (per 1.000 leerlingen) waarbij sprake is van meer dan 16 uur ongeoorloofd verzuim gedurende 4 opeenvolgende lesweken. De periodeaanduiding '2022' staat voor schooljaar '2021/2022'.
Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO) %	Vsv'ers zijn jongeren van 12 tot 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten. Een startkwalificatie is een havo of vwo diploma of minimaal een mbo-2 diploma. Het vsv-percentage staat voor het aantal vsv'ers als percentage van het aantal onderwijsdeelnemers die aan het begin van het schooljaar ingeschreven staan. De periodeaanduiding '2023' staat voor schooljaar '2022/2023'.
Jongeren met jeugdhulp	In percentage van alle jongeren tot 18 jaar, per 1 januari. Hulp en zorg zoals vastgelegd en bedoeld in de Jeugdwet van 2014, die door de zorgaanbieder in natura is verleend. PGB gefinancierde hulp en zorg valt hier dus buiten. Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders. Zorg in Natura wordt direct vergoed aan de zorgverlener zonder tussenkomst van de zorggebruiker. In het kader van de jeugdzorg betekent dit dat de hulp rechtstreeks door de gemeente wordt vergoed. Persoonsgebonden budget (PGB) is een geldbedrag waarmee de zorggebruiker zelf zorg, begeleiding, hulp, hulpmiddelen of voorzieningen in kan kopen. Deze wordt verstrekt via de Sociale verzekeringsbank (SVB) maar is ook afkomstig van de gemeente.
Jongeren met jeugdbescherming	In percentage van alle jongeren tot 18 jaar, per 1 januari. Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt. Dat gebeurt als een gezonde en veilige ontwikkeling van een kind of jeugdige wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet of niet voldoende helpt. Een kind of jongere wordt dan 'onder toezicht gesteld' of 'onder voogdij geplaatst'.
Jongeren met jeugdreclassering	In percentage van alle jongeren in de leeftijd van 12 tot 23 jaar, per 1 januari. Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie of leerplichtambtenaar in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen. Indien de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waaronder de overtreding of het misdrijf is begaan daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij jongvolwassenen met een verstandelijke beperking, kan het jeugdstrafrecht eveneens worden toegepast op jongvolwassenen in de leeftijd 18 tot en met 22 jaar. De jongere krijgt op maat gesneden begeleiding van een jeugdreclasseringswerker om te voorkomen dat hij of zij opnieuw de fout ingaat. Jeugdreclassering kan worden opgelegd door de kinderrechter of de officier van Justitie. Jeugdreclassering kan ook op initiatief van de Raad voor de Kinderbescherming in het vrijwillige kader worden opgestart.
Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeen

Indicator	Beschrijving
Funcziemenging	De funcziemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
Vestigingen	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.
Banen	Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten. De indicator betreft het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 64 jaar.
% werkloze jongeren	Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polisadministratie.
Netto arbeidsparticipatie	Het aandeel van de werkzame beroepsbevolking in de bevolking (beroeps- en niet-beroepsbevolking). Deze definitie heeft betrekking op personen die in Nederland wonen (exclusief de institutionele bevolking).
Bijstandsuitkeringen	Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.
Lopende re-integratievoorzieningen	Het aantal re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
Kinderen in een uitkeringsgezin	Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Bijstandshuishouden is een huishouden waarvan minimaal één lid een bijstandsuitkering ontvangt. Onder bijstand wordt hier uitkeringen aan huishoudens op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, tot 2015) en de Participatiewet (vanaf 2015) en het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz) verstaan.
Fijn huishoudelijk restafval	Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.
Hernieuwbare elektriciteit	Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.
Nieuwbouw woningen	Nieuw gebouwde woningen, exclusief overige toevoegingen, zoals transformaties.
Demografische druk	Het aantal personen van 0 tot 20 jaar én 65 jaar of ouder per honderd personen van 20 tot 65 jaar.
Gemiddelde WOZ waarde	De WOZ-waarde van alle woningen. Alle verblijfsobjecten in de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) met minimaal een woonfunctie en eventueel een of meer andere gebruiksfuncties worden als woning aangemerkt.
Woonlasten éénpersoonshuishouden	Som van de gemiddeld betaalde ozb op basis van de gemiddelde woz-waarde van woningen in de gemeente + reinigingsheffing + rioolheffing minus eventuele heffingskorting.
Woonlasten meerpersoonshuishouden	Som van de gemiddeld betaalde ozb op basis van de gemiddelde woz-waarde van woningen in de gemeente + reinigingsheffing + rioolheffing minus eventuele heffingskorting.

Paragrafen en bijlagen

Paragrafen

Paragraaf lokale heffingen

Overzicht lokale heffingen

Onderstaande tabel geeft weer welke opbrengsten uit lokale heffingen zijn geraamd als dekking in de begroting:

Omschrijving	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Onroerende zaakbelastingen:			
- eigenaren	4.587.848	5.066.608	5.259.156
- gebruikers	823.202	934.666	970.166
Afvalstoffenheffing	3.996.191	3.931.805	4.123.472
Rioolheffing	1.744.158	1.898.919	2.097.549
Toeristenbelasting	82.046	114.523	175.500
Forensenbelasting	8.476	7.084	9.672
Reclamebelasting	81.037	94.150	94.150
Leges bouwvergunningen c.a.	700.815	658.413	658.413
Leges burgerzaken	253.462	440.743	425.743
Leges openbare orde	4.398	13.000	13.000
Marktgelden	2.062	3.100	3.100
Begraafrechten	37.118	78.153	78.153
Totaal	12.320.812	13.241.164	13.908.074

Ontwikkelingen van de lokale lasten / overhead

Het raadsakkoord geeft aan dat de lokale lasten de inflatie volgen. In deze begroting houden we rekening met een inflatiepercentage van 3,8%. Concreet houdt dit in dat de totale OZB opbrengst met maximaal 3,8% mag toenemen ten opzichte van het opbrengstenniveau van 2024. Voor de afvalstoffenheffing en rioolheffing is uitgegaan van 100% kostendekking.

De definitieve tarieven worden bepaald bij het opstellen van de belastingverordeningen. Deze worden voorgelegd in de raadsvergadering van december 2024.

De lokale lasten voor 2025 bedragen:

Lokale lasten	Eénpersoonshuishoudens		Meerpersoonshuishoudens	
	2024	2025	2024	2025
OZB-Zakelijk recht	€ 333.00	€ 338.00	€ 333.00	€ 338.00
Rioolheffing	€ 140.00	€ 153.00	€ 164.00	€ 180.00
Afvalstoffenheffing	€ 308.00	€ 313.00	€ 411.00	€ 417.00
Totaal	€ 781	€ 804	€ 908	€ 935
Stijgingspercentage		2,94%		2,97%
Landelijk gemiddelde Meerpersoonshuishoudens			€ 944	€ 994

In de bovenstaande tabel is bij de berekening van de woonlasten 2025 onderdeel OZB uitgegaan van een woning in Steenbergem met een gemiddelde WOZ-waarde, met waardepeildatum 1 januari 2023, van € 333.793 en een tariefstijging van 3%. Het bedrag dat is opgenomen als landelijk gemiddelde woonlast voor 2025 is ontleend aan de Atlas van de lokale belastingen 2024 (de COELO atlas).

Plaats op de ranglijst

In dezelfde Atlas zijn de lasten van alle 342 Nederlandse (deel)gemeenten in beeld gebracht en op een ranglijst gezet. Daarbij worden de lasten voor OZB, afvalstoffenheffing en rioolrecht bij elkaar opgesteld voor gemiddelde huishoudens, verdeeld naar huurders en eigenaren. De gemeentelijke woonlasten zijn voorzien van een rangnummer. Hierbij heeft nummer 1 de laagste woonlasten en nummer 342 de hoogste. Uit deze ranglijst blijkt dat Steenbergem voor de eigenaren op plaats 108 staat en voor de huurders op plaats 218.

Overhead

Overhead en rentetoerekening centraal

In het BBV wordt overhead gedefinieerd als 'alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van het primaire proces'. Deze definitie omvat onder andere elementen die via de gangbare definitie uit 'Vensters voor Bedrijfsvoering' tot overheadkosten kunnen worden gerekend, maar beperkt zich daar niet toe. Naast de loonkosten van de zogenaamde PIOFACH-functies in de definitie van 'Vensters voor Bedrijfsvoering', omvat de in de BBV-definitie bedoelde overhead ook de ICT-kosten van alle PIOFACH-systemen, alle ambtelijke huisvestingskosten, alle uitbestedingskosten bedrijfsvoering en naar rato de rentekosten die niet zijn toe te delen aan de programma's of taakvelden in het primaire proces.

(NB: PIOFACH staat voor de functies personeel, informatievoorziening, organisatie, financiën, automatisering, communicatie en huisvesting).

In de begroting worden baten en lasten van overhead niet meer onder de afzonderlijke beleidsprogramma 's geregistreerd maar opgenomen in het programma Bestuur en Dienstverlening. Overhead wordt ook toegerekend aan taken en activiteiten waarvoor de gemeente kostendekkende tarieven berekent. Door de bovengenoemde wetwijziging moet deze overhead echter extracomptabel worden berekend in de vorm van een opslagpercentage. De gemeente legt in de financiële verordening vast welke methode wordt gevolgd bij het bepalen van het percentage overhead. Bij de berekening van de kostendekkendheid van de diverse heffingen wordt het toegerekende bedrag aan overhead afzonderlijk vermeld.

Onroerende zaakbelastingen

In 2019 is de macronorm voor de laatste keer toegepast. Dit is een norm voor de totale opbrengsten OZB in Nederland. De macronorm is in 2020 vervangen door een benchmark van de woonlasten, uitgevoerd door het COELO.

Sinds 2008 worden alle panden jaarlijks opnieuw gewaardeerd. In 2025 geldt de waardepeildatum 1-1-2024. Voor de bepaling van de OZB-opbrengst is uitgegaan van een gemiddeld inflatiepercentage van 3,8%.

Afvalstoffenheffing

Kostendekkendheid, maatstaf van heffing en tariefstelsel

Het beleidsuitgangspunt van de lokale heffingen is dat het tarief kostendekkend moet zijn. Er is een egalisatievoorziening aanwezig voor het dempen van de tarieven en voor het financieel opvangen van pieken en dalen in de uitgaven. Verder is besloten om de BTW in de tariefberekening mee te nemen. De tariefstelling afvalstoffenheffing is, zoals met ingang van 2020 besloten, gebaseerd op één-en-meerpersoonshuishouden. Het tarief voor een éénpersoonshuishouden bedraagt 75% van een meerpersoonshuishouden. In 2025 wordt dit gecontinueerd. Uitgangspunt is geen tarief op restafval.

De implementatie om toe te treden tot Saver is in 2023 voorbereid en per 1 januari 2024 operationeel geworden. Hiermee komt een deel van de kosten bij onderdeel afval er anders uit te zien. Omdat 2024 voor de gemeente Steenberghe voor wat betreft de uitgaven aan Saver het eerste ervaringsjaar wordt, is voor deze posten op basis huidige facturatie een kosteninschatting gemaakt voor 2025. Hierbij is rekening gehouden met een indexering van 3,1%, welke vanuit Saver is doorgegeven. De andere kostenposten binnen afval zijn gebaseerd op basis van de eerste periode 2024 plus een index van 3,8%, welke voortvloeit uit de Perspectiefnota 2025-2028.

Eind 2023 resteert er nog een bedrag van afgerond € 1,1 mln in de egalisatievoorziening. De verwachting is dat er in 2024 een klein tekort is bij afval en dat er een bedrag behoort te worden onttrokken uit de voorziening. De verwachte eindstand 2024 van de voorziening komt hierdoor uit op afgerond € 1 mln.

In de begroting 2025 zijn er enkele incidentie effecten opgenomen, zoals:

- Lagere opbrengst vanuit het afvalfonds vanwege de vervuiling bij de PMD;
- Extra kosten voor voorlichting en handhaving vanwege de vervuiling van de PMD;

Deze effecten worden hieronder nader toegelicht.

Aangezien in deze begroting bij de rioolheffing een behoorlijke tariefstijging is opgenomen en het feit dat er behoorlijk wat geld zit in de voorziening bij afval, is het voorstel om het tarief van afval te verhogen met 1,5%. Het gezamenlijk effect van de tariefstijging bij riolering en afval ligt dan in lijn met percentage wat in de Perspectiefnota is benoemd.

De voorgestelde tariefstijging bij afval zal in combinatie met de inzet van de voorziening ervoor zorgen dat er tijdens de begrotingsperiode voldoende middelen zijn bij afval om de kosten te kunnen dragen. Eind 2028 wordt er voor de voorziening dan nog een eindstand van een afgerond € 600.000 verwacht. Deze zal nodig zijn, omdat de verwachting is dat de komende jaren de kosten van afval zullen stijgen bij ongewijzigd beleid.

Beleidskeuzes afvalstoffenheffing beleidsplan Van Afval Naar Grondstof (VANG) 2016-2020

In het beleidsplan Van Afval Naar Grondstof is de ambitie vastgesteld om te gaan voor 100 kg restafval/inwoner in 2020, en dat 75% van het totale afval wordt aangeboden voor hergebruik. In 2017 stond de teller nog op 232 kg per inwoner. Er is in het beleidsplan gekozen voor het inzamelscenario Omgekeerd inzamelen zonder tarief op restafval. Na de start in 2018 is de hoeveelheid grof- en fijn restafval gedaald naar 161 kg per inwoner in 2023.

Het beleidsplan VANG wordt geëvalueerd en geoptimaliseerd. Hieruit komen conclusies en aanbevelingen. Naast Omgekeerd Inzamelen is het van belang dat we in blijven zetten op de bewustwording van de inwoners en de zuiverheid van de grondstofstromen. Immers in 2024 is er sprake van veel vervuiling van het PMD (plastic- en metalen verpakkingen en drinkpakken). Dit vergt inspanning op het gebied van communicatie, voorlichting en handhaving. Fasegewijs blijven we dus hier extra aandacht schenken.

Onderzoek/proef inzameling Groente-, Fruit-, en Tuinafval (GFT) bij hoogbouw

Het onderzoek inzameling GFT bij hoogbouw is een van de projecten voortkomend uit het beleidsplan VANG. Het doel van het project is tweeledig:

1. Verbetering afval scheiden, vermindering van het restafval. Nu belandt het GFT bij hoogbouw nog bij het restafval en wordt het verbrand, terwijl er compost van kan worden gemaakt.
2. Inzicht te verkrijgen in de ingezamelde hoeveelheden, de eventuele vervuilingsgraad en de nodige inzamelvoorzieningen.

Vanaf 1 januari 2024 is de inzameling van GFT ook bij hoogbouw wettelijk verplicht. We gebruiken de gegevens van de proef om de inzameling gemeentebreed in te richten. De evaluatie wordt nog met de raad gedeeld.

Overige ontwikkelingen

Bepaalde ontwikkelingen, zoals afvalverbrandingsbelasting/C02 heffing voor de verwerking van het restafval, zijn voor 2025 nog niet definitief bekend. indien dit bekend wordt, zal hiermee rekening worden gehouden bij de begroting 2026.

Begin september 2024 is er een brand geweest in een loods bij afvalverwerker Saver. Hierbij is grote schadepost ontstaan en de kans is groot dat ook financiële consequenties heeft voor de gemeenten.

Kostenonderbouwing afvalstoffenheffing 2025

Activiteit	Bedrag	Gemengde activiteit	Toerekening	Toelichting	Verhaalbare kosten
Inzameling	1.467.303	nee	100%		1.467.303
Verwerking	1.726.996	nee	100%		1.726.996
Beleidskosten	221.532	nee	100%		221.532
Communicatie	126.000	nee	100%		126.000
Handhaving	50.000	nee	100%		50.000
Overig	43.200	nee	100%		43.200
Perceptiekosten afvalstoffenheffing	22.533	nee	100%		22.533
Kwijtscheldingen	120.000	nee	100%		120.000
Toerekenbare BTW	565.871	nee	100%		565.871
TOTAAL	4.343.436				4.343.436
Kostendeckendheid van de afvalstoffenheffing					
7.3 Afval	3.524.492				
0.8 Overige baten en lasten:					
0.10 Mutaties reserves	-				
6.3 Inkomensregelingen (kwijtschelding)	120.000				
0.8 Overige baten en lasten:					
Inkomsten 7.3 Afval, excl. Heffingen	-278.000				
Netto kosten 7.3 Afval	3.366.492				
<i>Toe te rekenen kosten:</i>					
Overhead	411.073				
BTW	565.871				
Totale kosten	4.343.436				
Onttrekking voorziening	-219.964				
Totale kosten incl. onttrekking voorziening	4.123.472				
Opbrengst heffingen	4.123.472				
Dekking	-	100%			

Rioolheffing

Beleidskeuzes rioolheffing en mate van kostendekkendheid

Het gemeentelijk waterbeheer omvat steeds meer werkzaamheden die niet aan individuele belangen zijn toe te rekenen. Denk aan het afvoeren van regenwater en het grondwaterbeheer. De gemeentelijke uitgaven op dit gebied zullen de komende jaren aanzienlijk toenemen als gevolg van het Nationaal Bestuursakkoord Water en de Europese Kaderrichtlijn Water. Deze onderdelen maakten deel uit van het uitgebreid Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) waarin de verantwoordelijkheden en zorgplicht van de gemeente zijn vastgelegd. Met de uitbreiding van de watertaken spreken we niet meer van een vGRP, maar wordt er een Gemeentelijk Water Programma (GWP) opgesteld. Hoewel gepland was dit programma in 2024 aan te bieden, is de behandeling van dit programma opgeschoven naar begin 2025.

Bij het Gemeentelijk Water Programma hoort een Kostendekkingsplan. In dit Kostendekkingsplan zijn de kosten voor de rioleringsvoorzieningen voor de komende twintig jaar opgenomen en is een afweging gemaakt op welke wijze de kosten voor het instandhouden van de riolering en andere water gerelateerde voorzieningen kan gaan plaats vinden: de rioolheffing zorgt voor de kostendekking.

In 2023 was er al sprake, dat de opbrengst vanuit de heffingen onvoldoende was voor de begrote kosten 2023. In 2023 is hierdoor een bedrag van € 301.524 aan de voorziening onttrokken. Eind 2023 was de stand van de egalisatievoorziening € 1,167 mln. Om het structurele gat tussen opbrengst vanuit heffingen en de exploitatielasten te dichten is bij de begroting 2024 al voorgesteld om het tarief met 7% te verhogen. Echter ook voor 2024 wordt met de mutaties van de Tussenrapportage 2024 er nog een structureel gat verwacht van afgerond € 226.000, welke uit de voorziening wordt onttrokken. Zodoende wordt voor eind 2024 een eindstand van de voorziening verwacht van € 941.000.

Vooruitlopend op de behandeling van het nieuwe GWP wordt bij de begroting 2025 voorgesteld het riooltarief te verhogen met de opgenomen inflatie vanuit de Perspectiefnota van 3,8% plus een stijging van 5% extra. Dit is nodig om de uitgaven aan watertaken in combinatie met de inzet van de voorziening financieel gedekt worden gedurende de begrotingsperiode van 2025-2028. Afgelopen maanden zijn de exploitatiebudgetten en investeringen voor riolering opnieuw geactualiseerd voor 2025 en verder. Daarin is geen daling van de uitgaven te verwachten, maar juist een stijgende trend. Grootste oorzaken hiervan zijn de inflatie van afgelopen jaar en allerlei toekomstige beleidsvraagstukken op gebied van klimaat en duurzaamheid.

Maatstaf van heffing en tariefstelsel

De belasting wordt geheven naar een vast bedrag per perceel en met ingang van 2021 is besloten om dit te baseren op één-en meerpersoonshuishouden.

In de kosten voor het beheer en onderhoud riolering worden de kosten voor vegen, onkruidbestrijding en onderhoud van de watergangen gedeeltelijk toegerekend naar dit product. Landelijk is er een richtsnoer ontwikkeld dat aangeeft dat 1/3 deel van de kosten voor vegen en onkruidbestrijding mogen worden toegerekend naar het product riolering. Vrijwel alle gemeenten passen deze lijn toe bij de berekening van het tarief voor de rioolheffing, zo ook onze gemeente.

Voor het onderhoud van de watergangen bedraagt de storting in de voorziening baggeren voor het planjaar 2025 € 84.024, zoals is aangegeven in het Baggerbeheerplan Stedelijk Water 2019-2026. Een landelijk gehanteerde norm is dat 25% van deze kosten, een bedrag van € 21.006 gedekt kan worden vanuit de rioolheffing. Dit gebeurt ook in onze gemeente.

Vanaf 2024 wordt voor de investeringsbedragen van riolering rekening gehouden met zogenaamde VAT kosten (voorbereiding, administratie en toezicht). Hierdoor kan een deel van de doorbelaste uren bij riolering worden toegerekend aan deze investeringsbedragen.

Kostenonderbouwing rioolheffing 2025

Activiteit	Bedrag	Gemengde activiteit	Toerekening	Toelichting	Verhaalbare kosten
Vervanging/aanleg/verbetering	468.721		100%		468.721
Onderhoud en reparatie	972.587		100%		972.587
Onkruidbestrijding en vegen	320.125		33%		202.533
Begeleiding en opdrachtgeving	473.669		100%		473.669
Perceptiekosten	10.140		100%		10.140
Kwijtscheldingen	30.000		100%		30.000
Toerekenbare BTW	202.802		100%		202.802
Meerjarig perspectief					-
toevoeging baggerfonds	84.025		25%		21.006
onttrekking voorziening	-283.910		100%		-283.910
TOTAAL	2.278.160				2.097.549
Kostendeckendheid van de rioolheffing					
2.1 Verkeer en vervoer	318.695				
7.2 Riolering	1.794.191				
2.1 Verkeer en vervoer: (niet toe te rekenen)	-117.592				
7.2 Riolering: niet toe te rekenen (product water)	-117.338				
6.3 Inkomensregelingen (kwijtschelding)	30.000				
0.8 Overige baten en lasten:	-				
Kapitaallasten investeringen 2021	88.860				
Inkomsten 7.2 Riolering, excl. Heffingen	-5.500				
Netto kosten Riolering	1.991.316				
<i>Toe te rekenen kosten:</i>					
Overhead	296.260				
	-108.919				
BTW	202.802				
Totale kosten	2.381.459				
onttrekking voorziening	-283.910				
Totale kosten incl. onttrekking voorziening	2.097.549				
Opbrengst heffingen	2.097.549				
Dekking		100%			

Toeristenbelasting

Met de toeristenbelasting wordt het houden van nachtverblijf tegen vergoeding door niet-ingezetenen van de gemeente belast, in welk soort woning, onderkomen of gebouw zij ook overnachten.

De opbrengst van de toeristenbelasting voor 2025 wordt geraamd op €175.500 en kan als volgt worden onderverdeeld:

- Arbeidsmigranten: 83.000 overnachtingen à € 1,35 = € 112.000
- Toeristisch verblijf: 47.000 overnachtingen à € 1,35 = € 63.500

Forensenbelasting

Forensenbelasting kan worden geheven voor natuurlijke personen die voor meer dan 90 dagen een woning in de gemeente Steenberg en ter beschikking hebben en hier niet staan ingeschreven. Het merendeel van de opbrengst van de forensenbelasting kwam in het verleden van de Sunclass-woningen in Nieuw-Vossemeer. In 2007 en 2008 zijn veel woningen verkocht aan inwoners uit de gemeente Steenberg en of aan bedrijven. De geraamde opbrengst is hierdoor sterk teruggelopen. Er zijn nu 26 panden in de gemeente waarvoor forensenbelasting geheven kan worden. Het tarief voor 2025 voor de forensenbelasting bedraagt € 372. De totale opbrengst voor 2025 wordt geraamd op € 9.672.

Reclamebelasting

De opbrengst van de reclamebelasting is bedoeld voor ondernemers(verenigingen) die actief bijdragen aan vitale winkelgebieden in de gemeente Steenberg en. De gemeenteraad van Steenberg en heeft besloten de netto-opbrengst van de reclamebelasting beschikbaar te stellen aan de ondernemersverenigingen Hart voor Dinteloord en ONS Steenberg en. Dit is voor de dekking van de kosten van de activiteiten die bijdragen aan een visueel aantrekkelijk en levendig centrum van de kernen Dinteloord en Steenberg en.

De gemeente brengt de niet-ambtelijke perceptiekosten ter voorbereiding en uitvoering van de inning van de reclamebelasting in mindering op de aan Hart voor Dinteloord en ONS Steenberg en uit te keren bedragen. De gemeente loopt het risico van wanbetaling door belastingplichtigen. Met het oog daarop wordt een percentage van 10% van de begrote opbrengst reclamebelasting ingehouden totdat duidelijk is wat de feitelijk gerealiseerde opbrengst reclamebelasting is. Op basis van deze gerealiseerde opbrengst wordt een jaarlijkse eindafrekening met Hart voor Dinteloord en ONS Steenberg en gemaakt.

Lijkbezorgingsrechten

Mate van kostendekkendheid

De tarieven van de lijkbezorgingsrechten zullen niet kostendekkend zijn. De reden hiervoor is dat bepaalde kosten niet meer doorberekend kunnen worden aan de reeds uitgegeven graven. Om toekomstige nieuwe begravingen niet met deze kosten te belasten wordt voor de resterende exploitatieperiode een jaarlijks tekort op de algemene dienst geaccepteerd.

Buiten het kostenverhaal gehouden specifieke activiteiten

Op de begraafplaats aan de Steenbergseweg vinden de meeste begravingen plaats. Voor de berekening van kostendekkende tarieven wordt uitgegaan van de exploitatielasten van deze begraafplaats.

Specifieke omstandigheden

Niet van toepassing

Maatstaf voor heffing en tariefstelling

De maatstaf voor heffing en het stellen van het tarief voor lijkbezorgingsrechten is een vast bedrag per graf, urnengraf of -nis voor een periode van 10 of 20 jaar, gebaseerd op het profijtbeginnel.

Opgenomen niet wettelijke vrijstellingen

Niet van toepassing

Kostenonderbouwing lijkbezorgingsrechten 2025

Activiteit	Bedrag	Gemengde activiteit	Toerekening	Toelichting	Verhaalbare kosten
Verlenen van rechten	3.261	nee	100%		3.261
Begraven	7.219	nee	100%		7.219
Ontmoeten, herdenken	8.225	nee	100%		8.225
Onderhoud	70.483	nee	100%		70.483
Overige activiteiten lijkbezorging	2.415	nee	100%		2.415
Meerjarig perspectief					-
storting reserve	29.979	nee	100%		29.979
TOTAAL	121.582				121.582
Kostendekkendheid van de lijkbezorging					
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	73.043				
0.10 Mutaties reserves	29.979				
Netto kosten 7.5 Begraafplaatsen en crematoria	103.022				
<i>Toe te rekenen kosten:</i>					
Overhead	18.560				
Totale kosten	121.582				
Opbrengst heffingen	-78.153				
Dekking		64%			

Leges

In deze paragraaf zijn we uitgegaan van de nieuwe Legesverordening 2025, waarin de activiteiten staan die met de leges verrekend mogen worden.

Kostenonderbouwing leges algemeen 2025

Activiteit	Bedrag	Toerekening	Verhaalbare kosten
Burgerlijke stand	63.829	100%	63.829
Reisdocumenten	530.640	100%	530.640
Rijbewijzen	134.612	100%	134.612
Verstrekingen uit de GBA	3.250	100%	3.250
Verstreking uit het Kiezersregister	nvt		
Verstrekingen op grond van Wet bescherming persoonsgegevens	nvt		
Vastgoedinformatie	5.000	100%	5.000
Overige publiekszaken	16.190	100%	16.190
Kansspelen	1.000	100%	1.000
Telecommunicatie/nutsvoorzieningen	25.873	100%	25.873
Leegstandswet	1.230	100%	1.230
Diversen	2.555	100%	2.555
Horeca	10.215	100%	10.215
Exploitatie kindercentrum, peuterspeelzaal of gastouderbureau	1.250	100%	1.250
BTW	6.587	100%	6.587
TOTAAL	802.231		802.231

Activiteit	Bedrag	Gemengde activiteit
Kostendeckendheid leges		
Titel 1, hoofdstuk 1 Burgerlijke stand		
Lasten 0.2 Burgerzaken	40.308	
<i>Toe te rekenen kosten:</i>		
Overhead	23.521	
Totale kosten	63.829	
Opbrengst heffingen	28.898	
Dekking		45%
Titel 1, hoofdstuk 2 Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart		
Lasten 0.2 Burgerzaken	340.012	
<i>Toe te rekenen kosten:</i>		

Activiteit	Bedrag	Gemengde activiteit
Overhead	190.628	
BTW	201	
Totale kosten	530.841	
Opbrengst heffingen	257.300	
Dekking		48%
Titel 1, hoofdstuk 3 Rijbewijzen		
Lasten 0.2 Burgerzaken	95.217	
<i>Toe te rekenen kosten:</i>		
Overhead	39.395	
BTW	4.758	
Totale kosten	139.370	
Opbrengst heffingen	116.860	
Dekking		84%
Titel 1, hoofdstuk 4 Verstrekkingen uit de basisregistratie personen		
Lasten 0.2 Burgerzaken	1.705	
<i>Toe te rekenen kosten:</i>		
Overhead	1.545	
Totale kosten	3.250	
Opbrengst heffingen	3.250	
Dekking		100%
Titel 1, hoofdstuk 5 Verstrekkingen uit het Kiezersregister		
Geen leges geraamd in 2025		
Titel 1, hoofdstuk 6 Verstrekkingen op grond van de Wet bescherming persoonsgegevens		
Geen leges geraamd in 2025		
Titel 1, hoofdstuk 7 Bestuursstukken		
Geen leges geraamd in 2025		
Titel 1, hoofdstuk 8 Vastgoedinformatie		
Lasten 8.1 Ruimtelijke ordening	2.623	
<i>Toe te rekenen kosten:</i>		
Overhead	2.377	
Totale kosten	5.000	
Opbrengst heffingen	5.000	
Dekking		100%
Titel 1, hoofdstuk 9 Overige publiekszaken		
Lasten 0.2 Burgerzaken	12.698	
<i>Toe te rekenen kosten:</i>		
Overhead	3.492	

Activiteit	Bedrag	Gemengde activiteit
Totale kosten	16.190	
Opbrengst heffingen	16.190	
Dekking		100%
Titel 1, hoofdstuk 10 Gemeentearchief		
Geen leges geraamd in 2025		
Titel 1, hoofdstuk 11 (gereserveerd)		
Titel 1, hoofdstuk 12 (gereserveerd)		
Titel 1, hoofdstuk 13 Kansspelen		
Lasten 1.2 Openbare orde en veiligheid	1.000	
<i>Toe te rekenen kosten:</i>		
Overhead		
Totale kosten	1.000	
Opbrengst heffingen	1.000	
Dekking		100%
Titel 1, hoofdstuk 14 Telecommunicatie/ Nutsvoorzieningen		
Lasten 2.1 Verkeer en vervoer	17.258	
<i>Toe te rekenen kosten:</i>		
Overhead	8.615	
BTW	1.628	
Totale kosten	27.501	
Opbrengst heffingen	27.500	
Dekking		100%
Titel 1, hoofdstuk 16 Leegstandswet		
Lasten 8.3 Wonen en bouwen	665	
<i>Toe te rekenen kosten:</i>		
Overhead	565	
Totale kosten	1.230	
Opbrengst heffingen	1.230	
Dekking		100%
Titel 1, hoofdstuk 17 Diversen		
Lasten 0.2 Burgerzaken	402	
Lasten 1.2 Openbare orde en veiligheid	938	
<i>Toe te rekenen kosten:</i>		
Overhead	1.215	
Totale kosten	2.555	
Opbrengst heffingen	2.555	
Dekking		100%

Activiteit	Bedrag	Gemengde activiteit
Titel 3, hoofdstuk 1 Horeca		
Lasten 1.2 Openbare orde en veiligheid	5.359	
<i>Toe te rekenen kosten:</i>		
Overhead	4.856	
Totale kosten	10.215	
Opbrengst heffingen	10.215	
Dekking		100%
Titel 3, hoofdstuk 2 Organiseren evenementen of markten		
Geen leges geraamd in 2025		
Titel 3, hoofdstuk 3 Prostitutiebedrijven		
Geen leges geraamd in 2025		
Titel 3, hoofdstuk 4 Inrichtingen		
Geen leges geraamd in 2025		
Titel 3, hoofdstuk 5 Toezicht op bedrijfsmatige activiteiten en gebouwen		
Geen leges geraamd in 2025		
Titel 3, hoofdstuk 6 Markten		
Geen leges geraamd in 2025		
Titel 3, hoofdstuk 7 Winkeltijdenwet		
Geen leges geraamd in 2025		
Titel 3, hoofdstuk 8 In deze titel niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking		
Lasten 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	656	
<i>Toe te rekenen kosten:</i>		
Overhead	594	
Totale kosten	1.250	
Opbrengst heffingen	1.250	
Dekking		100%

Leges omgevingsvergunning Kostenonderbouwing leges omgevingsvergunning 2025

Activiteit omgevingswet		Bedrag	Toerekening	Verhaalbare kosten
Vooroverleg-intake		22.400	100%	22.400
OPA ruimtelijk		421.000	100%	421.000
Technisch bouwen		182.000	100%	182.000
Kappen	4.500			
In-uitrit	6.700			
Werk of werkzaamheden uitvoeren	1.800			
BOPA, kruimelgevallenregeling	23.500			
BOPA, grote afwijking	33.600			
Monumenten wijzigen	900			
OPA overige:		71.000	100%	71.000
Totale kosten		696.400		696.400
Vooroverleg-intake		12.500		
OPA ruimtelijk		432.000		
Technisch bouwen		156.000		
Kappen	2.800			
In-uitrit	2.700			
Werk of werkzaamheden uitvoeren	1.000			
BOPA, kruimelgevallenregeling	12.600			
BOPA, grote afwijking	37.500			
Monumenten wijzigen	-			
OPA overige:		56.600		
Totale legesopbrengsten		657.100		
Kostendeckendheid leges omgevingsvergunningen			94%	

Inning van belastingen en kwijtschelding

De gemeentelijke belastingen OZB, RZB, afvalstoffenheffing, rioolheffing en forensenbelasting worden op één aanslagbiljet verzameld. De betaling van de gemeentelijke belastingen kan middels automatische incasso plaatsvinden. Degenen, die hiervoor toestemming hebben verleend, mogen in tien maandelijkse termijnen betalen. Door bijna 75% van de belastingplichtigen wordt hiervan gebruik gemaakt.

Wanneer een belastingplichtige geen machtiging voor automatische incasso heeft afgegeven, dan dient de aanslag in twee termijnen te worden voldaan. Momenteel verloopt de inning, al dan niet via dwanginvordering, naar behoren.

De kwijtscheldingsnorm ligt bij ons op 100% van de bijstandsnorm. Zolang in praktisch alle Nederlandse gemeenten de kwijtscheldingsnorm op 100% is gesteld.

Vanaf 2009 wordt geautomatiseerde kwijtschelding verleend. Alle uitkeringsgerechtigden binnen onze gemeente krijgen automatisch kwijtschelding, behalve wanneer er een eigen woning, auto met een meerwaarde van € 2.269 eigen vermogen is. Daarnaast wordt met behulp van informatie van het Inlichtingenbureau bekeken of ook andere belastingplichtigen voor geautomatiseerde kwijtschelding in aanmerking komen. Ook voor 2025 zullen we gebruik maken van informatie van het Inlichtingenbureau.

Het budget voor de kwijtschelding bedraagt voor 2025 € 155.000.

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Het beleid voor het risicomanagement is vastgesteld op 9 november 2017. In het beleidskader zijn de volgende doelen opgenomen:

- Meer informatie verstrekken in de paragrafen bij begroting en jaarstukken, vooral aard en omvang van de risico's en de beheersmaatregelen.
- De raad actiever betrekken bij de risicobeheersing door jaarlijks het onderwerp te agenderen in het auditcommittee.
- Risico's meer inzetten als tool voor het management.
- Meer terugkijken en leren van het effect van de beheersmaatregelen.

Risicomanagement is het samenspel van activiteiten om de nadelige gevolgen van risico's zoveel mogelijk binnen de grenzen te houden. De raad bepaalt daarbij de grenzen en de spelregels. Deze liggen vast in het beleidskader. Bij de begroting en de jaarstukken worden de risico's opnieuw bekeken en waar nodig worden aanpassingen gedaan. In het proces van risicobeheersing worden steeds de volgende stappen doorlopen: identificeren, analyseren, beoordelen, maatregelen ontwerpen en implementeren en als laatste evalueren en rapporteren.

Uitgangspunt is dat we ons richten op de belangrijkste risico's, die ongeveer 2/3e deel van de totale omvang vertegenwoordigen. De ontwikkelingen, risico's en beheersmaatregelen worden in deze paragraaf kort beschreven. Ook wordt ingegaan op de omvang van de weerstandscapaciteit en de verschillende ratio's die de Provincie betreft bij het toezicht op gemeenten.

Wat zijn de belangrijkste ontwikkelingen die wij voorzien?

Financiële positie gemeenten blijft onzeker

Op meerdere plaatsen in deze begroting is ingegaan op de financiële positie van de gemeenten. Die is er met de komst van het kabinet Schoof niet beter op geworden. De plannen van Prinsjesdag zijn doorgerekend in de septembercirculaire van het gemeentefonds. Deze circulaire heeft een licht negatief effect op onze algemene uitkering. Voor de toekomst blijft de financiële positie van gemeenten onzeker.

Ombuiging noodzakelijk

Desondanks houden wij in deze begroting vast aan de ingezette koers van Steenbergen. Een koers op weg naar een toekomstbestendiger Steenbergen met een hoger welzijnsniveau. Randvoorwaarde is wel dat dit past in een meerjarenbegroting die voor alle jaren een positief saldo heeft. Daarom hebben wij in deze begroting een aantal ombuigingen opgenomen. Op het sociaal domein (structureel van € 400.000 in 2025 naar € 650.000 in 2027), het fysiek domein (structureel € 500.000 vanaf 2025) en de bedrijfsvoering van de eigen organisatie (structureel van € 50.000 in 2025 naar € 300.000 in 2027). Daarnaast houden wij er rekening mee dat niet alle investeringen worden gerealiseerd conform de planning. Dat betekent dat wij op voorhand rekening houden met een besparing op kapitaallasten, die uiteindelijk in 2028 wordt afgebouwd naar € 150.000).

Hoewel de ombuigingen zijn voorzien van richting en een eerste globale toets op de haalbaarheid, brengen deze wel risico's met zich mee. Los van de risico's dat onze beleidsdoelen in gevaar kunnen komen, is altijd het risico aanwezig dat deze niet of niet in de volle omvang worden gerealiseerd. Er kunnen zich nieuwe en onverwachte ontwikkelingen voordoen, aannames kunnen afwijken, partijen die we nodig hebben werken niet mee. Dat zijn voorbeelden die we in de praktijk tegenkomen en waardoor voorgenomen ombuigingen niet worden gerealiseerd. Ook toont de praktijk aan dat ombuigingen, zeker als die in de toekomst liggen, uit het zicht verdwijnen. Zeker als de financiële situatie verbetert.

Wij willen grip hebben en houden op deze ombuigingen. Dat betekent dat we de planning en control cyclus inzetten om de ombuigingen goed te monitoren en te communiceren met de raad. Steeds als er iets verandert, wordt gekeken wat de noodzakelijk acties zijn. Dat kan zijn bijsturing om de ombuiging te realiseren, maar dat kan ook zijn bijstelling. Immers, op het moment dat de ombuiging onverhoopt niet haalbaar blijkt, moeten we daar ook helder in zijn. Nieuwe afwegingen zijn dan noodzakelijk.

Financiële dekking toekomstige plannen

De ambities uit het raadsakkoord zijn vertaald naar een set van collegeprioriteiten. Terecht houden we vast aan deze koers en brengen we de financiële positie zoveel mogelijk in lijn met deze ambities. Voor een aantal collegeprioriteiten kan dat ook. De plannen voor Duurzaamheid zijn voorzien van budget en ook voor de prioriteit Economische Kracht zijn middelen aanwezig. Op het gebied van onderwijshuisvesting is een 1^e stap gezet met het opnemen van kapitaallasten in deze begroting. Voor een groot aantal collegeprioriteiten kan dat nog niet. Er is eerst nog veel voorbereidend werk nodig om te komen tot een plan met eventueel benodigde investeringen. Voor dit voorbereidende werk is budget opgenomen. Maar voor de uiteindelijke uitvoering nog niet.

In ons financieel beleid hanteren we de lijn dat we pas budget opnemen als plannen een bepaalde mate van concreetheit hebben. Hiermee voorkomen we dat de begroting onnodig wordt belast. Deze lijn brengt wel het risico met zich mee dat ambities uiteindelijk niet haalbaar blijken. Het is belangrijk om daarop te anticiperen en tijdig ruimte in te bouwen in de begroting.

Hieronder zijn de belangrijkste ontwikkelingen opgenomen die van invloed zijn op onze top 5 risico's.

1. Algemene Uitkering

Bij de inleiding is ingegaan op het algemene beeld waar gemeenten mee te maken hebben. Dat werkt voor een deel door op de risico's voor de gemeente Steenbergen. In deze begroting hebben wij de algemene uitkering verwerkt op basis van de septembercirculaire 2024.

De risico's in de algemene uitkering liggen op een aantal aspecten:

Nieuwe methodiek voor accresberekening

Het Rijk is overgestapt naar een nieuwe manier om de algemene uitkering te indexeren. Het accres, de jaarlijkse ontwikkeling van het gemeentefonds, wordt gebaseerd op de ontwikkeling van het Bruto Binnenlands Product (BBP). Elk jaar worden de nieuwe cijfers 2 keer geraamd. Dit gebeurt in de Voorjaarsnota en in de Miljoenennota. Dit wordt ook respectievelijk verwerkt in de meicirculaire en septembercirculaire. In het voorjaar van het lopende jaar wordt het accres definitief. Inmiddels is gebleken dat deze systematiek tekort schiet en dat gemeenten onvoldoende worden gecompenseerd. Dit is inmiddels onderwerp van gesprek tussen de VNG en Rijk, maar de complexiteit levert wel een verhoogd risico op voor onze begroting.

Indexeringen

Al een aantal jaren worden we geconfronteerd met indexeringen die sterk afwijken van het historisch gemiddelde patroon. In de begrotingen 2023 en 2024 hebben we al een "been bijgetrokken", maar loop van 2023 hebben wij al een aantal omvangrijke stappen gezet met het verwerken van indexeringen. Ook zijn er nieuwe aanbestedingen geweest, bijvoorbeeld bij het leerlingenvervoer en de energielevering. Door jaarlijks te werken met stelposten voor indexering hebben we op voorhand ruimte opzij gezet. Dat hebben we ook in 2025 gedaan. De beschikbare stelpost is volledig ingezet, met name om de indexering van zorgaanbieders Wmo en Jeugd op te vangen. Wij hebben echter nog geen volledig zicht op onze contracten. Er is een start gemaakt met het verbeteren van het contractbeheer, maar daar is nog veel werk te doen. Dat betekent dat we ook geen volledige zekerheid hebben of we alle indexeringen in beeld hebben.

Ook de verbonden partijen lopen aan tegen het risico van indexering. Wij gaan er van uit dat alle partijen hun begroting hebben aangepast op basis van de meest recente contractbedragen. Dat is echter een aanname en vraagt meer inzicht bij deze partijen. Ook dit zorgt voor een verhoogd risico.

CAO Ontwikkelingen

De loonkosten in onze begroting en meerjarenramingen zijn gebaseerd op de meest recente CAO voor gemeenten. De CAO loopt in 2025 af. Wij hebben een inschatting gemaakt van de loonstijging in de nieuwe CAO voor 2025 en verder. Dit heeft voor 2025 geleid tot een stelpost van € 325.000 en vanaf 2026 van € 500.000. Dat komt neer op ongeveer 3 tot 3,5%. De inzet van de bonden

is hoger. Dat kan een risico opleveren voor onze begroting, echter wij gaan er van uit dat CAO ontwikkelingen worden gecompenseerd in de algemene uitkering.

Nieuwe Rijksbezuinigingen

Op basis van de huidige inzichten moet het kabinet Schoof nog steeds bezuinigen. Een aantal ingeboekte bezuinigingen, bijvoorbeeld de bijdrage aan de EU, blijken echter niet of niet over de hele linie haalbaar. De kans is aanwezig dat er nog meer bezuinigd gaat worden op het gemeentefonds. Dat heeft onherroepelijk effect op onze Algemene Uitkering. Dit brengt een hoger risico mee voor onze begroting.

2. Sociaal Domein

Kostenbeheersing Jeugd

De beheersing van de kosten in het sociaal domein blijft een uitdaging. Het open eind karakter maakt het moeilijk om vooruit te kijken. Toch zien we ook resultaten. Bij de uitgaven voor Jeugd houden we steeds beter vinger aan de pols en kunnen we steeds beter zien hoe het budget zich ontwikkelt. Hoewel verrassingen in een open eind situatie niet uit te sluiten zijn, krijgen prognoses steeds meer kwaliteit. Overigens dragen ook andere maatregelen bij aan de financiële beheersing. De Ernaartoe teams zijn hier een voorbeeld van. Gezien het open eind karakter en de mogelijk hoge kosten van een individueel traject neemt Jeugd nog steeds een voorname plaats in bij de risico's.

Hervormingsagenda Jeugd

Het ministerie van VWS, zorgaanbieders, cliënten(vertegenwoordigers), professionals en de VNG hebben samen een akkoord bereikt ten aanzien van de Hervormingsagenda Jeugd 2022-2028. Deze Hervormingsagenda bevat een groot pakket afspraken om de jeugdzorg te verbeteren en financieel houdbaar te krijgen. Er zal structureel worden geïnvesteerd in de landelijke kwaliteit en effectiviteit van jeugdhulp. Ook komt er een aanpassing van de Jeugdwet, waardoor duidelijker wordt waarvoor kinderen en ouders hulp kunnen krijgen. Gemeenten worden verplicht bepaalde specialistische zorg regionaal in te kopen om beschikbaarheid en continuïteit van zorg beter te organiseren. Een dergelijke hervorming vraagt een stevige investering van alle partijen op inzet maar ook zeker op middelen. Het is op dit moment nog onduidelijk wat de uitwerking van het akkoord gaat betekenen voor elke gemeente en of de hervorming ook daadwerkelijk de verwachte besparing die het Rijk verwacht op gaat leveren.

Opwaartse druk Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

In de Wet maatschappelijke ondersteuning hebben we in deze begroting het budget noodgedwongen verhoogd. Ook de doorwerking van de CAO ontwikkelingen en prijsstijgingen bij zorgaanbieders betekent voor 2025 wederom een omvangrijke indexering. Ook in het volume zien we een opwaartse druk.

Participatiewet

Bij de uitvoering van de Participatiewet zijn de uitgaven goed te voorspellen. Er is sprake van een stabiel patroon. De inkomstenkant – de BUIG uitkering – is minder goed te voorspellen. De laatste jaren hebben wij meerdere keren de BUIG uitkering naar beneden moeten bijstellen. Momenteel hebben we hierop beter zicht. Dat betekent dat het risico dat de BUIG uitkering alsnog lager uitvalt beperkt is.

Uitgangspunten voor de raming

In deze begroting hebben wij voor het ramen van de budgetten sociaal domein de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- We ramen de budgetten op basis van informatie die definitief vaststaat. Wat nog ongewis is, nemen we op in de risicoparagraaf;
- Voor de Wmo en Jeugd betekent dit dat we de indexering van de tarieven – die inmiddels definitief zijn – volledig verwerken in de begroting;

- Het hoeveelheidscomponent (het aantal voorzieningen) ramen we voor de gehele periode van de meerjarenraming op het niveau van de Tussenrapportage 2024. Dat is tevens de meest recente informatie;
- Wij gaan ervan uit dat fluctuaties in de aantallen uitkeringsgerechtigden Participatiewet (zowel plus als min) over de gehele periode van de meerjarenraming dezelfde fluctuaties staan in de BUIG uitkering van het Rijk.

Zoals eerder vermeld staat het sociaal domein voor een ombuiging. Dat verhoogt het risicoprofiel van dit beleidsterrein.

3. Onderwijshuisvesting

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de onderwijshuisvesting van het primair onderwijs. De gemeente ontvangt hiervoor een compensatie in de algemene uitkering. De gemeente Steenberghe heeft ervoor gekozen om geen bedragen te reserveren voor onderwijshuisvesting. Er zijn dus geen reserves aanwezig die kunnen worden ingezet voor de dekking van kapitaallasten. Deze handelwijze past in het financieel beleid, waarbij we pas bedragen in de begroting opnemen als er een duidelijke onderbouwing is van wat de investering gaat kosten en wat de planning is voor deze investering. Pas dan maken we de vertaalslag naar de begroting.

Inmiddels hebben we zicht op de toekomstige investeringen. Op basis van het Integraal Huisvestingsplan (IHP) zijn de kapitaallasten voor de gehele periode van de meerjarenbegroting opgenomen. Daarmee is het risico voor de korte termijn afgedekt. Voor de langere termijn betekent dit dat de kapitaallasten stap voor stap in de begroting moeten worden ingebouwd. Omdat alle lasten op basis van planning zijn opgenomen in de begroting, is het risico voor de komende vier jaar sterk verminderd.

4. Aansprakelijkheid voor door de gemeente gegarandeerde geldleningen

Het verstrekken van geldleningen wordt steeds meer ingezet om gemeentelijke doelen te realiseren. Een voorbeeld daarvan is de lening aan de Tennisvereniging die is verstrekt voor de aanleg van Padelbanen. Logischerwijs gaat dit gepaard met een hogere omvang van het risico. De beheersmaatregelen zijn gericht op de beoordeling van de financiële positie van de instellingen, zowel vooraf als tijdens de looptijd van de lening. Daarmee is het risico ver teruggedrongen. Omdat het gaat om een omvangrijke post (met name door de gegarandeerde leningen in het kader van de woningbouw) staat dit risico nog steeds in de top 5.

Wat zijn op dit moment de belangrijkste risico's?

Vanuit het risicomanagement systeem zijn alle risico's geactualiseerd. Hierbij is rekening gehouden met bovenstaande ontwikkelingen. De berekeningswijze is conform de spelregels in het beleidskader. Hieruit komt de volgende top 5 naar voren. Achter het risico wordt aangegeven voor welk percentage deze meewegen in het totaal van alle risico's opgesteld (het risicoprofiel). In de kolom beheersmaatregelen is opgenomen welke maatregelen worden getroffen om het risico te beperken.

Omschrijving risico	Aandeel in %	Beheersmaatregelen
<p>Sociaal domein</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voorgenomen ombuigingen worden niet gerealiseerd - Open eindregelingen - Wijzigingen in wet- en regelgeving, met name het effect van invoering van het abonnementstarief - Problematiek bij zorgaanbieders - Toenemende vergrijzing - Dure maatwerkvoorziening Jeugd - Toenemend beroep op voorzieningen onder andere door veranderde wet- en regelgeving. - Effecten stijging werkloosheid op de bijstandsuitkeringen 	26,27%	<p>Ombuigingen moeten in een Plan Do Check Act cyclus worden gebracht. Met een plan van aanpak, tussentijdse voortgangsrapportages met voorstellen voor bijstelling en / of bijsturing.</p> <p>Verder is continu budgetbewaking nodig in het sociaal domein, waarbij beleid - uitvoering en financiën bijeen worden gebracht. Vandaar uit worden prognoses gemaakt en hierover wordt gerapporteerd.</p> <p>Beleidsmatig worden verschillende maatregelen aangebracht om vroeg zicht te krijgen op zorgvragen. zodat we dure maatwerkvoorzieningen zoveel mogelijk kunnen beperken. Voorbeeld daarvan is het Ernaartoe Team.</p>
<p>Algemene uitkering</p> <ul style="list-style-type: none"> - Extra rijksbezuïningen kabinet Schoof - Onjuiste parameters - Wijzigingen in de verdeelsystematiek - Lager aantal inwoners en woningen 	12,18%	<p>Er is standaard gebruik gemaakt van Pauw (experts op het gebied van de algemene uitkering) om de juiste uitkering van het Rijk te berekenen. Er worden extra modules ingezet om de ontwikkelingen in algemene uitkering beter te monitoren, zoals de module voor de uitkering BUIG. Deze maatregelen zorgen ervoor dat we op de momenten van de perspectiefnota (meicirculaire) en begroting (septembercirculaire) inzicht hebben in de juiste cijfers.</p>
<p>Aansprakelijkheid voor door gemeente gegarandeerde geldleningen</p> <p>Door financiële problemen bij instellingen is het risico aanwezig dat de gemeente wordt aangesproken op de garantstelling</p>	9,69%	<p>De beheersmaatregelen zijn gericht op beoordeling van de financiële documenten van de instellingen. De kans dat het financiële risico zich voordoet is bij de garantstellingen relatief laag. Er wordt goed vinger aan de pols gehouden. Toch neemt dit risico een hoge positie in op deze ranglijst. Dat komt omdat het bij garantstellingen gaat om een hoog bedrag en daarmee een hoog maximaal geldgevolg.</p>
<p>Inflatie als gevolg van verschillende crisissituaties</p> <p>In de begroting 2023 is een uitgebreide analyse opgenomen van het risico van de inflatie op de gemeentebegroting. De belangrijkste zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lonen en prijzen - Duurzame goederen - Sociale uitkeringen in natura - Overige goederen en diensten - Subsidies - Bijdragen aan Gemeenschappelijke Regelingen 	8,97%	<p>In eerste instantie werken met een stelpost voor indexeringen. Deze wordt geormerkt vanuit de algemene uitkering. Deze stelpost vangt voor het grootste deel de indexeringsproblematiek op.</p> <p>Verder wordt in 2025 verder gewerkt aan het contractbeheer, zodat beter zicht ontstaat op de periodieke indexeringen vanuit contracten met leveranciers.</p>
<p>Mogelijke tekorten bij verbonden partijen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Onvoldoende zicht op prijsontwikkelingen, waardoor tekorten ontstaan. - Meeste verbonden partijen kunnen geen beroep doen op risicoreserves. 	7,98%	<p>Aan de hand van de planning en control documenten van de verbonden partijen wordt de financiële positie in relatie tot de risico's gemonitord.</p> <p>Regionale overlegstructuur, zowel voor beleidsambtenaren, controllers en financieel adviseurs.</p>

Overige risico's

De tabel hierboven biedt – in lijn met het vastgestelde beleidskader rondom risicomanagement, inzicht in de top 5 risico's, die tezamen ongeveer 2/3^e deel van het totale risicoprofiel vertegenwoordigen. Dit neemt niet weg dat er geen aandacht is voor de overige risico's. In deze begroting zien we een aantal risico's die leiden tot een verhoging van het risicoprofiel. De belangrijkste daarvan hebben betrekking op:

Informatieveiligheid

Het bieden van voldoende bescherming tegen cyberaanvallen is een uitdaging voor alle gemeenten. Verschillende voorbeelden hebben aangetoond welke impact een cyberaanval kan hebben op de gemeente en gemeentelijke organisatie. Niet alleen financiële risico's, ook de continuïteit van dienstverlening en bedrijfsvoering kan worden aangetast. Daarnaast is er een grote kans op imagoschade. De maatregelen verminderen het risico, maar bieden geen garantie voor dat het niet gebeurt. In de perspectiefnota 2025 hebben wij aangekondigd een onderzoek te doen naar de omvang van onze cyberrisico's. Dit onderzoek wordt nog dit jaar afgerond. De gevolgen worden betrokken bij de perspectiefnota 2026. We moeten er rekening mee houden dat het cyberrisico een stevige plaats gaat innemen in de top 5. Dat zal naar alle waarschijnlijkheid ook leiden tot een hogere risicoreserve.

Omgevingswet

De invoering van de Omgevingswet per 1-1-2024 kan ertoe leiden dat het bedrag aan leges wat in de meerjarenraming is opgenomen, niet volledig wordt gerealiseerd, terwijl de kosten die daartegenover staan (capaciteit) niet direct zijn af te bouwen. Deze was al meegenomen in de risicocalculatie.

Arbeidsmarkt en organisatie

De arbeidsmarkt staat nog steeds onder druk. De gemeente Steenbergen is een aantrekkelijke werkgever en heeft veel te bieden. Belangrijke vacatures kunnen nog steeds worden ingevuld. Tegelijkertijd kan het risico zich voordoen dat vacatures alsnog niet kunnen worden ingevuld en daarmee ambities niet of niet in hetzelfde tempo kunnen worden gerealiseerd. Wij proberen hier zo goed mogelijk op te anticiperen. Bijvoorbeeld door het aanbrengen van focus op onze collegeprioriteiten. Daarnaast zetten we Steenbergen ook als werkgever op de kaart met uitdagende projecten waaraan (nieuwe) collega's kunnen werken. Verder zoeken we de samenwerking met collega gemeenten om uitdagingen gezamenlijk op te pakken. Waar het nodig is om capaciteit in te huren, passen we het beleidskader inhuur derden toe.

Salarisadministratie

Hoewel er nog verschillende stappen nodig zijn om de salarisadministratie volledig "in control" te krijgen en te houden, kunnen we wel constateren dat er inmiddels maatregelen zijn genomen die leiden tot een meer stabiele situatie. In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt uitvoerig ingegaan op de ontwikkelingen die binnen HR zijn ingezet en die nog op de planning staan.

CAO "Aan de slag"

De CAO "Aan de slag" is speciaal voor mensen met een arbeidsbeperking die niet zelfstandig het wettelijk minimumloon kunnen verdienen en die met behulp van loonkostensubsidie in dienst zijn bij een gemeente, een gemeenschappelijke regeling of een andere publieke organisatie belast met de uitvoering van de Participatiewet of vanuit deze organisaties worden gedetacheerd. Dit is dan met name belangrijk voor ons eigen sociaal ontwikkelbedrijf, de WVS (Werkvoorzieningsschap West Brabant) en voor de circa 220 werknemers die beschut werk uitvoeren. Het college heeft ingestemd met het concept arbeidsvoorwaardenpakket. Het zou kunnen dat de instemming uiteindelijk leidt tot een kostenverhoging voor gemeenten. Dit brengt een risico met zich mee.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit geeft aan of de Gemeente Steenbergen voldoende financiële buffers heeft om financiële tegenvallers op te kunnen vangen. In het beleidskader is besloten uitsluitend de Algemene Reserve in te zetten voor deze weerstandscapaciteit. De Algemene Reserve (exclusief de reserve CollegeActieProgramma) bedraagt op 1-1-2025 naar verwachting € 10.492.000.

Benodigde weerstandscapaciteit

Op basis van de risico-inventarisatie is € 3.327.000 nodig aan weerstandscapaciteit. Ten opzichte van de vorige actualisatie is er sprake van een hoger benodigd bedrag. De stand van de risicoreserve is per 1-1-2024 € 2.896.000 waardoor een stijging van € 431.000 noodzakelijk is. Dit wordt voor het grootste deel veroorzaakt door een toename van de risico's die verbonden zijn aan de opgenomen ombuigingen. Verder zien we bij de verbonden partijen een hoger financieel risico.

Bij het bepalen van de benodigde weerstandscapaciteit is een zekerheidspercentage gehanteerd van 90%. Als het bovengenoemd bedrag opzij wordt gezet als buffer dan kan met 90% zekerheid worden gesteld dat dit bedrag voldoende is.

Weerstandsratio

De weerstandsratio wordt berekend door de beschikbare weerstandscapaciteit te delen door de benodigde weerstandscapaciteit. De ratio komt, uitgaande van de onderstaande tabel uit het vastgestelde beleidskader uit op $\text{€ } 10.492.000 / \text{€ } 3.327.000 = 3,15\%$. Dat komt overeen met de norm UITSTEKEND (A).

Waarderingscijfer	Ratio weerstandvermogen	Betekenis
A	Hoger dan 2,0	Uitstekend
B	Tussen 1,4 en 2,0	Ruim voldoende
C	Tussen 1,0 en 1,4	Voldoende
D	Tussen 0,8 en 1,0	Matig
E	Tussen 0,6 en 0,8	Onvoldoende
F	Lager dan 0,6	Ruim voldoende

Financiële kengetallen

Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Omschrijving (bedragen x €1,000)	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
A Vaste schulden (cf.art. 46 BBV)	14.502	24.000	23.500	28.689	34.844	39.903
B Netto vlottende schuld (cf.art. 48 BBV)	5.109	4.900	5.200	5.200	5.200	5.200
C Overlopende passiva (cf.art. 49 BBV)	7.572	4.619	5.431	6.102	5.354	6.998
D Financiële vaste activa (cf.art. 36 lid d, e en f)	5.628	6.175	5.752	5.718	5.683	5.646
E Uitzettingen < 1 jaar (cf.art. 39 BBV)	29.222	17.900	10.506	5.300	4.800	4.300
F Liquide middelen (cf.art. 40 BBV)	750	300	300	300	300	300
G Overlopende activa (cf.art. 40a BBV)	1.485	500	1.000	1.000	750	750
H Totale baten (cf.art. 17 lid c BBV (dus excl.mutaties reserves))	75.806	74.437	78.532	80.027	78.982	75.015
Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%	-13,06%	11,61%	21,10%	34,58%	42,88%	54,79%

Normaal ligt de netto schuldquote van een gemeente tussen de 0% en 90%. Als de netto schuldquote tussen 100% en 130% ligt, is de gemeenteschuld hoog. Ligt deze boven de 130%, dan bevindt de gemeente zich in de gevarezone en dient het bestuur er werk van te maken om de schuld te verlagen. De netto schuldquote voor onze gemeente is door het aangaan van een geldlening toegenomen.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen, wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast.

Omschrijving (bedragen x €1,000)	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
A Vaste schulden (cf.art. 46 BBV)	14.502	24.000	23.500	28.689	34.844	39.903
B Netto vlottende schuld (cf.art. 48 BBV)	5.109	4.900	5.200	5.200	5.200	5.200
C Overlopende passiva (cf.art. 49 BBV)	7.572	4.619	5.431	6.102	5.354	6.998
D Financiële vaste activa (cf.art. 36 lid b, c, d, e en f)	297	281	5.476	5.458	5.440	5.422
E Uitzettingen < 1 jaar (cf.art. 39 BBV)	29.222	17.900	10.506	5.300	4.800	4.300
F Liquide middelen (cf.art. 40 BBV)	750	300	300	300	300	300
G Overlopende activa (cf.art. 40a BBV)	1.485	500	1.000	1.000	750	750
H Totale baten (cf.art. 17 lid c BBV (dus excl.mutaties reserves))	75.806	74.437	78.532	80.027	78.982	75.015
Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%	-6,03%	19,53%	21,45%	34,90%	43,18%	55,09%

De solvabiliteitsratio

Voor de solvabiliteit geldt hoe hoger dit percentage is, hoe beter de gemeente Steenberghe instaat is om haar verplichtingen op lange termijn te voldoen. Daarbij wordt de verhouding berekend tussen het eigen vermogen en het totaal van de balans. Daarbij worden de voorzieningen beschouwd als onderdeel van het vreemd vermogen. Dit vreemd vermogen bestaat dan uit de voorzieningen en de schulden op korte termijn. Zie hiervoor de geprognosticeerde balans in de bijlagen. Een score lager dan 20% wordt als risicovol gezien.

Omschrijving (bedragen x €1,000)	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
A Eigen vermogen (cf.art.42 BBV)	31.645	28.509	29.603	28.500	27.514	27.234
B Balanstotaal	78.276	78.398	80.614	83.438	86.856	92.392
Solvabiliteit (A/B) x 100%	40,43%	36,36%	36,72%	34,16%	31,68%	29,48%

Kengetal grondexploitatie

De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De accountant moet ieder jaar beoordelen of de gronden tegen een actuele waarde op de balans zijn opgenomen.

Voor onze gemeente heeft de grondexploitatie een gering aandeel in de totale baten, waardoor hier sprake is van weinig risico.

Omschrijving (bedragen x €1,000)	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
B Bouwgronden in exploitatie (cf.art. 38 lid b BBV)	-8.487	-1.648	1.466	973	-347	837
C Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV (dus excl.mutaties reserves))	75.806	74.437	78.532	80.027	78.982	75.015
Grondexploitatie (A+B)/C x 100%	-11,20%	-2,21%	1,87%	1,22%	-0,44%	1,12%

Structurele exploitatieruimte

Het financiële kengetal "structurele exploitatieruimte" geeft aan hoe groot de structurele ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Hierbij worden de structurele baten gerelateerd aan de structurele lasten. Dit saldo wordt weergegeven in een percentage van de totale baten. Een positieve uitkomst betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken

Omschrijving (bedragen x €1,000)	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
A Totale structurele lasten	74.230	74.225	78.389	80.924	79.898	75.326
B Totale structurele baten	72.594	75.207	78.975	80.771	79.962	75.745
C Totale structurele toevoegingen aan de reserves	30	30	30	30	30	30
D Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	785	790	1.068	995	980	729
E Totale baten	79.227	75.292	79.622	81.021	79.962	75.745
Structurele exploitatieruimte ((B-A)+(D-C))/E x 100%	-1,11%	2,31%	2,04%	1,00%	1,27%	1,48%

Belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishouden

De ruimte die een gemeente heeft om de belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. De totale woonlasten van de gemeente liggen 5,94% onder het landelijk gemiddelde.

Omschrijving (bedragen x €1,000)	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
A OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	348	311	338	338	338	338
B Rioolheffing voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	154	164	180	180	180	180
C Afvalstoffenheffing voor een gezin	411	411	417	417	417	417
D Eventuele heffingskorting	-	-	-	-	-	-
E Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde (A+B+C+D)	913	886	935	935	935	935
F Woonlasten landelijke gemiddelde voor gezin in 2023 (t-1)	963	944	994	994	994	994
Woonlasten t.o.v. landelijke gemiddelde jaar er voor (E/F) x 100%	94,81%	93,86%	94,06%	94,06%	94,06%	94,06%

Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

Kapitaalgoederen zijn 'duurzame productiemiddelen': spullen die de gemeente nodig heeft om de diensten en goederen die zij aan haar burgers levert, te produceren. Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV art.12) schrijft voor, dat in elk geval de kapitaalgoederen wegen, riolering/stedelijk water, groen en gebouwen aan de orde worden gesteld. Met het onderhoud van kapitaalgoederen is een substantieel deel van de Begroting gemoeid. Deze paragraaf geeft daar meer inzicht in. Per onderwerp wordt ingegaan op het beleidskader, de voornemens voor de komende periode en de financiële consequenties voor de gemeente Steenbergen.

Bouwkundig en civieltechnisch onderhoud accommodaties

Gebouwen

Afgelopen maanden heeft team Vastgoed het Meerjarenonderhoudsplan 2025-2034 Gebouwen en Sportparken geactualiseerd. De uitkomsten daarvan zijn verwerkt in deze Begroting. In onderstaande tekst wordt een en het ander nader toegelicht. Het Meerjarenonderhoudsplan Vastgoed is gericht op het onderhoud van de gemeentelijke panden. Het betreft het bouwkundig onderhoud, elektrotechnisch onderhoud en werktuigbouwkundig onderhoud. Middels conditiemetingen conform NEN 2767 zijn opnames gemaakt van de technische gebreken en heeft de bepaling van condities van bouw- en installatiedelen plaats gevonden.

De NEN 2767 kent de volgende scores:

Conditie score	Omschrijving	Toelichting
1	Uitstekend	Incidenteel geringe gebreken
2	Goed	Incidenteel beginnende veroudering
3	Redelijk	Plaatselijk zichtbare veroudering
4	Matig	Functievervulling van bouw en installatiedelen incidenteel in gevaar.
5	Slecht	De veroudering is onomkeerbaar
6	Zeer slecht	Technisch rijp voor de sloop.

Beleidsmatig wordt er afgelopen jaren rekening gehouden met onderhoudsniveau 3. Deze is dan ook gehanteerd als onderhoudsniveau voor de op te stellen meerjarenonderhoudsplannen.

Binnen het onderhoud wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende typeonderhoud:

- Klachtenonderhoud: dit zijn werkzaamheden die voortvloeien uit storingen of klachten die zich kunnen voordoen;
- Onderhoudsabonnementen: dit zijn onderhoudscontracten die zijn afgesloten voor het verrichten van jaarlijks onderhoud, vanwege verplichtingen vanuit wet en regelgeving of contracten die zorgdragen dat het bedrijfsproces is geborgd. Voorbeelden hiervan zijn: onderhoud aan beveiligingsinstallaties en werktuigbouwkundige installaties (ventilatie, verwarming, etc.);
- Bouwkundig onderhoud: dit zijn planmatige onderhoudsactiviteiten. Voorbeelden hiervan zijn buitenschilderwerk, vervanging glas, hang en sluitwerk, etc.

Het meerjarig onderhoudsplan is opgesteld en begroot op basis van conditiemetingen (inspecties) en hetgeen wat conform de reguliere planning vervangen of onderhouden dient te worden. Tussentijds kunnen zich bij de accommodaties bepaalde ontwikkelingen zich voordoen, zoals verkoop, andere bestemming, nieuwbouw of sloop. In deze situaties vindt er alleen het noodzakelijk onderhoud plaats en worden er afwegingen gemaakt of regulier onderhoud of vervanging wel door moeten gaan. De financiële effecten hiervan komen ten laste van de exploitatie.

Onderhoudsvoorziening voor gebouwen en sportparken

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat het opzetten van een onderhoudsvoorziening noodzakelijk is, zodat pieken in de onderhoudskosten (bouwkundig onderhoud) opgevangen kunnen worden. Zodoende is voor het bouwkundig onderhoud bij de Begroting 2023 een onderhoudsvoorziening "Gebouwen/sportparken" gevormd voor de geplande werkzaamheden voor de komende 10 jaar.

Eind 2023 is er nog afgerond € 791.000 beschikbaar in deze voorziening. Inclusief een bedrag van overgeheveld onderhoud 2023 wordt verwacht dat er in 2024, naast de vastgestelde toevoeging van € 90.000, ten laste van de voorziening een bedrag van afgerond € 216.000 aan groot onderhoud wordt onttrokken. Daarmee is de verwachte eindstand 2024 € 665.000. Vanuit de actualisatie behoort vanaf 2025 een bedrag van € 135.862 aan de voorziening te worden toegevoegd om het komende tien jaar het groot onderhoud aan gemeentelijke gebouwen en sportaccommodaties te kunnen betalen.

Investerings

In de BBV is opgenomen dat investeringen met maatschappelijk nut met ingang van 2017 gelijk moeten worden behandeld als investeringen met een economisch nut. Daarmee is het waarderen en activeren van en het afschrijven op investeringen met maatschappelijk nut verplicht. In het Meerjarenonderhoudsplan 2025-2034 Gebouwen en Sportparken is een inventarisatie gemaakt voor de benodigde (vervangings-)investeringen. In de begroting 2025 zijn daar nog enkele aanpassingen gedaan. Het gaat dan om aanpassingen aan gebouwen of sportparken die leiden tot een kwaliteitsverbetering en invloed hebben op gebruiksduur van een object. Deze aanpassingen dienen te worden geactiveerd op de balans en te worden afgeschreven. Er is dan geen sprake van groot onderhoud. In de "Nota Waardering en afschrijving vaste activa Gemeente Steenberg" zijn de geldende afschrijvingstermijnen vermeld. Het gaat dan om aanpassingen met een omvang groter dan € 10.000.

De bestaande investeringskredieten zijn beoordeeld en waarnodig aangepast naar het verwachte prijspeil. De nieuwe investeringsbedragen worden toegelicht bij de programma's waar ze betrekking op hebben. De realisatie van de maatregelen vindt zoveel mogelijk plaats volgens de principes van het projectmatig werken, de te maken kosten kunnen over meerdere jaren zijn gespreid. De bijbehorende kapitaallasten hiervan zijn structureel en zijn bij de begrotingsvoorstellen ten laste van de exploitatie gebracht. Voor de grotere projecten worden ook zogenaamde VAT-kosten opgenomen (voorbereiding, administratie en toezicht) om te borgen dat er voldoende ambtelijke capaciteit is om de geplande projecten tijdig uit te voeren

De volgende bedragen zijn voor 2025 - 2028 geraamd:

	2025	2026	2027	2028
Voorziening				
Groot onderhoud (via de voorziening)	180.504	212.718	267.167	194.837
Exploitatie				
Dotatie voorziening groot onderhoud	107.359	107.359	107.359	107.359
Kosten abonnementen	132.260	132.260	132.260	132.260
Kosten klachtenonderhoud	66.297	66.297	66.297	66.297
Totaal	305.916	305.916	305.916	305.916
Investerings				
Renovatie dak + isoleren gemeenschapshuis De Vaert	72.600			
Beveiligingsinstallatie dorps huis Dinteloord	45.980			
Brandmeldinstallatie peuterspeelzaal Pipi	21.190			

	2025	2026	2027	2028
Ledverlichting Bibliotheek	10.000			
Ventilatie-unit Bibliotheek	25.000			
Vervangen/verduurzaming dak Gemeenschapshuis 't Cromwiel	140.000			
Verv. lift dorpshuis Dinteloord	54.450			
Vervangen/verduurzaming dak dorpshuis Dinteloord	145.000			
Renovatie dak basisschool Kiezelrijk	77.000			
Verwarminginstallatie Brandweergarage Steenberg	65.000			
Vervanging/verduurzaming dak Brandweergarage Nieuw-Vossemeer	70.000			
Verv. ledverlichting gemeentehuis	356.578			
Verv. asfalt werkplaats	168.140			
Vervangen airco's gemeentehuis	106.973			
Deurrenovatie lift gemeentehuis	25.470			
Geluidsinstallatie gemeentehuis	25.470			
Vervangen roeden Molen de Vos		150.000		
CV ketel gemeentehuis		66.016		
Onderzoek duurzame vervanging CV ketel gemeentehuis		25.000		
Revonatie deur vraagwijzer		61.870		
Achterzijde vervanging gevelpuien gemeentehuis		244.511		
Brandmeldinstallatie Bibliotheek Blauwstraat 30			18.180	
Warmwater- en verwarmingsinstallatie dorpshuis Siemburg			78.650	
Vervangen roeden Molen Assumburg				150.000
Totale investeringen	1.408.851	547.397	96.830	150.000
Looptijd	t/m 2034			

Sportparken

Aan de hand van het Meerjarenonderhoudsplan 2025-2034 Gebouwen en sportparken worden de Sportaccommodaties onderhouden, de uitkomsten daarvan zijn verwerkt in deze begroting. De werkwijze hiervan is nader toelicht bij het kopje "gebouwen".

Nog goed bespeelbare velden worden niet zomaar tussentijds te vervangen. Periodiek worden kunstgrasvelden gekeurd, ze dienen te voldoen aan de eisen voor het bespelen van de KNVB. In de huidige investeringsplannen wordt uitgegaan, dat iedere voetbalvereniging de beschikking krijgt over één kunstgrasveld en de overige velden bestaan dan uit natuurgras. Bij andere sportverenigingen wordt uitgegaan van vervanging op basis de bestaande situatie. Daarbij dient wel de kanttekening gemaakt te worden, dat er dan een financiële en beleidsmatige afweging wordt gemaakt of vervanging noodzakelijk en rendabel is.

In de Begroting 2025-2028 zijn de budgetten voor de geplande onderhoudswerkzaamheden opgenomen en op de investeringsstaten 2025-2028 zijn de geplande vervangingsinvesteringen vermeld.

De volgende bedragen zijn voor 2025 – 2028 geraamd:

	2025	2026	2027	2028
Voorziening				
Onderhoud	12.000	12.000	12.000	12.000
Groot onderhoud (via de voorziening)	19.360	85.586	33.121	31.003
Exploitatie				
Dotatie voorziening groot onderhoud	28.506	28.506	28.506	28.506
Investerings				
Warmwatervoorzieningsinstallatie Sporthal t Cromwiel	42.350			
Vloer Gymzaal Merijntje N-V	19.765			
Installatie regeltechniek zwembad de Meermin	36.300			
Verv. zwembadfolie + leidingen zwembad Aquadintel	121.000			
Vervangen natuurgras + beregeningspomp	71.000			
Sportpark Seringenlaan renovatie toplaag natuurgras	112.000			
Beveiligingsinstallatie Sporthal t Cromwiel		48.400		
Verv. led- en noodverlichting Gymzaal Merijntje N-V		24.200		
Verv. boilers en zonne-energie Zwembad de Meermin		91.960		
Verv. toplaag sportpark Seringenlaan		420.000		
Verv. toplaag + wortelscherm sportpark Welberg		500.000		
Vloer sporthal Sporthal t Cromwiel			75.000	
Brandmeldinstallatie Sporthal de Buitelstee			26.620	
Vervanging zwembadfolie Zwembad de Meermin			323.675	
Regeltechniek installatie Zwembad Aquadintel			38.720	
Badafdekking De Meermin			127.050	
Verv. toplaag sportpark Kruisland			420.000	
Verv. toplaag Sportpark De Danen			420.000	
Totale investeringen	402.415	1.084.560	1.431.065	-
Looptijd	t/m 2034			

Beheerplan (asset) Wegen

Het Beheerplan (assetsheet) Wegen omvat het beheer en onderhoud van alle openbare wegen in de gemeente Steenberg. De scope omvat alle verhardingen, halfverhardingen en onverharde wegen. Buiten de scope valt het wegmeubilair, zoals bebording en bewegwijzering en het verzorgend onderhoud zoals straatvegen, onkruidbestrijding op verhardingen en gladheidsbestrijding. Het Beheerplan is opgesteld voor de planperiode 2022 tot en met 2025.

Beheerstrategie

Bij de vaststelling van het Beheerplan Wegen is gekozen is voor kwaliteitsniveau B voor het openbaar gebied. Uitzondering daarin zijn de centrumlocaties en begraafplaatsen. Hier is gekozen voor kwaliteitsniveau A. De beheeruitgangspunten en ambities vertalen zich in de volgende beheerstrategie:

Klein onderhoud

- Betreft het repareren van schades van beperkte omvang;
- Betreft plaatselijk onderhoud en herstel aan de verharding om de veiligheid en kwaliteit te waarborgen;
- Plaatselijk onderhouden herstel van onverharde wegen zoals schaven en vullen;
- Klein onderhoud wordt uitgevoerd door een ondersteunend team (WVS) van de buitendienst op basis van klachten en meldingen en door aannemers op basis van een klein onderhoudsopname die gelijktijdig met de periodieke weginspecties wordt uitgevoerd.

Groot onderhoud en vervanging

- Betreft het repareren van schades van een grote omvang;
- Groot onderhoud vindt planmatig plaats naar aanleiding van periodieke weginspecties en het Beheerplan;
- Als de kwaliteit van de verharding de ondergrens van het vastgestelde ambitieniveau heeft overschreden of op korte termijn gaat overschrijden, dan wordt er onderhoud ingepland. Er vindt vooraf integrale afstemming met andere disciplines plaats;
- Bij einde levensduur wordt een nieuwe constructie aangebracht met mogelijk nieuwe inrichting, integrale aanpak. Een en ander wordt middels een investeringskrediet aan de raad voorgelegd.

Bij het onderhoud van asfaltverhardingen wordt geen vervangingsmaatregel (rehabilitatie) meer aan het eind van de levensduur gepland. Er wordt zo lang mogelijk "eeuwigdurend onderhoud" gepleegd. Wanneer de beheerder op een gegeven moment bij specifieke situaties toch over moet gaan tot vervanging van de asfaltverharding wordt hiervoor een aanvullend investeringsvoorstel gedaan met een afschrijving in 25 jaar.

Realisatie

Er wordt een Jaarprogramma BRA opgesteld waarin de programmering van de projecten op hoofdlijnen wordt vastgelegd en gepland. Hierbij wordt verder gegaan dan alleen het onderhoud. Niet alleen alle facetten van de openbare ruimte onder en boven de grond komen hierbij aan bod, ook wordt gekeken naar aspecten als (verkeers-)veiligheid, parkeergelegenheid, het feitelijke grondgebruik in relatie tot de eigendomssituatie en klimaatadaptatie. De planvorming kent daardoor een langere doorlooptijd.

Daarnaast worden werkzaamheden zoveel mogelijk gebundeld (synergievoordeel voor de gemeente en beperking van de overlast voor de inwoners) en in de markt geplaatst om marktwerking optimaal te benutten.

Wegbeheer en reconstructies

Bij het uitvoeren van planmatig onderhoud wordt de eerste informatie opgehaald bij de bewoners en belanghebbenden, waardevolle informatie voor het opstellen van de eerste ontwerpvarianten. Tijdens een inloopavond kunnen deze bijdragen tot het maken van keuzes.

In de Begroting 2025-2028 zijn de budgetten voor de geplande onderhoudswerkzaamheden opgenomen en op de investeringsstaten 2025-2028 de geplande vervangingsinvesteringen.

De volgende bedragen zijn voor 2025 - 2028 geraamd:

	2025	2026	2027	2028
Voorziening				
Groot onderhoud wegen	2.892.208	2.795.565	1.960.565	1.995.565
Exploitatie				
<i>Algemeen</i>				
Dotatie voorziening groot onderhoud	1.504.189	1.504.189	1.504.189	1.504.189
Aanschaffingen	45.200	45.200	45.200	45.200
Kosten inhuur	10.300	10.300	10.300	10.300
Klein onderhoud wegen	87.800	87.800	87.800	87.800
Vegen	47.000	47.000	47.000	47.000
Gladheidsbestrijding	76.000	76.000	76.000	76.000
Overige kosten wegen	98.086	98.086	98.086	98.086
Subtotaal	1.868.575	1.868.575	1.868.575	1.868.575
<i>Onderhoud verharding</i>				
Beleidsplan onderhoud onverharde wegen	35.000	-	-	-
Onkruidbestrijding	186.100	186.100	186.100	186.100
Subtotaal	221.100	186.100	186.100	186.100
Totaal	2.089.675	2.054.675	2.054.675	2.054.675
Investerings				
Vervanging wegen	2.493.210	2.171.000	2.630.000	2.250.000
Totale investeringen	2.493.210	2.171.000	2.630.000	2.250.000
Looptijd	t/m 2025			

Klein onderhoud wegen (exploitatie)

In voorgaande begroting was er nog een structureel budget van afgerond € 252.800 voor klein onderhoud. Structureel is het budget in 2024 uitgebreid met € 5.000 voor de structurele onderhoudskosten aan het Klapproosveld, waardoor er in eerste instantie structureel € 257.800 beschikbaar is. Hoewel dit bedrag vanuit het oude beheersplan (geïndexeerd) beschikbaar is gesteld, werd hier afgelopen jaar flink minder op uitgegeven.

Daarom is bij de toelichting van de jaarrekening 2023 bepaald om dit budget reëler te begroten en is het budget met € 100.000 naar beneden bijgesteld ten gunste van de algemene middelen. Deze aframing is verwerkt in de mutaties van de Perspectiefnota 2025-2028, zie toelichting op pagina 30. Tenslotte wordt het klein onderhoud van wegen vanaf 2024 anders aangepakt en verantwoord, waardoor een deel van het budget (€ 70.000) structureel wordt overgeheveld naar de dotatie van de voorziening wegen. Dit is nader toegelicht in de Tussenrapportage 2024 op pagina 67, bij onderdeel "wegen, straten en pleinen". Aan klein onderhoud resteert nu structureel een bedrag van € 87.800.

Overige kosten wegen

Op deze post worden de kosten geboekt van de WVS inzet voor klein onderhoud wegen (< 10 m²), a huur van materieel/gereedschap en werkzaamheden door derden. Naar aanleiding van voorgaande jaren is het budget op deze kostenpost ontoereikend. Vandaar is met de afgelopen Perspectiefnota 2025-2028 het oude budget van € 68.086 structureel opgehoogd met € 30.000 naar een bedrag van € 98.086. Dit is nader toegelicht op pagina 57 van de Perspectiefnota 2025-2028, onderdeel "overige uitgaven wegen".

Budget Onkruidbestrijding

Vanuit de jaarrekening 2023 en de werkelijk geboekte kosten van afgelopen jaren werd duidelijk dat deze post te ruim was begroot. Vandaar dat vanuit de jaarrekening 2023 is voorgesteld om het totaalbudget van € 222.600 te verlagen met € 36.800 naar € 186.100. Deze structurele mutaties is later naar aanleiding van de jaarrekening 2023 ook verwerkt in de Perspectiefnota 2025-2028 op pagina 13. Voor de Tussenrapportage 2024 (zie pagina 67 onderdeel “onderhoud verharding/wegen”) is ook een nieuwe prognose met de vakafdeling gemaakt. Daaruit kwam naar voren dat de uitgaven in 2024 nog lager gaan vallen. Daarom is in de Tussenrapportage 2024 voorgesteld om dit budget nogmaals met € 48.200 af te ramen. Hoewel in de Tussenrapportage 2024 per abuis is in de kolom S/I, de S van Structureel is gepresenteerd, betreft het een incidentele aframing. In de begroting 2025 heeft deze laatste aframing dan ook niet plaatsgevonden, mede omdat in 2025 een nieuwe aanbesteding wordt uitgevoerd. De verwachting is voor 2025 is vooralsnog niet dat deze uitgaven nogmaals goedkoper gaan uitvallen.

Beleidsplan onderhoud onverharde wegen

In de Perspectievennota 2025-2028 is er een beleidsplan voor de onverharde wegen aangekondigd en hiervoor zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld om dit plan op te stellen. Naar aanleiding van meldingen is er opgemerkt dat de bestaande wijze van onderhoud niet altijd afdoende is. Indien de uitkomsten en de financiële gevolgen van het plan bekend zijn, zullen deze middelen een separaat voorstel aan u worden voorgelegd.

Investerings

Zoals in voorgaande alinea is omschreven zijn in deze begroting de investeringsbedragen en het bedrag aan groot onderhoud aangepast naar het huidige prijspeil en een realistische planning. Ten opzichte van voorgaande jaren wordt er nu anders omgegaan met het groot onderhoud. Herstraten en het vervangen van de toplaag asfalt worden gezien als groot onderhoud en gefinancierd vanuit de voorziening. Het bestaande materiaal wordt dan in de eerste situatie hergebruikt. Herinrichtingen en reconstructies, waarbij er een verbetering plaatsvindt ten opzichte van de huidige situatie worden vanaf heden geactiveerd als investering en afschreven conform de daarvoor geldende afschrijvingstermijn (meestal 25 jaar voor wegen).

Voorziening groot onderhoud

Zie voorgaande alinea, nu herinrichtingen en reconstructies consequent worden geactiveerd, behoeft er minder aan de voorziening groot onderhoud worden te doteert. In tegenstelling tot voorgaande begrotingen is er nu ook rekening gehouden, dat er een bedrag voor ambtelijke uren en overhead voor de grootonderhoudswerkzaamheden worden doorbelast aan de voorziening. Deze boeking wordt werkelijk bij de jaarrekeningen altijd gemaakt, maar was budgettair niet verwerkt. De omvang van de voorziening wegen wordt met een herijking van de benodigde uitname 2024 eind 2024 ingeschat op € 9,8 mln. Doordat voorgaande jaren weinig is geïnvesteerd en weinig groot onderhoud is gepleegd, heeft de Voorziening Wegen nu een behoorlijke omvang van ruim € 11 miljoen. Op basis van de huidige cijfers is de huidige omvang van de dotatie aan de voorziening wegen voor de komende 10 jaar toereikend is Bij een lagere stand van de Voorziening zal in de nabije toekomst een hogere structurele dotatie noodzakelijk zijn.

Beheerplan (asset) Civieltechnische Kunstwerken

Het Beheerplan Civieltechnische Kunstwerken is gericht op het beheer en onderhoud van deze objecten in de gemeente Steenberghe welke in eigendom en in beheer en onderhoud zijn bij de gemeente. De scope omvat onder andere bruggen, viaducten, keermuren, beschoeiingen, steigers, duikers en overige objecten. Het Beheerplan is opgesteld voor de planperiode 2022 tot en met 2025.

Beheer

De administratieve data en de gegevens van de kwaliteit van de objecten zijn geheel op orde, volledig en actueel. Zij vormen de basis voor een gedegen prognose van het planmatig en vervangings-onderhoud in het Beheerplan. In 2025 zullen deze areaalgegevens vastgelegd worden in het integraal beheersysteem (GBI-World).

Beheerstrategie

De beheerstrategie sluit aan bij de landelijk gehanteerde visie en richtlijnen van het CROW. De beheeruitgangspunten en ambities vertalen zich in de volgende beheerstrategie.

Klein onderhoud

Het klein onderhoud bestaat uit dagelijkse onderhoudswerkzaamheden welke bedoeld zijn om de duurzaamheid van de kunstwerkonderdelen te behouden. Voorbeelden van maatregelen die onder klein onderhoud vallen zijn schilderen van leuning, plaatselijk herstel van (hout)constructies en het reinigen van hemelwaterafvoeren.

Groot onderhoud

Het uitvoeren van groot onderhoud is bedoeld om de civieltechnische kunstwerken technisch gezien veilig en functioneel te houden. Voorbeelden van groot onderhoud zijn het vervangen van constructieonderdelen en onderhoud aan metselwerk en voegen.

Vervanging

Op het moment dat onderhoud niet afdoende of rendabel is om de veiligheid te kunnen garanderen, dient een kunstwerk gerenoveerd of geheel vervangen te worden.

Monitoring

Door gestructureerd en systematisch inspecties en onderzoeken uit te voeren, kan afname van de kwaliteit tijdig worden gesignaleerd. De verkregen kwaliteitsgegevens vormen tezamen met de leeftijd van het kunstwerk de onderlegger voor het opstellen van de Meerjarenonderhoud-maatregelen.

Realisatie

Naast de reguliere werkzaamheden wordt in 2025 e.v. gewerkt aan het vervangen van diverse grondkeringen. In de Begroting 2025-2028 zijn de budgetten voor de geplande onderhoudswerkzaamheden opgenomen en op de investeringsstaten 2025-2028 de geplande vervangingsinvesteringen.

De volgende bedragen zijn voor 2025 - 2028 geraamd:

	2025	2026	2027	2028
Voorziening				
Groot onderhoud (via de voorziening)	50.300	43.200	164.986	164.986
Exploitatie				
Dotatie voorziening groot onderhoud	83.569	83.569	83.569	83.569
Herstelkosten	52.500	52.500	52.500	52.500
Totaal	136.069	136.069	136.069	136.069
Investerings				
Investerings kunstwerken hout	-	165.000	-	-
Investerings kunstwerken diversen	1.335.696	714.500	369.877	145.000
Totale investeringen	1.335.696	879.500	369.877	145.000
Looptijd	2025			

In deze begroting zijn de investeringsbedragen en het bedrag voor groot onderhoud bij de kunstwerken aangepast naar het huidige prijspeil en een realistische planning. De komende jaren is een aantal vervangingen van civiele kunstwerken gepland, dit is met name terug te zien in de omvang van de investeringsbedragen in begrotingsjaren. Verder is in deze begroting beoordeeld of de omvang Voorziening Kunstwerken voor de komende 10 jaar voldoende is. Conform de verslagleggingsvoorschriften mag daarbij de stand van de Voorziening niet negatief zijn. De ingeschatte stand van de Voorziening Kunstwerken per 1 januari 2025 ter grootte van € 400.000 is niet toereikend voor de uitgaven van groot onderhoud voor de komende 10 jaar, Vandaar is in deze begroting een structurele dotatie opgenomen van € 83.569 om de omvang van deze Voorziening de komende 10 jaar op peil te houden.

Beheerplan Groen

Het Beheerplan Groen omvat het beheer en onderhoud van het openbaar groen in de gemeente Steenberg. De scope omvat alle bomen, beplantingen en grassen op openbaar terrein. Het gaat hierbij om het vervangend groenonderhoud. Niet tot de scope behoort het groen op (sport)accommodaties en begraafplaatsen. Het Beheerplan is opgesteld voor de planperiode 2022 tot en met 2025 en is samengesteld op basis van de destijds beschikbare data.

De basis op orde

De groendata waarover de gemeente beschikt, zijn voor een groot deel onvolledig en niet geheel actueel. Om een beter onderbouwd beeld te kunnen geven van het noodzakelijke vervangingsonderhoud en de daaruit voortvloeiende financiële gevolgen, is er inmiddels gestart met het op orde brengen er van. Ook in de komende 2 jaren zal dit de nodige (financiële)inspanningen vragen. De bijgewerkte data vormt de basis voor de planning van de investeringen op vervangend groenonderhoud.

Beheerstrategie

De beheeruitgangspunten en ambities vertalen zich in de volgende beheerstrategie:

Onderhoud

Binnen het onderhoud van groen wordt er onderscheid gemaakt tussen de volgende type onderhoud:

- Dagelijks onderhoud: dit zijn over het algemeen dagelijks repeterende en verzorgende onderhoudsmaatregelen zoals onkruidbestrijding, hagen snoeien, gazon maaien, bladharken en zwerfvuil verwijderen;
- Technisch onderhoud: dit zijn werkzaamheden van minder repeterende aard en worden vaak één keer in de zoveel jaar uitgevoerd. Voorbeelden van technisch onderhoud zijn snoeien, grondverbetering en bemesting;
- Vervanging onderhoud: dit zijn het algeheel vervangen van het aanwezige groen gezien de leeftijd en kwaliteit ervan.

Bij de vaststelling van het Groenbeheerplan is gekozen is voor beeldkwaliteitsniveau B voor al het openbaar groen. Uitzondering daarin zijn de centrumlocaties en begraafplaatsen. Hier is gekozen voor beeldkwaliteitsniveau A.

Vervanging

Groen is levend materiaal, waarvan de levensduur eindig is. Vervanging van groen vindt plaats aan het einde van de levensduur, het moment waarop blijkt uit de inspecties en monitoring en varieert van soort beplanting en de plaatselijke omstandigheden. Als er beplanting moet worden vervangen, zullen er extra financiële middelen (investeringskredieten) worden gevraagd om het plan uit te voeren. Er wordt hierbij afstemming gezocht bij de uitvoering van integrale projecten (wegen/groen/riolering).

Inspectie en monitoring

Momenteel vindt er alleen een jaarlijkse schouw plaats door de Buitendienst waarbij per wijk bepaald wordt waar de aandachtspunten zitten. Er vindt nog geen structurele inspectie plaats op het gebied van de kwaliteit van het openbaar groen. Het is de bedoeling om tijdens de komende planperiode in samenwerking met de wijkteams de kwaliteit van het openbaar groen structureel te gaan meten *door* een kwaliteitsinspectie. Zoals eerder genoemd dient de data hiervoor eerst op orde te zijn.

BVC-inspectie voor bomen

De boomeigenaar heeft een zorgplicht: aantoonbaar goede zorg besteden aan bomen om te voorkomen dat ze anderen schade toebrengen. Middels een BVC-controle worden hierbij alle bomen, die eigendom zijn van de gemeente, geïnspecteerd op veiligheid met een frequentie 1x per jaar.

De uitkomst geeft input voor het uitvoeren van veiligheidsmaatregelen, nader onderzoek of vervanging.

Tegelijkertijd wordt het onderhoudsniveau van de bomen opgenomen en vastgelegd. Het onderhoudsniveau geeft input voor het uitvoeren van technisch onderhoud. Deze werkwijze van inspectie en onderhoud wordt verder uitgewerkt in het bomenbeheerplan.

Uitvoeringsprogramma

Jaarlijks wordt er een uitvoeringsprogramma voor groen opgesteld, een en ander aan de hand van de volgende indeling:

- Integrale projecten: ingepast in de integrale projecten binnen de Meerjaren/projectplanning BRA;
- Individuele groenprojecten: groen dat aan vervanging toe is onder door afnemende kwaliteit (indien geen gebiedsgerichte aanpak gaat plaatsvinden in de komende 5 jaar).

Openbaar groen buiten de kom

Het openbaar groen buiten de kom bestaat hoofdzakelijk uit bomen en wegbermen. Van de bomen in het buitengebied is er een quickscan gemaakt van de kwaliteit. Deze is gehanteerd om een eerste indruk te krijgen van de noodzaak om hier bomen (planmatig) te vervangen. Daarbij kan de diversiteit worden vergroot en de kans op grootschalige kaalslag door ziekte worden voorkomen. Op deze manier wordt er gewerkt aan een duurzaam bomenbestand.

Wat de wegbermen in het buitengebied betreft, is er in 2021 gestart met de uitvoering van ecologisch maaibeheer. De uitvoering ervan vindt plaats in samenwerking met Waterschap Brabantse Delta. In 2022 is het bestek opnieuw op de markt gezet.

Door de overstap van het oude maaibeheer naar het nieuwe ecologische maaien is er veel veranderd in de beleving. Momenteel wordt het huidige bestek geëvalueerd en waar nodig wordt dit aan de hand van de bevindingen waar nodig aangepast.

Gezien de huidige marktomstandigheden en prijsstijgingen zijn de voorstellen voor de gevraagde onderhoudsbudgetten van openbaar groen aangepast en is de financiële doorvertaling in de voorliggende Begroting weergegeven.

De volgende bedragen zijn voor 2024 - 2027 geraamd:

	2025	2026	2027	2028
Voorziening	er is geen voorziening			
Exploitatie				
<i>Algemeen</i>				
Aankoop en onderhoud plantmateriaal	60.300	60.300	60.300	60.300
Aanschaffingen	59.800	59.800	59.800	59.800
Inhuur groenonderhoud	346.754	346.754	346.754	346.754
Overig	19.000	19.000	19.000	19.000
Subtotaal	485.854	485.854	485.854	485.854
<i>Beheer</i>				
Aankoop en onderhoud plantmateriaal	72100	72100	72100	72100
Motie Bomenbeleidsplan	30000	-	-	-
Maaien van bermen	419500	419500	419500	419500
Subtotaal	521600	491600	491600	491600
<i>Verbetering</i>				
Onderhoud	16300	16300	16300	16300
Overige uitgaven	30600	30600	30600	30600
Subtotaal	46900	46900	46900	46900
Totaal	1.054.354	1.024.354	1.024.354	1.024.354
Investerings				
Groenbeheerplan beplanting binnen de bebouwde kom	123.000	98.000	56.000	48.000
Groenbeheerplan bomen binnen de bebouwde kom	184.000	147.000	84.000	72.000
Groenbeheerplan bomen buitengebied	60.000	60.000	60.000	60.000
Totale investeringen	367.000	305.000	200.000	180.000
Looptijd	2025			

Beheerplan Openbare verlichting

Het Beheerplan Openbare Verlichting is gericht op het beheer en onderhoud van Openbare Verlichting (OV) in de gemeente Steenberg. De asset omvat alle masten, armaturen, lampen en kabels. Buiten de scope valt sportveldenverlichting, verkeersregelinstallaties, lichtreclame en onderdelen welke aan lichtmasten hangen zoals camera's, banners, bloembakken, feestverlichting, vlaggen en bebording. Het Beheerplan is opgesteld voor de planperiode 2022 tot en met 2025.

Beheer

Met ingang van 1 januari 2024 is het beheer en het monitoren van het onderhoud van de OV ondergebracht bij een extern bedrijf (Nobralux). Door middel van een overeenkomst zijn de taken, rollen en de bijbehorende condities vastgelegd.

Databeheer

- De externe marktpartij voert de operationele beheertaak van de OV uit.
- In een beheersysteem (Liteweb), worden door deze partij de storingsafhandeling, onderhoud en mutaties verwerkt.

Beheerstrategie

De beheeruitgangspunten en ambities vertalen zich in de volgende beheerstrategie:

Onderhoud

- Er wordt zowel preventief als correctief onderhoud uitgevoerd om de OV op orde te houden. Het preventief onderhoud is gericht op het 2 keer per jaar schouwen van de verlichting langs doorgaande wegen en op industrieterreinen. Het correctief onderhoud is gericht op het herstellen van de OV op basis van klachten en meldingen, de schouw en eigen constatering. Storingen worden over het algemeen binnen 5 werkbare dagen opgelost, storingen aan het elektranet duren in de regel beduidend langer.
- Onderhoudswerkzaamheden zijn uitbesteed binnen een meerjarig onderhoudscontract. Dit contract loopt tot en met juli 2025.
- Het verhalen van schades als gevolg van aanrijdingen en vandalisme is per 1 januari 2024 ondergebracht bij Nobralux.

Vervanging

- Voor het vervangen van masten, armaturen en onderdelen worden de termijnen gehanteerd zoals vermeld in de Nota Afschrijvingen;
- In de komende jaren wordt bij de gebiedsgerichte aanpak (projecten) de resterende verouderde verlichting (5%) vervangen door duurzame Led-armaturen.

Monitoring

- Binnen het onderhoudscontract wordt 2 keer per jaar geschouwd langs doorgaande wegen en industrieterreinen.
- Voor de overige gebieden in Steenberg en vindt er monitoring plaats vanuit de registratie van klachten en meldingen en eigen constatering.

Realisatie

Naast de reguliere werkzaamheden wordt in 2025 gewerkt aan de gebiedsgerichte projecten zoals genoemd in de assetsheet OV. Waar mogelijk maken de geplande werkzaamheden aan de OV deel uit van integrale projecten.

In de Begroting 2025-2028 zijn de budgetten voor de geplande onderhoudswerkzaamheden opgenomen en op de investeringsstaten 2025-2028 de geplande vervangingsinvesteringen.

De volgende bedragen zijn voor 2025 - 2028 geraamd:

	2025	2026	2027	2028
Voorziening				
Onderhoud, replace (via de voorziening)	142.200	142.200	142.200	142.200
Exploitatie				
Dotatie voorziening groot onderhoud	22.204	22.204	22.204	22.204
Klein onderhoud	5.700	5.700	5.700	5.700
Energiekosten	139.900	139.900	139.900	139.900
Totaal	167.804	167.804	167.804	167.804
Investerings				
Investerings vervanging masten	57.034	63.295	57.946	41.900
Investerings vervanging armaturen	38.022	167.994	219.014	135.529
Totale investeringen	95.056	231.289	276.960	177.429
Looptijd	2025			

In deze begroting zijn de investeringsbedragen en het bedrag voor groot onderhoud bij de openbare verlichting aangepast naar het huidige prijspeil en een realistische planning. Verder is in deze begroting beoordeeld of de omvang Voorziening Openbare Verlichting voor de komende 10 jaar toereikend is. Conform de verslagleggingsvoorschriften mag daarbij de stand van de voorziening niet negatief zijn. De ingeschatte stand van de Voorziening Openbare Verlichting per 1 januari 2025 ter grootte van € 1,08 miljoen is niet voldoende voor de uitgaven van groot onderhoud voor de komende 10 jaar, Vandaar is in deze begroting de structurele dotatie verhoogd naar € 22.204 om de omvang van deze Voorziening de komende 10 jaar op peil te houden.

Watergangen

Groot onderhoud waterbodems

Het Waterschap Brabantse Delta en de gemeente staan voor de opgave van het groot onderhoud van de watergangen in het stedelijk gebied. Het zogenaamde baggeren is een maatregel om een zo goed mogelijke doorstroming te realiseren en te behouden en draagt bij aan de verbetering van de waterkwaliteit. Naast de watergangen die het Waterschap Brabantse Delta in beheer en onderhoud heeft, heeft de gemeente ook een aantal grotere watergangen in beheer en onderhoud. Voor de watergangen waar het Waterschap verantwoordelijk voor is, staat de gemeente aan de lat voor de ontvangstplicht van vrijkomend slib en begroeiing. Voor de eigen watergangen is de gemeente verantwoordelijk voor de totale werkzaamheden.

Baggerbeheerplan Stedelijke Water

In het Baggerbeheerplan Stedelijk Water 2019-2026 is een indicatie gegeven van de hoeveelheid te verwachten vrijkomende baggerspecie en welke middelen nodig zijn voor het verwijderen, verwerken en afvoeren hiervan. Samen met het Waterschap is een Meerjarenprogramma opgesteld om zo doelmatig mogelijk in samenwerking projecten te combineren.

In de Begroting 2025-2028 zijn de budgetten voor de geplande onderhoudswerkzaamheden opgenomen en op de investeringsstaten 2025-2028 de geplande vervangingsinvesteringen.

De volgende bedragen zijn voor 2025 - 2028 geraamd:

	2025	2026	2027	2028
Voorziening				
Onderhoud (via de voorziening)	161.875	161.875	-	-
Totaal	161.875	161.875	-	-
Exploitatie				
Dotatie voorziening groot onderhoud	84.025	84.025	84.025	84.025
Klein onderhoud	10.000	10.000	10.000	10.000
Diverse uitgaven	2.000	2.000	2.000	2.000
Onderhoud sloten en watergangen	37.150	37.150	37.150	37.150
Totaal	133.175	133.175	133.175	133.175
Looptijd	2026			

Baggerbeheerplan landelijke gebied

Net als voor het stedelijk gebied dient er voor de baggerwerkzaamheden in het buitengebied ook een Beheerplan te worden opgesteld. In samenwerking met het Waterschap is inzichtelijk gemaakt om welke werkzaamheden het gaat, welke hoeveelheid baggerspecie er naar verwachting vrijkomt en hoe wordt omgegaan met de ontvangstplicht. De wijze van ontvangen heeft direct relatie met het overgaan naar ecologisch maaibeheer en zal andere maatregelen vergen dan voorheen.

De gemeente Steenberghe heeft Samenwerkingsovereenkomst Baggeren Stedelijk Water in Steenberghe (SOK) 2023-2024 vastgesteld, waarin de samenwerking en condities zijn vastgelegd.

Beheer Speelvoorzieningen

Het aanbieden van speelvoorzieningen is geen wettelijke verplichting het is een autonome taak van de gemeente en een eigen verantwoordelijkheid hoe om te gaan met speelvoorzieningen in de openbare buitenruimte. De veiligheid van speeltoestellen is geregeld in het Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen (WAS). Dit Warenwetbesluit heeft onder andere betrekking op de keuring voor ingebruikname en tijdens het gebruik, het bijhouden van een logboek en het verrichten van onderhoudswerkzaamheden.

Kadernota Spelen en Bewegen

In 2022 is de Kadernota Spelen en Bewegen in de openbare ruimte bestuurlijk vastgesteld. Hierin is onder meer aangegeven wat de gemeente op het gebied van speelruimte wil bereiken en wat de gemeente daarvoor gaat doen. Dit beleid dient als kader voor nieuwe initiatieven en herontwikkeling op het gebied van spelen en bewegen waarbij inrichting en uitvoering in samenspraak en samenwerking met bewoners plaatsvindt.

Uitvoeringsprogramma

In het verlengde van de Kadernota is het Uitvoeringsprogramma Spelen opgesteld en wordt gereed gemaakt voor de bestuurlijke besluitvorming begin 2025. Dit Uitvoeringsprogramma geeft onder meer inzicht in de meerjarige verbetering en vervanging van speeltoestellen en speelplekken in de gemeente Steenbergen. Onderdeel hiervan is een behoeftepeiling onder inwoners, het eerste moment waarop inwoners betrokken zullen worden. Voor het realiseren van de speelplekken zijn investeringen noodzakelijk welke in de voorliggende Begroting zijn weergegeven.

Onderhoud tot uitvoering

De huidige speelplekken en speeltoestellen worden zodanig onderhouden dat deze veilig zijn voor gebruik en gemeentelijke aansprakelijkheidstelling zoveel als mogelijk voorkomen.

In de Begroting 2025-2028 zijn de budgetten voor de geplande onderhoudswerkzaamheden opgenomen en op de investeringsstaten 2025-2028 de geplande vervangingsinvesteringen.

De volgende bedragen zijn voor 2025 - 2028 geraamd:

	2025	2026	2027	2028
Voorziening	er is geen voorziening			
Exploitatie				
Aanschaffingen	5.000	5.000	5.000	5.000
Onderhoud	8.100	8.100	8.100	8.100
Diverse uitgaven	5.676	5.676	5.676	5.676
Totaal	18.776	18.776	18.776	18.776
Investerings				
Vervangen speeltoestellen	115.700	-	-	-
Looptijd	2025			

Riolering

Evenals bij de verhardingen is het in goede gebruikstoestand houden van riolering belangrijk voor het op waarde houden van het geïnvesteerd vermogen. Vanuit de Wet Milieubeheer en de Waterwet heeft de gemeente de wettelijke zorgplichten voor afvalwater, hemelwater en grondwater. In het Gemeentelijk Water Plan (GWP) formuleert de gemeente hoe zij deze zorgplichten invult en bekostigt.

Gemeentelijk Water Plan (GWP)

Door middel van het GWP wordt vastgelegd wat de doelen zijn en wat de rol van burgers en bedrijven is ten aanzien van afval-, hemel-, en grondwater. In het verlengde hiervan bestaat de ambitie om, binnen de reikwijdte van de zorgplichten, bij te dragen aan gemeenschappelijke doelen zoals klimaatadaptatie, duurzaamheid en een gezonde leefomgeving.

Het GWP Steenbergens is ambtelijk nagenoeg afgerond en wordt gereed gemaakt voor bestuurlijke besluitvorming begin 2025.

Bij het opstellen van het GWP hebben de drie K's (kosten, kwaliteit, kwetsbaarheid) centraal gestaan, er wordt nu een vierde K aan toegevoegd: de 'K' van klimaatadaptatie. Door dit GWP zoveel mogelijk gezamenlijk op te stellen met de Waterkring West is het mogelijk op termijn meer doelmatigheidswinst te behalen. Door van elkaar te leren en in de toekomst meer zaken gezamenlijk op te pakken, zullen de kosten/lasten minder hard stijgen, zal de kwaliteit stijgen en de kwetsbaarheid verminderen.

Het GWP is het resultaat van een gezamenlijk planvormingsproces binnen de Waterkring West en vormt de basis voor structurele samenwerking binnen onze regio. Deelnemers aan dit traject zijn Bergen op Zoom, Halderberge, Moerdijk, Roosendaal, Steenbergens, Woensdrecht, Waterschap Brabantse Delta, Brabant Water en Evides. Er is gestreefd naar zoveel mogelijk uniforme beleidsuitgangspunten binnen dit samenwerkingsverband, waarbij er voldoende ruimte is voor de zogenaamde couleur locale.

Uitvoeringsprogramma riolering

Om te voldoen aan de zorgplicht voor het afvalwater, vormt ook in 2025 de instandhouding van het rioolstelsel een belangrijk onderdeel van de Begroting. Het planmatig onderhoud, de renovatie en vervanging van riolering en (druk)gemalen zijn in een (integrale)projectplanning opgenomen. Daarnaast zijn in de Exploitatie de structurele maatregelen voor het kleine onderhoud en de reguliere instandhouding opgenomen.

Verder worden er nog verbeteringsmaatregelen uitgevoerd aan de gemeentelijke riolering die nodig zijn om de kans op wateroverlast te verkleinen en om de kwaliteit van het oppervlaktewater te bevorderen (Afkoppelen). Daar waar het Uitvoeringsprogramma voor de riolering aansluit op overige geplande werkzaamheden in de openbare ruimte (verhardingen, groen, GVVP, enz.) wordt het betreffende project integraal gerealiseerd.

Relatie met gemeentelijke rioolheffing

Met de begroting vindt - op basis van alle relevante financiële gegevens, lopende en verwachte lasten – een berekening plaats van de benodigde totale inkomsten uit de rioolheffing om op de lange termijn kostendekkend te zijn. Het biedt de onderbouwing voor het vaststellen van de rioolheffing.

Indien later in het jaar bij de jaarrekening werkelijk blijkt, dat er minder is uitgegeven aan riolering, wordt dit overschot ten gunste gebracht van de Voorziening Riolering. Andersom wordt bij een eventueel tekort in een jaar een beroep gedaan op deze Voorziening. Hiermee is de gemeente in staat om de tarieven te egaliseren ofwel gelijk te houden.

Uit de doorrekening van de budgetten van Riolering tijdens deze begroting blijkt, dat er een structureel tekort ontstaat tussen opbrengst uit heffingen en de geraamde kosten, Dit wordt met name veroorzaakt door een stijging in kosten en het feit, dat het riooltarief afgelopen jaren niet flink

is gestegen. Het voorstel is om het tarief in 2025 te verhogen met de inflatie (3%) en een extra verhoging van 5%. Het resterend deel van het tekort op te vangen vanuit de Voorziening Riolering.

In de begroting 2025-2028 zijn de budgetten voor de geplande onderhoudswerkzaamheden opgenomen en op de investeringsstaten 2025-2028 de geplande vervangingsinvesteringen.

De volgende bedragen zijn voor 2025 - 2028 geraamd:

	2025	2026	2027	2028
Voorziening	er is sprake van een egalisatievoorziening			
Investeringen				
Vervangen riolering	4.120.302	888.510	1.854.556	1.122.846
Vervangen gemalen	-	-	-	40.000
Verbetering riolering	411.251	314.222	-	58.056
Vervangen IBA's buitengebied	400.000	400.000	400.000	-
Totale investeringen	4.931.553	1.602.732	2.254.556	1.220.902
Looptijd	2023 (tussentijds geactualiseerd bij de begroting 2023)			
	Gemeentelijk Waterplan volgt begin 2025			

In deze begroting zijn de investeringsbedragen aangepast naar het huidige prijspeil en een realistische planning. Verder zijn er in de nieuwe investeringsbedragen middelen opgenomen voor zogenaamde VAT kosten, zodat er voldoende budget is in het desbetreffende begrotingsjaar voor de voorbereiding, aanbesteding en toezicht van een project.

Paragraaf financiering

Inleiding

In deze paragraaf komen de onderwerpen aan de orde die behoren tot het geldstromenbeleid van de gemeente. Deze zijn onder andere risicobeheer (met name rente- en kredietrisico), financierings- c.q. beleggingspositie en het kasbeheer.

De uitvoering van de gemeentelijke financieringsfunctie vindt plaats binnen de kaders zoals gesteld in de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido). In deze wet staan vooral transparantie en risicobeheersing centraal. De transparantie komt daarbij tot uitdrukking in voorschriften voor een verplicht Financieringsstatuut alsmede een financieringsparagraaf in de begroting en jaarrekening.

Algemene ontwikkeling; rentevisie

De Europese Centrale Bank (ECB) gaat waarschijnlijk op 12 september de rente voor de tweede keer in een paar maanden verlagen. De meeste economen verwachten een verlaging van 0,25 procentpunt. Deze beslissing komt na goede economische cijfers, zoals een lichte groei in de eurozone en dalende inflatie. Ook de Amerikaanse centrale bank, de Federal Reserve, heeft aangegeven de rente te gaan verlagen. Hoewel de inflatie in de eurozone daalt, is deze nog steeds hoger dan de streefwaarde van 2%. De olieprijsen zijn weliswaar gedaald, maar gasprijzen zijn juist gestegen. Dit zorgt voor onzekerheid over de inflatieontwikkeling op de lange termijn. Economen verwachten dat de ECB de rente in 2024 nog twee keer zal verlagen, in september en december. In 2025 zouden er nog drie verlagingen kunnen volgen. De renteverlagingen zullen waarschijnlijk de aandelenmarkten stimuleren, omdat bedrijven profiteren van goedkopere leningen. De obligatiemarkten reageren ook positief op lagere rentes, waardoor de prijzen van obligaties zullen stijgen. Spaarders zullen echter te maken krijgen met lagere spaarrentes, terwijl leners profiteren van lagere rentetarieven op leningen.

Schatkistbankieren

Bij wet van 11 december 2013 tot wijziging van de Wet financiering decentrale overheden zijn decentrale overheden verplicht hun overtollige liquide middelen aan te houden in 's Rijks schatkist (verplicht schatkistbankieren). Schatkistbankieren houdt in dat decentrale overheden al hun overtollige middelen aanhouden in de schatkist bij het ministerie van Financiën. Dit houdt in dat geld en vermogen niet langer bij bijvoorbeeld banken buiten de schatkist mogen worden aangehouden. Deelname van de decentrale overheden aan schatkistbankieren draagt bij aan een lagere EMU-schuld van de collectieve sector (Rijk en decentrale overheden gezamenlijk). Een ander belangrijk gevolg van deelname aan schatkistbankieren is een verdere vermindering van de beleggingsrisico's waaraan decentrale overheden worden blootgesteld.

Afgezien van de mogelijkheid om aan elkaar leningen te verstrekken, zijn decentrale overheden verplicht alle middelen die ze niet direct nodig hebben voor hun publieke taak in de schatkist aan te houden. Wel is sprake van een bepaalde drempel. De hoogte van de drempel is afhankelijk van de financiële omvang van een decentrale overheid. De drempel is vastgesteld op 2% van het jaarlijkse begrotingstotaal, met een minimum van € 1.000.000. Dit betekent voor de gemeente Steenberg dat € 1.583.420 (2% van € 79.171.000) buiten de schatkist mag worden gehouden. Het saldo op de rekening bij de schatkist per 25 september 2024 bedraagt € 31.613.000.

Risicobeheer: Rente-risiconorm, kasgeldlimiet en de liquiditeitsprognose

Hoewel in de paragraaf weerstandsvermogen uitgebreid aandacht wordt besteed aan de risico's binnen de gemeente Steenbergen, worden hier ook de renterisico's op korte en lange termijn en kredietrisico's behandeld.

Renterisiconorm

De renterisiconorm geeft het renterisico op de langere termijn weer. Hieronder vallen alle leningen met een rentetypische looptijd vanaf 1 jaar. Het doel is op deze wijze spreiding te krijgen in de rentetypische looptijden in de leningenportefeuille waardoor een verandering in de rente vertraagd doorwerkt op de rentelasten in de administratie. In een jaar mogen de herfinancieringen als gevolg van aflossingen en de renteherzieningsmomenten gezamenlijk niet meer dan 20% van het begrotingstotaal per 1 januari bedragen. Voor 2025: 20% van € 79.171.000 is € 15.834.200.

Uit de onderstaande tabel kan afgeleid worden dat de jaarlijkse aflossing op de vaste schuld in 2025 nog met € 15,3 miljoen per jaar mag toenemen.

	2025	2026	2027	2028
Rente-risiconorm (minimum bedrag)	15.834.200	16.184.800	15.979.600	15.065.200
Rente-risico op de vaste schuld (betaalde aflossingen)	500.000	500.000	500.000	500.000
Ruimte (+) / overschrijding (-)	15.334.200	15.684.800	15.479.600	14.565.200

Kasgeldlimiet

Ter beperking van het renterisico op de netto-vlottende schuld (schulden met een looptijd van minder dan één jaar) heeft de wetgever de kasgeldlimiet vastgesteld. Zo wordt voorkomen dat fluctuaties van de korte rente direct een relatief grote impact hebben op de rentelasten tijdens het boekjaar. De totale netto-vlottende schuld mag maximaal 8,5% van het begrotingstotaal bij aanvang van het begrotingsjaar zijn. De kasgeldlimiet voor 2025 komt uit op € 6.729.535, (8,5% van € 79.171.000).

Liquiditeitsprognose 2025-2028

Kern van een liquiditeitsprognose is dat dit een belangrijk instrument is om zicht te krijgen op het verloop van je geldstromen. Er moet immers voldoende geld zijn als er rekeningen of salarissen moeten worden betaald. Het is dus een overzicht van alle uitgaven en inkomsten die je naar de toekomst verwacht.

De term *uitgaven* en *inkomsten* is van cruciaal belang. Dat moet niet verward worden met *kosten* en *opbrengsten*. Er zijn kosten die geen uitgaven met zich meebrengen, bijvoorbeeld afschrijvingskosten. Die maken wel deel uit van de kosten, maar zijn het gevolg van een investering die eerder is gedaan. Voor de liquiditeitsprognose is de investering bepalend en niet de kosten. Dat is de reden dat we niet klakkeloos de begroting kunnen volgen.

Om invulling te geven aan de wens van de raad is de organisatie aan de slag gegaan met het opstellen van een liquiditeitsprognose voor de periode tot aan 2040. Een liquiditeitsbehoefte van die omvang is echter niet realistisch, niet wenselijk en ook niet haalbaar voor een gemeente van onze grootte. Het zou leiden tot de situatie dat de kengetallen voor onze schuldquote en solvabiliteit ver in het rood zouden uitkomen. Het opstellen van een liquiditeitsprognose voor een dergelijk lange termijn geeft dus alleen maar een globaal en theoretisch inzicht in de omvang van de geldstromen. De omvang daarvan geeft aan dat we, net zoals we in de begroting zien, keuzes zullen moeten maken in wat we wel en niet doen. Het is daarom dat alle gemeenten een liquiditeitsprognose maken voor 4 jaar.

Voor onze investeringen betekent dit dat we op zoek moeten naar kostendragers die kunnen bijdragen aan de financiering daarvan. Bijvoorbeeld als het gaat om de financiering van randwegen, daar kan grondverkoop de kosten dragen, ook de financieringskosten.

Wij hebben ons daarom beperkt tot de prognose in het onderstaand overzicht. Daarbij kijken we in 1^e instantie vier jaar vooruit, en dat is al complex, omdat we de ervaring hebben dat projecten zelden de planning volgen. Dit noemen we de vertraging in investeringen, een situatie die zich in elke gemeente voordoet. Bij de afgelopen Tussenrapportages en de jaarrekeningen is vaak een overschot op de kapitaallasten toegelicht. Dit komt doordat er pas wordt afgeschreven op een investering als deze is afgerond. Veel investeringen lopen vertraging op, wat wordt toegelicht in de Tussenrapportages en de jaarrekeningen.

Bij de begroting van 2024 is, met het 213a-onderzoek, een eerste stap gezet om investeringsbedragen realistischer te ramen. In de begroting van 2025 is dit verder uitgewerkt. Toch wordt verwacht dat door verschillende factoren, zoals interne capaciteit, burgerparticipatie, en beschikbaarheid van externe leveranciers en materialen, er nog steeds vertraging zal optreden. Dit vertragende uitgavenpatroon is meegenomen in de liquiditeitsprognose, waarbij een deel van de uitgaven pas na een jaar wordt gedaan. De mate van vertraging neemt in de loop van de tijd af, maar het blijft lastig om een juiste inschatting te maken van dit effect. We moeten dit goed volgen en ervaringcijfers opbouwen.

Indeling Liquiditeitsprognose

De liquiditeitsprognose is onderverdeeld in de volgende categorieën:

- **Leningen en vorderingen:** Dit betreft zowel de ontvangen aflossingen op verstrekte leningen als de jaarlijkse aflossingen op de geldlening die de gemeente Steenberg in 2022 heeft aangetrokken.
- **Operationeel (exploitatie):** Alle begrote exploitatiekosten en -opbrengsten die leiden tot een kasstroom. Bepaalde posten, zoals mutaties in reserves en voorzieningen, kapitaallasten, overboekingen naar de balans en doorbelastingen, zijn hierin niet opgenomen. Mutaties in de grondexploitaties worden apart gepresenteerd.
- **Investerings:** Dit betreft de uitgaven aan investeringen volgens de begroting, geactualiseerde beheersplannen en recente besluitvorming. De investeringsopgaven betreffen het openbaar gebied, onderwijshuisvesting, gemeentelijke gebouwen en sportaccommodaties.
- **Voorzieningen:** Dotaties en onttrekkingen aan voorzieningen worden via de exploitatie verwerkt, met uitzondering van de (tariefs-)legalisatievoorzieningen voor riolering en afval. Daarom worden de uitgaven rechtstreeks ten laste van de relevante voorziening gebracht. De cijfers zijn gebaseerd op de meest recente beheersplannen.
- **Grondexploitaties:** Dit omvat de te maken kosten en verwachte opbrengsten van grondexploitaties, zoals gepresenteerd in de laatste actualisatie. Belangrijke grondexploitaties zijn Buiten de Veste, De Pinas en De Boogerd (Kruisland).

Voor 2025 tot en met 2028 verwachten wij het navolgende verloop van de kortlopende middelen:

Liquiditeitsprognose	2025	2026	2027	2028
Liquide middelen	* 26.189.054	5.205.402	-5.688.895	-12.343.747
Aflossingen van verstrekte leningen	33.500	33.500	33.500	33.500
Aflossing geldlening	-500.000	-500.000	-500.000	-500.000
Operationeel (exploitatie)				
Totaal inkomsten	75.305.813	75.305.813	75.305.813	75.305.813
Totaal uitgaven	-71.635.905	-71.635.905	-71.635.905	-71.635.905
Investerings				
Totaal nieuwe begrote investeringen	-11.824.481	-7.452.478	-7.869.288	-4.308.331
<i>Effect vertraging nieuwe investeringen (n.a.v. ombuiging kapitaallasten)</i>	6.000.000	-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000
Totaal lopende (=reeds gevoterde) kredieten	-6.080.410	-3.040.205	-	-
Voorzieningen				
Totaal uitgaven	-3.093.995	-3.098.439	-2.309.359	-2.269.910
Grondexploitaties				
Totaal inkomsten bestaande grexen	3.218.374	6.048.434	4.828.604	317.541
Totaal uitgaven bestaande grexen	-12.406.547	-5.555.017	-3.508.217	-1.502.075
Totaal van mutaties	-20.983.652	-10.894.297	-6.654.852	-5.559.367
Liquiditeitsprognose volgens meerjarenbegroting	5.205.402	-5.688.895	-12.343.747	-17.903.114
* Stand bankrekeningen 25 september 2024				
Aan te trekken (-)	-	-	-12.343.747	-17.903.114

Kredietrisico op verstrekte gelden

Een ander risico dat de gemeente loopt, is het kredietrisico op verstrekte geldleningen. Hieronder volgt een overzicht van de verstrekte geldleningen, waarbij de instellingen waaraan een geldlening is verstrekt naar verschillende risicogroepen zijn uitgezet.

Kredietrisico's op verstrekte gelden		
Risicogroep	met / zonder hypothecaire zekerheid	Restant schuld (€)
Stimuleringsfonds	met nationale hypotheekgarantie	4.890.322
Overige instellingen / verenigingen	zonder hypotheek	586.022
Totaal		5.476.344

De verstrekte gelden betreffen leningen aan het Stimuleringsfonds, om huisvesting voor starters middels een (extra/ voordelige) lening mogelijk te maken en voor duurzaamheidsleningen. De leningen aan overige instellingen betreffen voornamelijk leningen aan plaatselijke verenigingen of instellingen, die vanwege de realisering van een speciale voorziening zijn verstrekt.

In de risicoreserve zijn middelen opgenomen met betrekking tot de garantstellingen aan diverse instellingen en woningcorporaties voor aangegane leningen.

In zijn algemeenheid worden ten aanzien van de uitgezette leningen en garantstellingen geen problemen verwacht.

Leningenportefeuille/ rentelasten

Op 24 februari 2022 is met het raadsbesluit Wet voorkeursrecht gemeenten opdracht gegeven een geldlening van € 25 miljoen aan te gaan, af te lossen over een periode van 50 jaar tegen de dan geldende rentepercentage.

Op 4 maart 2022 is de geldlening aangegaan. De lening heeft een totale omvang van € 25 miljoen met een looptijd van 50 jaar, verdeelt over 3 stortingsmomenten van € 5 miljoen (4 maart 2022), € 10 miljoen (4 januari 2023) en € 10 miljoen (4 januari 2024). De rente bedraagt 1,37% per jaar (jaarlijks te voldoen) en de aflossing geschiedt in 50 jaarlijkse termijnen van € 500.000 ingegaan per 4 januari 2023.

Wet Houdbaarheid Overheidsfinanciën (Wet HOF)

Op 11 december 2013 is de Wet Houdbare Overheidsfinanciën officieel gepubliceerd. In die wet worden de Europese normen verankerd voor de hoogte van de overheidsschuld en de jaarlijkse groei van de overheidsschuld. Die normen raken ook gemeenten, omdat de gemeenteschulden en financieringstekorten van gemeenten meetellen in de overheidsschuld van Nederland.

Alle gemeenten samen krijgen een plafond voor het totale EMU-tekort van gemeenten in een jaar. Dat plafond wordt volgens de wet na bestuurlijk overleg voor een bepaalde periode overeengekomen. Afsproken is dat de medeoverheden onderling komen tot een onderverdeling van de macro EMU-norm. Het Rijk neemt dit voorstel over en biedt, via een voorhangprocedure, een ministeriële regeling aan bij de Staten-Generaal. Na instemming van het parlement wordt de EMU-norm gepubliceerd. Op het moment van samenstelling van de begroting zijn de individuele referentiewaarden nog niet bekend.

Standpunt VNG

De VNG adviseert de leden niet te letten op de individuele referentiewaarde voor het EMU-tekort, omdat het EMU-saldo van de gemeente te beweeglijk is. De hoogte van het EMU-saldo van een gemeente hangt zeer sterk samen met het investeringsvolume en de mutatie van de voorraden bouwgrond. En juist het investeringsvolume en de voorraad bouwgrond van een gemeente vertoont jaar op jaar grote schommelingen. De VNG roept de gemeenten op om naast het sturen op sluitende baten en lasten de hoogte van de netto schuld van de gemeente kritisch te volgen. In de paragraaf weerstandsvermogen bij financiële kengetallen zijn o.a. de kengetallen solvabiliteitsratio en netto schuldquote opgenomen.

EMU-saldo

EMU-saldo		x € 1.000				
Omschrijving		2025	2026	2027	2028	
1	Exploitatiesaldo voor toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	+	-178	-867	-886	-281
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	+	3.660	3.791	4.511	4.636
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	+	1.911	1.911	1.911	1.911
4	Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-	16.989	7.807	7.869	4.308
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4.	+				
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voorzover niet op de exploitatie verantwoord	-				
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	-				
8	Baten/lasten bouwgrondexploitatie: Voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	+	-9.188	493	1.320	-1.185
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	-	3.094	3.098	2.309	2.270
10	Lasten in verband met transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen e.d.) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van de bovenstaande posten	-				
11	Verkoop van effecten; boekwinst op de exploitatie	-				
Berekend EMU-saldo			-23.878	-5.577	-3.322	-1.497

Rentetoerekening

Conform het 'Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten' (BBV) moet er inzicht worden gegeven in de rentelasten, de financieringsbehoefte en de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend. Daarnaast is het verplicht dat de rentekosten aan de desbetreffende taakvelden moeten worden toegerekend met behulp van een (rente)omslagpercentage. Dit omdat de onderlinge vergelijking tussen gemeenten het uitgangspunt is voor aanpassingen van het BBV.

Voor de jaren 2024 en 2025 wordt een aanzienlijk positief gemiddeld saldo aan liquide middelen verwacht. Dit overtollige geld wordt tussentijds afgeroomd en opgeslagen op een schatkistbankrekening die aan onze gemeente is gekoppeld. Het afgelopen jaar is de rente die we ontvangen op deze bankrekening aanzienlijk gestegen, zelfs boven de 4%. Gezien de huidige

marktomstandigheden wordt er op korte termijn geen rentedaling verwacht. In het basisjaar van deze begroting, namelijk 2025, ontvangen we als gemeente zelfs meer rente-inkomsten dan dat we rentelasten hebben. Dit is ook te zien in het bovenstaande schema. Omdat er een positief resultaat wordt verwacht op het gebied van rente in het lopende begrotingsjaar, wordt er geen positieve rente toegerekend aan de verschillende taakvelden. Dit is ook in overeenstemming met de geldende regelgeving.

Onderstaand schema geeft de rentetoerekening vanaf 2025 weer.

Renteschema	2025	2026	2027	2028
a Externe rentelasten over de korte en lange financiering	331.300	324.450	317.600	310.750
b Externe rentebaten	78.801	80.949	83.100	85.222
c Positief rentebaten schatkistbankieren (fictief)	625.000	250.000	-	-
Saldo rentelasten en rentebaten	-372.501	-6.499	234.500	225.528
d1 Rente doorberekend aan de grondexploitaties	59.070	12.848	17.549	14.117
d2 Rente van projectfinanciering	-	-	-	-
d3 Rente door verstrekte leningen	-	-	-	-
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	-313.431	6.349	252.049	239.645
e1 Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	-	-	-	-
e2 Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	-	-	-	-
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	-313.431	6.349	252.049	239.645
f De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-	-	-	-
g Renteresultaat op het taakveld Treasury	-313.431	6.349	252.049	239.645
Renteomslagpercentage	0,00000%	0,00000%	0,00000%	0,00000%

Paragraaf bedrijfsvoering

Deze paragraaf gaat in op de belangrijkste ontwikkelingen en de stand van zaken binnen de gemeentelijke bedrijfsvoering.

Doel Bedrijfsvoering

Met onze bedrijfsvoering zorgen we ervoor dat alle collega's bij de gemeente hun werk zo goed mogelijk kunnen doen én voegen we zoveel mogelijk waarde toe aan de producten en diensten die we leveren. We werken voor de inwoners en onze ondernemers en overige netwerkpartners. Vanuit de erkenning dat we vanuit de bedrijfsvoering bijdragen aan datgene waar in de gemeente behoefte aan is, werken we voor onze interne klant. Dit zijn de raad, het college, het management en medewerkers van de gemeente Steenbergen. We hebben afgesproken dat, het werken volgens de bedoeling “van buiten naar binnen” centraal staat.

Dit uit zich in:

1. Simpele werkprocessen

- Werkprocessen zijn eenvoudig en overbodige stappen halen we eruit.
- We automatiseren, tenzij.
- We voegen waarde toe in elke stap die we zetten .

2. Initiatief nemen.

- We pakken ruimte waar kan om kwaliteit te verbeteren .
- We inspireren en innoveren.
- Integraal werken en denken.

3. Integraal werken en denken.

- We werken eenduidig.
- Eenmalig vastleggen – meermalig gebruik
- We zitten aan de voorkant van processen
- We werken samen met diverse experts uit de bedrijfsvoering

Binnen de bedrijfsvoering zijn er voor 2025 een aantal speerpunten die hierna worden toegelicht:

- Hernieuwd Communicatiebeleid;
- Strategische HR agenda;
- Optimaliseren van onze werkprocessen en het borgen van het continu verbeteren;
- Huisvesting;
- Financiën, Planning & Control;
- Rechtmatigheid en audits;
- Juridische kwaliteitszorg;
- Informatiebeheer;
- Datamanagement- en Analyse;
- Informatieveiligheid en privacy;
- Vervanging Systemen;
- Wet & Regelgeving.

Hernieuwd communicatiebeleid

Communicatie is van belang voor het optimaal functioneren van alle collega's binnen de gemeente en voor het maximaliseren van de waarde van onze producten en diensten. Daarom zullen we in 2025 onze vernieuwde visie op communicatie verder uitwerken in een communicatiebeleid dat aansluit bij de leefwereld van onze inwoners, ondernemers, verenigingen en collega's. Dit beleid zal bijdragen aan het creëren of herstellen van verbinding binnen de gemeenschap, zodat zowel de inwoners van Steenbergen als onze collega's trots zijn en blijven op hun gemeente. We zullen dit op verschillende manieren realiseren:

- Onze communicatie straalt zichtbaar trots uit op de gemeente Steenbergen;
- Onze communicatie is professioneel, direct duidelijk en altijd afgestemd op de ontvanger;
- Onze communicatie is proactief en open; Communicatie signaleert en zoekt naar de verbinding;

- We jagen het gesprek aan tussen alle relevante partijen: collega's, inwoners en samenwerkingspartners;
- Communicatie creëert contact en duiding: we helpen collega's en stakeholders gericht te communiceren.

Om dit te bereiken, zullen we de afdeling communicatie verder professionaliseren door middel van opleidingen in standaardmethodes en de communicatiekracht van de organisatie vergroten. We investeren onder andere in een contentstrategie, het project Direct Duidelijk, projectcommunicatie, strategisch communicatieadvies, crisiscommunicatie en interne communicatie. Daarnaast zorgen we ervoor dat de dagelijkse werkzaamheden niet ondergesneeuwd raken, dat de advisering van collegeleden op orde blijft en dat de contentproductie doorgaat.

Strategische HR agenda

De strategische HR-agenda ondersteunt zowel de organisatieontwikkeling als de persoonlijke ontwikkeling van medewerkers.

De belangrijkste thema's zijn hieronder genoemd.

Basis op orde

Om de strategische HR-agenda succesvol uit te voeren, moeten we aan verschillende voorwaarden voldoen. Het is essentieel om te investeren in het optimaliseren van werkprocessen, de beschikbaarheid en vindbaarheid van betrouwbare informatie, en een modern dienstverleningsconcept (click, call, face). Dit stelt ons in staat om onze klanten beter te bedienen en ruimte te creëren voor een eigentijdse, meer strategische rol.

We streven ernaar een HR-team op te bouwen dat een leidende rol kan spelen in de veranderingen, de rol van businesspartner voor het management kan vervullen, en inhoudelijk een waardevolle bijdrage kan leveren aan het realiseren van de organisatiedoelstellingen. HR wil zichtbaar, benaderbaar en beschikbaar zijn en blijven voor medewerkers, management en bestuur.

HR beleid

In 2025 staan diverse aanbestedingsprocessen gepland, waaronder voor de arbodienstverlening en het leer- en managementsysteem. Daarnaast wordt er onderzoek gedaan naar de implementatie van een nieuw HR-systeem, dat uiterlijk in 2026 operationeel moet zijn, aangezien het huidige systeem dan niet meer beschikbaar zal zijn.

Eind 2024 is het functieboek geactualiseerd, wat bijdraagt aan betere formatie- en bezettingsgegevens. Dit zorgt voor de gewenste helderheid voor zowel management als medewerkers over het huidige functieniveau en ontwikkelperspectieven.

Deze grote projecten vereisen tijdelijk extra capaciteit.

Strategische personeelsplanning

Om ons personeelsbestand toekomstbestendig te maken, voeren we strategische personeelsplanning door. Dit betekent dat we precies weten welk personeel nodig is om onze organisatiedoelen en maatschappelijke taken te realiseren: 'de juiste medewerker op de juiste plek op het juiste moment'. Om dit te bereiken, brengen we de talenten en ambities van onze medewerkers in kaart. Hierbij is het een utopie te denken dat medewerkers uitsluitend werk kunnen doen dat ze leuk vinden. Het is belangrijk dat er een goede balans is tussen taken die plezier en voldoening geven en taken die noodzakelijk zijn. De basis hiervoor is de gesprekscyclus 'continu in gesprek', waarbij medewerkers met hun leidinggevende resultaat- en ontwikkelafspraken maken. HR monitort de kwantiteit en kwaliteit van deze gesprekken, geeft waar nodig advies en vertaalt de belangrijkste punten naar organisatiebrede activiteiten, zoals opleidingen en trainingen.

Werving & Selectie, binden en behouden

Het aantrekken, binden en behouden van medewerkers blijft een grote uitdaging door de krappe arbeidsmarkt. Daarom is het verder professionaliseren van werving & selectie (W&S) en arbeidsmarktprofielering van groot belang. Soms lukt het niet om op korte termijn het juiste talent te vinden voor een vacature of project, waardoor er wordt gekozen voor inhuur. Daarnaast moet Steenberg in deze huidige arbeidsmarkt extra inzetten op onderscheidend en aantrekkelijk werkgeverschap voor zowel nieuwe als huidige medewerkers. Eigentijdse randvoorwaarden zoals

een fijne, inspirerende werkomgeving, ontwikkelmogelijkheden en hybride werken zijn hierbij essentieel.

Optimaliseren van onze werkprocessen en het borgen van het continu verbeteren

De gemeente kan haar primaire taken alleen succesvol uitvoeren als het fundament van de bedrijfsvoering en ondersteunende processen goed staat. We zetten in op het steeds meer werken volgens standaard- en lean werkprocessen en het zo efficiënt mogelijk uitvoeren hiervan. Het continue verbeteren moet onderdeel worden van onze cultuur en het werkplezier vergroten. Tegelijkertijd moeten we ook realistisch blijven en zorgen dat kwetsbaarheden in continuïteit en kwaliteit van onze ondersteunende processen worden geminimaliseerd. We zijn kritisch in welke processen we zelfstandig, in samenwerking met of in het geheel niet zelf uitvoeren.

Om het optimaliseren van onze werkprocessen en het borgen van het continu verbeteren in de staande organisatie is het noodzakelijk om hiervoor een kwartiermaker aan te stellen voor 2025. De kwartiermaker ondersteunt de Coördinator Dienstverlening bij de implementatie van Lean principes en het inrichten van een roadmap waarmee op basis van risicoprofiel, impact en beschikbare capaciteit een planning voor de volgorde van het oppakken van de processen wordt gemaakt. Door onder andere het trainen van medewerkers van het op te richten Lean Team en het faciliteren van veranderingsprocessen. Samen bouwen ze draagvlak binnen de organisatie voor de transitie naar een cultuur van continue verbetering.

Huisvesting

Verhuizing Vraagwijzer en herinrichting raadzaal

Voordat nagedacht kan worden over het verhuizen van Vraagwijzer is de invoering van het hybride en flexibel werken een randvoorwaarde. In de begroting 2025 is rekening gehouden met de benodigde investering voor de vervanging van het meubilair in de raadzaal en werkplekken. Voor het daadwerkelijk hybride en flexibel werken zal eerst in 2025 beleid en een plan van aanpak moeten worden opgesteld.

In het verleden is de aanschaf van meubilair en keukenapparatuur altijd direct ten laste van de exploitatierekening geboekt. Dit is echter in strijd met de richtlijnen van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Volgens het BBV moeten investeringen met een meerjarig economisch nut, zoals meubilair en keukenapparatuur, worden geactiveerd en op de balans worden opgenomen als materiële vaste activa. Dit betekent dat deze uitgaven vanaf 2024 niet direct in exploitatie worden geboekt, maar over de gebruiksduur moeten worden afgeschreven. Het meeste meubilair binnen het gemeentehuis is inmiddels economisch afgeschreven en dient conform ARBO-vereisten te worden vervangen door makkelijk verstelbaar meubilair, zodat iedere werkplek flexibel benut kan worden.

Klimaat publiekshal

Het klimaat in de publiekshal is niet plezierig voor de medewerkers aan de publieksbalies. Vanaf het najaar tot en met het voorjaar is er een koude luchtstroom voelbaar die niet verholpen is met het plaatsen van verwarmingselementen. Onderzoek heeft uitgewezen dat de draaideur niet afdoende sluit en hiermee de publiekshal van een continue koude stroom voorziet.

In de begroting 2024 is reeds krediet voor vervanging voorzien. Daadwerkelijke uitvoering vindt in 2025 plaats.

Financiën, Planning en Control

Het team Financiën staat voor diverse uitdagingen en kansen als gevolg van externe ontwikkelingen. Deze ontwikkelingen hebben invloed op de manier waarop wij onze financiële processen beheren en optimaliseren.

Als belangrijkste kunnen we noemen:

- Digitalisering, Automatisering en de opkomst van AI;
- Toenemende complexiteit a.g.v. wet & regelgeving, rapportagevereisten en transparantie;
- Focus op efficiëntie en kostenbeheersing;
- Datagedreven werken;
- Risicomanagement en compliance steeds belangrijker.

We zien dat de huidige krapte op de arbeidsmarkt het met name op Finance gebied lastig maakt om gekwalificeerd personeel aan te trekken en te behouden. Om de kansen zo goed mogelijk te benutten en de uitdagingen te kunnen omarmen, vraagt dit om innovatieve oplossingen en investeringen in de ontwikkeling en training van ons huidige team, haar processen en moeten systemen helpend zijn.

We streven ernaar om in 2025 de planning- en controlcyclus in te bedden in de reguliere lijnprocessen en vanuit dynamisch financieel meerjarig perspectief de strategische en operationele doelen, voortvloeiend uit het raadsakkoord "van Ambitie naar Actie", beter te kunnen monitoren. Om continue inzicht te hebben en in control te zijn om snel te kunnen reageren op veranderingen zodat indien nodig aanpassing en bijsturing kan plaatsvinden.

We werken voortdurend aan het verbeteren van de planning en control documenten, zodat de raad beter ondersteund wordt in zijn kaderstellende en controlerende rol. In 2025 zullen we verdergaan met het ontwikkelen van LIAS, een softwarepakket waarmee we als organisatie in de gelegenheid zijn om onze P&C producten documenten gezamenlijk online te maken, beheren en te controleren.

Rechtmatigheid en audits

Hoewel het wetgevingstraject nog niet is afgerond, heeft de gemeente Steenbergen over het verslagjaar 2023 voor het eerst een rechtmatigheidsverantwoording opgesteld. Met deze verantwoording heeft het college zélf een oordeel gegeven over de rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties. Samen met het auditcommittee wordt teruggekeken op de wijze waarop dat voor de eerste keer is vormgegeven. Voor het verslagjaar 2024 wordt deze lijn voortgezet.

Het uitvoeren van audits krijgt steeds meer aandacht in de organisatie. De koers daarin wordt bepaald door het meerjarig Auditplan 2023-2026. Centraal staat de doelstelling om "in control" te zijn op het gebied van doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid. De focus ligt voor 2025 vooral op de rechtmatige uitvoering van de belangrijkste processen in de organisatie, zoals inkoop en aanbesteding, personeelskosten, jeugd en Wmo, subsidies, gemeenschappelijke regelingen, en leerlingenvervoer. Ook worden er twee zogenaamde 213a onderzoeken uitgevoerd. Deze onderzoeken richten zich specifiek op doelmatigheid en doeltreffendheid. De verankering van deze onderzoeken ligt vast in de Gemeentewet.

De interne auditfunctie gaat verder dan alleen de controle op financiële rechtmatigheid. Wij hebben (vanaf 2026) een integrale auditfunctie voor ogen die de organisatie breed ondersteunt om de kwaliteit te verhogen. Vanuit een centraal team wordt deze brede auditfunctie vormgegeven. In dit team zijn werkzaam: de concerncontroller, de adviseur concerncontrol, de adviseur juridische kwaliteitszorg, de privacy officer (PO) en de chief information and security officer (CISO). De doelstellingen en acties voor de onderdelen juridische kwaliteitszorg, privacy en informatieveiligheid worden in de volgende alinea's toegelicht.

Juridische kwaliteitszorg

Zoals hierboven aangegeven is juridische kwaliteitszorg ingebed in het team control en kwaliteit. Vanuit dat team wordt juridische kwaliteit op de kaart gezet. Onder de vlag van het meerjarig Auditplan, wordt een jaarplan gemaakt waarin de acties voor het komende jaar worden beschreven. Belangrijke onderdelen die in het plan terugkomen zijn onder andere: de kwaliteit en volledigheid van de (interne) regelgeving, de mandaatregeling, het normenkader voor rechtmatigheid en de kwaliteit van beschikkingen en overeenkomsten.

Informatiebeheer

De gemeente Steenbergen is sinds 2019 aangesloten bij Equalit, een ICT-samenwerkingsverband voor 12 lokale overheden. Het doel is om ICT-kosten te verlagen, de kwaliteit te verhogen en de kwetsbaarheid te verminderen. Naar verwachting zal in 2025 Equalit haar strategie en governance herijken om een betrouwbare en betaalbare partner te blijven.

Binnen de gemeente werken de teams Informatiebeheer en Control & Kwaliteit nauw samen met Equalit aan digitale oplossingen, waarbij de gehele levenscyclus van informatie wordt bekeken, van binnenkomst tot vernietiging volgens wettelijke bepalingen.

Vanaf 2024 is er een ICT-portfolioteam opgericht om ICT-projecten en -initiatieven te coördineren en te optimaliseren. Dit team beoordeelt initiatieven en adviseert het Concern MT, prioriteert middelen en beheert risico's.

Datamanagement- en Analyse

De gemeente beschikt over een uitgebreide hoeveelheid informatie op verschillende gebieden. In 2023 is een plan voor datamanagement en analyse ontwikkeld, met een duidelijke visie en een strategie voor het opzetten van een datamanagementteam en het ontwikkelen van datamanagement binnen de gemeente Steenberg. Voor de ontwikkeling zijn vijf niveaus van volwassenheid en een zestal bouwblokken omschreven. Voor 2025 is het streven om voor de zes bouwblokken naar het derde niveau "Centraal Data Management" te ontwikkelen (zie onderstaande tabel met horizontaal de zes bouwblokken en verticaal de vijf niveaus).

	Datakwaliteit	Mens & Cultuur	Processen	Beleid	Beheer & Architectuur	Besturing
Ad hoc data management	Datakwaliteit is onbekend, monitoring vindt niet plaats	Besef van het belang van en aandacht voor data management ontbreekt	Data management processen zijn onderdeel van FAB	Geen	Beheer op applicatieniveau. Architectuur rol niet ingevuld.	Geen
Afdelingsgericht management	Afdelingsmanager ervaart datakwaliteit als onvoldoende. Meting en bewaking vindt nauwelijks plaats	Besef van nut en noodzaak van data management op afdelingsniveau.	Data management processen zijn verantwoordelijkheid van afdelingsmanager	Organisatiebreed afspraken voor financiële en verantwoordingsinformatie	Beheer op applicatieniveau & applicatie-architecten	Afdelingsmanager is eigenaar van eigen Reference en Masterdata
Centraal data management	Correctie data kwaliteit achterin informatieketen. Kwaliteitsaspect en gedefinieerd	Organisatiebreed belang van data wordt op alle niveaus gevoeld	Centrale dataprocessen voor data-dictionary, reference en masterdata	Centraal beleid voor data architectuur en beheer	Centraal databeheer op procesniveau & DWH architecten	Eigenaarschap Reference en Master data gecentraliseerd. Overige data decentraal eigenaarschap
Sturend data management	Correctie datakwaliteit geautomatiseerd voor in informatieketen	Onderdeel van de cultuur is datamanagement	Datamanagement processen onder centrale verantwoording	Kader stellend beleid voor data architectuur beheer	Centraal data-management bewaakt data architectuur & Informatie architecten	Eigenaar betrokken bij verandertrajecten. Data-stewards borgen data kwaliteit
Data management als corporate asset	Integraal onderdeel alle management- processen	Gericht op vernieuwing en commercie	Centraal data-management gericht op flexibiliteit / kwaliteit	Return on Data is een asset	Centraal beheer op klant en efficiency & Business architecten	Eigenaar stuurt op winstgevendheid data

Door het data gedreven werken kunnen we gericht onze dienstverlening verbeteren. Met behulp van data kunnen we trends signaleren en proactief inspelen op behoeften van inwoners en bedrijven, beter verantwoording afleggen over wat we hebben gedaan, wat uiteindelijk leidt tot een efficiëntere, transparantere en responsievere gemeente.

De implementatie van de centraal datamanagement en data gedreven werken vereist een projectmatige aanpak en incidentele middelen voor de inhuur van een projectleider met specialistische kennis.

Informatieveiligheid en privacy

In 2025 besteden we voldoende aandacht aan informatiebeveiliging om te zorgen dat onze gegevens veilig blijven. We willen dat medewerkers goed weten hoe ze dit kunnen doen. Daarom geven we trainingen en doen we campagnes om iedereen bewust te maken. Ook gaan we verder met het implementeren van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). en houden ook rekening met nieuwe wetten, zoals de richtlijn NIS2, die ons helpen om belangrijke digitale systemen extra te beschermen. Zo zorgen we ervoor dat de informatie van inwoners veilig is en dat onze data betrouwbaar blijft. Om te kunnen voldoen aan de strengere regelgeving, zoals de te verwachten NIS-2 EU-richtlijnen, en nog betere invulling te geven aan de uitvoering van genomen maatregelen, gaan we naast interne awareness ons in toenemende mate richten op het monitoren en verbeteren van de techniek. Deze investering leidt tot een verhoging van de deelnemersbijdrage vanuit Equalit. De kostentoeename is via de reguliere wegen bekend gemaakt en in gezamenlijkheid vastgesteld, met als voordeel dat we de kosten kunnen delen die we anders zelf hadden moeten

maken. De PDCA-cyclus krijgt bij het verbeteren van informatieveiligheid een onmiskenbare plaats zodat de gemeente kan aantonen dat “opzet”, “bestaan” en “werking” van passende maatregelen aantoonbaar zijn.

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van hun informatieveiligheid en de veiligheid van hun verwerkingen met persoons- en politiegegevens.

Daarbij vormen de BIO (Baseline Informatieveiligheid Overheid), de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming), de Wet Politie Gegevens (WPG) en de Jeugdwet (JW) de wettelijke grondslag.

De regionale privacy-officers en functionarissen gegevensbescherming (FG's) werken vanuit verschillende samenwerkingen gezamenlijk aan verschillende overkoepelende projecten en onderzoeken. Deze samenwerkingsverbanden zijn enerzijds de Equalit-deelnemers en anderzijds het werkgebied van de FG's (Woensdrecht, Steenberg, Zundert, Halderberge en Rucphen). Hiermee versterken zij een zo goed mogelijke inzet van kennis en kunde. Net zoals in 2024 zal voor 2025 de focus liggen op het voldoen aan de audit-eisen van de WPG bij Openbare Orde en Veiligheid en Leerplicht en binnen het AVG wettelijk kader het managen van risico's bij de verwerkingen. Daartoe worden alle verwerkingsactiviteiten binnen de gemeente met medewerkers geëvalueerd en risico taxaties (pre-DPIA's) uitgevoerd. Ook wordt een scholingscyclus AVG onder alle medewerkers uitgevoerd.

Ons streven is om gemeente breed en in samenwerkingsverbanden aantoonbaar te voldoen aan het AVG-taakvolwassenheidsniveau 3. Deze indicatie geeft de mate weer, waarin de gemeente(n) erin slaagt om de wettelijke privacybescherming binnen de bedrijfsvoering en dienstverlening uit te oefenen. Zodra we dit niveau medio 2026 bereiken, zal de gemeente de focus uitbreiden naar het door ontwikkelen van ketensamenwerking met de ambitie om met partners aantoonbaar volledig te voldoen aan de wettelijke vereisten van de AVG op het gebied van informatieveiligheid en privacybescherming. Regionaal is op deze ontwikkeling geanticipeerd met de Nota Verbonden Partijen (2024).

Vervanging Systemen

Binnen de bedrijfsvoering is voor een aantal processen geen systeem aanwezig of op korte termijn aan vervanging toe.

- Personeel- en salarissysteem:

Het contract met onze leverancier (ADP) eindigt op 31 december 2025, waarna zij stopt met het leveren en onderhouden van de salarisoplossing voor de gemeentelijke markt.

- Financieel systeem:

Het huidige systeem wordt beperkt doorontwikkeld en ondersteund in afwachting naar de migratie naar de cloud. De huidige inrichting maakt het niet mogelijk om invulling te geven aan het invoeren van een programma- en projectadministratie en het integreren van de inkoop- en aanbestedingsfunctie met bijbehorend contractbeheer.

Voor het invoeren van contractbeheer is onderzoek gedaan naar de bestaande wijze van contractregistratie, de eventuele hiaten in het huidige systeem en de beschikbare opties om dit proces te optimaliseren. Door de accountant is meerdere malen gewezen op het nut en de noodzaak van een integraal systeem met geautomatiseerde flows en het afdwingen van processtappen.

Simpele werkprocessen en integraal werken vormen het kompas, voor hoe om te gaan met bovenstaande interne en externe ontwikkelingen in relatie tot de gewenste softwarearchitectuur van onze organisatie. Dit heeft geleid tot het onderzoeken van verschillende scenario's voor het vervangen of implementeren van noodzakelijke software. De conclusie van het scenario-onderzoek is dat één oplossing voor de vakgebieden HR, Financiën en Inkoop- en aanbesteding in de vorm van een ERP systeem meerwaarde kan bieden voor de gemeente Steenberg. ERP staat voor Enterprise Resource Planning en is een softwarepakket dat belangrijke bedrijfsprocessen integreert in één centrale applicatie. ERP-systemen automatiseren handmatige taken, stroomlijnen workflows,

verbeteren de samenwerking tussen verschillende afdelingen en dragen bij aan de ambitie om te komen tot een efficiëntere bedrijfsvoering. Beoogde effecten zijn o.a.: snellere verwerking van aanvragen en afhandeling van facturen, beter inzicht in financiële en formatieve gegevens, door geautomatiseerde rapportages en controles beter kunnen voldoen aan wet- en regelgeving en tegelijkertijd hierop kosten kunnen besparen.

Wet & Regelgeving

Wet Open Overheid

Het doel van de Woo is dat we transparant en open zijn voor de hele samenleving voor nu en in de toekomst. De Woo regelt dat overheidsinformatie beter openbaar maken, toegankelijk, uitwisselbaar, te ontsluiten en te archiveren moet zijn. Iedereen heeft recht op informatie wat de gemeente doet, hoe ze dat doet en waarom. Naast reactieve openbaarmaking (voorheen het Wob-verzoek) verplicht de Woo gemeenten om voor 11 categorieën overheidsinformatie alle einddocumenten openbaar te maken.

Hierbij hanteren wij het ambitieniveau basis en haken we in op de geplande tranches. Daarmee wordt voldaan aan de faseringen van de wetgeving, niet meer en niet minder. Uiteraard dient openbaar maken zorgvuldig te gebeuren en worden er eisen gesteld aan anonimiseren, formuleren, archiveren en meta- dateren. Medewerkers van de gemeente Steenbergen zullen hier in de komende jaren in het dagelijks werk mee te maken gaan krijgen. Naast het inrichten van technische faciliteiten zoals een publicatieplatform, anonimiseringssoftware en standaarddocumenten zal de Woo nog meer openheid, transparante en duidelijke taal van medewerkers vragen om transparant en open te zijn voor de hele samenleving voor nu en in de toekomst. Dit is belangrijk voor een gezonde democratie en kunnen inwoners de gemeente op deze manier goed controleren.

Implementatiewet toegankelijkheidsvoorschriften

Ontwikkelingen in de samenleving hebben invloed op de dienstverlening van gemeenten. Vanaf 28 juni 2025 treedt de Implementatiewet toegankelijkheidsvoorschriften inwerking. Gemeenten en andere publieke en private organisaties moeten ervoor zorgen dat de producten en diensten die zij aanbieden, zoals openbare gebouwen, websites, openbaar vervoer en andere faciliteiten, voldoen aan de toegankelijkheidsnormen die zijn vastgesteld in deze wet. De wet voorziet dat projecten en diensten zodanig ontworpen en aangeboden worden dat hierbij rekening wordt gehouden met de behoeften van mensen met verschillende soorten beperkingen. Dit draagt bij aan het creëren van een inclusieve samenleving waarin alle inwoners gelijke toegang hebben tot essentiële diensten en voorzieningen.

Paragraaf grondbeleid

Algemeen

Grondbeleid vormt geen einddoel van beleid, maar is een instrument ten behoeve van andere gemeentelijke beleidsvelden, zoals ruimtelijke ordening, volkshuisvesting, economische ontwikkeling, werkgelegenheid en milieu. De laatste jaren spelen ook doelstellingen op het gebied van duurzaamheid en klimaatadaptatie steeds meer een rol in het grondbeleid. In de op 25 maart 2021 door de gemeenteraad vastgestelde actualisatie van het grondbeleid zijn alle recente ontwikkelingen meegenomen. Daarnaast biedt deze nieuwe nota op een transparante wijze inzicht aan interne en externe partijen. Inzicht in het beleid, in de gewenste rol en in de spelregels voor de realisatie en de uitvoering van ruimtelijke plannen (externe werking).

Grondexploitatiecomplexen

De belangrijkste complexen die in 2025 in exploitatie zijn:

Complexen in exploitatie	Totaal geïnvesteerd	Totaal verkocht	(Tussen-tijdse) verlies/winstneming	Boek-waarde 1-9-2023	Nog te investeren	% van tot.geïn-vesteerd	Nog te verkopen	% van totaal te verkopen	Resultaat op netto contante waarde	Verwacht resultaat pos. (= -)/ neg. (= +)
<i>Buiten de Veste</i>	7.996	14.483	-	-6.487	16.843	68%	10.488	42%	-119	-132
<i>De Pinas (voorheen Oostgroeneweg)</i>	6.266	5.220	-1.062	-16	1.212	16%	1.212	19%	-13	-14
<i>Reinierpolder I (uitbreiding)</i>	2.786	5.043	642	-1.616	1.307	32%	-	0%	-298	-304
<i>Centrumplan Welberg</i>	1.524	1.511		13	368	19%	-	0%	373	381
<i>De Boogerd Kruisland</i>	-	-	-	-	4.776	0%	4.494	0%	359	307
<i>Reinierpolder III*</i>	-	-	-	-	39.716	0%	52.692	0%	-10.436	-12.976
Totaal	18.572	26.257	-420	-8.106	64.222		68.886		-10.134	-12.738

** de besluitvorming om deze grex te openen heeft op 26 september 2024 plaatsgevonden. Vanwege de late besluitvorming zijn deze cijfers niet meegenomen in de begroting.*

Algemeen

De commissie BBV (Besluit, begroting en verantwoording) heeft de afbakening, definiëring en verslagleggingsregels rondom grondexploitaties nader onder de loep genomen en zijn in ons beleid opgenomen.

De afbakening is ook onvermijdelijk in het kader van de vennootschapsplicht voor gemeenten (vpb). De vpb-heffing moet worden bepaald op basis van de fiscale grondslag. Over de bepaling van deze fiscale grondslag is nog niet op alle gebied de benodigde duidelijkheid om een gedegen inschatting te kunnen maken van deze vpb-plicht, maar verwacht wordt dat deze van beperkte omvang zal zijn. Een belastingverplichting is om die reden niet opgenomen.

De commissie heeft een aantal voorstellen uitgewerkt die leiden tot wijzigingen in het BBV en de uitwerking hiervan. De wijzigingen leiden tot meer transparantie, eenduidigheid en een vermindering van de administratieve lasten. Een van de uitgangspunten met betrekking tot de grondexploitatie is, dat de rente die wordt toegerekend aan grondexploitaties moet worden gebaseerd op de werkelijke rente over het vreemd vermogen. Sinds 2022 is er binnen gemeente

Steenbergen sprake van externe financiering, omdat er een langdurige lening is aangetrokken voor toekomstige investeringen. Dit heeft tot gevolg, dat er rente behoort te worden toegerekend aan de grondexploitaties.

De grondexploitaties worden bij de jaarrekening conform de financiële verordening geactualiseerd. De financiële mutaties naar aanleiding van deze actualisatie zijn meegenomen in deze Begroting 2025. In 2024 heeft er aanvullende besluitvorming plaatsgevonden of spelen de volgende actualiteiten, die leidt tot een cijfermatige wijziging in de grondexploitaties:

- Er is een nieuwe grondexploitatie voor de Boogerd te Kruisland vastgesteld, waarbij een verliesvoorziening is gevormd.
- Met de haalbaarheidsstudie voor Reinierpolder III is door de raad ingestemd.
- Bij Reinierpolder I is in 2024 tussentijds winst genomen.

Bij de actualisatie zijn onderstaande uitgangspunten gehanteerd:

- Voor prijsstijging kosten wordt er rekening gehouden met een stijging van 3% in 2024, 2% in 2025 en verder;
- Bij de opbrengsten is er rekening gehouden met de volgende prijsstijgingen:
 1. Buiten de Veste 1% in 2024 en verder;
 2. de Pinas 2,5% in 2024, 1,5% in 2025, 1,5% in 2026 en 2% in 2027 (contractueel conform CPI);
 3. Reinierpolder I (uitbreiding) en centrum Welberg is geen indexering toegepast.
- Er wordt 1% rente voor het aandeel vreemd vermogen berekend;
- Er wordt rekening gehouden met een disconteringsvoet van 2% conform BBV.

Het is vanaf 2016 niet meer toegestaan om toevoegingen te doen aan een voorziening voor bovenwijkse voorzieningen. Bestaande voorzieningen per ultimo 2015 mogen worden gehandhaafd en kunnen volgens planning worden afgewikkeld. Sparen voor bovenwijkse voorzieningen die na het afsluiten van een grondexploitatie zullen worden aangelegd, is nog wel mogelijk via een door de raad in te stellen bestemmingsreserve. Toevoegingen aan deze bestemmingsreserve kunnen alleen plaatsvinden via resultaatsbestemming.

Tenslotte dient bij een geraamd overschot op de einddatum, volgens door de commissie BBV opgestelde richtlijnen, winst direct te worden genomen. Belangrijke factoren die hierbij een rol spelen zijn o.a. de fase tot waar het plan is ontwikkeld en de nog te verwachten risico's. Het voorzichtigheidsbeginsel moet hierbij in acht worden genomen.

BP Buiten De Veste

Het bestemmingsplan voor geheel Buiten de Veste is in 2010 goedgekeurd. In het plan uit 2010 is woningbouw opgenomen in een strook grond die op basis van latere waterschap wetgeving niet meer kon worden bebouwd. In 2017 is, rekening houdend met deze beperking, voor het resterende gedeelte een nieuw, grotendeels flexibel, bestemmingsplan gemaakt met directe bouwtitel. Dit bestemmingsplan is op 22 februari 2018 vastgesteld door de raad en inmiddels onherroepelijk. Aansluitend aan de bestaande gerealiseerde wijk is een gedeelte nader uitgewerkt voor woningbouwtypen waar vraag naar is.

De volgende fases in tabelvorm zijn inmiddels gerealiseerd of in voorbereiding:

Fase	Jaar	Aantal	Totaal	Huur of koop	Soort
Fase 1	2007				
Rij		30		koop	starters
Appartementen		24		koop	senioren
Geschakeld		11		koop	doorstroom
Totaal fase 1			65		
Fase 2	2012				
Studios		22		huur goedkoop	starters
Vrijstaand		5		koop	doorstroom
Geschakeld		22		koop	doorstroom
Rij		19		huur middelduur	doorstroom
Levensloop		12		koop	senioren
Appartementen		23		koop	senioren
Patio's		8			
Totaal fase 2			111		
Fase 3a	2018				
Rijwoningen		16		sociale huur	doorstroom
Levensloop		12		koop	senioren
Geschakeld		10		koop	doorstroom
Rug aan rug		10		koop	starters
CPO rij		8		koop	senioren
CPO patio		5		koop	starters
Vrijstaand		4		koop	doorstroom
Totaal fase 3a			65		
Fase 3b	2023				
Stadlander		45		huur	doorstroom en flex
Appartementen		34		koop	senioren
Dagelijks Leven		20		huur	woonvorm dementie
Koers		9		koop	starters
Koers		6		koop	senioren
Zwaluwe		9		koop	starters
Zwaluwe		7		koop	senioren
Totaal fase 3 b			130		
Totaal fase 1 t/m 3b			371		

Fase 4 is de laatste fase. De ontwikkeling loopt naar verwachting tot en met 2028. Gezien de ontwikkeling vertraging oploopt aan de opbrengstzijde wordt verwacht dat de looptijd bij de

komende actualisatie verlengd zal moeten worden. In de liquiditeitsprognose is ook rekening gehouden met het laten vervallen van de stelpost voor een ontsluitingsweg van de wijk Buiten de Veste. In de grondexploitatie Buiten de Veste was een bedrag van afgerond € 5 miljoen gereserveerd voor deze weg. De onderbouwing voor dit bedrag is echter verouderd. De afgelopen twee jaar is met de accountant overeengekomen dat deze stelpost gehandhaafd mocht blijven, op voorwaarde dat een nieuwe onderbouwing zou volgen. Aangezien een nieuwe onderbouwing voorlopig niet te verwachten is, en de aanleg van een randweg als te complex en kostbaar wordt beschouwd, zal de accountant bij de komende jaarrekening 2024 eisen dat de stelpost wordt afgeboekt. Dit betekent dat deze kostenpost binnen de grondexploitatie Buiten de Veste vervalt. Met deze lagere uitgaven is in de liquiditeitsprognose rekening gehouden. Bij de jaarrekening 2024 zal dit in de grondexploitatie worden verwerkt.

BP De Pinas (vml sportpark Oostgroeneweg)

Gezien de stagnerende vraag naar vrije kavelbouw is het bestaande bestemmingsplan Oostgroeneweg herzien. De naam is gewijzigd in bestemmingsplan De Pinas dat in 2017 is vastgesteld en onherroepelijk is. Er zijn in totaal 110 woningen gerealiseerd in het gebied. Alle kavels van het oude plangebied zijn verkocht en in 2022 zijn de laatste woningen opgeleverd. Het woonrijp maken van fase 2 vordert gestaag en zal in 2023 worden afgerond.

De gewijzigde grondexploitatie De Pinas met uitbreiding van Heemskerckstraat is 30 juni 2022 vastgesteld door de gemeenteraad.

Werkzaamheden voor de uitbreiding van De Pinas zullen gestart worden als het bestemmingsplan onherroepelijk is. De verwachting is dat dit in 2024/2025 gaat gebeuren. Als er bezwaar wordt ingediend door bijvoorbeeld omwonenden kan dit proces langer duren. In de grondexploitatie is rekening gehouden met een vertraging. Het bouwrijp maken van de uitbreiding van De Pinas is vanaf 2025 gepland en het woonrijp maken het jaar daarop. Zodra het bouwrijp maken is afgerond, worden de uitgeefbare gronden overgedragen.

Reinierpolder I

Gezien de behoefte aan industriegrond is voor de uitbreiding Reinierpolder I ca. 9,5 ha grond aangekocht. Dit betreft de grond ten noorden en westen van het bestaande bedrijventerrein Reinierpolder I tot de Zeelandweg Oost en de A4.

Op 30 september 2015 is het (totale) bestemmingsplan Reinierpolder goedgekeurd en is onherroepelijk. Naast een actualisatie voor de bestaande bedrijventerreinen Reinierpolder I en II is hierin ook de 1e fase voor de uitbreiding van Reinierpolder I opgenomen. In totaal kan er ca. 7,5 ha bouwrijpe grond worden uitgegeven, waarvan ca. 4,7 ha in fase 1.

Fase 1 heeft betrekking op de gronden ten noorden van het bestaande bedrijventerrein. Voor de exploitatie was er vanuit gegaan dat na realisatie van fase 1 aansluitend het gehele gebied zou kunnen worden ontwikkeld. Inmiddels zijn alle kavels bouwrijpe grond in fase 1 verkocht. Volgens planning zal het laatste deel in 2024 bedrijfs gereed gemaakt worden. Bij de Jaarrekening 2018 is fase 2 voorlopig afgewaardeerd tot agrarische waarde, conform de bestemming. De gemeente is op zoek naar herbestemming van fase 2, maar hierover is nog geen duidelijkheid. Tussentijdse winstneming Tussenrapportage 2024 van 304.000. Verwacht was dat de grondexploitatie in 2025 afgesloten kon worden, echter spelen hier momenteel nieuwe ontwikkelingen die hierop nog invloed kunnen hebben.

BP Welberg centrum

Op het voormalige sportveld in het centrum van Welberg is een woningbouwlocatie gepland. Eind 2017 en begin 2018 is een verder interactief traject gevolgd specifiek voor het onderdeel invulling autovrij dorpsplein. Hierbij kwam een aantal wensen naar voren zoals een pannaveldje en een speelberg. In 2018 is een bestemmingsplan, een stedenbouwkundig concept en een grondexploitatie opgesteld. Het bestemmingsplan is na een uitgebreid onderzoek naar flora en fauna en explosieven per 20-12-2018 gewijzigd en vastgesteld. Het maakt de bouw van 24 woningen mogelijk, met behoud van een vleermuizenvliegroute.

Voor het plan is extra grondaankoop gedaan van de St. Anna Parochie ten behoeve van een toegangspad. Daarnaast wordt een bestaand, naastgelegen parkeerterrein en schoolplein opnieuw ingericht en openbaar toegankelijk gemaakt. Met de Pius X school is overeenstemming over aanpassingen aan het schoolplein. Het stedenbouwkundig plan is in overleg met betrokken partijen nader uitgewerkt.

De maatregelen voor behoud van de vleermuizenvliegroute zijn uitgevoerd. Met het opruimen van explosieven is gestart en eind 2019 is het plan bouwrijp gemaakt. In 2020 zijn de 19 kavels voor de rijwoningen verkocht aan ZeeLandGoed en Zwaluwe Projectontwikkeling. De laatste 8 rijwoningen zijn in 2021 opgeleverd. Daarnaast zijn er 4 vrije kavels, welke inmiddels zijn verkocht. De gemeente neemt de inrichting van het openbaar gebied voor haar rekening. In 2020 is het Klaproosplein heringericht, in 2021 zijn de bruggen aan de Kapelaan Kockstraat en de trottoirs langs de Piet Snoeijerstraat uitgevoerd en in 2022 is deels woonrijp gemaakt. Resterende werkzaamheden zijn in uitvoering en worden eind 2024 afgerond. Naar verwachting kan het plan bij de jaarrekening 2024 worden afgesloten. Voor dit plan is reeds een verliesvoorziening opgenomen.

De Boogerd Kruisland

Gezien de behoefte aan woningbouw in Kruisland is 3.53.75 ha onder voorwaarden aangekocht. In 2024 is de verkavelingskeuze gemaakt en is de grondexploitatie door de raad vastgesteld. Eind 2024 wordt naar verwachting het bestemmingsplan vastgesteld, waarna in 2025 t/m 2027 het plan bouwrijp zal worden gemaakt. Er worden in totaal 80 woningen in het gebied gerealiseerd.

Reinierpolder III

Eind september 2023 heeft de gemeenteraad ingestemd met conclusie van de haalbaarheidsstudie en besloten de zelfstandige ontwikkeling en realisatie van het bedrijventerrein Reinierpolder III voort te zetten. In dat kader heeft de raad tevens besloten de grondexploitatie voor deze ontwikkeling vast te stellen.

Projecten op basis van een (anterieure) overeenkomst

Naast de gemeentelijke grondexploitaties hebben we te maken met plannen van derden, waarvoor het kostenverhaal is geborgd via, veelal, een anterieure overeenkomst. De belangrijkste projecten staan hieronder benoemd en beschreven.

Couveragepark

Het bestemmingsplan Couveragepark bestaat uit de bouw van 83 woningen en een gezondheidscentrum aan de Molenweg op het terrein van de voormalige HKI-fabriek en de bouw van een woonzorgcomplex met ca. 60 wooneenheden op de voormalige locatie van het Princetuincollege aan de Ravelijnstraat. Dit project wordt uitgevoerd door de Ontwikkelcombinatie Couveragepark, die bestaat uit Aan de Stegge en Woningstichting Geertruidenberg. In verband met financiële problemen bij de Woningstichting Geertruidenberg is de grond aan de Ravelijnstraat nog niet aan deze ontwikkelcombinatie verkocht. De woningbouw is in 2017 weer opgepakt door de ontwikkelcombinatie. Het woonzorgcomplexplan aan de Ravelijnstraat en het gezondheidscentrum worden niet door deze ontwikkelcombinatie gerealiseerd. De gronden van het gezondheidscentrum zijn aan Stadlander verkocht, die er appartementen zal realiseren. Zoals hiervoor geschetst, is door de financiële problemen en de (achter ons liggende) economische recessie stagnatie ontstaan in de verdere ontwikkeling van het plan. Er speelden ook juridische geschillen tussen de vennoten. De vennoten van de ontwikkelcombinatie hebben in 2020 daar afrondende afspraken over gemaakt, waarna de overige woningen ontwikkeld en gebouwd kunnen worden. Alle gronden zijn inmiddels verkocht.

Herengoed

Binnen het plangebied Herengoed te Kruisland zijn 17 starterswoningen en 2 vrije sectorwoningen opgeleverd. In het plan is de sanering van een milieuhinderlijk bedrijf opgenomen waarvoor in de plaats 6 vrije sectorwoningen kunnen worden gebouwd. Alle te bouwen woningen zijn inmiddels gereed en het plan is woonrijp gemaakt.

Beltmolen Nieuw-Vossemeer

Dit plan voor 5 woningen op de voormalige agrarische gronden tussen de Hogedijk, Beltmolen en Dr. Vermetstraat te Nieuw-Vossemeer is opgestart door woningcorporatie Thuisvester. Eind 2011 zijn 12 starterswoningen opgeleverd.

BVR ontwikkeling heeft de realisatie van het plan voor de nog resterende 44 te bouwen woningen overgenomen van Thuisvester. BVR realiseerde deze in twee fases. In de eerste helft van 2019 is gestart met de bouw van 17 woningen. Na de oplevering van deze woningen is de openbare ruimte in 2020 deels woonrijp gemaakt. Alle overige kavels zijn inmiddels verkocht en de trottoirs zullen in 2023 woonrijp gemaakt worden. Na de bouw van de laatste vrije kavel zal de resterende rijbaan woonrijp gemaakt worden.

Olmentuin Steenbergen

Plan Olmentuin is geprojecteerd op de locatie van een taxibedrijf aan de Olmendreef dat naar een andere locatie in Steenbergen verhuist. Op de vrijkomende locatie en de landbouwgronden ten zuiden daarvan ontstaat hierdoor ruimte voor de ontwikkeling van een nieuwe woonwijk. Olmentuin te Steenbergen wordt een duurzame, energie neutrale wijk tussen het groen met een gemeenschappelijke binnentuin en kas als ontmoetingsplaats. Het bestemmingsplan is in juni 2018 vastgesteld. Begin 2021 is het plan bouwrijp gemaakt, waarna in de loop van 2021 met de bouw is gestart. Alle kavels zijn inmiddels verkocht.

Hof van Engelbrecht

Dit plan is geprojecteerd op de locatie van de voormalige bloembollenbedrijf aan de Eerste Boutweg in Kruisland. Het agrarisch bedrijf is beëindigd en de bedrijfslocatie wordt herontwikkeld naar een woningbouwlocatie. Met uitzondering van de huidige bedrijfswoning is alles gesloopt. Het woningbouwprogramma bestaat uit twee vrijstaande woningen, 6 levensloopbestendige woningen en de omzetting van de bedrijfswoning naar een particuliere vrijstaande woning. Het

bestemmingsplan is onherroepelijk, de 2 vrijstaande woningen zijn opgeleverd. In 2020 is de ontwikkelaar Sprangers failliet gegaan, waarna het bedrijf Reuvers de ontwikkeling en de bouw van het plan via de curator heeft overgenomen. Eind 2020/begin 2021 is het plan bouwrijp gemaakt waarna begin 2021 is aangevangen met de bouw van de 6 levensloopbestendige woningen. Na oplevering van alle woningen is de openbare ruimte woonrijp gemaakt. Na herstel van de opleverpunten en de onderhoudstermijn zal de openbare ruimte in beheer door de gemeente worden overgenomen.

Van Heemskerckstraat/Karel Doormanstraat

De uitbreiding van De Pinas valt samen met de herontwikkeling van de bedrijfspanden CC Kroon Development B.V. De huur is opgezegd en de bedrijfslocatie wordt herontwikkeld naar een woningbouwlocatie. Verwacht wordt dat er in 2024/2025 een onherroepelijke bestemmingswijziging zal zijn ten behoeve van de bouw van maximaal 59 woningen, waaronder 20 kleinschalige goedkope koop/of huurappartementen.

Paragraaf

Paragraaf Verbonden partijen

Algemeen

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de bestuurlijke, beleidsmatige en financiële belangen en risico's van de gemeente als gevolg van de banden met onze verbonden partijen.

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin de gemeente een bestuurlijke en/of financiële band heeft. Van een bestuurlijke band is sprake als de gemeente een beleidsmatig belang heeft in een verbonden partij. Denk bijvoorbeeld aan de ambulancediensten van de RAV of de publieke gezondheidsdiensten van de GGD. De gemeente heeft dan als verlengd bestuur (in verschillende mate) invloed op het te voeren beleid van een verbonden partij. Een financieel belang is aan de orde als de gemeente financieel bijdraagt aan een verbonden partij. De gemeente kan worden aangesproken op het functioneren van de verbonden partij en de financiële resultaten van een verbonden partij.

Vormen van verbonden partijen zijn:

Verbonden partijen met een privaatrechtelijk karakter

Bij deze verbonden partijen is er sprake van financiële en/of bestuurlijke belangen (zeggenschap) van de gemeente in private rechtspersonen zoals vennootschappen (Naamloze Vennootschap (NV), Besloten Vennootschap (BV)), stichtingen en verenigingen. Gemeenten kunnen ook participeren in instellingen zonder eigen rechtspersoonlijkheid. Deze instellingen vallen onder de rechtspersoonlijkheid van de instelling waar zij deel van uitmaken.

Verbonden partijen met een publiekrechtelijk karakter

Bij deze verbonden partijen gaat het om deelname van de gemeente aan gemeenschappelijke regelingen op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). De Wgr is in essentie het wettelijk kader voor de -al dan niet vrijwillige- samenwerking tussen gemeenten en/of provincies voor uitvoering van lokale en regionale taken.

Er zijn verschillende varianten voor een gemeenschappelijke regeling. De zwaarste vorm is een gemeenschappelijke regeling met een openbaar lichaam en heeft de status van een rechtspersoon. De lichtere vormen zijnde een gemeenschappelijk orgaan, de centrumgemeente-variant en de samenwerkingsovereenkomst zijn gemeenschappelijke regelingen zonder eigen rechtspersoonlijkheid en derhalve in formele zin geen verbonden partij. Alhoewel de gemeente daarin wel een financieel en bestuurlijk belang in heeft en dus informeel wel beschouwd kan worden als een verbonden partij.

Nota Verbonden Partijen

De gemeenteraad van Steenbergen heeft op 11 april 2024 de nieuwe Nota Verbonden Partijen vastgesteld. Deze nota moest vernieuwd worden als gevolg van een aantal actualiteiten zoals de inwerkingtreding van de herziene Wet Gemeenschappelijk Regelingen (Wgr). De nieuwe nota neemt de conclusies van de evaluatie van de vorige nota mee.

De nieuwe nota verbonden partijen is een kaderstellend document met eenduidige regels voor de hele regio West-Brabant en alle verbonden partijen die hierin betrokken zijn. Midden Brabant (Tilburg en omstreken) sluiten ook aan op de financiële richtlijnen in de nota.

De nota geldt zowel voor private als publiekrechtelijke verbonden partijen en dus alle partijen waar de gemeente een financieel en/of bestuurlijk belang in heeft. Voor de details verwijzen we u naar de nota zoals deze gepubliceerd is op het gemeenteblad.

BBV

Het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) is ook van toepassing op de gemeenschappelijke regelingen, voor zover zij een eigen begroting en jaarrekening moeten opstellen. Voor de gemeenschappelijke regelingen gelden de nieuwe BBV-regels vanaf de begroting 2018.

Artikel 15 van het BBV schrijft over de paragraaf verbonden partijen het volgende voor:

1. De paragraaf betreffende de verbonden partijen bevat ten minste:
 - de visie op en de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen
 - de lijst van verbonden partijen.

2. In de lijst van verbonden partijen wordt ten minste de volgende informatie opgenomen:
- de naam en de vestigingsplaats
 - het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt
 - de veranderingen die zich hebben voorgedaan gedurende het begrotingsjaar in het belang dat de gemeente in de verbonden partij heeft
 - de eventuele risico's van de verbonden partij
 - het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het eind van het begrotingsjaar
 - het resultaat van de verbonden partij

Financiële gegevens

Uitgangspunt is dat financiële gegevens over 2025 worden vermeld. Als deze niet bekend zijn dan worden de financiële gegevens over 2024 opgenomen. Voor het Eigen Vermogen is het uitgangspunt dat vermeld wordt het totaal van de reserves exclusief het exploitatieresultaat van het lopende jaar. Het Vreemd Vermogen = Totaal passiva -/- eigen vermogen.

Lijst verbonden partijen van de gemeente Steenbergen

De verbonden partijen van onze gemeente zijn, conform het BBV, gesplitst in:

- Gemeenschappelijke regelingen:

1. Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (VRMWB)
2. Gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg West-Brabant (GGD)
3. Werkvoorzieningschap West-Noord-Brabant (WVS-groep)
4. Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord (RAV)
5. Gemeenschappelijke regeling Regio West-Brabant (hieronder o.a. Rewin en KCV)
6. Gemeenschappelijke regeling Programma Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten
7. Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB)
8. Intergemeentelijke Sociale Dienst Brabantse Wal (ISD BW)
9. West-Brabants Archief (WBA)

- Vennootschappen en coöperaties:

1. NV Bank voor Nederlandse Gemeenten (BNG)
2. NV Brabant Water

- Stichtingen en verenigingen:

1. Stichting inkoopbureau West-Brabant

- Overige verbonden partijen:

N.v.t.

In de nota Verbonden Partijen zijn de volgende financiële richtlijnen vastgelegd:

1. We verwachten van het bestuur van de gemeenschappelijke regeling dat zij een structureel sluitende meerjarenbegroting, waarin vier jaar vooruit wordt gekeken, aanbiedt aan de deelnemers. De gemeenschappelijke regeling vermeldt duidelijk de uitgangspunten die gebruikt zijn voor de begroting voor het komende jaar. In de begroting voor het komende jaar neemt de gemeenschappelijke regeling ook een overzicht op met de bijdragen voor de komende vier jaar per deelnemer.
2. De begroting wordt opgesteld op basis van ongewijzigd beleid. Er worden dus geen nieuwe taken of uitbreiding van bestaande taken in de primitieve begroting opgenomen, behalve als dit eerder door het algemeen bestuur is besloten.
3. De begroting bevat een overzicht met het verloop van aanwezige reserves. In dit overzicht is te zien wanneer de reserve wordt ingezet en voor welk bedrag per jaar. Hierin wordt ook het doel van de reserve omschreven. Wanneer een reserve 2 jaar of langer niet wordt ingezet, dan legt de gemeenschappelijke regeling de instandhouding of vrijval van deze reserve in de besluitvorming bij de ontwerpbegroting voor. Het uitgangspunt is dat deze reserve op dat moment vrijvalt. Wordt er niet besloten tot vrijval dan geeft de gemeenschappelijke regeling in de ontwerpbegroting de planning en het doel van de uitgaven voor deze reserve opnieuw aan. Via de ontwerpbegroting worden de gemeenteraden in de gelegenheid gesteld hierop een zienswijze in te dienen.
4. De bijdrage van de deelnemende gemeenten in de begroting voor het komende jaar stijgt maximaal met de geldende CAO-indexering, overige CAO-afspraken en de prijsontwikkeling uit de meest recente circulaire. Voor het opstellen van zowel de kaderbrief als de begroting

gebruikt de gemeenschappelijke regeling de dan meest recente circulaire voor zowel de loon- als de prijsindex. Hiervoor gebruiken we de meest recente ramingen zoals opgenomen in het Centraal Economisch Plan van het Centraal Plan Bureau. Voor de loonontwikkeling wordt hierbij 'de index van de loonvoet sector overheid' gevolgd en voor de prijsontwikkeling 'de index van de netto materiele consumptie'. De verbonden partij geeft bij de kaderbrief en de begroting een specificatie weer van de verhouding lonen/prijzen in haar exploitatiebegroting. Voor het opvangen van afwijkingen tussen de indexeringen die in de begroting zijn opgenomen en de werkelijke CAO-indexering, overige CAO-afspraken en de werkelijke prijsontwikkeling houdt de verbonden partij een beperkte algemene reserve aan om de bedrijfsvoering in het lopende boekjaar te kunnen continueren zonder dat hiervoor een beroep moet worden gedaan op de deelnemers en een zienswijzenprocedure moet worden gevolgd. Uiteraard wijzigt de deelnemersbijdrage ook wanneer er wijzigingen zijn in de kwantiteit van de dienstverlening die de deelnemers afnemen.

5. Een besluit van het algemeen bestuur van een verbonden partij tot instelling van een algemene reserve is goed gemotiveerd, onderbouwd en voorzien van bijbehorende spelregels. Op dit besluit van het algemeen bestuur wordt een zienswijzemogelijkheid geboden aan de deelnemende gemeenten bij de concept-begroting(wijziging). De algemene reserve wordt aangevuld tot de maximale hoogte zoals vastgesteld door het algemeen bestuur. Voor het bepalen van de omvang van de (beperkte) algemene reserve kan het algemeen bestuur een advies vragen aan de accountant, maar de algemene reserve bedraagt niet meer dan 8% van de totale lasten in de begroting (uitgangspunt is en blijft dat de weerstandscapaciteit bij de deelnemers wordt aangehouden).
6. Een positief jaarrekeningresultaat wordt uitgekeerd aan de deelnemers. De gemeenschappelijke regeling kan hier alleen van afwijken door een duidelijk en gemotiveerd voorstel voor resultaatbestemming voor te leggen aan het algemeen bestuur. Over een dergelijk voorstel besluit het algemeen bestuur.
7. In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing beschrijft de gemeenschappelijke regeling de risico's met de meeste impact en de getroffen beheersingsmaatregelen. Ook geeft de gemeenschappelijke regeling inzicht in de benodigde weerstandscapaciteit.

Aanvullende financiële richtlijn

In verband met de verwachte neerwaartse bijstelling van het Gemeentefonds in 2026 beschrijft de gemeenschappelijke regeling in de kadernota en de begroting 2026 in hoeverre de bijdrage van de gemeente/deelnemers gelijk blijft aan c.q. beperkt stijgt ten opzichte van de bijdrage voor 2025. Dit kan door besparingen voor te stellen of beleidsinhoudelijke keuzes aan te geven.

Bovenstaande richtlijnen niet geldend voor Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord (RAV)

Gemeenschappelijke regelingen:

1. Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (VRMWB)

Vestigingsplaats	Tilburg
Openbaar belang	<p>Binnen de gemeenschappelijke regeling werken de deelnemende gemeenten samen ten behoeve van de goede behartiging van de zorg voor de veiligheid van en de hulpverlening aan de burgers in hun werkgebied. Dit in het bijzonder bij de voorbereiding op en het bestrijden van ongevallen en rampen. De missie luidt: <i>Samen maken wij onze regio veiliger.</i></p> <p><i>“Wij zijn een krachtige en gerespecteerde speler in het veld van fysieke veiligheid. Wij stimuleren dat de samenleving bewust met risico's om kan gaan. Wij helpen om goede afwegingen te maken door onze expertise actief te delen en treden slagvaardig en vakbekwaam op. Wij zijn betrouwbaar omdat we altijd hulp bieden of een handelingsperspectief geven.”</i></p>
Betrokkenen	Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Midden en West-Brabant is een gemeenschappelijke regeling van de 24 gemeenten. Dit valt samen met het werkgebied van de politieregio Midden- en West-Brabant.
Bestuurlijk belang	<p>Het algemeen bestuur bestaat uit leden van de deelnemende gemeenten, elk lid heeft één stem in de vergadering. De gemeenteraad wijst hiervoor de burgemeester, een wethouder of een raadslid aan als lid. Het dagelijks bestuur bestaat uit een voorzitter en zes andere leden. Deze zes leden worden als volgt aangewezen:</p> <ul style="list-style-type: none">• Twee leden die ook lid zijn van de Bestuurscommissie Geneeskundige Hulpverlening• Twee leden die ook lid zijn van de Bestuurscommissie Regionale Brandweer• Twee leden die ook lid zijn van het dagelijks bestuur van de Politieregio Midden- en West-Brabant.
Financieel belang	<p><i>Programma Leefomgeving en Duurzaamheid</i></p> <p>Voor het jaar 2025 bedraagt de bijdrage € 1.590.230.</p> <p>Met ingang van begrotingscyclus 2023 worden de verdeelsleutels jaarlijks geactualiseerd naar de meest recente Cebeonmaatstaven. Voor de beleidsbegroting 2025 is dit op basis van meicirculaire 2023. Voor de gemeente Steenbergen betekent dit een hogere bijdrage.</p>
Risico's	<p>Risicomanagement is een belangrijk instrument voor de Veiligheidsregio. Hierop wordt dan ook veel aandacht aan besteed. Het proces is effectief ingericht, het gehele proces, van de identificatie tot en met evaluatie van beheersmaatregelen, wordt consequent doorlopen. De belangrijkste risico's zijn vastgelegd in een risicomatrix.</p> <p>De volgende risico's zijn van belang: beschikbaarheid van voldoende vrijwilligers, Chemiepack, continuïteit en beheerskosten ICT, organisatie doorontwikkeling, tweede loopbaanbeleid, de Omgevingswet en WNRA en Europese deeltijdrichtlijn. De veiligheidsregio heeft geen algemene reserve die kan dienen om de risico's op te vangen.</p>
Eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat	<p>Eigen vermogen begin 2025 € 5.233.000, eind 2025 € 4.444.000</p> <p>Vreemd vermogen begin 2025 € 49.958.000, eind 2025 € 57.369.000</p> <p>Verwacht resultaat 2025 € -</p>

2. Gemeenschappelijke regeling Gemeenschappelijk Gezondheidsdienst West-Brabant (GGD)

Vestigingsplaats	Breda
Openbaar belang	Zorg te dragen voor minimaal de uitvoering van de wettelijk aan de gemeente opgedragen taak van collectieve preventie en inhoud te geven aan de voor de deelnemende gemeenten noodzakelijke en de door de deelnemende gemeenten gewenste samenwerking op het terrein van de openbare gezondheidszorg en de preventieve gezondheidszorg.
Doel	Het behartigen van de belangen van de gemeenten op het gebied van de publieke gezondheid.
Betrokkenen	De volgende gemeenten nemen deel: Altena, Alphen-Chaam, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Halderberge, Moerdijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Woensdrecht en Zundert.
Bestuurlijk belang	Binnen de GGD worden twee bestuursorganen onderscheiden: <ul style="list-style-type: none"> • Algemeen bestuur: hierin hebben vertegenwoordigers van alle gemeenten zitting, aangevuld met twee vertegenwoordigers namens de GGD. • Dagelijks bestuur: vanuit het algemeen bestuur heeft minimaal een viertal personen tevens zitting in het dagelijks bestuur, aangevuld met 2 bestuursleden op basis van deskundigheid.
Financieel belang	<i>Programma Mens en samenleving</i> De bijdragen per gemeente worden jaarlijks geïndexeerd. De bijdrage van de gemeente Steenbergen in 2025 bedraagt € 630.675 (2024: € 586.703). Het belang van de gemeente Steenbergen in de GGD WB heeft bedraagt 2,47%.
Risico's	Volgens de uitgevoerde risicoanalyse door de GGD bedraagt het beschikbare weerstandsvermogen € 2.754.000. De dekkingsratio komt uit op 105%.
Eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat	Eigen vermogen begin 2025 € 6.587.000, eind 2025 € 6.667.000 Vreemd vermogen begin 2025 € 10.500.000, eind 2025 € 10.500.000 Verwacht resultaat 2025 € -

3. Gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningschap West-Brabant (WVS-groep)

Vestigingsplaats	Roosendaal
Openbaar belang	Verzorgt voor de 9 deelnemende gemeenten de sociale werkvoorziening in West-Brabant.
Doel	De WVS-groep heeft als missie dat zij als maatschappelijke organisatie mensen kansen biedt om zichzelf door middel van arbeid te ontwikkelen met als doel het vinden van regulier werk of werk in een (meer) beschutte omgeving. De WVS-groep voert haar missie uit in aansluiting op het gemeentelijke beleid van de in de gemeenschappelijke regeling betrokken gemeenten om de sociale werkvoorziening regionaal aan te pakken. De gemeente Steenbergen participeert dus om invulling te geven aan zijn wettelijke verplichting op een wijze die tevens leidt tot de realisatie van efficiencywinst.
Betrokkenen	In de gemeenschappelijke regeling nemen de volgende gemeenten deel: Bergen op Zoom, Etten-Leur, Halderberge, Moerdijk, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Woensdrecht en Zundert.
Bestuurlijk belang	De negen gemeenten uit het werkgebied West Noord-Brabant hebben één afgevaardigde in het Algemeen Bestuur, plus een secretaris. Daarnaast is sprake van een Dagelijks Bestuur waarin vertegenwoordigers uit drie gemeenten worden gekozen, aangevuld met een secretaris en een adviseur.
Financieel belang	<i>Programma Economie, Toerisme en Recreatie</i> Met ingang van 1 januari 2008 ontvangt de gemeente het decentraal budget Wet Sociale Werkvoorziening. In principe wordt aan het werkvoorzieningschap een bijdrage betaald voor een minimumaantal te plaatsen Standaard Eenheden WSW werknemers. Indien dit aantal en de vergoeding per SE niet afwijkt van de door het rijk vastgestelde aantallen en bedragen zal er geen manco ontstaan tussen het ontvangen budget en de door de gemeente te betalen bijdragen. Aansluitend op de missie van de WVS-groep, verstrekt de gemeente een financiële bijdrage per SW-medewerker uit de gemeente Steenbergen. Over 2025 bedraagt de gemeentelijke bijdrage € 373.105.
Risico's	Als risico's worden beschouwd alle redelijke voorzienbare risico's die niet in de begroting zijn verwerkt en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de omvang van de exploitatie, het exploitatieresultaat en het eigen vermogen van WVS.
Eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat	Eigen vermogen begin 2025 € 4.250.000, eind 2025 € 4.000.000 Vreemd vermogen begin 2025 € 21.068.000, eind 2025 € 20.818.000 Verwacht resultaat 2025 € - 7.731.000

Aanvullende financiële richtlijnen begroting 2026

1. De op WVS betrekking hebbende ramingen en effecten van de ketensamenwerking worden herkenbaar in een afzonderlijke paragraaf in de begroting 2026 opgenomen. WVS zorgt er voor dat haar begroting op dit punt aansluit bij de begrotingen van het Werkplein Hart van West-Brabant en de ISD Brabantse Wal.
2. De in de financiële richtlijn 3 bedoelde reserves betreffen uitsluitend de bestemmingsreserves.

Beleidsmatige richtlijnen begroting 2026

1. WVS houdt inzichtelijk welke activiteiten en risico's verbonden zijn aan de afbouw van het huidige WSW-bestand in combinatie met de opdrachtportefeuille en stelt maatregelen voor om nadelige financiële gevolgen daarvan zoveel mogelijk te beperken.
2. WVS besteedt in de begroting 2026 aandacht aan de visie en ambitie rondom de doorontwikkeling van het sociaal ontwikkelbedrijf.
3. De begroting van WVS wordt daarbij opgesteld in lijn met de ambities en doelstellingen van de integrale ketensamenwerking met het Werkplein Hart van West-Brabant en de ISD Brabantse Wal. De ketenpartners dienen hun activiteiten en inspanningen in samenhang te bezien, waarbij het resultaat van de organisaties tezamen optimaal dient te zijn.
4. Ten aanzien van deze ambities en doelstellingen verwachten we dat WVS samen met het Werkplein en ISD komt tot concrete doelstellingen rond de ontwikkelingen van inwoners, zowel in kwalitatief als kwantitatief opzicht.
5. Daarbij verwachten we dat WVS in afstemming met de ketenpartners zorgt voor passende leerroutes en ontwikkeltrajecten die aansluiten bij de vraag op de arbeidsmarkt en de

- veranderende doelgroep waarvoor deze trajecten worden ingezet. We vragen WVS daarbij innovatief te werk te gaan, zodat recht wordt gedaan aan de uitdagingen rond de doelgroep.
6. In de begroting 2026 wordt de inzet van WVS ten behoeve van de ketensamenwerking in een afzonderlijke paragraaf uitgewerkt.

4. Gemeenschappelijke regeling Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord (RAV)

Vestigingsplaats	Tilburg
Openbaar belang/doel	Het openbaar lichaam heeft tot doel het verlenen of doen verlenen van ambulancezorg.
Betrokkenen	De Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord is een gemeenschappelijk regeling van de gemeenten in het werkgebied Midden en West-Brabant (24 gemeenten) en van de gemeenten in het werkgebied Brabant-Noord (17 gemeenten).
Bestuurlijk belang	Het bestuur van het openbaar lichaam bestaat uit het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur en de voorzitter. Het Algemeen Bestuur bestaat uit één vertegenwoordiger per deelnemende gemeente. Het Dagelijks Bestuur, bestaande uit de voorzitter en maximaal 5 leden, worden uit en door het Algemeen Bestuur aangewezen. De voorzitter wordt aangewezen uit het midden van het Algemeen Bestuur en is zowel voorzitter van het Algemeen Bestuur als het Dagelijks Bestuur.
Financieel belang	<i>Programma Mens & Samenleving</i> In de regeling is niet opgenomen hoe de door de deelnemende gemeenten te betalen bijdrage wordt bepaald, maar geschiedt op basis van een bedrag per inwoner. De zorgverzekeraars betalen de RAV. De RAV ontvangt geen gemeentelijke financiële bijdrage.
Risico's	Het weerstandsvermogen is voldoende om de in de beleidsbegroting genoemde risico's op te vangen.
Eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat	Eigen vermogen begin 2025 € 15.099.000, eind 2025 € 14.758.000 Vreemd vermogen begin 2025 € 33.302.000, eind 2025 € 31.611.000 Verwacht resultaat 2025 € 341.000

Aanvullende financiële richtlijnen begroting 2026

De financiële richtlijnen wijken bij RAV af van de algemene regionale voorbereide financiële richtlijnen. Dit heeft met de specifieke wijze van financieren van de RAV te maken.

Beleidsmatige richtlijnen begroting 2026

1. De RAV waarborgt onder de Wet ambulancezorgvoorzieningen de kwaliteit en continuïteit van de ambulancezorg in heel haar werkgebied. De ambulancezorg dient blijvend te worden uitgevoerd zonder gemeentelijke financiële bijdragen.
2. Het Meerjarenplan 2022-2025 van de RAV loopt tot en met 2025. De RAV betreft bij de opstelling van het nieuwe meerjarenplan de stakeholders. Het nieuwe meerjarenplan komt tot uitdrukking in de begroting 2026.
3. Het Landelijk Kwaliteitskader Ambulancezorg 1.0 bevat 26 indicatoren waarmee daadwerkelijk het niveau van de geleverde zorg wordt gemeten. Tijdigheid in het spoedvervoer is er hier één van. De indicatoren zijn onderverdeeld in zeven segmenten: Bereikbare en beschikbare zorg, Patiënt centraal, Veilige zorg, Professionaliteit, Samenwerken, Continue verbeteren en Basis op orde. De RAV informeert de gemeenten in haar begroting hoe zij voldoet aan het landelijke kwaliteitskader en de opgenomen indicatoren.
4. De RAV is in 2024 gestart met de implementatie van de nieuwe urgentie-indeling ambulancezorg. De nieuwe indeling kent zeven in plaats van drie urgentieniveaus. De RAV verwerkt de nieuwe urgentie-indeling in haar begroting waarbij inzage in de responstijden op A0 en A1 (voorheen A1 en A2 ritten) behouden blijft. Uitgangspunt dient te zijn dat in het hele werkgebied de responstijd voor A0 ritten niet meer dan 5% wordt overschreden (melding-aankomst meer dan 15 minuten).
5. In haar begroting geeft de RAV aan wat het Integraal Zorg Akkoord (IZA) en de landelijke Beleidsagenda Toekomstbestendige Acute Zorg van VWS betekent voor de ambulancezorg in haar werkgebied. De beleidsagenda kent drie kernpunten: Kwaliteit en toegankelijkheid van de zorg, Zorgcoördinatie en Samenwerking in de regio.

5. Gemeenschappelijke regeling Regio West-Brabant (RWB)

Vestigingsplaats	Etten-Leur
Openbaar belang	Intergemeentelijke samenwerking om te komen tot een strategische agenda en een strategische visie.
Doel	Door samenwerking bij bovengemeentelijke beleidsmatige en strategische vraagstukken een bijdrage te leveren aan het realiseren van gemeentelijke en regionale doelstellingen. Daarnaast zijn de volgende samenwerkingsverbanden in deze nieuwe gemeenschappelijke regeling ondergebracht: KCV (Kleinschalig Collectief Vervoer), Regiobureau Breda, Milieu & Afval Regio Breda, GGA (GebiedsGerichteAanpak) en het Loopbaancentrum West-Brabant. Daarnaast is hierin ook de NV Rewin opgenomen.
Betrokkenen	De deelnemende gemeenten (16 stuks) zijn: Alphen-Chaam, Altena, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Halderberge, Moerdijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Woensdrecht en Zundert.
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur wordt gevormd door de 16 gemeenten. Het college van iedere deelnemende gemeente wijst één lid en één plaatsvervangend lid aan. De leden van de West-Brabantse Vergadering (het AB) hebben elk een stem van gelijk gewicht. Besluiten met betrekking tot de begroting en de jaarrekening worden genomen met tenminste 10 stemmen voor, welke stemmen tenminste de helft van het aantal inwoners van het gebied plus 1 vertegenwoordigen.
Financieel belang	<i>Programma Bestuur & Dienstverlening</i> <i>Programma Mens & Samenleving</i> <i>Programma Economie, Toerisme en Recreatie</i> De gemeentelijke bijdrage is voor wat het algemene deel betreft gebaseerd op het inwoneraantal op 1 januari van het jaar, voorafgaand aan dat waarvoor de bijdrage verschuldigd is. Naast de algemene bijdrage is de bijdrage afhankelijk van de activiteiten waaraan wordt deelgenomen. Voor het jaar 2025 bedraagt de bijdrage € 779.696.
Risico's	De grootste risico's bij KCV betreffen het faillissement van de huidige vervoerder en een capaciteitstekort. Het grootste risico op het onderdeel regioarcheologie is uitval van personeel. Het grootste risico op het mobiliteitscentrum heeft betrekking op Flex-West Brabant. Voor een aantal specifieke onderdelen zijn er met instemming van het algemeen bestuur reserves gevormd.
Eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat	Eigen vermogen begin 2025 € 916.000, eind 2025 € 977.000 Vreemd vermogen begin 2025 € 6.420.000, eind 2025 € 6.420.000 Verwacht resultaat 2025 € -

Aanvullende financiële richtlijnen begroting 2026

Bij de uitvoeringsgerichte taak Kleinschalig Collectief Vervoer geldt voor de vervoersprijs per eenheid een aanpassing aan de hand van de branchegerichte NEA-index. Verder worden de vervoerslasten begroot aan de hand van het geprognosticeerde gebruik van de vervoersvoorziening. Doorbelasting van kosten aan gemeenten en provincie vindt plaats op basis van realisatie.

Beleidsmatige richtlijnen begroting 2026

In de begroting 2026 wordt in heldere taal aangegeven:

1. Welke doelen uit de strategische agenda en actieprogramma 2024 – 2028 in 2026 worden gerealiseerd en welke doelen in de periode 2027-2028 worden beoogd;
2. Wat de financiële en personele inzet van de RWB hierbij is en welke aanvullende middelen (capaciteit en financiën) van de gemeenten worden gevraagd;
3. Of, en zo ja op welke wijze er voor de uitvoering van de actieagenda samenwerking nodig is met de Stedelijke Regio's en Rewin en hoe deze samenwerking wordt vormgegeven;
4. Op welke wijze de verbinding met onderwijs en bedrijfsleven wordt gelegd bij de uitvoering van het actieprogramma.

6. Gemeenschappelijke regeling Programma voorkoming schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten

Vestigingsplaats	Breda
Openbaar belang/doel	De gemeenschappelijke regeling is aangegaan met als doel het behartigen van de belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van de uitvoering van de Leerplichtwet 1969 en de Regionale Meld en Coördinatiefunctie. De gemeente Steenbergen mandateert alleen de bevoegdheid op het gebied van uitvoeringsniveau 1 (toezicht op de naleving van de Leerplichtwet 1969 en de registratie van voortijdig schoolverlaters) aan het gemeenschappelijk orgaan.
Betrokkenen	De gemeenten in de regio West-Brabant bestaande uit de gemeenten Altena, Alphen-Chaam, Baarle Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Halderberge, Moerdijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Woensdrecht en Zundert.
Bestuurlijk belang	Het gemeenschappelijk orgaan bestaat uit de aangewezen leden van het college van Burgemeester en Wethouders van alle deelnemende gemeenten en wijzen uit hun midden een voorzitter, alsmede plaatsvervanger, aan.
Financieel belang	<i>Programma Mens & Samenleving</i> De gemeente draagt naar rato van het aantal inwoners van 5 tot 23 jaar (per 1 januari van het voorgaande begrotingsjaar) bij in de zowel de personeelskosten als de uitvoeringskosten die verbonden zijn aan de uitvoering van de taken van het Programma. Voor het jaar 2025 bedraagt de bijdrage € 15.472.
Risico's	Het volgende risico is geïdentificeerd: uittreding van één van de deelnemende gemeenten. Dit kan financiële gevolgen hebben voor de begroting. Gelet op de grote verschillen in financiële deelname van de verschillende gemeenten is het kwantificeren van dit risico niet zinvol.
Eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat	Eigen vermogen begin 2025 € -, eind 2025 € - Vreemd vermogen begin 2025 € 2.080.639, eind 2025 € 2.080.639 Verwacht resultaat 2025 € -

Beleidsmatige richtlijnen begroting 2026

Er zijn geen beleidsmatige richtlijnen voor het RBL omdat Steenbergen, samen met de gemeenten Bergen op Zoom, Roosendaal, Woensdrecht en Halderberge, de beleidstaken uitvoert op het niveau van vijf West-Brabant West gemeenten (netwerksamenwerking WBW) en ze niet van het RBL afneemt. Deze netwerkgemeenten zijn de zgn. "Niveau 1 gemeenten", die slechts de leerlingenadministratie van het RBL afnemen.

De vijf gemeenten hebben hun beleidsvoornemens rond de aanpak van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten in het LMC Uitvoeringsplan West-Brabant West 2021-2025 verwoord. Dit document is op aanvraag verkrijgbaar.

7. Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB)

Vestigingsplaats	Tilburg
Openbaar belang	Op 1 juni 2013 is de Omgevingsdienst MWB (OMWB) gestart, als één van de 29 Omgevingsdiensten in Nederland. De OMWB is een gemeenschappelijke regeling, opgericht door 27 gemeenten en de provincie Noord-Brabant. Deze participeren in de Gemeenschappelijke Regeling. De gemeenten en provincie zijn zowel eigenaar als opdrachtgever van de OMWB. De gemeenschappelijke regeling OMWB kent een Algemeen en een Dagelijks Bestuur. Het bestuur vergadert 4 à 5 keer per jaar. Het bestuur stelt de inhoudelijke en financiële kaders voor de organisatie vast. De omgevingsdienst is belast met de uitvoering van het verplichte Landelijke Basispakket, het vervullen van een adviserende taak op het terrein van de vergunningverlening, toezicht en handhaving, alsmede een coördinerende en afstemmende taak tussen deelnemers.
Doel	In het Besluit Omgevingsrecht van 1 juli 2017 (BOR) is bepaald dat de Omgevingsdienst in opdracht van de 28 bevoegde gezagen een adequate uitvoering geeft aan de taken vergunningverlening, toezicht en handhaving voor milieu- en andere omgevingsrecht taken. De taken van de dienst zijn in het BOR vastgelegd, het zogenoemde wettelijke basistakenpakket (BTP). Naast de wettelijke basistaken die aan de dienst zijn opgedragen hebben de bevoegde gezagen de vrijheid om verzoektaken met betrekking tot milieu en ook andere beleidsvelden op te dragen aan de dienst. Bijvoorbeeld ten aanzien van ruimtelijke ordening en bouw. In 2019 is de verhouding tussen wettelijke basistaken en verzoektaken ongeveer 80% - 20%.
Betrokkenen	Betrokkenen zijn de provincie Noord-Brabant alsmede de gemeenten Altena, Alphen-Chaam, Baarle Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Dongen, Drimmelen, Halderberge, Heusden, Hilvarenbeek, Etten-Leur, Geertruidenberg, Gilze en Rijen, Goirle, Loon op Zand, Moerdijk, Oisterwijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Tilburg, Waalwijk, Woensdrecht en Zundert.
Bestuurlijk belang	De colleges van B en W en Gedeputeerde Staten zijn deelnemers in de gemeenschappelijke regeling. Gezamenlijk vormen zij het Algemeen Bestuur, waarin iedere deelnemer met één wethouder/ burgemeester en gedeputeerde deelneemt. Het AB heeft de rol van eigenaar en is verantwoordelijk voor de continuïteit, de kwaliteit en het financieel beheer van de OMWB. Kernachtig gezegd: het AB heeft een kaderstellende en toezichthoudende rol. Het AB stelt de begroting en de jaarrekening vast. Voor de jaarlijkse begroting geldt een zogenoemde zienswijze procedure, waarbij de gemeenten en provincie in de gelegenheid zijn een inhoudelijke reactie in te brengen op de begroting. Uit het AB wordt een DB benoemd. De DB leden maken deel uit van het AB. De vergaderingen van het AB worden door het DB voorbereid. Het DB neemt ook bestuursbesluiten die geen besluitvorming in het AB behoeven, dit conform hetgeen is bepaald in de Gemeenschappelijke Regeling. Op 15 december 2017 heeft het AB een besluit genomen over een duurzame financiering van de OMWB. De grondslag daarvoor is de zogenoemde MWB norm. Deze norm heeft betrekking op de uitvoering van de wettelijke basistaken van de dienst. In de wettelijke basistaken kan onderscheid worden gemaakt tussen enerzijds inrichting gebonden taken en anderzijds de niet inrichting gebonden taken (resp. categorieën 1-7 en 8-11 van het Besluit Omgevingsrecht van 1 juli 2017). De ruggengraat van de MWB norm wordt gevormd door het Inrichtingen Bestand en het door het AB vastgestelde ambitieniveau voor de niet inrichting gebonden taken. Jaarlijks stelt het AB de tarieven voor de declarabele uren vast. De norm voor declarabiliteit is thans gemiddeld 1350 declarabele uren per medewerker in het primair proces. Dit is het uitgangspunt voor de begroting. De OMWB heeft een risicoreserve. Deze reserve is gebaseerd op de jaarlijks door het AB -via de begroting- vast te stellen risicoanalyse.
Financieel belang	<i>Programma Leefomgeving & Duurzaamheid</i> De gemeente draagt op basis van vastgelegde tarieven en/of productprijzen per geleverde prestaties/ inzet. Een eventueel negatief resultaat kan naar rato van ieders afname (=omzet) ten laste van de deelnemers worden gebracht. We zijn in het verleden geconfronteerd met negatieve resultaten. Met de uitvoering van het plan "Huis op Orde" en het uitvoeren van bezuinigingen wordt getracht te komen tot een adequate bedrijfsvoering. Dit biedt echter geen garantie dat er niet opnieuw sprake kan zijn van incidentele dan wel structurele prijsverhogingen of incidentele/structurele verhogingen van onze bijdrage aan de OMWB. De bijdrage 2025 is geraamd op € 789.447 .
Risico's	Het Algemeen Bestuur heeft besloten een model vast te stellen dat erop neerkomt dat 5% van het (begrotings-/jaarrekening-) totaal van de exploitatierekening wordt aangehouden als

	weerstandsvormogen. De belangrijkste risico's zijn de volgende: inhuur versus vast personeel, transitie mens en systeem, problematiek arbeidsmarkt, COVID-19, invoering omgevingswet en kosteneffectiviteit.
Eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat	Eigen vermogen begin 2025 € 3.148.000, eind 2025 € 2.930.000 Vreemd vermogen begin 2025 € 1.055.000, eind 2025 € 1.055.000 Verwacht resultaat 2025 € -

Specifieke financiële richtlijn begroting 2026

In verband met de verwachte neerwaartse bijstelling van het Gemeentefonds in 2026 beschrijft de gemeenschappelijke regeling in de kadernota en de begroting 2026 in hoeverre de bijdrage van de gemeente/deelnemers gelijk blijft aan c.q. beperkt stijgt ten opzichte van de bijdrage voor 2025. Dit kan door besparingen voor te stellen of beleidsinhoudelijke keuzes aan te geven.

Beleidsmatige richtlijnen begroting 2026

1. De omgevingsdienst is in 2024 gestart met de implementatie van het kwaliteitsmanagementsysteem in de organisatie. In de kaderbrief 2026 geeft de omgevingsdienst concreet aan op welke wijze de resultaten van het kwaliteitsmanagementsysteem en de doorontwikkeling van datamanagement en -beheer worden verwerkt in de (meerjaren)begroting 2026. Bijvoorbeeld door in het beleidsdeel van de begroting inzage te geven in de aanpak van de ontwikkeling van kritieke prestatie-indicatoren (kpi's) voor de primaire processen (dienstverlening).
2. Wij hebben de OMWB gevraagd om in 2025, samen met de deelnemers, de MWB-norm te herzien en te komen tot een nieuwe financieringsopzet. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de rapportage 'Financieringssystematiek omgevingsdiensten' vastgesteld op 20 juni 2024 door het bestuurlijk overleg Interbestuurlijk Programma Versterking VTH (IBP VTH) en het Gemeenschappelijk Uitvoeringskader (GUK). Het proces om tot een nieuwe financieringssystematiek te komen wordt in de Kaderbrief 2026 beschreven en ook de (potentiële) gevolgen voor de (meerjaren)begroting 2026 en verder.

8. Gemeenschappelijke regeling Intergemeentelijk Sociale Dienst Brabantse Wal (ISD BW)

Vestigingsplaats	Bergen op Zoom
Doel	De gemeenschappelijke regeling heeft tot doel de regionale uitvoering van de regelingen op het gebied van bijstandsverlening, werkgelegenheid en inkomensvoorzieningen.
Betrokkenen	Deelnemers in de gemeenschappelijke regeling zijn de gemeenten Bergen op Zoom, Steenbergen en Woensdrecht.
Bestuurlijk belang	Het gemeenschappelijk orgaan bestaat uit de door de deelnemende colleges van burgemeester en wethouders aangewezen wethouder van de deelnemende gemeente. Zij benoemen uit hun midden een voorzitter. Besluiten van het gemeenschappelijk orgaan worden bij gewone meerderheid van stemmen genomen. De leden uit de gemeenten Woensdrecht en Steenbergen hebben beide één stem, het lid van de gemeente Bergen op Zoom heeft 2 stemmen.
Financieel belang	<i>Programma Economie, Toerisme & Recreatie</i> De bijdrage aan de regeling is gebaseerd op de verdeelsleutel "klantenaantal". Voor het jaar 2025 bedraagt de bijdrage € 1.588.371.
Risico's	Risico's bevinden zich in de formatie van medewerkers en de automatisering van systemen.
Eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat	De GR heeft geen eigen en vreemd vermogen.

9. Gemeenschappelijke regeling West-Brabants Archief (WBA)

Vestigingsplaats	Bergen op Zoom
Doel	Het WBA draagt bij aan een efficiënte en effectieve borging van digitale informatie voor de bedrijfsvoering, verantwoording en controleerbaarheid nu en voor erfgoed in de toekomst. Het WBA faciliteert de gemeenten in het maken van een omslag naar digitale archivering en informatievoorziening.
Betrokkenen	In de gemeenschappelijke regeling nemen de volgende gemeenten deel: Bergen op Zoom, Etten-Leur, Halderberge, Moerdijk, Roosendaal, Ruphen, Steenbergen, Woensdrecht en Zundert.
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur wordt gevormd door de deelnemende gemeenten. Het college van iedere deelnemende gemeente wijst één lid en één plaatvervangend lid aan. Deze worden benoemd voor een periode gelijk aan de zittingsduur van het college. Het algemeen bestuur vergadert minimaal 2 maal per jaar.
Financieel belang	<i>Programma Bestuur & Dienstverlening</i> De bijdrage aan de regeling is gebaseerd op de verdeelsleutel "aantal strekkende meters archief" zoals die in de archiefbewaarpplaats opgenomen dienen te zijn. Voor het jaar 2025 bedraagt de bijdrage € 210.189 .
Risico's	De belangrijkste risico's betreffen: ziekte personeel waarbij de kosten van vervanging voor rekening van de organisatie komen, loonstijgingen die niet voorzien zijn, e-depot voor zover de hoogte van de kosten niet goed is in te schatten, onzekerheid baten en privacy / datalekken die tot boetes kunnen leiden. Onder weerstandsvermogen wordt verstaan de algemene reserve bestemd voor het afdekken van mogelijke financiële tegenvallers.
Eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat	Eigen vermogen begin 2025 € 255.095, eind 2025 € 255.095 Vreemd vermogen begin 2025 € 460.348, eind 2025 € 425.250 Verwacht resultaat 2025 € -

Beleidsmatige richtlijnen begroting 2026

1. Het West-Brabants Archief zorgt ervoor dat protocollen en standaarden aansluiten bij de actuele landelijke normen en standaarden. Voor onder andere het e-depotprotocol, en als voorbeeld MDTO. Bij het overgaan naar een actuelere versie van een standaard of protocol hanteert het WBA voor de deelnemers een ruime overgangsfase.
2. Zorg voor een goede advisering en het prioriteren van de praktische ondersteuning van de deelnemers. Denk hierbij o.a. aan het e-depot. Neem deelnemers mee in de toekomstige ontwikkelingen van het West-Brabants Archief.

Vennootschappen en coöperaties:

1. BNG Bank N.V. (BNG)

Vestigingsplaats	Den Haag
Doel	De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Toelichting: het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, alsmede het door de statuten beperkte werkterrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlaging aan dit instituut zeer beperkt is. BNG bank bundelt de uiteenlopende vraag van klanten tot een beroep op de financiële markten dat aansluit op de behoefte van beleggers wat betreft volume, liquiditeit en looptijd. Door de combinatie van beide elementen heeft de bank een uitstekende toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan decentrale overheden en aan instellingen voor het maatschappelijk belang. Dat leidt voor de burger uiteindelijk tot lagere kosten voor tal van voorzieningen.
Betrokkenen	Overheden en instellingen op het gebied van volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs, cultuur en openbaar nut (publieke sector).
Bestuurlijk belang	De gemeente Steenbergen heeft geen zetel in het bestuur van de BNG. De gemeente heeft als aandeelhouder wel stemvergadering van aandeelhouders.
Financieel belang	<i>Programma Bestuur & Dienstverlening</i> De bank is een structuurvennootschap. De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een waterschap. De gemeente Steenbergen bezit 11.583 aandelen van € 2,50 per aandeel (0,02% van het totale aantal van 55.690.720 aandelen).
Risico's	De bank beschikt over een uitgebreid risicomodel, waarmee alle risico's goed in beeld zijn en binnen de (wettelijke) normen blijven. Ook de beheersmaatregelen zijn op orde.
Eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat	De laatst bekende gegevens zijn: Eigen vermogen begin 2025 € 4.615 miljoen, eind 2025 € 4.721 miljoen Vreemd vermogen begin 2025 € 107.459 miljoen, eind 2025 € 110.819 miljoen Verwacht resultaat 2025 € -

2. NV Brabant Water

Brabant Water is in januari 2002 tot stand gekomen door een fusie van Waterleidingmaatschappij Oost-Brabant (WOB) en Waterleiding Maatschappij Noord-West-Brabant (WNWB).

Vestigingsplaats	Den Bosch
Doel	Het primaire doel is het verzorgen van een betrouwbare en zuivere watervoorziening voor iedereen in het werkgebied van Brabant Water.
Betrokkenen	De aandelen van Brabant Water zijn nagenoeg geheel in handen van de Brabantse gemeenten en de provincie Noord-Brabant.
Bestuurlijk belang	Door middel van het bezit van aandelen Brabant Water heeft de gemeente Steenbergen stemrecht in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. In het geval van de gemeente Steenbergen bedraagt de stemverhouding in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op basis van het aantal aandelen in bezit: $33.826 / 2.779.595 = 1,2\%$.
Financieel belang	<i>Programma Bestuur en Dienstverlening</i> De gemeente Steenbergen loopt een financieel risico, maximaal voor wat betreft het vermogensbeslag wat in de nominale waarde van de verkregen aandelen zit. De aandelen in eigendom zijn gewaardeerd tegen een bedrag van € 104.369 (nominale waarde na fusie).
Risico's	Brabant Water heeft een aantal strategische risico's (bijv. verontreiniging van de drinkwaterbron), operationele risico's (bijv. betrouwbaarheid van de waterleidingen), financiële verslaggevingsrisico's

	en compliance risico's benoemd. Voor alle risico's zijn beheersmaatregelen getroffen. Het weerstandsvermogen is ruim voldoende.
Eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat	De laatst bekende gegevens zijn: Eigen vermogen begin 2025 € 690 miljoen, eind 2025 € 699 miljoen Vreemd vermogen begin 2025 € 584 miljoen, eind 2025 € 618 miljoen Verwacht resultaat 2025 € -

Stichtingen en verenigingen:

1. Stichting Inkoopbureau West-Brabant (SIW)

Vestigingsplaats	Etten-Leur
Openbaar belang	Het creëren van voordelen op zowel financieel, kwalitatief en procesmatig gebied op het terrein van inkoop en aanbestedingen voor de zelfstandige gemeenten en voorts al hetgeen met één en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord
Doel	Het professionaliseren van de inkoopfunctie bij de deelnemers. Missie: het in de ruimste zin van het woord ontzorgen van de deelnemers op het gebied van inkoop. Visie: het toonaangevende instituut te zijn, om in elke inkoop gerelateerde behoefte van onze deelnemers te voorzien, met professionele en integrale medewerkers.
Betrokkenen	Op dit moment 24 deelnemers, waarvan het merendeel gemeenten uit Zuid-Holland, Noord-Brabant en Zeeland.
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur is samengesteld uit vertegenwoordigers van alle deelnemers. Vanuit het algemeen bestuur wordt een dagelijks bestuur gekozen
Financieel belang	<i>Programma Bestuur & Dienstverlening</i> De deelnemers worden afgerekend op basis van de uitgevoerde inkooptrajecten. Het tarief hiervoor stijgt met 8%.
Risico's	Het minimaal benodigde weerstandsvermogen komt uit op € 455.886. Vanwege het geprognoseerde negatieve resultaat in 2023 wordt naar verwachting de aanwezige bestemmingsreserves en een deel van de algemene reserve benut. De resterende algemene reserve is mogelijk niet voldoende om het berekende weerstandsvermogen voor 2024 te dekken.
Eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat	De laatst bekende gegevens zijn: Eigen vermogen begin 2025 € 672.527, eind 2025 € 345.801 Vreemd vermogen begin 2025 € 608.790, eind 2025 € 490.383 Verwacht resultaat 2025 € -

Bijlagen

Geprognosticeerde balans 2025-2028

	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028
Activa				
(im) Materiële vaste activa	61.287	69.844	75.368	80.257
Financiële vaste activa: Kapitaalverstrekkingen	276	260	242	225
Financiële vaste activa: Leningen	5.476	5.458	5.440	5.422
Financiële vaste activa: Uitzettingen > 1 jaar	297	297	297	297
Totaal Vaste Activa	67.337	75.860	81.348	86.200
Voorraden: Onderhanden werk & Overige grond- en hulpstoffen	1.466	973	-347	837
Voorraden: Gereed product en handelsgoederen & vooruitbetalingen	5	5	5	5
Uitzettingen <1 jaar	10.506	5.300	4.800	4.300
Liquide middelen	300	300	300	300
Overlopende activa	1.000	1.000	750	750
Totaal Vlottende Activa	13.277	7.578	5.508	6.192
Totaal Activa	80.614	83.438	86.856	92.392
Passiva				
Eigen vermogen	29.152	27.952	26.902	26.203
Cumulatief begrotingsresultaat	451	548	612	1.031
Voorzieningen	16.880	14.946	13.944	13.058
Vaste schuld	23.500	23.000	22.500	22.000
Aan te trekken financieringsmiddelen	-	5.689	12.344	17.903
Totaal Vaste Passiva	69.983	72.135	76.302	80.195
Vlottende schuld	5.200	5.200	5.200	5.200
Overlopende passiva	5.431	6.102	5.354	6.998
Totaal Vlottende Passiva	10.631	11.302	10.554	12.198
Totaal Passiva	80.614	83.438	86.856	92.392

Meerjarenoverzicht reserves

Bedragen * € 1.000	2025			
	Saldo per 1 januari	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Saldo per 31 december
Reserve				
Algemene reserve	10.962	861	566	11.257
Risico reserve	2.896	431	-	3.327
Algemene reserve	7.534	-	461	7.073
Decentralisatie sociaal domein	-	-	-	-
Onderzoeksbudget raad	10	-	-	10
COVID- en energiecrisisfonds	51	-	-	51
Reserve overheveling budgetten	-	-	-	-
Reserve CoalitieActieProgramma	471	430	105	796
Reserve Transitie Organisatie	-	-	-	-
Reserve Transitie Organisatie				
Reserve Ruimtelijke Ontwikkeling (RO)	179	-	-	179
Res.ruimtelijke ontwikkeling (vml.nat.fds/bovenw.voorz.)	179	-	-	179
Reserve Economische ontwikkeling	3.036	-	-	3.036
Res.ruimtelijke ontwikkeling AFCNP/natuur	2.029	-	-	2.029
Res.ruimtelijke ontwikkeling AFCNP/bovenwijken	1.007	-	-	1.007
Reserve Beheer openbare ruimte (BOR)	6.396	-	445	5.951
Res.openbare ruimte	872	-	-	872
Res.vervanging openbaar groen	93	-	-	93
Dekk.res.dorpspln NV	79	-	4	75
Dekk.res.ecologische verbindingzones	680	-	20	660
Dekk.res.groot onderhoud havenkanaal D'oord	601	-	30	571
Dekk.res.centrumhaven Dinteloord	560	-	28	532
Groot onderhoud/Herinrichting N259	2.284	-	127	2.157
Dekk.res. Brug Corneliusstr. Welberg	103	-	6	97
Dekk.res. Verzw.asfaltwgn Boonhil, Kleine Bolspolder en Bijlandseweg buitengebied	243	-	12	231
Dekk.res.herinrichting haven de Heen	196	-	5	191
Reserve GVVP	195	-	195	-
Dekk. Res. Civiele Kunstwerken	489	-	18	470

2026			2027			2028			
Vermeerderingen	Verminderingen	Saldo per 31 december	Vermeerderingen	Verminderingen	Saldo per 31 december	Vermeerderingen	Verminderingen	Saldo per 31 december	
-	450	10.807	-	315	10.492	-	-	10.492	-
-	-	3.327	-	-	3.327	-	-	3.327	
-	-	7.073	-	-	7.073	-	-	7.073	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	10	-	-	10	-	-	10	
-	-	51	-	-	51	-	-	51	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	450	346	-	315	31	-	-	31	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	179	-	-	179	-	-	179	-
-	-	179	-	-	179	-	-	179	
-	-	3.036	-	-	3.036	-	-	3.036	-
-	-	2.029	-	-	2.029	-	-	2.029	
-	-	1.007	-	-	1.007	-	-	1.007	
-	251	5.700	-	251	5.450	-	251	5.199	-
-	-	872	-	-	872	-	-	872	
-	-	93	-	-	93	-	-	93	
-	4	71	-	4	66	-	4	62	
-	20	640	-	20	620	-	20	600	
-	30	542	-	30	512	-	30	482	
-	28	504	-	28	476	-	28	448	
-	127	2.030	-	127	1.904	-	127	1.777	
-	6	91	-	6	85	-	6	79	
-	12	219	-	12	207	-	12	194	
-	5	186	-	5	181	-	5	176	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	18	452	-	18	434	-	18	415	

	2025			
	Saldo per 1 januari	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Saldo per 31 december
Reserve				
Bestemmingsreserve overig	9.259	30	560	8.729
Res.begr.pl Steenbergseweg	378	30	-	408
Res. begraafplaats Zuideinde	4	-	-	4
Nog te besteden overheidsbijdragen	48	-	-	48
Kleedlok.buitensportaccommodaties	116	-	-	116
Reserve BTW-compensatiefonds	41	-	6	35
Res gemeenschapshuis D'oord	450	-	23	427
reserve vernieuwbouw 't Cromwel/culturele zaal	845	-	45	800
Reserve huisvesting	4.540	-	207	4.333
Res herinrichting bibliotheek	48	-	12	36
Res.sportpark Noordlangeweg Dinteloord	1.058	-	62	996
Res.div. kredieten investeringstaat 2009	100	-	10	90
Renovatie jachthaven/havenkantoor	1.216	-	69	1.147
Huisvesting consultatiebureau Steenbergen	40	-	3	37
Res.kunstgrasveld vv Steenbergen	70	-	27	43
Res.kunstgrasveld vv NVS	87	-	24	63
Res.kunstgrasveld sc Kruisland	99	-	27	72
Res. Renovatie Vraagwijzer	12	-	10	2
Dekk.res.camerabeveil.centrum	4	-	2	3
Reclamebelasting	-	-	-	-
Egalisatiereserve woonwagenbeleid	17	-	-	17
Reserve Bomenfonds	22	-	22	-
Reserve Trainingsbaan Atletiek Steenbergen	64	-	11	53
Totaal reserves	29.832	891	1.571	29.152

2026			2027			2028		
Vermeerderingen	Verminderingen	Saldo per 31 december	Vermeerderingen	Verminderingen	Saldo per 31 december	Vermeerderingen	Verminderingen	Saldo per 31 december
30	529	8.230	30	515	7.745	30	478	7.297
30	-	438	30	-	468	30	-	498
-	-	4	-	-	4	-	-	4
-	-	48	-	-	48	-	-	48
-	-	116	-	-	116	-	-	116
-	5	29	-	4	25	-	4	21
-	23	405	-	23	382	-	23	360
-	45	754	-	45	709	-	45	664
-	207	4.125	-	207	3.918	-	207	3.711
-	12	24	-	12	12	-	12	-
-	62	933	-	62	871	-	62	808
-	10	79	-	10	69	-	10	59
-	69	1.078	-	69	1.008	-	69	939
-	3	35	-	3	32	-	3	29
-	27	16	-	16	-	-	-	-
-	24	39	-	24	14	-	14	-
-	27	45	-	27	18	-	18	-
-	2	-	-	-	-	-	-	-
-	2	1	-	1	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	17	-	-	17	-	-	17
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	11	43	-	11	32	-	11	21
30	1.230	27.952	30	1.080	26.902	30	729	26.203

Meerjarenoverzicht structurele mutaties reserves

(bedragen x 1.000,-)

+ = toevoeging / - = onttrekking

		2025		2026		2027		2028	
Reserve	ter dekking van	+	-	+	-	+	-	+	-
Begraafplaats Steenbergseweg	toekomstig onderhoud	30		30		30		30	
BTW compensatiefonds	korting bcf		6		5		4		4
Gemeenschapshuis D'oord	kapitaallast invest.		23		23		23		23
Vernieuwbouw 't Cromwiel/culturele zaal	kapitaallast invest.		45		45		45		45
Huisvesting	kapitaallast invest.		207		207		207		207
Herinrichting bibliotheek	kapitaallast invest.		12		12		12		12
Sportpark Noordlangeweg Dinteloord	kapitaallast invest.		62		62		62		62
Div. kredieten investeringstaat 2009	kapitaallast invest.		10		10		10		10
Renovatie jachthaven/havenkantoor	kapitaallast invest.		69		69		69		69
Huisvesting consultatiebureau Steenberg	kapitaallast invest.		3		3		3		3
Kunstgrasveld vv Steenberg	kapitaallast invest.		27		27		16		-
Kunstgrasveld vv NVS	kapitaallast invest.		24		24		24		14
Kunstgrasveld sc Kruisland	kapitaallast invest.		27		27		27		18
Aanleg ecologische verbindingzones	kapitaallast invest.		20		20		20		20
Res.groot onderhoud havenkanaal D'oord	kapitaallast invest.		30		30		30		30
Herinrichting/groot onderhoud N259	kapitaallast invest.		127		127		127		127
Centrumhaven Dinteloord	kapitaallast invest.		28		28		28		28
Herinrichting dorpsplein NV 2017	kapitaallast invest.		4		4		4		4
Bouwkundige.aanpass.Vraagwijzer (fabrieksdijk 6)	kapitaallast invest.		10		2		-		-
Camerabeveiliging centrum St'bergen	kapitaallast invest.		2		2		1		-
Brug Corneliusstr. Welberg	kapitaallast invest.		6		6		6		6
Verzw.asfaltwgn Boonhil, Kleine Bolspolder en Bijlandseweg buitengebied	kapitaallast invest.		12		12		12		12
Herinrichting haven de Heen	kapitaallast invest.		5		5		5		5
Civiele kunstwerken	kapitaallast invest.		18		18		18		18
Trainingsbaan atletiek Steenberg	kapitaallast invest.		11		11		11		11
Totaal		30	788	30	779	30	764	30	728

Meerjarenoverzicht voorzieningen

Voorzieningen * € 1.000	2025			Saldo per 31 december
	Saldo per 1 januari	Vermeerderingen	Verminderingen	
<i>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's</i>				
Pensioenaanspraken wethouders	2.334	80	68	2.346
Wachtgeldaanspraken voormalige wethouders/bestuurders	158	-	11	148
Voorziening spaarverlof personeel	452	-	-	452
Voorziening verliezen grondexploitatie	688	-	-	688
Voorziening dubieuze debiteuren	321	-	-	321
Voorziening dubieuze debiteuren soza	465	-	-	465
<i>Egalisatievoorzieningen</i>				
Voorziening onderhoud gebouwen/sportparken*	666	136	200	602
Fonds onderhoud wegen	9.788	1.504	2.892	8.400
Fonds onderhoud kunstwerken	400	84	50	433
Voorziening onderhoud openbare verlichting	1.076	22	142	956
Baggerfondsen	684	84	162	606
<i>Voorzieningen middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is</i>				
Riolering	942	-	284	658
Voorziening egalisatie afval	1.026	-	220	806
Totaal voorzieningen	18.998	1.911	4.029	16.880

2026			2027			2028		
Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Saldo per 31 december	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Saldo per 31 december	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Saldo per 31 december
80	68	2.359	80	68	2.372	80	68	2.384
-	-	148	-	-	148	-	-	148
-	-	452	-	-	452	-	-	453
-	-	688	-	-	688	-	-	688
-	-	321	-	-	321	-	-	321
-	-	465	-	-	465	-	-	465
136	298	439	136	300	275	136	226	185
1.504	2.796	7.108	1.504	1.961	6.652	1.504	1.996	6.160
84	43	473	84	165	392	84	165	310
22	142	836	22	142	716	22	142	596
84	162	528	84	-	612	84	-	696
-	229	428	-	224	204	-	149	56
-	106	700	-	53	647	-	52	595
1.911	3.844	14.946	1.911	2.913	13.944	1.911	2.797	13.058

Overzicht gerealiseerde lasten en baten per taakveld

Programma		Taakveld	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Mens en Samenleving	0.10	Mutaties reserves	80.326	72.111	70.249	70.249
	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-1.186.023	-1.187.023	-1.188.023	-1.188.023
	5.1	Sportbeleid en activering	-226.614	-156.614	-156.614	-156.614
	5.6	Media	-541.054	-540.771	-440.771	-440.771
	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-1.984.192	-1.979.256	-1.979.255	-1.953.671
	6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	-179.218	-179.218	-179.218	-179.218
	6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	-820.608	-820.608	-820.608	-820.608
	6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	-8.890.827	-8.890.827	-8.890.827	-8.890.827
	6.751	Jeugdhulp ambulant lokaal	-240.209	-240.209	-240.209	-240.209
	6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	-2.950.787	-2.950.787	-2.950.787	-2.950.787
	6.753	Jeugdhulp ambulant landelijk	-155.200	-155.200	-155.200	-155.200
	6.791	PGB WMO	-220.000	-220.000	-220.000	-220.000
	6.792	PGB Jeugd	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
	6.811	Beschermd wonen (WMO)	-98.000	-98.000	-98.000	-98.000
	6.812	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-92.000	-92.000	-92.000	-92.000
	6.821	Jeugdbescherming	-262.532	-262.532	-262.532	-262.532
	6.822	Jeugdreclassering	-153.833	-153.833	-153.833	-153.833
	6.91	Coördinatie en beleid WMO	-232.275	-232.275	-232.275	-232.275
	6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	-316.201	-316.201	-316.201	-316.201
	7.1	Volksgezondheid	-1.323.641	-1.303.049	-1.284.308	-1.284.308
Totaal Prog.1			-22.865.874	-22.567.992	-22.297.737	-22.266.372
Kunst, Cultuur en Erfgoed	0.10	Mutaties reserves	11.911	11.911	11.911	11.911
	5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-154.309	-149.309	-134.309	-134.309
	5.5	Cultureel erfgoed	-189.657	-188.163	-188.163	-188.163
	5.6	Media	-18.000	-18.000	-18.000	-18.000
Totaal Prog.2			-350.055	-343.561	-328.561	-328.561
Leefomgeving en Duurzaamheid	0.10	Mutaties reserves	653.396	382.396	370.976	336.194
	1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-1.683.821	-1.682.734	-1.682.734	-1.682.734
	1.2	Openbare orde en veiligheid	-1.125.018	-1.121.697	-1.118.502	-1.115.155
	2.1	Verkeer en vervoer	-4.632.324	-4.259.390	-4.221.008	-4.212.005

Programma		Taakveld	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
	5.2	Sportaccommodaties	-1.160.943	-1.058.708	-1.052.600	-1.043.091
	5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-3.278.266	-3.183.030	-3.171.994	-3.180.745
	7.2	Riolering	617.768	628.402	665.882	675.169
	7.3	Afval	1.096.944	1.079.094	1.079.094	1.079.094
	7.4	Milieubeheer	-1.180.237	-1.180.235	-1.180.237	-1.180.237
	7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-13.406	-12.984	-12.984	-12.984
	8.1	Ruimte en leefomgeving	-694.438	-679.398	-661.993	-661.993
	8.3	Wonen en bouwen	-142.748	-86.487	-87.004	-66.730
Totaal Prog.3			-11.521.847	-11.153.525	-11.051.858	-11.043.971
Economie, Werk, Toerisme en Recreatie	0.10	Mutaties reserves	99.298	69.298	69.298	69.298
	3.1	Economische ontwikkeling	-646.127	-646.127	-646.127	-646.127
	3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-48.275	-48.275	-48.275	-48.275
	3.4	Economische promotie	83.526	83.526	83.526	83.526
	5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-329.215	-251.715	-236.715	-236.715
	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-83.607	-83.607	-83.607	-83.607
	6.3	Inkomensregelingen	-2.514.009	-2.308.116	-2.224.296	-2.193.912
	6.4	WSW en beschut werk	-3.120.624	-2.998.311	-2.914.753	-2.797.525
	6.5	Arbeidsparticipatie	-334.540	-334.540	-334.540	-334.540
Totaal Prog.4			-7.034.445	-6.658.739	-6.476.361	-6.328.749
Bestuur en Dienstverlening	0.1	Bestuur	-3.137.277	-2.794.973	-2.791.149	-2.576.149
	0.10	Mutaties reserves	-215.133	428.953	427.927	211.678
	0.2	Burgerzaken	-989.538	-759.513	-755.004	-755.004
	0.4	Overhead	-12.151.442	-11.749.774	-11.537.557	-11.537.557
	0.5	Treasury	367.851	1.849	-239.150	-230.178
	0.61	OZB woningen	3.277.243	3.277.243	3.277.243	3.277.243
	0.62	OZB niet-woningen	2.557.951	2.557.951	2.557.951	2.557.951
	0.64	Belastingen overig	96.226	96.226	96.226	96.226
	0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	52.652.711	50.413.963	50.708.790	51.127.827
	0.8	Overige baten en lasten	-235.071	-650.798	-1.526.696	-1.785.676
Totaal Prog. 5			42.223.521	40.821.127	40.218.581	40.386.361
Saldo			451.300	97.310	64.064	418.708

Investeringsstaat 2025

INVESTERINGEN 2025		Investeri bedrag	Kap. Lasten	Afschrijvi periode	Bron
Programma 1 Mens en Samenleving					
66100302	Renovatie dak + isoleren gemeenschapshuis De Vaert	72.600	2.904	25 jaar	Herzien, verhoogd i.v.m. verduurzaming. Was € 50.820
66100303	Beveiligingsinstallatie dorpshuis Dinteloord	45.980	3.065	15 jaar	Begroting 2024
66100501	Brandmeldinstallatie peuterspeelzaal Pipi	21.190	1.413	15 jaar	Begroting 2024
65600000	Ledverlichting Bibliotheek	10.000	667	15 jaar	Nieuw
65600000	Ventilatie-unit Bibliotheek	25.000	1.667	15 jaar	Nieuw
66100301	Vervangen/verduurzaming dak Gemeenschapshuis 't Cromwiel	140.000	5.600	25 jaar	Nieuw
66100303	Verv. lift dorpshuis Dinteloord	54.450	3.630	15 jaar	Begroting 2024: wordt vervroegd vanuit 2026 in verband met storingen
66100303	Vervangen/verduurzaming dak dorpshuis Dinteloord	145.000	5.800	25 jaar	Nieuw was gepland in 2032, naar voren gehaald vanwege verplaatsing zonnepanelen.
64200000	Renovatie dak basisschool Kiezelrijk	77.000	19.250	4 jaar	Nieuw
Programma 3 Fysieke Leefomgeving en Duurzaamheid					
61100000	Verwarminginstallatie Brandweergarage Steenbergen	65.000	4.333	15 jaar	Begroting 2024
61100002	Vervanging/verduurzaming dak Brandweergarage Nieuw-Vossemeer	70.000	2.800	25 jaar	Nieuw, was eerst groot onderhoud voor 2026, maar vanwege het isoleren wordt het een verbeteringsinvestering)
65200010	Warmwatervoorzieninginstal Sporthal t Cromwiel	42.350	2.823	15 jaar	Begroting 2024
65200012	Vloer Gymzaal Merijntje N- V	19.765	1.318	15 jaar	Begroting 2024
65200102	Zwavelzuur- en chloortank zwembad de Meermin	-	-	15 jaar	Vervalt, was € 102.850. Schuift op naar 2031, huidige installatie kan nog een aantal jaren mee
65200102	Installatie regeltechniek zwembad de Meermin	36.300	2.420	15 jaar	Nieuw
65200103	Verv. zwembadfolie + leidingen zwembad Aquadintel	121.000	8.067	15 jaar	Herzien, was € 338.800, nu deels doorgeschoven naar 2029

INVESTERINGEN 2025		Investeri bedrag	Kap. Lasten	Afschrijvi periode	Bron
65200210	Verv. toplaag sportpark Welberg	-	-	10 jaar	Schuift op naar 2026, was € 420.000
65200210	Vervangen natuurgras + beregeningspomp	71.000	7.100	10 jaar	Nieuw
65200210	Sportpark Seringenlaan renovatie toplaag natuurgras	112.000	11.200	10 jaar	Begroting 2024
67200000	Verv. riolering	4.120.302	68.672	60 jaar	Geactualiseerd, was € 2.908.000
67200000	Verv. IBA's buitengebied	400.000	13.333	30 jaar	Nieuw
67200000	Verbeteringskosten riolering	411.251	6.855	60 jaar	Geactualiseerd, was € 420.000
62100000	Verv. Kunstwerken overigen	1.335.696	22.262	60 jaar	Herzien, was € 736.137
62100100	Verv. masten openbare verlichting	57.034	1.426	40 jaar	Begroting 2024
62100100	Verv. armaturen openbare verlichting	38.022	1.901	20 jaar	Begroting 2024
65700900	Vervanging speelstoestellen	115.700	11.570	10 jaar	Herzien, vanuit Kadernota Spelen en Bewegen
65700201	Groenbeheerplan beplanting binnen de bebouwde kom	123.000	4.920	25 jaar	Geactualiseerd, was € 221.000
65700201	Groenbeheerplan bomen binnen de bebouwde kom	184.000	3.680	50 jaar	Geactualiseerd, was € 332.000
65700201	Groenbeheerplan bomen buitengebied	60.000	1.200	50 jaar	Begroting 2024
62100000	Verv. wegen	2.493.210	99.728	25 jaar	Geactualiseerd, was € 804.800
Programma 5 Bestuur en Dienstverlening					
60400801	Verv. ledverlichting gemeentehuis	356.578	23.772	15 jaar	Perspectiefnota 2025-2028, herzien vanwege meng% BTW. Was € 350.000
60450000	Verv. asfalt werkplaats	168.140	6.726	25 jaar	Perspectiefnota 2025-2028, herzien vanwege meng% BTW. Was € 165,038
60400801	Vervangen airco's gemeentehuis	106.973	7.131	15 jaar	Perspectiefnota 2025-2028, herzien vanwege meng% BTW. Was € 105.000
60400801	Deurrenovatie lift gemeentehuis	25.470	1.698	15 jaar	Nieuw, benodigd naar aanleiding van inspectie
60400801	Geluidsinstallatie gemeentehuis	25.470	1.698	15 jaar	Nieuw, oude installatie is defect
Kpl. Rollend materieel					

INVESTERINGEN 2025		Investeri bedrag	Kap. Lasten	Afschrijvi periode	Bron
60450100	Renault Master met kraantje	57.000	8.143	7 jaar	Begroting 2024
60450100	Renault Master met kraantje	57.000	8.143	7 jaar	Begroting 2024
60450100	Renault Master	48.000	6.857	7 jaar	Begroting 2024
60450100	Bestelbus gesloten (Renault)	36.000	5.143	7 jaar	Begroting 2024
60450100	Ford connect	36.000	5.143	7 jaar	Begroting 2024
60450100	Trafficbus (Renault)	39.000	4.875	8 jaar	Begroting 2024
60450100	Veegmachine Bucher	250.000	31.250	8 jaar	Begroting 2024
60450100	Sneeuwplough	18.000	1.800	10 jaar	Begroting 2024
60450100	Vorkheftruck Gemeentewerf	38.000	4.750	8 jaar	Begroting 2024
60450100	Tractor New Holland met toebehoren	38.000	7.600	5 jaar	Begroting 2024
60450100	Kubota maaier	14.000	2.800	5 jaar	Begroting 2024
60450100	Houtversnipperaar met motor wijkteam	22.000	3.667	6 jaar	Begroting 2024
60450100	Houtversnipperaar met motor wijkteam	22.000	3.667	6 jaar	Begroting 2024
	TOTAAL 2025	11.824.48	454.467		

Investeringsstaat 2026

INVESTERINGEN 2026		Investeri bedrag	Kap. Lasten	Afschrijvi periode	Bron
Programma 1 Mens en Samenleving					
66100303	Verv. lift dorps huis Dinteloord	-	-	15 jaar	Begroting 2024: wordt vervroegd naar 2025 in verband met storingen
Programma 2 Kunst, Cultuur en Erfgoed					
65500101	Vervangen roeden Molen de Vos	150.000	6.000	25 jaar	Perspectiefnota 2025-2028
Programma 3 Fysieke Leefomgeving en Duurzaamheid					
61100003	Renovatie dak + isoleren Brandweergarage Dinteloord	-	-	25 jaar	Vervalt, schuift op naar 2032 (was € 30.182)
65200010	Beveiligingsinstallatie Sporthal t Cromwiel	48.400	3.227	15 jaar	Begroting 2024
65200102	Verv. led- en noodverlichting Gymzaal Merijntje N-V	24.200	1.613	15 jaar	Begroting 2024
65200102	Verv. boilers en zonne- energie Zwembad de Meermin	91.960	6.131	15 jaar	Begroting 2024
68300505	Renovatie dak woonwagencentra	-	-	25 jaar	Vervalt in verband met verwachte overdracht standplaatsen (was € 31.460)
65200210	Verv. toplaag sportpark Seringenlaan	420.000	42.000	10 jaar	Begroting 2024
65200210	Verv. toplaag + wortelscherm sportpark Welberg	500.000	50.000	10 jaar	Schuift op van 2025 + nieuw wortelscherm
67200000	Verv. riolering	888.510	14.809	60 jaar	Geactualiseerd, was € 950.000
67200000	Verv. IBA's buitengebied	400.000	13.333	30 jaar	Nieuw
67200000	Verbeteringskosten riolering	314.222	5.237	60 jaar	Geactualiseerd, was € 395.000
62100100	Verv. masten openbare verlichting	63.295	1.582	40 jaar	Begroting 2024
62100100	Verv. armaturen openbare verlichting	167.994	8.400	20 jaar	Begroting 2024
62100000	Verv. Kunstwerken hout	165.000	5.500	30 jaar	Herzien
62100000	Verv. Kunstwerken overigen	714.500	11.908	60 jaar	Herzien

INVESTERINGEN 2026		Investeri bedrag	Kap. Lasten	Afschrijvi periode	Bron
65700201	Groenbeheerplan beplanting binnen de bebouwde kom	98.000	3.920	25 jaar	Geactualiseerd, was € 100.000
65700201	Groenbeheerplan bomen binnen de bebouwde kom	147.000	2.940	50 jaar	Geactualiseerd, was € 150.000
65700201	Groenbeheerplan bomen buitengebied	60.000	1.200	50 jaar	Begroting 2024
62100000	Verv. wegen	2.171.000	86.840	25 jaar	Geactualiseerd, was € 1.015.000
Programma 5 Bestuur en Dienstverlening					
60400801	CV ketel gemeentehuis	66.016	4.401	15 jaar	Begroting 2024
60400801	Onderzoek duurzame vervanging CV ketel gemeentehuis	25.000	5.000	5 jaar	Perspectiefnota 2025-2028
60400810	Revonatie deur vraagwijzer	61.870	2.475	25 jaar	Nieuw naar aanleiding van een inspectie
60400801	Achterzijde vervanging gevelpuien gemeentehuis	244.511	9.780	25 jaar	Nieuw in verband met lekkages en roestvorming
Kpl. Rollend materieel					
60450100	Tractor John Deere	80.000	13.333	6 jaar	Begroting 2024
60450100	Scania vrachtwagen	250.000	25.000	10 jaar	Begroting 2024
60450100	Ford connect	36.000	5.143	7 jaar	Begroting 2024
60450100	Ferrari frees met toebehoren	12.000	1.500	8 jaar	Begroting 2024
60450100	Renault Master met kraantje	59.000	8.429	7 jaar	Begroting 2024
60450100	Sneeuwplough	18.000	1.800	10 jaar	Begroting 2024
60450100	Waterwagen	16.000	1.333	12 jaar	Begroting 2024
60450100	Renault Master met kiepbak	62.000	7.750	8 jaar	Begroting 2024
60450100	Klepelaar mc connel	32.000	5.333	6 jaar	Begroting 2024
60450100	Klepelaar	16.000	2.667	6 jaar	Begroting 2024
60450100	Bus wijkteam zuid	50.000	7.143	7 jaar	Begroting 2024
TOTAAL 2026		7.452.478	365.727		

Investeringsstaat 2027

INVESTERINGEN 2027		Investeri bedrag	Kap. Lasten	Afschrijvi periode	Bron
Programma 1 Mens en Samenleving					
65600001	Brandmeldinstallatie Bibliotheek Blauwstraat 30	18.180	1.212	15 jaar	Begroting, herzien vanwege meng% BTW. Was € 18.000
66100302	Warmwater- en verwarmingsinstallatie dorpshuis Siemburg	78.650	5.243	15 jaar	Begroting 2024
Programma 3 Fysieke Leefomgeving en Duurzaamheid					
65200010	Vloer sporthal Sporthal t Cromwiel	75.000	5.000	15 jaar	Perspectiefnota 2025-2028
65200011	Brandmeldinstallatie Sporthal de Buitelstee	26.620	1.775	15 jaar	Begroting 2024
65200102	Vervanging zwembadfolie Zwembad de Meermin	323.675	21.578	15 jaar	Begroting 2024
65200103	Regeltechniek installatie Zwembad Aquadintel	38.720	2.581	15 jaar	Begroting 2024
65200102	Badafdekking De Meermin	127.050	8.470	15 jaar	Begroting 2024
65200201	Verv. toplaag sportpark Kruisland	420.000	42.000	10 jaar	Begroting 2024
65200203	Verv.toplaag Sportpark De Danen	420.000	42.000	10 jaar	Begroting 2024
67200000	Verv. riolering	1.854.556	30.909	60 jaar	Geactualiseerd, was € 1.475.000
67200000	Verv. IBA's buitengebied	400.000	13.333	30 jaar	Nieuw
67200000	Verbeteringskosten riolering	-	-	60 jaar	Geactualiseerd, was € 375.000
62100000	Verv. Kunstwerken hout	-	-	30 jaar	Was € 135429, vervalt
62100000	Verv. Kunstwerken overigen	369.877	6.165	60 jaar	Herzien, was € 33.857
62100100	Verv. masten openbare verlichting	57.946	1.449	40 jaar	Begroting 2024
62100100	Verv. armaturen openbare verlichting	219.014	10.951	20 jaar	Begroting 2024
65700201	Groenbeheerplan beplanting binnen de bebouwde kom	56.000	2.240	25 jaar	Geactualiseerd, was € 76.000
65700201	Groenbeheerplan bomen binnen de bebouwde kom	84.000	1.680	50 jaar	Geactualiseerd, was € 114.000

INVESTERINGEN 2027		Investeri bedrag	Kap. Lasten	Afschrijvi periode	Bron
65700201	Groenbeheerplan bomen buitengebied	60.000	1.200	50 jaar	Begroting 2024
62100000	Vervanging wegen	2.630.000	105.200	25 jaar	Geactualiseerd, was € 270.000
Programma 5 Bestuur en Dienstverlening					
60450000	Verwarminginstallatie werkplaats	-	-	15 jaar	Vervalt, wordt meegenomen in het groot onderhoud
Kpl. Rollend materieel					
60450100	TS Houtsnipperaar	42.000	8.400	5 jaar	Begroting 2024
60450100	Scania vrachtwagen	250.000	25.000	10 jaar	Begroting 2024
60450100	Ford connect	37.000	5.286	7 jaar	Begroting 2024
60450100	Ford connect	37.000	5.286	7 jaar	Begroting 2024
60450100	Renault Clio binnendienst	32.000	4.571	7 jaar	Begroting 2024
60450100	Renault Master	52.000	6.500	8 jaar	Begroting 2024
60450100	Ford Transit	-	-	7 jaar	Herzien, was € 52.000. Er is reeds een krediet in 2024 aanwezig voor de vervanging
60450100	New Holland	80.000	13.333	6 jaar	Begroting 2024
60450100	Renault Master	52.000	6.500	8 jaar	Begroting 2024
60450100	Kubota RTV	28.000	3.500	8 jaar	Begroting 2024
TOTAAL 2027		7.869.288	381.362		

Investeringsstaat 2028

INVESTERINGEN 2028		Investeri bedrag	Kap. Lasten	Afschrijvi periode	Bron
Programma 1 Mens en Samenleving					
65200011	Renovatie dak + isoleren Sporthal de Buitelstee	-	-	25 jaar	Vervalt, was € 125.383, schuift op naar 2030
Programma 2 Kunst, Cultuur en Erfgoed					
65500101	Vervangen roeden Molen Assumburg	150.000	6.000	25 jaar	Perspectiefnota 2025-2028
Programma 3 Fysieke Leefomgeving en Duurzaamheid					
62100100	Verv. masten openbare verlichting	41.900	1.048	40 jaar	Perspectiefnota 2025-2028
62100100	Verv. armaturen openbare verlichting	135.529	6.776	20 jaar	Perspectiefnota 2025-2028
62100000	Verv. Kunstwerken hout	-	-	30 jaar	Was € 33.857, vervalt
62100000	Verv. Kunstwerken overigen	145.000	2.417	60 jaar	Herzien, was 135.429
62100000	Vervanging wegen	2.250.000	90.000	25 jaar	Geactualiseerd, was € 318.002
65700200	Dierenverblijf hertenkamp Nieuw-Vossemeer	15.000	1.500	10 jaar	Perspectiefnota 2025-2028
65700200	Dierenverblijf hertenkamp Steenbergen	20.000	2.000	10 jaar	Perspectiefnota 2025-2028
65700201	Groenbeheerplan beplanting binnen de bebouwde kom	48.000	1.920	25 jaar	Geactualiseerd, was € 165.000
65700201	Groenbeheerplan bomen binnen de bebouwde kom	72.000	1.440	50 jaar	Geactualiseerd, was € 0
65700201	Groenbeheerplan bomen buitengebied	60.000	1.200	50 jaar	Perspectiefnota 2025-2028
67200000	Verv. riolering	1.122.846	18.714	60 jaar	Geactualiseerd, was € 1.435.000
67200000	Verv. gemalen riolering	40.000	2.667	15 jaar	Perspectiefnota 2025-2028
67200000	Verbeteringskosten riolering	58.056	968	60 jaar	Geactualiseerd, was € 300.000
Programma 5 Bestuur en Dienstverlening					

INVESTERINGEN 2028		Investeri bedrag	Kap. Lasten	Afschrijvi periode	Bron
Kpl. Rollend materieel					
60450100	Sneeuwplough	18.000	1.800	10 jaar	Perspectiefnota 2025-2028
60450100	John deere met borstel multi	35.000	5.000	7 jaar	Perspectiefnota 2025-2028
60450100	Ford bestel connect E&B	40.000	5.715	7 jaar	Perspectiefnota 2025-2028
60450100	Speeltoestellen onderhoudsbus	57.000	7.125	8 jaar	Perspectiefnota 2025-2028
	TOTAAL 2028	4.308.331	156.290		

Meerjarenbegroting op kostensoort

Lasten (U)/ Baten (I)	Categorie	Omschrijving categorie	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten (U)	11	Salarissen en sociale lasten	17.266.638	17.126.138	17.126.138	17.126.138
	21	Belastingen	303.725	303.725	303.725	303.725
	32	Duurzame goederen	10.333.351	5.770.116	3.728.249	1.735.165
	341	Sociale uitkeringen in natura	15.319.167	15.319.167	15.319.167	15.319.167
	351	Ingeleend personeel	1.860.846	1.128.346	1.128.346	1.128.346
	38	Overige goederen en diensten	16.351.009	15.410.033	14.993.835	14.761.635
	411	Sociale uitkeringen in geld	6.858.334	6.822.262	6.909.922	7.076.333
	42	Subsidies	1.606.780	1.606.780	1.606.780	1.606.780
	431	Inkomensoverdrachten - Rijk	181.017	181.017	181.017	181.017
	432	Inkomensoverdrachten - gemeenten	507.517	507.517	507.517	507.517
	433	Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	8.722.200	8.576.615	8.471.492	8.354.264
	436	Inkomensoverdrachten - overige overheden	83.893	83.893	83.893	83.893
	438	Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	1.664.518	1.664.518	1.564.518	1.564.518
	449	Kapitaaloverdrachten - onverdeeld	18.700	18.700	18.700	18.700
	468	Overige kapitaaloverdrachten - overige instellingen en personen	155.000	155.000	155.000	155.000
	51	Rente	324.450	317.600	310.750	303.900
	71	Mutatie reserves	459.979	29.979	29.979	29.979
	72	Mutatie voorzieningen	1.910.636	1.910.636	1.910.636	1.910.636
	73	Afschrijvingen	3.660.155	3.790.552	4.510.508	4.635.846
	75	Overige verrekeningen	-8.417.551	201.321	1.037.647	-1.476.627
Totaal Lasten			79.170.364	80.923.915	79.897.819	75.325.932
Baten (I)	221	Belastingen op producenten	6.501.048	6.501.048	6.501.048	6.501.048
	222	Belastingen op huishoudens	2.107.221	2.107.221	2.107.221	2.107.221
	31	Grond	1.929.819	6.068.684	4.848.854	337.791
	32	Duurzame goederen	2.150	2.150	2.150	2.150
	33	Pachten	127.027	127.027	127.027	127.027
	342	Eigen bijdragen en verhaal sociale uitkeringen in natura	155.000	155.000	155.000	155.000
	36	Huren	530.439	530.439	530.439	530.439
	37	Leges en andere rechten	5.297.690	5.297.690	5.297.690	5.297.690
	38	Overige goederen en diensten	674.200	674.200	674.200	674.200
	412	Verhaal sociale uitkeringen in geld	131.846	131.846	131.846	131.846

Lasten (U)/ Baten (I)	Categorie	Omschrijving categorie	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
	431	Inkomensoverdrachten - Rijk	59.195.113	57.126.186	57.592.493	58.208.325
	438	Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	35.000	35.000	35.000	35.000
	466	Overige kapitaaloverdrachten - overheid	40.000	40.000	40.000	40.000
	468	Overige kapitaaloverdrachten - overige instellingen en personen	488.829	548.829	548.829	548.829
	51	Rente	703.801	330.949	83.100	85.222
	52	Dividenden en winsten	29.000	29.000	29.000	29.000
	71	Mutatie reserves	1.089.777	994.648	980.340	729.309
	72	Mutatie voorzieningen	514.374	335.206	277.255	200.447
	74	Toegerekende reële en bespaarde rente	69.330	-13.898	391	4.096
Totaal Baten			79.621.664	81.021.225	79.961.883	75.744.640
Saldo			451.300	97.310	64.064	418.708

Begroting Sociaal Domein

		Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
PREVENTIE EN VRIJ TOEGANKELIJKE VOORZIENINGEN					
Onderwijs		1.053.832	1.054.832	1.055.832	1.055.832
Bureau Leerplicht		15.472	16.472	17.472	17.472
Kinderopvang		15.000	15.000	15.000	15.000
Leerlingenvervoer		1.023.360	1.023.360	1.023.360	1.023.360
Volksgesondheid		1.329.528	1.308.936	1.290.195	1.290.195
Openbare gezondheidszorg		387.576	371.474	366.850	381.625
Jeugdgezondheidszorg		854.314	849.824	835.707	820.932
Centrum voor Jeugd en Gezin		87.638	87.638	87.638	87.638
Samenkracht en bugerparticipatie		1.288.324	1.288.185	1.288.185	1.288.185
Algemeen maatschappelijk werk		670.556	670.556	670.556	670.556
Ouderenwerk		165.141	165.141	165.141	165.141
Opvang verblijfsgerechtigden		103.725	103.725	103.725	103.725
Jeugd- en Jongerenwerk		281.070	280.931	280.931	280.931
Peuterspeelzalen		67.832	67.832	67.832	67.832
Eigen bijdragen		-	-	-	-
Wijkteams		835.846	832.504	824.129	824.129
Loket WMO		184.920	184.920	184.920	184.920
Loket Jeugd		415.453	415.453	415.453	415.453
Huisvesting Fabrieksdijk		235.473	232.131	223.756	223.756
MAATWERKVOORZIENINGEN					
Wmo		9.330.964	9.330.964	9.330.964	9.330.964
Woningaanpassingen	<i>Kosten verstrekkingen</i>	335.198	335.198	335.198	335.198
Vervoersvoorzieningen KCV	<i>Kosten verstrekkingen</i>	367.850	367.850	367.850	367.850
Rolstoelen	<i>Kosten verstrekkingen</i>	573.000	573.000	573.000	573.000
Overige voorzieningen	<i>Kosten verstrekkingen</i>	5.000	5.000	5.000	5.000
Huishoudelijke zorg	<i>Vergoeding van diensten</i>	4.245.627	4.245.627	4.245.627	4.245.627
Begeleiding	<i>Vergoeding van dienst</i>	3.739.289	3.739.289	3.739.289	3.739.289
Eigen bijdragen	<i>Bijdragen van particulieren</i>	-155.000	-155.000	-155.000	-155.000
Persoonsgebonden budget	<i>Bijdragen aan particulieren</i>	220.000	220.000	220.000	220.000
Jeugd		4.320.105	4.320.105	4.320.105	4.320.105
Niet vrij toegankelijk jeugdzorg	<i>Vergoeding van diensten</i>	3.269.540	3.269.540	3.269.540	3.269.540
Jeugdzorgplus, zorg in instellingen		304.000	304.000	304.000	304.000

		Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Landelijk gecontracteerde zorg	<i>Vergoeding van diensten</i>	155.200	155.200	155.200	155.200
Pleegzorg	<i>Vergoeding van diensten</i>	170.000	170.000	170.000	170.000
Persoonsgebonden budget	<i>Bijdragen aan particulieren</i>	5.000	5.000	5.000	5.000
Veiligheid Jeugdzorg (o.a. AMHK)	<i>Bijdrage aan GR</i>	416.365	416.365	416.365	416.365
Inkomensregelingen		7.549.569	7.751.869	7.917.869	8.083.869
Bijdrage aan de ISD	<i>Bijdrage aan GR</i>	1.666.865	1.666.865	1.666.865	1.666.865
Bijstandsbesluit zelfstandigen		2.550	2.550	2.550	2.550
Algemene bestaanskosten WWB	<i>Uitkeringen</i>	5.880.154	6.082.454	6.248.454	6.414.454
Begeleide participatie		3.444.940	3.322.627	3.239.069	3.121.841
Bijdrage aan WVS	<i>Bijdrage aan GR</i>	3.110.400	2.988.087	2.904.529	2.787.301
Reintegratietrajecten	<i>Bijdrage aan GR</i>	334.540	334.540	334.540	334.540
Armoedebeleid/gemeentelijke minimabeleid		898.989	660.617	582.277	582.688
Bijzondere bijstand	<i>Uitkeringen</i>	843.989	605.617	527.277	527.688
Kwijtscheldingen gemeentelijke belasting	<i>Kwijtschelding</i>				
Gemeentelijke kredietbank	<i>Subsidies en bijdragen</i>	55.000	55.000	55.000	55.000
UITVOERINGSKOSTEN EIGEN ORGANISATIE		2.034.345	2.034.345	2.034.345	2.034.345
Onderwijs		18.351	18.351	18.351	18.351
Volksgezondheid		54.332	54.332	54.332	54.332
Samenkracht en burgerparticipatie		573.403	573.403	573.403	573.403
Wijkteams		1.355.751	1.355.751	1.355.751	1.355.751
Inkomensregelingen en participatie		22.284	22.284	22.284	22.284
Armoede / minimabeleid		10.224	10.224	10.224	10.224
Totaal		32.086.442	31.904.984	31.882.970	31.932.153

Overzicht openstaande moties oktober 2024

Nr.	Datum	Titel	Ingediend door	Status / afhandeling
M001	7-11-2019	Stimulering zonne-energie bedrijfsdaken	Gewoon Lokaal!	Stimulering zonne-energie bedrijfsdaken is opgenomen in het uitvoeringsprogramma 'Duursamen 2024-2026' onder project nummer P10 'regeling kleinschalige opwek'. Voor dit project zijn geen extra middelen nodig. Het project start in het eerste kwartaal van 2025 zoals beschreven in het uitvoeringsprogramma. Afgehandeld.
M006	22-4-2021	Kassen genoeg in het Westland	Gewoon Lokaal! PvdA, CDA, D66	In de ontwerp-omgevingsvisie zal in het gebied ten noorden van het bestaande Westland geen mogelijkheid voor glastuinbouw worden geboden. Het traject van de omgevingsvisie loopt nog. Met de vaststelling van de omgevingsvisie wordt de motie gerealiseerd. Afgehandeld.
M009	8-7-2021	Investerings-agenda	Gewoon Lokaal!	Investeringen vormen een belangrijk deel van de liquiditeitsprognose, en worden zodra ze bekend zijn hierin meegenomen. Afgehandeld
M012	30-9-2021	Boom voor het leven	Volkspartij	We hebben het bomenbestand de afgelopen jaren onderhanden genomen en een groot aantal slechte bomen vervangen voor nieuwe bomen. Daarnaast hebben we groenstructuren versterkt en samen met verschillende dorpsraden gekeken naar het uitbreiden van het bomenbestand binnen de kernen. Hierdoor is de verwachting dat het niet mogelijk is om jaarlijks de gewenste 200 bomen binnen de kernen aan te planten. Hiervoor zal dus gezocht moeten naar nieuwe locaties die grenzen aan de kernen en locaties in het buitengebied. Deze locaties zijn helaas beperkt en hier liggen in de toekomst ook voor andere beleidsvelden opgaven. Hierbij moet gedacht worden aan woningbouw, uitbreiding van industriegebieden en aanleg van randwegen. Naast dat de locaties in de toekomst voor meerdere bestemmingen gebruikt kunnen worden hebben we ook te maken met bestemmingsplannen en provinciale landschapsvisies waar we binnen moeten handelen. Daardoor is reserveren van ruimte voor de aanplant van bomen niet vanzelfsprekend. Verder is er nog de optie om de bomen aan te planten in de vorm van het uitbreiden van bestaande natuur en of nieuwe natuur. Dit zal dan meer los staan van de kernen en heeft als voordeel dat hier subsidie op aangevraagd kan worden. Uw verzoek wordt nader uitgewerkt waarbij op basis van kengetallen en inzichten vanuit de verschillend beleidsterreinen de haalbaarheid en de kosten in beeld worden gebracht. Afgehandeld.
M023	10-11-2022	Nu even niet	Gewoon Lokaal!, VVD, Progressief Samen	Is betrokken bij het CollegeActieProgramma en een doorlopend proces. Afgehandeld.
M024	10-11-2022	Dubbele herplantplicht	D66	Wij gaan dit zover financieel en kijkend naar de ruimte mogelijk is inpassen in de projecten die op korte termijn op de planning staan. Vervolgens zullen wij de wijziging onderzoeken op haalbaarheid en zoeken naar alternatieve plantlocaties. Daarnaast zullen wij inzichtelijk maken wat de consequenties zijn voor het vervangen en onderhouden van de bomen. Wordt onderdeel van het bomenbeleidsplan (zie M056), waarin tevens de financiële consequenties in beeld worden gebracht. Afgehandeld.
M025	26-1-2023	Aanleg zonnepanelen	CDA, Fractie Verbeek,	Wij gaan een selectie maken van de gemeentelijke gebouwen die hiervoor in aanmerking komen en daarbij een prioritering toekennen. Inmiddels lopen de voorbereidingen van het ontwerp en realisatie zodat

Nr.	Datum	Titel	Ingediend door	Status / afhandeling
		gemeentelijke gebouwen	Volkspartij, Stem0167	<p>- voor zover mogelijk - zo vroeg mogelijk kan plaats vinden. Voor iedere aanleg zal een krediet aan de Raad worden voorgelegd.</p> <p>Sporthal De Buitelstee is inmiddels voorzien van zonnepanelen. Ook het MFA in Kruisland is al voorzien van zonnepanelen. Dit is in de raadsmededeling van 30-01 medegedeeld aan de gemeenteraad.</p> <p>Daarnaast heeft het college 30-01-24 een besluit genomen om zonnepanelen te plaatsen op ondergenoemde gebouwen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dorpshuis Dinteloord - Gemeenschapshuis en sporthal 't Cromwiel - Loods Renessestraat en gemeentewerf - Zwembad de Aquadintel - Zwembad de Meermin <p>De verdeling van de budgetten hiervoor zal worden opgenomen in de begroting van 2025</p> <p>Afgehandeld.</p>
M028	13-7-2023	Menstruatiearmoed	Gewoon Lokaal, Progressief Samen, VVD	<p>We zijn in overleg met het Armoedefonds Nederland om te realiseren dat er straks sprake zal zijn van een menstruatiekastje op alle Steenbergse scholen. Er staat inmiddels ook een afspraak gepland met het voortgezet en primair onderwijs om met hen afspraken te maken hoe de kastjes en uitgifte van menstruatiemiddelen waar nodig zo laagdrempelig mogelijk te maken.</p>
M031	13-7-2023	Dagje Steenbergen	VVD, Gewoon Lokaal, Progressief Samen	<p>Voor de richting vanuit Bergen op Zoom: we zijn in een vergevorderd stadium met een locatie langs de snelweg A4. Over een aantal praktische zaken moet nog overeenstemming bereikt worden. Dit is onderhoud onder het bord/doeken (maaien etc.) en potentiële beschadiging omliggende stroken door onderhoud, plaatsing of anders. De planning is dat 'het dagje Steenbergen' vanaf half mei te zien is aan deze kant.</p> <p>Voor de richting vanuit Rotterdam zijn we nog niet zover. Aan deze kant zitten we met het aquaduct en verschillende hoogtes van de snelweg en omliggend terrein, waardoor een aantal potentiële locaties niet geschikt zijn. De borden/doeken zijn anders niet voldoende zichtbaar en bereikt dan niet haar doel. We zijn met een aantal partijen in gesprek verder van de oprit af om eerder genoemde reden.</p>
M034	9-11-2023	Adopteren boomspiegels	Gewoon Lokaal!, Progressief Samen	<p>De uitvoering van de motie wordt meegenomen in het uitvoeringsprogramma Biodiversiteit. Dit uitvoeringsprogramma maakt onderdeel uit van het Programma Duurzaamheid. Afgehandeld.</p>
M035	9-11-2023	Eerlijke Wmo	Gewoon Lokaal!, VVD	<p>Tijdens de eerder mondeling aangekondigde informatieavond Wmo (planning eind 2024/begin 2025) wordt de gemeenteraad o.a. geïnformeerd over de meest recente stand van zaken betreffende tussentijdse controle Wmo-voorzieningen. Afgehandeld.</p>
M036	9-11-2023	Onnodige kosten aan wegen	Volkspartij	<p>Hierover heeft de gemeenteraad een raadsmededeling ontvangen. Deze raadsmededeling staat bij de ingekomen stukken van 4 september. Afgehandeld.</p>
M037	9-11-2023	Herdenkingsstenen	D66, CDA, Volkspartij, Stem0167	<p>Het West Brabants Archief voert het gevraagde onderzoek niet zelf uit in verband met de complexiteit. Om die reden zijn gesprekken opgestart met maatschappelijke partners zoals heemkundekringen over de mogelijke uitvoer van de motie. Ook is geschakeld met commerciële partijen.</p> <p>Tevens wordt bezien in hoeverre er binnen de uitvoeringsbudgetten van erfgoed mogelijkheden bestaan om de stenen te plaatsen. Verwachting is dat de motie in Q4/Q1 2025 kan worden voorgelegd aan het college voor besluitvorming.</p>

Nr.	Datum	Titel	Ingediend door	Status / afhandeling
M040	18-12-2023	Jongeren participeren in het participatiebeleid	D66, Volkspartij, VVD, Progressief Samen, CDA, Stem0167	In december 2023 nam de gemeenteraad het participatiebeleid aan, aangevuld met de motie 'Jongeren participeren in het participatiebeleid'. In de afgelopen periode is op diverse manieren invulling gegeven aan de motie. Allereerst kwam uit de verkenning met de jongeren voorafgaand aan het participatiebeleid duidelijk de bereidheid naar voren om mee te denken, praten en doen op voorwaarde dat er ook daadwerkelijk wat met de input wordt gedaan. Binnenkort beginnen we met een nieuw project: 'Jij mag het zeggen'. Hiermee dagen we jongeren in de groepen 7/8 van de basisscholen in de gemeente Steenberg en uit om in ruimere zin mee te denken over prettig leven in een fijne leefomgeving. Hiermee hopen dat een nieuwe generatie inwoners opgroeit met het concept participatie en komen we tot een aantal concrete projecten waar we in 2025 met jongeren mee aan de slag kunnen. Daarnaast is bij diverse projecten in 2024 actieve betrokkenheid van jonge mensen aan de orde geweest, bijvoorbeeld bij project Klimaatbestendig De Heen, bij de uitvoering van het speelbeleid en bij de mogelijke ontwikkeling van een BMX-baan in Nieuw-Vossemeer. In de evaluatie participatiebeleid komen we hier op terug en blikken we verder vooruit. Afgehandeld.
M041	18-12-2023	Splitsen toeristenbelasting	D66 en Volkspartij	Wordt meegenomen bij de eerstvolgende actualisatie van de belastingverordening in december 2024.
M044	28-3-2024	Knarrenhof	Progressief Samen	Een Knarrenhof is een voorbeeld van zogenaamd Collectief particulier opdrachtgeverschap. Dit houdt in dat meerdere mensen gezamenlijk een bouwinitiatief realiseren, zonder tussenkomst van een ontwikkelaar. Dit is in 2023 bijvoorbeeld gedaan in Buiten de Veste. De motie wordt omarmd en breder getrokken dan alleen het concept Knarrenhof en ook breder dan enkel de doelgroep ouderen. In het actieplan wonen (herijking oktober) wordt naar aanleiding van de motie opgenomen dat we bij nieuw te ontwikkelen plannen in het algemeen nagaan of er belangstellenden zijn om deel te nemen aan een CPO-project, zowel voor jongeren als voor ouderen of een combinatie zoals in Buiten de Veste. Afgehandeld.
M047	18-4-2024	Lek check	Progressief Samen	Uitwerking wordt voorbereid. In Q4 van 2024 of Q1 van 2025 wordt een raadsmededeling aan de Raad voorgelegd.
M048	18-4-2024	Repair café	Volkspartij	Uitwerking wordt voorbereid. In Q4 van 2024 of Q1 van 2025 wordt een raadsmededeling aan de Raad voorgelegd.
M049	4-7-2024	Weren doorgaand vrachtverkeer	Gewoon Lokaal!, Progressief Samen	Voornemen is om in de geest van de motie te handelen. Uitwerking wordt voorbereid. Naar verwachting wordt in november/december 2024 een raadsmededeling aan de Raad voorgelegd.
M050	4-7-2024	Mobiele boombakken	Gewoon Lokaal!	Het gaat om 20 st. mobiele boombakken waarvan de aanschafkosten € 100.000,- bedragen. Motie is opgenomen in de begroting 2025. Afgehandeld.
M051	4-7-2024	Herstel waterput	Gewoon Lokaal!, VVD, Progressief Samen, Volkspartij	College heeft ingestemd met de uitvoering van de motie. Afgehandeld.
M052	4-7-2024	Fietspad N259	Volkspartij	Deze motie koppelen aan het onderzoek naar de fietsroutes welke staat gepland voor 2025. Dit als onderdeel van het GGVP. De verwachting is dat in Q1 2025 een voorstel aan de Raad wordt gepresenteerd.
M053	4-7-2024	Vervanging stoelen raadzaal	Volkspartij	Is opgenomen in de begroting 2025. Afgehandeld.

Nr.	Datum	Titel	Ingediend door	Status / afhandeling
M054	4-7-2024	Vitaal stadscentrum kantoren	VVD	<p>De gemeente Steenbergen zet in op een toekomstbestendig en compact centrum Steenbergen. Zo werken we toe naar het compacter maken van het centrum van Steenbergen waar functies zo veel als mogelijk op de juiste plaats moeten landen. Publieksgerichte functies in het kernwinkelgebied, terwijl niet-publiekstreckende functies aan de rand van het centrum kunnen landen. Op deze manier creëer je een natuurlijke overgang van een centrum waar veel activiteiten plaatsvinden, naar woonstraten. Door het clusteren van publieksgerichte functies stimuleren we combinatiebezoek. .</p> <p>Op de bedrijventerreinen zijn bedrijfsgebonden kantoren toegestaan. De provincie Noord-Brabant zet in op de juiste bedrijfsactiviteiten op de juiste plek. Dit geldt ook voor kantoren. De lijn is ingezet om kantoren niet op de bedrijventerreinen te laten landen. Deze bedrijfsgrond is schaars en blijft op deze manier beschikbaar voor bedrijven met activiteiten die passen op een bedrijventerrein en bijvoorbeeld te maken hebben met een milieucategorie en nergens anders kunnen landen. De gemeente houdt een bedrijfsregister bij, waar vraag en aanbod van locaties zo goed als mogelijk aan elkaar gekoppeld worden. Dit doen we ook voor ondernemers die op zoek zijn naar kantoorruimte. Hier treden wij voortdurend mee in gesprek. Afgehandeld.</p>
M055	4-7-2024	Vitaal stadscentrum gemeentelijke centrummanager	VVD, Gewoon Lokaal!, Volkspartij	<p>De gemeente Steenbergen zet in op een toekomstbestendig en compact centrum Steenbergen. Bij het vaststellen van het BRO Rapport 'toekomstbestendig centrum Steenbergen' is vervolgens ook voorkeursvariant B, naast de basisvoorwaarden van een centrum op orde, inzetten op het versterken van het toeristisch profiel. Dit met als doel (onder andere) de beleving in het centrum te vergroten en leegstand tegen te gaan. Dit doen we samen met de verschillende belanghebbenden, denk aan ondernemers en brancheverenigingen. Hier zijn wij continu mee in gesprek.</p> <p>De gemeente Steenbergen werkt met directe aanspreekpunten (bedrijfscontactfunctionarissen) voor de verschillende sectoren, zo ook voor de centrumgebieden en horeca. Via de gemeentelijke ondernemerswebsite is direct te zien bij wie je terecht kan. Ondernemers weten de gemeente steeds beter te vinden. Een centraal aanspreekpunt voor ondernemers binnen de gemeente bestaat dan ook al. Een van onze bedrijfscontactfunctionarissen fungeert hierbij als aanspreekpunt voor ondernemers in het centrum. Daarnaast wordt beleidsmatig gewerkt aan het versterken en revitaliseren van het centrumgebied. Aan de hand van een uitvoeringsagenda wordt gewerkt aan verschillende doelstellingen die voortvloeien uit het BRO rapport 'Toekomstbestendig centrum Steenbergen'. Afgehandeld.</p>
M056	4-7-2024	Bomenbeleidsplan	Progressief Samen	<p>Het Bomenbeleidplan en bomenbeheerplan worden gelijktijdig opgepakt. Het budget hiervoor is opgenomen in de begroting van 2025, grotendeels worden deze middelen eenmalig gefinancierd uit de reserve bomenfonds (€ 22.000,--)</p> <p>In dit bomenbeleidsplan zal tevens aandacht zijn voor motie M024, welke hierin wordt opgenomen. Afgehandeld.</p>
M057	4-7-2024	Hulp bij schade door windturbines	Stem0167	<p>De mogelijkheden voor de uitvoer van de motie worden onderzocht. Dit wordt samen met RWE (initiatiefnemer) en de provincie opgepakt. Hiervoor is geld in de begroting 2025 opgenomen. Afgehandeld.</p>
M060	4-7-2024	Zitbanken herdenkingsbos	Fractie Verbeek	<p>Er zijn inmiddels 5 banken geplaatst in het Levensbos welke hiervoor besteld waren. De banken van KBO waarvoor via de motie extra budget</p>

Nr.	Datum	Titel	Ingediend door	Status / afhandeling
				gevraagd werd, worden volgens afspraak met KBO en Ravelijn geplaatst. Afgehandeld.

Voortgangsparagraaf GVVP 2025

Gemeentelijk verkeer en vervoerplan.																							
				2025	Type investering	Exploitatie	Investering	Reeds opgenomen in begroting	Dekking uit Subsidie Rijk	Nodig uit GVVP	Jaarlijks lasten	te verwachte uitgaven GVVP studies 2025	te verwachte uitgaven GVVP Infra 2025 Incidentieel (I)	Meerjarig incidentieel (M)	Structureel (S)	Algemeen	Steenbergen	Dinteloord	Nieuw-Vossemeer	Kruisland	Welberg	De Heen	Buurtschappen en buitengebied
				€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€								
1	Nu (uitvoeringsperiode 2021-2025).				€ 362.000	€ 1.783.500	€ 118.700	€ 328.475	€ 1.336.325	€ 105.840	€ 170.000	€ 506.500											
A1.1	Adviesraad verkeer	Amendement A1 GVVP	x	Organisatie	€ 8.000					€ 8.000	€ 1.000	S			X	X	X	X	X	X	X	X	X
A1.6.c	Voortgangparagraaf van de projecten en uitputting van het budget halfjaarlijks opnemen in de tussenrapportage en de jaarstukken.	Amendement A1 GVVP	x	Organisatie								S			X								
V.01	Opstellen campagne veilige, gezonde en duurzame mobiliteit		x	Campagne	€ 7.500							I			X								
V.02	Uitvoeringsbudget gedagscampagnes		x	Campagne	€ 15.000					€ 15.000	€ 15.000	M			X								
V.06	Snelheidsremmende maatregelen in bestaande 60 km/uur zones in het buitengebied van Steenberg, Heense Molen, De Heen en Kruisland	1. parallelweg Heense Molen, 2. Gastelseweg gekoppeld aan Kruislandseweg gem Halderberge	x	Infrastructuur		€ 240.000		€ 120.000	€ 120.000	€ 9.600		S											X
V.08	Onderzoek verkeersveilige schoolomgevingen		x	Studie	€ 7.500							I			X								
V.12	Korte termijn maatregelen Steenberg Noord-Oost 2020-2021	Gekoppeld aan grootonderhoud	x	Infrastructuur		€ 405.000			€ 405.000	€ 16.200		S				X							
V.13	Accentuern grenzen bebouwde kom Heense Molen		x	Kosten derden	n.v.t.							D											X
V.14	Aanpassen inrichting Heense Molen	In overleg met werkgroep Heense Molen	x	Infrastructuur		€ 340.000		€ 50.175	€ 289.825	€ 13.600		S											X
V.15	Herinrichting deel Kapelaan Kockstraat	Gekoppeld aan centrumplan Welberg	x	Infrastructuur								S								X			
V.18	Uitvoering maatregelen civieltechnisch plan Agro&Food Cluster Nieuw Prinsenland	Gebiedsontwikkeling AFC Nieuw Prinsenland	x	Kosten derden	n.v.t.							D											X
V.20.b	Jongleren in het verkeer uitvoeren		x	Campagne	€ 4.000					€ 4.000	€ 9.000	M			X								
B.02	Opwaarderen bushalte Steenberg Rondweg tot mobiliteitshub	Gekoppeld aan concessie 2025-2035	x	Infrastructuur		€ 125.000			€ 125.000	€ 5.000		S											
B.03	Opwaarderen bushalte Steenberg Ravelijn tot centrumhalte	Gekoppeld aan concessie 2025-2035	x	Infrastructuur		€ 125.000			€ 125.000	€ 5.000		S											
B.07	Aanpakken lokale fietsknelpunten	2. Wipstraat Steenberg, 3. Watertorenweg Steenberg, 4. Noordzeedijk Nieuw Prinsenland	x	Infrastructuur		€ 245.000		€ 40.000	€ 205.000	€ 9.800		S			X								
B.10	Opstellen draaiboek evenementen		x	Studie	€ 7.500							I			X								
B.14	Evaluatie parkeerbeleid centrum Steenberg (blauwe zone, routing en vindbaarheid, laden-lossen, oplaadinfra)		x	Studie	€ 30.000						€ 30.000	I				X							
B.15	Herinrichting Fabrieksdijk, Lindenburghlaan, Westdam, de naastgelegen parkeerterreinen en de looproute door de Kromme Elleboog.	Gepland (Fabrieksdijk en Lindenburghlaan na oplevering Buiten de Veste)	x	Infra (meeliften)	PM							S				X							
B.17	Uitvoeren korte termijn maatregelen parkeren in bestaande woonwijken		x	Infrastructuur		€ 50.000			€ 50.000	€ 2.000		S			X								
B.19	Opstellen Nota Parkeernormen		x	Studie	€ 7.500						€ 10.000	I			X								
L.02	Invoer éénrichtingsverkeer Westvoorstraat, Oostvoorstraat en Raadhuisplein Dinteloord		x	Infrastructuur		€ 16.500			€ 16.500	€ 660		S							X				
L.03	Uitvoeren verbeterplan parkeren centrum Dinteloord		x	Infrastructuur		€ 15.000						I							X				
L.04	Herinrichting Steenbergseweg Dinteloord	Amendement uitstel herinrichting Steenbergseweg	x	Infra (meeliften)		€ 237.000	€ 118.700	€ 118.300	€ -	€ 9.480		S							X				
L.05b	Milieueffectenrapportage(s) ruimtelijke ontwikkeling Steenberg		x	Studie	€ 160.000						€ -												
L.05c	Optimalisatiestudie voorkeursvariant randweg Steenberg		x	Studie	€ 20.000						€ -												
D.01	Onderzoek naar gebruik en beoordeling fiets- en wandelroutes		x	Studie	€ 7.500						€ 15.000	I			X								
D.02	Plan van aanpak verbeteren fiets- en wandelroutes		x	Studie	€ 15.000						€ 15.000	I			X								
D.03	Actieplan deelvervoer	Gekoppeld aan concessie 2025-2035	x	Studie	€ 15.000						€ -	I			X								
A.01	Meetprogramma opstellen en op basis daarvan inkopen (apparatuur of dienst)		x	Organisatie	€ 7.500					€ 7.500	€ 5.000	M			X								
A.02	Opstellen handboek verkeer		x	Studie	€ 15.000						€ 15.000	I			X								
A.04	Inventarisatie en aanpassing verkeersborden en bewegwijzering	Studie en uitvoering	x	Studie + uitvoering	€ 20.000						€ 20.000	I	€ 45.000		X								
T.L003	Aanpakken verkeers- en parkeerproblematiek rondom de Lindenburghlaan en de wijk Buiten de Veste		x	Studie	pm						€ 15.000	I				X							
T.L004	Raadsvoorstel aanleggen kabelgootjes voor elektrisch laden - vergelijking van pilots andere gemeenten.		x	Studie	pm						€ -	I			X								
GVVP2	Raadsvoorstel evaluatie GVVP en nieuw uitvoeringsprogramma 2026-2030		x	Studie	pm						€ 20.000	I			X								

Verklaring codes maatregelen.

Alle maatregelen uit het GVVP zijn onderverdeeld in de categorieën nu, straks en later. De maatregelen worden aangeduid met de nummers uit het GVVP en de beginletters van de 4 thema's

- Veiligheid
- Bereikbaarheid
- Leefbaarheid
- Duurzaamheid
- Algemene maatregelen.

Verklaring kleurcode kosten:

- (gedeelte) subsidieaanvraag
- onderzoeken/campagnes
- ramingen Kragten
- ramingen gemeente

